

# GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA.



uredio

Franjo Venhuda,

čupnik u Sarajevskom polju.



1892.

Tisk: Benediktinske tiskare u Brnu.



Br. 1.      Sleđanju 1892.      God. I.

Isak svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića.  
A za one, kojim se u kredit donosi ili posluša saj je 72 novčića.

### Poziv na stovanje Presvetoga Srca Isusova.

Učine se od mene, jer sam  
kratka i penkna zena.

Sv. Gertruda vidila je jedanput u prikazi sv. Ivana, ljubimca Gospodinova, te ga je zapitala, zašto je tako malo napisano o Presvetom Sreću Isusovu, kad je bio tisopodinu najmiliji te kod zadnje večere na istom Sreću počinio. A sv. Ivan odgovorio: »Što sam napisao, po zapovidi Duha sv. sam napisao. Ali Sreće svoje Isus će u zadnje vrieme objaviti kao najbolje sredstvo, da uzpiri ohladnjaju i juba.«

Vrieme, kada je Gospodin Isus svoje Presvelo Sreću vanjskom stovanju objavio. —

Glasnik Presvetoga Srca Isusova.

bijaše veoma žalostno. Jer se upravo širilo skodljivo krivovjerstvo tako rečeni jansenism. Ovo krivovjerje nieće svu dobrotu Božju i milosrdje, najdobreštvijega Boga našega predstavlja kao okrutnoga vladara, koji ljudem težke nalaže zakone, kojih izpuniti ne mogu, i da im za to ni svojom milošću ne pomaže. Ovakim naukom zatvorila su se najbogatija vrela kršćanskoga života, na ime: pokora i presv. oltarski sakramenat. Osim toga je ovo krivovjerje neprijateljsko bilo proti Rimu i svagdje bi se propoviedala neposlušnost, mržnja na svetoga Otca, i uz to sve su htjeli ti krivovjerci smatrani biti kao katolici. Na žalost našlo se ih mnogo, koji su ista načela, isto krivovjerje štilili i u kručah kraljevskih, pače i medju svećenici u Francezkoj — i tako je ovo krivovjerje bilo priprava velikome prevratu — revoluciji.

Medjutim kad se je pakao već spremao, da svjet pobedi — svanulo je sunce svjetu, sunce milosti. Isto sunce sve razsvjetljujuće bilo je Presveto Sreće Isusovo: bilo je kao zid proti krivim naukam u to doba razširenim. Sreća ovo propovedalo je ljubav, milost, milosrdje svim griešnikom ma i najtežim. Ono je bilo kao moguće sredstvo, da sreća ljudska opet dovede k središtu kršćanske vjere, k presv. olt. sakramentu. Istim tim činom pobjedjeni su takodjer krivovjerci, jer je Isus svoje Sreće od neizrecive ljubavi prama ljudem gornje pokazao službenici svojoj bl. Margariti, te ju je uvjerio, da neizrecivo ljubi sve ljude, da je gotov za svaku dušu napose trpjeti, što

je za nas sve trpio; da je na svjet donesao oganj i da neće drugo nego da se zapali; da milosti njegovoje ne ima mjere ni kraja za sve, koji ju traže; da mu je slast, kada se s njim vjernici u svetoj pričesti često sjedinjuju. No sve krive nauke pobija rieč Isusova: Učite se od mene, jer sam krotka i ponižna srca.

Nu sada pogledajmo na naše doba! Zar ne nalazimo svasto slično onomu vremenu, kada je Isus Presveto Srce svoje svjetu objavio? Zar nije svjet nemaran za Boga i svete stvari? Zar ne vidimo toliko strašnih zločina proti Bogu i svetoj crkvi? Mjesto krieposti — nalazimo opaćine.

Ove tmine, koje dušu još više potamnjuju, raztjerava i razsvjetljuje sunce milosti na nebuh slike crkve, naime Presveto Srce Isusovo. Ono je pravi liek za cieli svjet, i pravi je uztuk proti duhu sadašnjega vremena.

Današnji svjet hoće, da živi bez križa t. j. bez vjere; i čovjek bi rekao, da se približilo ono doba, o kojem sv. Pavao govori, da će se »javiti čovjek grieha, sin pogubljenja, koji se protivi i uzdiže se svrhu svega, što se zove Bog ili što se poštuje.« (II. Thes. II. 3, 4). U ovo doba nevjere sjaji nam Presveto Srce Isusovo sa križem, koje nam više nego što drugo propovieda vjeru, u kojoj da zavapimo sa sv. apostolom: »Ali Bog sačuvao, da se ja ponosim čim drugim osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kojem je meni propet svjet a ja svjetu.« (Gal. 6, 14.)

Sadašnji svjet je bez ufanja, jer to sledi iz nevjere. Tko ne vjeruje u život vječni, — taj ne mari za drugo van za slasti i razkoše svjetovne; u njih mu je sva nada. Evo Srce svoje ureseno krunom od trnja pokazuje nam Isos, da nas sjeti, kolika je ciena duše, i prieko apostola Pavla pokazuje nam put, kako ćemo postići svoj cilj, dovikujec nam po njem: »mislim, da muke sadašnjega vremena nisu jednake sa budućom slavom, koja će se nam javiti.« (Rim. 8, 18.). Evo put, kojim je islo Presv. Sreć Isusovo; evo nam lek u stradanju, koji sve promjenjuje u sladak jaram Gospodinov.

Očevidno je, da je sadašnji svjet bez ljubavi. Svaki traži sama sebe, a bližnjega — samo doklen ga treba; odatle onaj jaz medju bogatim i siromakom; odatle toliko nenavisti i neprijateljstva — a kršćanske ljubavi slabo gdje. No ipak je naš Spasitelj rekao: »Po tom ćete svi poznati, da ste moji učenici, ako budete imali ljubav jedni k drugim.« (Ivan 13, 35.).

Tko će ove rane roda ljudskoga izliečiti? Tko će ugrijati ledena srca kršćana? — Tko drugi nego ljubavi puno Sreć Isusovo, koje samo ljubav nam propovieda, koja kao ognjevititi plam iz njega izvire. Ono jedino može uzplamtiti ohladnjela srca kršćana.

Za to cielom svetu govori sveti Otac naš Leon XIII.: »U Presv. Sreću Isusovu naći će griesnik utočišće, da se brani od pravednosti Božje; ono je krovčeg spasa, da se

u njem svi spase: ono je oltar pomirbe, gdje se umiruje pravednost božanska i šiba se Božja od nas odvraća. \*

Odazovimo se i mi tomu glasu i počmimo stovati i mi u naših krajevih ono Presv. Sreća Isusovo, koje se otvorilo na stovanje, dok je Isus sav u ranah visio na drvu križa, za nas visio, za nas mrtav visio, da mi, milosti mrtvi, po ljubavi, koja glasno i šutec govori iz Sreća sulicom otvorena, oživimo te za onoga jedino živimo, koji je jedino za nas Oteu nebeskomu na slavu živio i umro.

Boraveć Isus na zemlji i videći, kako ljudi Boga slabo ljube, poviknuo je: Došao sam, da bacim oganj na zemlju i sta hoću nego da se zapali? Zar je, braće, Gospodin htio, da se od ognja ljubavi Srca njegova zapale hladna srca Franceza, Talijana, Niemaca, Čeha, Poljaka i drugih naroda, gdje pobožnost k Presv. Sreću njegovu već dve stotine godina cvate, a hladna srca Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine da ostanu hladna? Nije li njegova želja, da sva široka zemlja od te pobožnosti uzplamti? — Jest; Gospodin nas tako ljubi kao i ostale narode, pa za to treba, da svi nastojimo svom snagom, kako da se ta prekrasna pobožnost i u naših krajevih razgrani i udomi.

Ja potaknut od drugih, da se prihvatom toga posla, sa strahom sam se odvažio na to, dok sam gledao slabe svoje sile, — a s velikom odvažnošću odlučio sam se, da i list u tu svrhu ustanovim, kada sam pogledao

na Presv. Sreću Isusovo, odakle kako u svakom svojem poduzeću tako i u tom erpam snagu neodolivu i stalnu nadu, da će ovaj listić imati uspjeha, imati ploda, trajna ploda.

Zato evo razašiljam ovaj listić svim prijateljem Presv. Sreća Isusova moleći ih, neka bi ga razsirili među našim narodom: neka bi ga pomagali svojim duhovnim radom, neka bi prijavljivali sve, što može unaprediti ovu prekrasnu pobožnost, pojmenice, neka bi izvestali, gdje se je naš Gospodin dostoјao po zazivanju Presv. njegova Sreća komu dati kakovu milost duhovnu ili dobročinstvo vremenito, pošto upravo dobročinstva i te kako potiču čovjeka na to, da istim tragom podje, ako hoće iste milosti zadobiti.

Prema tomu donosit će ovaj list:

1. Razprave o Presv. Sreću Isusovu;  
2. izdat će sve, što nas može potaknuti na to, da štujemo majku Mariju, tu klijučariću Presv. Sreća Isusova;

3. opisivat ćemo crtice iz života onih svetaca, koji su se osobito odlikovali pobožnošću napram Presv. Sreću Isusovu;

4. navoditi ćemo dogodjaje, iz kojih će se razabratи milosti duhovne i dobročinstva primljena po pobožnosti Presv. Sreća Isusova;

5. gledat ćemo po koju nauku o Isusu navesti, koja nas može bolje upoznati sa životom njegovim a osobito sa čuvstvi njegova Presv. Sreća;

6. donosit će i različite vesti.

Prema tomu pravom se zove ovaj list:  
*Glasnik Presvetoga Sreća Isusova.*

Glasnik Presv. Srca Isusova izlazit će svaki mjesec po jedan put u 24 strane a stojat će samo 60 novčića na godinu; za one kojim se u kuću donosi ili se poštom šalje stoji 72 novčića. Novci neka se šalju na Nadbiskupsku kancelariju u Sarajevu.

**Franjo Venhuda,**  
čupnik u Sarajevskom polju, urednik.



### **Po Mariji idimo k Isusu Gospodinu.**

Riečmi: Evo službenice Gospodnje, budi meni po rieči tvojoj, koje je bl. dj. Marija izustila, kada joj je arhangelo Gabriel viest donesao, da će roditi Sina Božjega, toliku je zaslugu pred Bogom stekla, te joj se ne mogu uzporediti ni zasluge svih svecelaca i angjela zajedno uzete. Tim riedim imama sav rod ljudski i svaki pojedinac zahvaliti svoj spas. Tim riečim ima čovječanska narav Isusova zahvaliti, što ju je Sin Božji uzeo pod svoju. Za to sv. mati crkva sa Duhom svetim blagosiliva najprije bl. dj. Mariju a onda Go-podina Isusa: Blagoslavena si ti medju ženama i blagosloven plod utrobe tvoje: ne kano da je bl. dj. Marija veća od Isusa ili njemu ravna, što bi bila neenosljiva bludnja, — nego za to, što je nam od potrebe, da najprije hvalimo i slavimo bl. dj. Mariju, ako želimo Gospodina Isusa savršeno štovati i ljubiti. Po bl. dj. Mariji

došao je Gospodin Isus u svet; po njoj treba, da se on u svačije srce useli. I tako svaki čovjek, u čijem sreću Isus kraljuje, dužan je kazati: Za tu milost od srca hvalim bl. dj. Mariji; što imam njezin je plod, njezin učinak; bez nje ne bih ga imao nikada. A ako po njoj imamo Gospodina Isusa, kako da s njim ne imamo po njoj i sve ostale milosti? Jest, po njoj sve imamo; jer učinivši ju Gospodin kraljicom i gospodaricom neba i zemlje i dijeliteljicom i riznicom i blagajnom svih milosti i dobara i darova, hoće, da od nje sve to ištemo, ako se hoćemo spasiti. I to je razlog, za što zovemo bl. djeviju vrata nebeska; hoće se reći: Po Mariji kao kroz vrata nebeska ulazimo u nebo.

Blaženi Ludvig Marija Grignon Montfortski razmatrajući te istine, vidio je, da svet ne štuje dostatno bl. dj. Marije, ni onako, kako bi trebalo, te je izdao knjižicu pod naslovom: »Prava pobožnost k bl. Djevici,« da nas poduči, kako ćemo najbolje moći stovati bl. dj. Mariju. A to je upravo od potrebe znati, jer po njegovoј tvrdnji »Bog hoće, da se njegova sveta majka sada više spozna, više ljubi, više štuje nego ikada prije.«

Tu knjižicu sam ja preveo po njemačkom prevodu, jer izvornoga francuzkoga spisa nisam imao pri ruci. Izostavljeno nije ništa, osim jedne izreke o vjeri i jedne male priповiesti, koja bi se mogla zlo razumjeti. Iz te knjižice vadit ćemo po redu istine, koje blaženi Grignon tumači, a koje nas uče, kako

valja štovati bl. dj. Mariju, da po njoj k Isusu dodjemo. Čitaj te istine čim češće možes, osobito na blagdane Marijine, a ne misli, da će ti biti ikada dosadne. Vjeruj mi, da će ti tim većima omiliti, čim ih češće učitaš, i nećeš ih lako pustiti iz ruke ni jedan put. Ta knjižica je puna Duha svetoga, i Duh sveti će i tvoje srece ganuti, da svom dušom obljudiš njegovu zaručnicu a našu majku Mariju. Čitaj istine iz nje izvadjene dan na dan, i brzo češ opaziti, kako napreduješ u svakoj kriješti u onoj mjeri, u kojoj će ti u srcu rasti: počitanje napram bl. dj. Mariji, koje od tebe iziskuje, da ju prama njezinoj časti matere Božje stuješ, veoma ceniš, i čest joj dužnu izkazuješ; pouzdanje u nju, koje valja da odgovara moći i dobroti nebeske kraljice i da te na to potiče, da se u svih svojih potrebaš k njoj utičeš ter ju uvek u pomoć zazivaš; njezna i djetinska ljubav k njoj tako velika i iskrena, da s jedne strane odgovara vrlinam majke Božje a s druge strane i vlastitosti njezinoj, u koliko je majka naša, te dobroćinstvom i milostim, što nam je ona kao prava naša majka izkazivala i još uvek izkazuje.

A ti, ljubezna majko moja Marijo, primi ovu knjižicu u svoju zaštitu; neka ona bude spomen moga štovanja i ljubavi k tebi, te znak neograničene zahvalnosti za tvoje milosrdje. Ako ona ma šta k tomu doprinese, da se prava pobožnost napram tebi i štovanje tvojih vrlina promakne, koje ti zasluzuješ, onda će se izpuniti jedna od mojih gorućih želja.



Bogojavljenje.

**Sv. Bernardo o presv. Srcu Isusovu.**

Gle kolika je sila ljubavi, koja zauzima dom Srca i po presladkoj rani ubija, ne samo u Gospodinu Isusu nego i u slugah njegovih. Hajdemo k mučenikom: rane ih i vesele se, ubijaju ih i raduju se slavodobitno. Zašto? Jer smrću ljubavi unutra u srcu od davna već mrtvi grieihu, mrtvi svetu, postali reć bi bezčutni, ne mogoše očutjeti prietinja ni muka. Nu kad već dodjosmo k presladkomu Srcu Isusovu ter nam je dobro tu biti, ne dajmo se lako od njega odtrgnuti, o kom je pisano: Koji odlaze od tebe upisat će se na zemlji. Pristupimo dakle k njemu, pa ćemo se veseliti i radovati njemu sjećajući se Sreća njegova.

O koli je dobro, koli ugodno prebivati u Srcu Isusovu! Dobro blago, dobar li je biser Sreća tvoje, dobri Isuse, koji odkopavši njivu tvoga tiela nadjosmo. Tko bi taj biser odbacio? Pače radje ću dati sve, zamjenit ću sve misli i čustva duše, i kupit ću si ga: bacit ću sve svoje mišljenje u Sreću Gospodina Isusa i ovo će me bez himbe nahraniti. U tom hramu, u tom svetištu, u toj zavjetnoj škrinji klanjat ću i hvalit ću ime Gospodnje, govoreći sa Davidom: Nadjoh sreće svoje, reče, da se molim Bogu svomu. I ja nadjoh Sreću kralja, brata i prijatelja, dobrostivoga Isusa. A zar da ne klanjam? Molit ću se dakako; njegovo bo Sreća jest moje. Smiono velim: ako bo je glava moja Krist, kako onda da nije moje ono, što je moje glave? Kano što

su dakle oči tjelesne moje glave u istinu  
meje oči; tako je i Sreće duhovne glave  
moje, — moje srce. Dobro mi je dakle. Ja  
u istinu sa Isusom jedno srce imam. A  
kakovo čudo, kada je jedno srce bilo  
u možtvu vjernika?

**Vienčić molitava u slavu Presv. Srca Isusova.**

Bože, u pomoć mi priteci: Gospodine  
pohiti mi pomoći.

1. Moj preljubezni Isuse! dok o tvom  
Presv. Srcu raznisljam ter ga vidim, gdje je  
puno milosrdja i dobrote napram griešnikom,  
veseli se srece moje i napunja pouzdanjem,  
da ćeš ga milostivo primiti. Vajme, koliko  
sam gieha učinio! Ali sada ih opakujem i  
oduravam kano Petar i Magdalena, jerbo sam  
njimi tebe uvriedio. De oprosti mi ih sasvim  
i daj mi po tvojem Presv. Srcu, da prije  
umrem, nego li te uvrieditim, a da živim jedino  
u svrhu, da te ljubim.

Imoli sad jedanput Otče naš i pet puta Slava  
Otu na čast Presv. Sreća Isusova, a onda reci:

Presveto Sreće Isusovo daj mi, da te sve  
više i više ljubim. —

2. Hvalim i slavim, moj Isuse, tvoje pre-  
ponizno Sreću i zahvaljujem ti, što si mi ga  
za uzor dao i mene time ne samo goniš, da  
ga našlijedujem, nego mi ujedno po svojih  
pretrpljenih poniženjih pokazuješ i utireš put.  
Koli sam bio lud i nezahvalan! Vajme, koli

sam jako pogriješio. Oprosti mi! — Ne, neću više biti ohol, ni častohlepan, nego će ponizna srca za tobom ići uz poniženja te će nastojati postići mir i spas. Ojači me ti, a ja će svetilj tvoje Sreće slaviti.

Izmoli sad isto, što iza prve molitve.



3. Ja se, moj Isuse, divim tvojemu preuztrpljivomu Sreću i zahvalujem ti za tolike čudovite primjere nenadkrilive uztrpljivosti, kojom nam prednjačiš. Žao mi je, što sbog

svoje prevelike čutljivosti još uvek prikor zaslužujem, da ništa podnjeti ne mogu. Ah, ljubezni Isuse, ulij u sreće moje gornju i po-stojanu ljubav k mukam, križu, samozataji, pokori, da iduće za tobom na Kalvariju, udjem u slavu i radost nebesku.

Izmoli sada isto, što iza prve molitve.

4. Gledajući na tvoje preblago Srce, preljubnežni Isu-e, strah me hvata, kad pogledam na svoje, koje ti ništa ne naliči. I te kako se uznemirujem i jadikujem kod svake sjene, kod svakoga kretaja, kod svake riječi, koja mi se prigovori. Ah oprosti mi, što se često razgnjevim i što sam nestrpljiv, pa mi podaj milost, da podjem tragom tvoje neužkolebive krojnosti, kada god mi se protuslovi te vječni i sveti mir uživam.

Izmoli sada isto, što iza prve molitve.

5. Tvoje velikodušno Srce, koje je smrt i pakao nadvladalo, o Isuse, hoću, da hvalim, jer je ono zaista vredno svake hvale. Stidim se, kada na svoje malodušno srce pomislim, koje se boji svake riječi, svake poruge; nu odsele neće biti tako. Za to te molim za srčanost i jakost, da se borim na zemlji i pobjedu održim te se s tobom u nebu slavodobitno veselim.

Izmoli sada isto, što iza prve molitve.

A budući, da po bl. dj. Mariji, toj ključarici Presv. Srca Isusova, primamo sve milosti i sva dohrcinstva, predajmo se u njezine ruke i govorimo joj s ponizdanjem dan na dan:

Po velikih prednostih i vrlinah tvoga presladkoga sreća smjerno te molim, uzvisena

majko Božja i moja majko Marijo, da mi pravu i uztrajnu pobožnost k Presv. Srcu Isusa Krista Sina tvoga izprosiš, da mislu i sreem u istom prebivam, sve dužnosti svoje izpunjavam ter mu danas i sve dane života svoga do zadnjega daha radostno služim.

Presveto Srcé Isusovo, koje goris od ljubavi k nam,

Uzpiri u srcu našem ljubav napram sebi.

P o m o l i m o s e .

Onim nas ognjem, molimo te Gospodine, Duh sveti užgao, koji je Gospodin naš Isus Krist iz svetišta svoga Srca bacio na zemlju te žarko želio, da se zapali. Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog po sve vieke vjekova. Amen.

---

**Početak pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.**

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu tako je stara kao i kršćanska vjera, te su ju svi pravi kršćani i sveti ljudi svih vremena obavljali, ako se u obzir uzme njezina duhovna strana, to jest štovanje ljubavi i nutarnjega života Isusova; nu samo znamenje tjelesnoga Srca upotrebljavalo se riedko u starije vrieme; taj običaj nastao je u vrieme najnovije.

A znaš li, tko je naredio, da se ljubav Isusova pod znamenjem tjelesnoga Srca štuje? Sam Isus je naredio, da se pod znamenjem Srca tjelesnoga štuje njegova bezkrajna ljubav,

kad je tu pobožnost blaženoj Mariji Margariti Alacoque očitovao, koja se rodila u Parayu, gradu Burgundskom u Francezkoj; pripadala je redu pohoda Marijina ustanovljenu od sv. Franje Saleskoga; umrla je godine 1690.

Blaženu dakle Margaritu odabrao je Gospodin Isus, da pobožnost napram njegovu Presv. Sreću razširi. Da ju za tu svrhu usposobi, razsvetlio jo njezinu dušu, da vidi vrline njegova Presv. Sreća. Margarita uzplamti sva od ljubavi k Presv. Sreću Isusovu, tako te ju je revnost za njegovu slavu izjedala. Slava i čast i štovanje Presv. Sreća Isusova to je bilo, na što je jedino mislila, o čem se jedino razgovarala, oko čega je jedino nastojala, za čim je jedino žarko čeznula, što je jedino od Boga prosila.

Kada je Gospodin svoju službenicu dostatno pripravio, ukaže joj se i reče joj, da on hoće u crkvi na čest Presv. svoga Sreća uvesti novu pobožnost i novu svetkovinu, i da je upravo nju odabrao u svrhu, da to izvede. Prem sva od veselja ganuta, što je Gospodin toli krasnu pobožnost hotio uvesti, sva ipak protrine od straha, kada je na to pomisila, da ona nevriedna takova šta izvede. Od straha šutjela je i opirala se Božjim poticajom i opomenama kroz više godina. Napokon ju svladaju gvižnja savjesti i bojazan, da Boga uvriedi. Odluči saobčiti to glasovitom Isusovcu Klaudiju de la Kolombieru, koga si je bila odabrala za svoga rukovoditelja. Na njegovu ponuku opiše ona godine 1675. kako

joj se Gospodin ukazao i što joj je zapovjedio.  
Evo kako ona to opisuje.

•Kada sam ja jednoć jednoga dana u osmini tjelevske svetkovine pred Presv. sakramentom klečala, obasu me moj Bog skroz osobitimi milostmi. Tada očutjeh u sreu svojem goruću želju, da saznam, kako bih Gospodinu za njegova velika dobročinstva po svojih slabih silah mogla vratiti teu mu njegovu nebesku ljubav naknaditi ljubavlju. Tada mi reče Gospodin: Ti mi ne možeš bolje svoje ljubavi pokazati, nego ako učiniš, što sam toli često od tebe iskao. Onda mi svoje Presv. Srce pokaza ovako govoreći: Gle tu ovo Srce, koje je ljude toli juko ljubilo, da nije ništa štedilo, i sebe sve izrpilo i uništilo, da im svoju ljubav pokaže. Nu veći dio od njih pokazuje mi se tako malo zahvalnim i sklonim, da me u ovom otajstvu ljubavi još i s preziron i neučitivošću progone. A još me više boli, da i srca meni posvećena s menom tako postupaju. Zato hoću, da se prvi petak iza osmine tjelevske svetkovine posveti posebnoj svetkovini na stovanje moga Srca. Na taj dan neka se sv. pričest prima, da se za zlostavljanja zadovolji. Što mi se čine za vrieme, dok sam ja na oltarih izložen; ujedno neka se za njih svečana odprošnja obavi. Ja ti obećajem, da ću sve one, koji mojemu Sredu čast izkažu, obasut po uplivu ovoga Sreća puninom nebeskih darova.\*

\*Ali moj, previšnji Gospodine, na koga se ti to obraćaš, rekoh mu ja, na toli siromašnu griešnicu, da bi već njezina nevriednost

mogla zapriječiti, da se tvoji naumi izpune. O koli bi ti mnogi drugi od tvojih sluga mogli u tu svrhu bolje služiti od mene.“ — Nu Krist odvrati: »Ne znaš li ti, da se ja i najslabijimi služim, da posramim jakе, i da na malenih i siromašnih duhom svoju moć u višem sjaju pokazujem?“ — »Daj mi dakle, rekoh ja, sredstva, da učinim što zapoviedaš.“ — Onda Isus pridoda: »Idi k mojojmu slugi Klaudiju de la Kolombieru i reci mu u ime moje, neka sve učini, da se rečena svetkovina u buduće obavlja; time da će mojemu Srcu veliku radost pribaviti. Neka se ne da od težkoća, na koje će naići, prestrasiti i neka zna, da je onaj svemožan, koji se ne pouzdaje u sama sebe, da se svega skroz povjeri meni.“

Kada Gospodin govori, onda mi treba da samo nastojimo svim silama, da njegovu sv. volju čim vjernije i savjestnije izpunimo. Njegova je sv. volja, da njegovo Presv. Srce štujemo i svetkovine i pobožnosti u slavu toga Presv. Srca uvedene čim se bolje može obavaljamo. Nastojmo dakle, da njegovoj želji zadovoljimo ter činimo sve ono, za što znamo, da je njegovu Presv. Srcu milo i drago. A da uvek to pogodimo i izvedemo, molimo mu se dan na dan. U tu svrhu možeš svaki dan gore navedeni vienčić molitava na čest Presv. Srca Isusova moliti. Samo prijatelj prijatelju odkriva tajne srca svoga. Zato ako hoćeš, da te Gospodin uvede u riznicu Srca svoga, da ti odkrije tajne svoga Srca, da ti dade na tom vrelu milosti pitи vodu uzlazeću u život vječni, a ti nastoj u istinu biti mu prijatelj

očistivši srce svoje u skrušenoj izpoviedi i sjedinjujući se često s njim u sv. pričesti, i razumjet ćes puno tajna Presv. njegova Sreća, razumjet ćes sto stvari, koje su ti sada sakrivene. Kušaj predat se svega Presv. Sreću Isusovu, i njemu na čest svaki dan šta izmoliti i učiniti, i sve to i neizmjerno puno više znat ćes za kratko vrieme iz vlastitoga izkustva.

### **Knjiga o Tobiji.**

#### **Glava 1.**

1. Tobija iz koljena i grada Neftalija (koji u gornjoj Galileji nad Naasonom u zaledju puta leži, koji na zapad vodi, te s lijeva grad Sefet ima).

2. bivši zasuđen u vrieme Salmanasara,<sup>1)</sup> kralja Asirskoga, u sužanjstvu ipak stavljen ne ostavi puta istine,

3. tako da je sve, što je imati mogao, svaki dan porazdijelio među zasuđnjenu braću, koja su iz njegova roda bila.

4. I premda je mlađi bio od svih iz koljena Neftalijeva, ne činjase ipak ništa djetinjasta u svojem djelovanju.

<sup>1)</sup> Salmanasar je godine 5282 od postanka sveta ili godine 723 prije Krsta podvršao haraču kralja Ozaja, po čem je samostalnosti kraljevstva Izraelskoga ne stalo; šest godina kasnije bi Ozaj, koji se je bio pobunio, opet nadvladan, ter puno Israelaca odveden u Asiriju, među njimi i Tobiju.

5. Napokon kad sví idjatu k zlatnim teocem, koje je Jeroboam kralj Izraelski načinio, ovaj jedini ukljanao se drugovanju svih,

6. te je hodio u Jerusalem k hramu Gospodnjemu, i ondje se klanjao Gospodinu Bogu Izraelovu, primoseći vjerno sve svoje prvine i svoje desetine.

7. tako da je treće godine obraćenikom i tudjincem davao podpunu desetinu.

8. Ovo i ovomu slično obdržavao je polag zakona Božjega kano mladić.

9. A kada je postao muž, uze za ženu Anu iz svoga koljena, i rodi s njom sina i nadjene mu svoje ime.

10. i učaše ga od djetinstva bojati se Boga, i čuvati se svakoga grieha.

11. Kada je dakle po sužanjstvu došao sa svojom ženom i sa sinom u grad Ninive zajedno sa svim koljenom svojim;

12. (Dok su sví od jelā poganā jelī), sačuvao je on dušu svoju, i nikada se nije oprljao njihovimi jelī.

13. I buduć da se je opominjao Gospodina svim srećem svojim, dade mu Bog milost u Salmanasara kralja :

14. i dade mu punomoć, da ide kamo god je htio, i slobodu, da radi što ga je volja.

15. Obilazio bi dakle sve, koji su bili u sužanjstvu, i davao bi im opomene spasa.

16. A kada je došao u Rages, grad Medijanski, i od onoga, čim ga je kralj bio počastio, deset talenata srebra imao.

17. i u velikoj množini svoga roda vidio Gabela oskudna, koji je bio iz njegova koljena, dao mu je rečenu svetu srebra na pismo.

18. A poslie puno vremena, pošto je Salmanasar kralj umro i dok je Senaherib sin njegov mjesto njega kraljevao, komu si novi Izraelski mrzki bijahu,

19. obilazio bi svaki dan svu svoju rodbinu, i tješio bi ju, i davao bi svakomu kako mogaše od imetka svoga,

20. gladne bi hranio, golim bi davao odjeću, a mrtve i ubijene bi brižno ukopavao.

21. Napokon kada se bio povratio kralj Senaherib bježeći iz Judeje od poraza, koji mu je Bog priredio sbog njegove kletve, te mnoge od sinova Izraelskih bio umorio, ukopao je Tobija tjelesa njihova.

22. A kada se dojavilo kralju, zapovjedio je, neka se ubije, i oduzeo mu je sav njegov imetak.

23. A Tobija pobegne sa sinom svojim i sa ženom, i sakrije se oplijenjen, jer ga mnogi ljubljaju.

24. A poslie četrdeset i pet dana umoriše kralja sinovi njegovi,

25. a Tobiju povrati se u kuću svoju, i sav imetak mu bi opet povraćen.

### Glava 2.

1. A poslie toga, kada je bila svetkovina Gospodnja, i ugotovio se dobar objed u kući Tobijinoj,

2. reče sinu svomu: Idi, i dovedi nekolike iz koljena našega, koji se Boga boje, da jedu s nami.

3. A kad je otisao, vrativši se natrag javi mu, da jedan od sinova Izraelskih zavijen leži na putu. I odmah skoči sa ležaja svoga, i ostavivši objed na tašte dodje k tielu,

4. i uzevši ga odnese ga k svojoj kući potajno, da ga, kad sunce zadje, oprezno zakopa.

5. A kada je sakrio tielo, jeo je kruh sa plaćem i trepetom,

6. sjećajući se one rieči, koju je kazao Gospodin po Amosu proroku: Svetkovine vaše pretvorit će se u jauk i u žalost.

7. A kada je sunce zapalo, otide i ukopa ga.

8. I svi ga susjedi njegovi ukoriše govoriti: Već jednog zapovjediše, da te za to ubiju, i jedva umaće smrtnoj zapoviedi, i opet ukopavaš mrtve?

9. Nu Tobija, bojeć se više Boga, nego kralja, uzimao je tjelesa ubijenih i sakrivao ih je u kući svojoj, i ukopavao ih je u pol noći.

10. I dogodi se, da je jednoga dana umoran od ukopa k svojoj kući došao, legao se k zidu i zaspao.

11. i da mu je iz gnezda lastavičina, dok je spavao, u oči pala topla nečist te je oslepio.

12. A Gospodin je tu kušnju zato pri-pustio da na njega dodje, da potomkom poda primjer svoje uztrpjivosti kano i sveti Job.

13. Jer pošto se od djetinstva svoga uviek Boga bojao, i njegove zapoviedi držao, nije mu žao bilo na Boga, što ga nesreća sliepoće stigla,

14. nego je nepokretan u strahu Božjem ostao, zahvaljujući Bogu sve dane života svoga.

15. Jer kano što su blaženoga Joba ružili kralji, tako su i njegovi rodjaci i prijatelji izsmiehivali život njegov govoreći:

16. Gdje je nada tvoja, od koje si lemojzine davao i ukopavao?

17. A Tobija ih korio govoreći: Ne govorite tako,

18. jer mi smo djeca svetih, i očekujemo onaj život, koji će Bog onim dati, koji vjernosti svoje nikada ne mienjaju napram njemu.

19. A Ana, žena njegova, idjaše svaki dan na posao tkalački, i od djela ruku svojih donašaše hranu, koju moguće privrediti.

20. Tako se dogodi, da je primivši jare kući ga donesla.

21. Kada je njezin muž čuo glas gdje bleji, reče: Vidite, da nije možda ukradeno; podajte ga natrag gospodarom njegovim, jer nam nije slobodno, da što ukradeno jedemo ili dodirnemo.

22. Na to žena njegova razsrdjena odgovori: Očito nada tvoja posta izprazna, i lemojzine tvoje sada se pokazaše!

23. Timi dakle i sličnim takovimi riečmi ružila ga je.

---

**Sadržaj:** Posiv na stovanje Presv. Srca Isusova. — Po Mariji idimo k Isusu Gospodinu. — Sv. Bernardo o Presv. Sreću Isusovu. — Vimentić molitava u slavu Presv. Srca Isusova. — Početak pobožnosti k Presv. Sreću Isusovu. — Knjiga o Tobiji.

---



**Br. 2.                    Veljača 1892.                    God. I.**

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštem šalje 72 novčića.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 32  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

Pobožnost napram presv. Srcu Isusovu postala je mnogo znamenitija dne 18. listopada 1864. t. j. onoga dana, kad blaženom bijaše proglašena Margarita Marija Alacoque, koju je Bog bio odabrao, da se po njoj ova pobožnost uvede i razširi. — Božanski Spasitelj reče bl. Margariti, da razširivanjem znanja i štovanja prama božanskog Srcu te priznaje neizrecive njegove ljubavi napram nam već zadnje sredstvo upotrebljava, da svjet iztrgne iz zasieda vratjih, iz nevjera i neljubavi napram Bogu. Za to su vazda pravi i vjerni štovatelji božanskoga Srca nastojali, da se



Četiri sveta evangjelista.

Štovanje njegovo usadi u sreih ljudskih te se sve više i više razširi.

Osobito od god. 1870. došle su na sv. Oca mnoge molbenice, da bi izvolio sav kršćanski svet posvetiti ljubavi punomu Srcu božanskому. I sv. Ota Pijo IX. rado se je odazvao pobožnoj želji i neprestanoj molbi, jer je i sam iz istoga Srca uviek erpao utjehu i jakost u svojem žalostnom stanju. Za to je i odabral za otu sveobču posvetbu vremena najsgodnije: dan 16. lipnja 1875., jer je na isti dan prije 200 godina božanski Spasitelj sv. Margariti dao zapovied o razširivanju pobožnosti napram svome Srebu. —

I taj se je dan digao sav katolički svet, te je odbacio verige, koje mu pripravljahu nevjерje i bezbožnost pa je javno priznao Isusa Krista, od kojega pomoći u tjeskobi i napasti nitko badava ne očekuje. U toj svečanosti najveći imase del narod francuzki. Na isti je dan u Parizu na Montmartru položen temelj crkvi Presv. Sreca Isusova, kojom se prigodom sabrao ogroman broj vjernih kršćana svih staleža, nizkih i visokih. »Gle narod francuzki odbija od sebe sva načela nevjerja, koja ga dovedoše na kraj propasti, te se utiče k Isusu Kristu, koji ga opet diže iz snate mu lieči rane. I ostali narodi, koji su sledili Francuzku i dosad ju sliede u bludnji, zar je neće slediti u njezinu poboljšanju?«

Da i ja koju doprinesem za razširenje te ljubezne i koristne pobožnosti napram Srcu Isusovu, naumio sam neka razmatranja

o Presv. Srcu podati u hrvatskom jeziku.  
O da se njimi čim više srdaca pouči, utješi i  
uzvisi te se sjedini sa neizcrpivim vrelom  
svih milosti : sa Presvetim Sreem Isusovim.

Zivot Isusa Krista pripada posve nam ;  
on je baština naša i svaki od nas imade na  
nj pravo kao na blago sebi ostavljeno. Pače  
zasluge božanskoga Spasitelja, njegove zadovolj-  
štine, njegov rad, njegova ljubav i njegove  
krieposti : sve to je moje blago ; drugoga ne  
imam. nu ono je dosta za me, jer je ne-  
izmjerno. Tako mišljase veliki naučitelj crkve  
sv. Bernardo, koji reče: »Od gorke muke  
Gospodina našega načinio sam si kiticu, koju  
na srcu nosim, da tako nadomjestim, što mi  
u zaslugah fali. Dokle živ budem, neću pre-  
stati s radošću navieščivati obilnost i sladkost  
tih izvrstnih dobara. Dragocjeno to evieće je  
moje bogatstvo, koga mi nitko oteti neće.«

Naš Gospodin Isus nošaše nas u srcu  
svome svaki trenutak svoga života. Ako dakle  
možemo sa sv. apostolom kazati : »Ljubio  
me je i sebe sama dao je za me« možemo  
takodjer i reći : »Ljubio me je, za me je  
živio, za me radio, trpio i zasluge stekao.«  
— Zato bi sigurno pravedno i pristojno bilo  
da mi svaki čas njegova svetoga života štujemo ;  
da korak za korakom sledimo toga ljubavi  
vrednoga vodju, koji je s neba sišao, da nam  
pokaže put, koji u nebo vodi. O koli dragocjenih  
nauka, koli krepkih pobuda bismo našli  
u tom pobožnom razmišljanju ! — Naš Gospodin  
više je za nas učinio nego mu mi — neću da

reknem — možemo naplatiti — nego li mi možemo shvatiti, raznjeti, pače samo pomisiti; jer već vanjski život njegov većinom nam je nepoznat, a život njegov unutarnji ostade nam malo ne posve sakriven. Čak u nebo bit će nam dopušteno unici ter gledati i sakrivena čudesna. Ondje istom ne stati će koprene vjerske pred nježnim svjetлом, koje nam doista, da poznajemo sva ona čudesna ljubavi, koja je za naš spas izmislio utjelovljeni Bog, koji je bratom našim postao, da nas može skupiti.

No niti sada, kada još očekujemo one blažene časove te u sjeni vjere putujemo, ne smijemo s očiju pustiti Onoga, koji je početnik i svršitelj vjere» (Žid. 12.). A huduće da ovdje na svetu onaj ljubavi vredni uzor ne možemo potanko shvatiti, de da se divimo taj glavnim činom, koji život njegov osobito odlikuju; te premda ne možemo svako njegovo djelo pobliže razmatrati, gledat ćemo ipak svakoj godini njegova svetoga života prikazati i posvetiti po jedan dan u mjesecu. O životu njegovu do tridesete godine malo je poznato, te se čini, da je sakrivenost, u kakvoj je one godine proživio, sva njegova djela zatvarala u dubljini njegova Srca i života unutarnjega, koji jedino Bog dobro poznaje i ocjenjuje; mi ćemo upravo ovih 30 godina učiniti predmetom svojih razmatranja. A pridodat ćemo još 3 razmatranja o trijuh godinah njegova javnoga života, da se pobožnim dušam pruži prilika, svaku od 33 godine života našega Spasitelja napose poštivati: Dragi Spasitelj

blagoslovit će nam rad, premda nesavršeni i po obećanju otvorit će Srce svoje, da blagoslov božanske svojeljubavi obilno izlije na svoje štovatelje.

Držec se reda kod krieposti, koje će biti predmetom naših razmatranja, te upiruć oko osobito na jednu godinu života božanskoga Spasitelja; — kako se samo po sebi razumije, ne mislimo time reći, da je Isus u isto vrieme samo jednu kriepost imao izključiv ostale, ili da je vršenje koje krieposti samo na koje dobu ograničio. To bi bilo nepametno; pošto je Isus odmah od prvoga početka svoga života imao sve krieposti; on ih je i bez prestanka vršio, kao što se je to njegovu božanskomu Sren neizmjerno savršenome pristajalo. Trebalo je ipak iz života Isusova samo nešto na jedan put u pretres uzeti, da ova vježba laglja bude našemu duhu, koji ne može sve na jedanput pregledati i shvatiti. Isto tako ima se stvar sa nutarnjom mukom Isusa Krista; ona bo trajaše kroz sav njegov život, te žrtva, koju je na križu svršio, počela je već s njegovim začetkom. Pošto nije moguće strogo sačuvati nutarnju svezu u razmatranjih, nastojali smo, da se držimo reda, kojega treba da se duša drži, ako se hoće usavrsivati, u koji je sv. Ignacij u svojoj knjizi o duhovnih razmatranjih tako lijepo označio. Taj se red obično trojim imenom izražuje: put očišćenja (od grieha), put razsvjetljenja (duha) i put uzkoga sjedinjenja (s Bogom); ovimi imeni može se označiti početak, nastavak, i postignuće savršenosti. Za to nismo se mogli posve

držati ovoga reda, ne hoteći pustiti prvu svoju nakanu : slediti 33 godišnji život Isusov.

Kada najposle božanskom Spasitelju pripisujemo kakav napredak u krieposti od godine do godine, ne mislimo tim govoriti o **nutarnjoj** božanskoj savršenosti Isusovoj — jer on bijaše u prvom trenutku svoga utjelovljenja isto tako savršen kao kod svoje smrti. Tu se može samo govoriti o napredku vidljivem čovječanskom, koji nam se pokazivao, kada je Isus ovu ili onu kriepost vršio. Djela njegova i krieposti naravno morale su odgovarati njegovoj dobi i njegovim moćim, njegovoj radnji i okolnostim, u kojih se je nalazio. Drugim načinom govorи diete od 8 godina a drugim muž od 30 godina; različiti su im poslovni, koji se za njih pristeže, različite i krieposti, kojimi se odlikuju. Ma kad se i vanjština Isusova mjenja, ne mjenja se njegova nutarnjost; kod najrazličitijih poslova vanjskih opažamo uviek i u svakoj dobi taj isti temelj, istu nutarnju savršenost. Po ovome tumačenju treba razumjeti ove rieci: »Isus napredovao je u mudrosti, dobi i milosti, kod Boga i ljudi« (Luk. 2. 52).

---

### Svet ne poznaje bl. dj. Marije kako treba.

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Po presvetoj djevici Mariji došao je Isus u svjet, po njoj valja da u svjetu kraljuje. Marija bijaše za čudo skromna za svojega života. Za to ju Duh sveti i crkva zovu

tajnom i skromnom majkom. Poniznost joj bijaše tako duboka, te joj srce za ništa nije močnije i postojanje prianjalo, koliko za to, da se pred svjetom, paće pred samom sobom sakrije, samo da Bog jedini za nju zna. On joj je molitvu uslišao, kojom ga je zaprosila, da bude zaboravljena, ponižena i u svakom obziru sirotom i prostom smatrana. Svidjelo mu se je sakrit ju od svih ljudi: u njezinu začetku, rodjenju, životu, uzkršnuću i uzašašću na nebo. Ni roditelji njezini nisu je poznavali, a i od angjela jedni su pitali druge: Tko je ta? Bog im naime ili nije htio očitovati, ili im je samo nešto o njoj kazao, tako te je to bilo ništa gledom na ono, što je pred njimi sakrio.

Bog Otec je pristao na to, da Marija ne čini čudeša za svojega života, bar ne javnih, premda joj je za to bio dao moć. Bog Sin je pristao na to, da je jedva kada govorila, premda joj je svoju mudrost dao. Bog Duh sveti, premda mu je bila vjerna zaručnica, pristao je na to, da su apostoli i evangjeliste veoma malo o njoj govorili, samo toliko, koliko je bilo od potrebe, da Isusa Krista navieste. Marija je najizvrstnije remek djelo Svevišnjega, i on si je pridržao, skroz ju poznavati i posjedovati. Marija je divna majka Sina Božjega, komu se svidjelo, nju za njezinu života poniziti i sakriti, samo da joj poniznost zakrili. On ju je zato zvao imenom žene, kao da mu je strana, premda ju je u srcu više štovao i ljubio, nego sve angjele. Marija je zatvoreni zdenac i vjerna zaručnica Duha

svetoga, kojoj pristupiti smije on jedini. Marija je svetište i počivaliste presvetoga Trojstva, gdje Bog bolje i divnije stanuje, nego li na ikojem mjestu na svetu, ne izuzevši ni njegovo boravljenje medju Kerubimi i Serafimi. Niti je ikojemu stvoru ma kako čistu slobodno, stupiti u ono svetište bez velike i osobite milosti.

Ja velim sa svetci: Divna Marija zemaljski je raj novoga Adama, gdje je on po Duhu svetom čovjekom postao, da u njoj nedohitna čudesa tvori. Ona je velik i divan svjet Božji, gdje ima neizkazane ljepote i blaga. Ona je divota Svevišnjega, gdje je on kao u njezinoj utrobi svojega jedinoga Sina a u njem i sve sakrio, što je najizvrstnije i najdragocjenije. O kako je velike i tajne stvari svemožni Bog učinio u tom čudesnom stvoru! Gle kako je sama uz svu svoju duboku poniznost bila prinuđena kazati: Veliči mi učini stvari koji je moćan! (Luk. 1, 49). Svjet je ne poznaje; jer nju spoznati on niti može niti je toga vriedan. Svetci čudesne stvari o tom svetom gradu Božjem izustiše, i oni, kako sami priznaju, nikada rječitiji, ne bjehu nikada zadovoljniji, nego kada su o njoj nazpravljali. Pa ipak kada su sve kazali, izjavise, da veličine njezinih zasluga, koje su ju prestolom Božjim učinile, podpuno vidjeti nije moći; da se širina njezine ljubavi, koja dalje siže od zemlje, u istinu ne da mjeriti; da se veličina njezine moći, koju je i glede Boga upotrebila, ne može pojmiti; da su duboka njezina poniznost i sve ostale njezine krieposti i milosti bezdno, koje se ne da dokučiti.

O nedohitne visine! O neizkazane širine!  
O neizmjerne veličine! O nedokučiva bezdnu!  
Dan na dan od jednoga kraja zemlje do drugoga,  
u najvećoj visini nebeskoj i najvećoj dubljini  
bezdna, sve propovieda, navješta sve divnu  
Mariju! Devet kora angjeoskih, ljudi svih  
vremena, svakoga spola, svakoga stališa i  
svake vjere, dobri i zli, isti vrazi, htjeli ne  
htjeli, prinuždeni su silom same istine, nju  
blagoslivati. Sveti Bonaventura kazuje nam,  
da joj angeli na nebu neprestano govore:  
»Sveta, sveta, sveta Marija, bogorodica i dje-  
vica!« i da joj prieko dana milion i milion  
puta angjeoski pozdrav »Zdravo Marijo« pri-  
nose, bacajući se pred njom na lice i moleći  
ju, neka bi im blagoizvolila naložiti, da koju  
od njezinih zapoviedi izvrše. Sveti Mihael,  
premda je na čelu nebeskomu dvoru, kako  
priповида sveti Augustin, najrevnije nastoji,  
štovat ju i radit za njezinu slavu, jer jedva  
čeka, neće li mu možda čast u dio pasti, da  
na njezinu zapovied kamo ide, te koga od  
njezinih sluga posluži.

Sva zemlja puna je njezine slave, osobito  
među kršćani, među kojima ju odabiru za  
pokroviteljicu mnogih kraljevstva, pokrajina,  
biskupija i gradova. Pod njezinim imenom  
nebrojne su crkve Bogu posvećene. Ne ima  
crkve, gdje nebi bilo oltara njoj na slavu;  
ne ima pokrajine ni okružja, gdje nebi bilo  
nekoliko čudesnih slika, kod kojih se i svakoga  
zla ljudi oslobadaju, i milosti se svake vrsti  
dobavljaju. Tko će prebrojiti bratovštine i  
družbe njoj na slavu? A koliko je duhovnih

redova pod njezinim imenom i okriljem ustanovljeno! Koliko je braće i sestara u svih tih bratovštinah, koliko je redovnika i redovnica, koji svi njezinu slavu raznose, njezine milosti priznavaju! Ne ima ni malena sjeteta, koje ju ne hvali, kada »Zdravo Marijo« tepa. Jedva imra griešnika, koji uza svu svoju okorjelost nebi imao bar iskru pouzdanja napram njoj. Isti djavli u paklu sciene ju, jer je se boje.

Iza svega toga kazat nam je u istini sa svetci: Mi nismo još, kako bi trebalo, Marije hvalili, slavili, stovali, ljubili niti joj služili. Ona je kamo li više hvale, kamo li više štovanja, kamo li više ljubavi, a puno više posluge zaslužila. Valja nam za to reći sa Duhom svetim: Sva slava kraljevske kćeri iznutra je. Čini se, kano da je ništa sve vanjsko štovanje, što joj takmeč se izkazuju nebo i zemlja, prispodobi li se s onim, što od stvoritelja dobiva iznutra, a čega stvorovi ne poznавaju, koji u svojoj prostoti ne mogu prodrijeti u tajnu tajna kraljevih.

Prema tomu zavapit nam je sa apostolom: »Niti je oko vidjelo, niti ubo čulo, niti je srce čovječe pojmilo« ljepote, veličine, vrlina Marijinih: toga čuda čudesa milosti, naravi i slave. Zelite li poznavati majku, veli neki svetac, a vi učite poznavati Sina; jer ona je dostojna majka Božja. Tu neka zamukne svačiji jezik!

S osobitom radošću kazivaše mi srce, što sam upravo sada napisao, da pokažem, da do ovoga vremena svjet Marije nije po-

znavao, i to upravo da je jedan od uzroka, zašto Isusa Krista ne poznaje, kako bi trebalo. Ako dakle, kako je bez dvojbe, kraljevstvo Isusa Krista mora doći u svjet, onda će to biti nuždna pošljedica, kada se kraljevstvo presvete djevice Marije spozna, koja ga je prvi put na svjet donesla, a koja će mu i drugo njegovo došaće proslaviti.

---

### Što je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

1. Pobožnost svih pobožnosti jest ljubav k Isusu Kristu, jest misliti često o ljubavi, koju je ljubezni spasitelj napram nam gojio a koju i sada još uviek goji. Duše, koje tu pobožnost zanemaruju, slabo u kriepostih napreduju, ostaju uviek u istih griesih, padaju kad i kad i u smrte grieche, jer slabo idu za tim, da ljube Isusa, a ne znaju jadne, da je ljubav k Isusu uprav onaj zlatni vez, koji duše spaja s Bogom.

Sin Božji došao je u ovaj svjet u svrhu, da ga ljube: Došao sam organj baciti na zemlju, i sta hoću, nego da se zapali? (Luk, 12, 49.). A i Otac nebeski poslao ga je u ovaj svjet za to, da nam odkrije njegovu ljubav ter našu ljubav da k sebi pritegne; jer nas Otac nebeski u toliko ljubi, u koliko mi ljubimo Isusa! Sam Gospodin Isus govori učenikom svojim (Joa. 16, 27): Sam Otac vas ljubi, jer ste vi mene ljubili. Osim toga Otac nebeski daje nam svoje milosti, ako

ih od njega ištemo u ime njegova Sina. Evo kako nas uči Gospodin Isus (Joa. 16, 23): Ako šta zaištete od Oteca u ime moje, dat će vam. U isto nebo nas Otac nebeski prima, u koliko nalazi, da smo slični njegovu Sinu (Rom. 8, 29). Ali te sličnosti nećemo nikada postići, pače nećemo je ni poželiti, ako ne promišljavamo ljubavi, koju je Isus napram nam gojio. On se je sam na ljude po bl. Margariti tužio, što ga ne ljube, koji ih je toliko ljubio, da je sebe svega za njih žrtvovao, ter je obećao, da će blago Srca svoga izliti na sve one, koji ga ljube. Za to pobožan biti k Srcu Isusovu znači vježbat se u ljubavi napram preljubeznomu Isusu. Ljubav dakle, od koje Isus gori napram nam, duhovna je stvar pobožnosti k presv. Srcu Isusovu, a sjetilna stvar te pobožnosti, kojom nam se ljubav Isusova predočuje, jest tjelesno Srce Isusovo, ne samo za se, nego u koliko je sjedinjeno s čovječjom naravju a po tom i sa božanskom osobom Isusovom.

2. Glavno dakle, što nam pobožnost k presv. Srcu Isusovu prikazuje kao vredno štovanja, neizmjerna je ljubav Sina Božjega, koja ga je donile dovela, da se je za nas žrtvovao na smrt i da nam se je svega darovao u presv. oltarskom sakramantu; a da to čudo učini, nije ga mogao zaustavili ni pogled na sve nezahvalnosti i sve uvrede, koje mu je bilo pretrpjeti u tom stanju žrtve, prikazivane sve do konca vjekova; jer je prevolio izvrći se ruglu i uvredam ljudi,

nego li nam najvećim čudom ne pokazati, kako nas neizmjerno ljubi.

To je upravo, što je puno osobā potaknulo na pobožnost k presv. Srcu Isusovu; jer one promatrajući, kako ljudi slabo mare za tu neizmjernu ljubav, kako malo ljube Isusa Krista, kako malo ciene, što ih Isus ljubi: odabraše stanovite dane osobito prve petke svakoga mjeseca u godini, da Isusu za njegovu neizmjernu ljubav vrate ljubav, i ujedno da mu čast nadoknade za sve uvrede i prezire, koje je ljubezni spasitelj primio, i još sveudilj prima svaki dan u presv. sakramantu ljubavi.

Neizmjerna dakle ljubav Isusova napram ljudem, koju većina ljudi prezire ili za nju ne mari, upravo je ono, što se u pobožnosti k presv. Srcu Isusovu stuje, i što nas ponajglavnije na tu pobožnost potiče.

3. Svrha je toj pobožnosti ponajprije za nježnu ljubav, koju nam Isus Krist pokazuje u presv. oltarskom sakramantu, vraćat mu ljubav često mu se klanjače, ljubeć ga, hvaleć ga i slaveć i drugče ga stjujuć.

Druga je svrha, svakim mogućim načinom zadovoljiti mu za uvrede i poruge, kojim ga je ljubav izvrgavala za svega njegova života na zemiji, i kojim ga ista ta ljubav još dan na dan izvrgava u presv. oltarskom sakramantu. I tako sva ta pobožnost u pravom smislu u tom je, da žarko ljubimo Isusa Krista, kojega imamo bez prestanka u presv. oltarskom sakramantu, te mu tu žarku ljubav tim zasvjedočimo, da ga sažalimo, kada opazimo,

gdje ga ljudi tako slabo ljube i tako malo počitaju, i sve upotrebimo, da mu zadovoljimo za taj prezir i za tu slabu ljubav.

4. Ali buduć da nam je, kad obavljamo kakovu pobožnost ma ne znam kako duhovnu, od potrebe imati pred sobom kakove vidive stvari: odabralo se je presv. Sreću Isusovo kao ona stvar sjetilna, koja je najviše vredna našega stovanja i najviše odgovara svrsi te pobožnosti, jer pravi i najnaravniji znak ljubavi jest srce.

5. Glavni dakle temelj pobožnosti k presv. Sreću Isusovu jest neizmerna ljubav, koju Isus napravio nam goji, i koju nam toliko krasno pokazuje u presv. oltarskom sakramantu; glavna joj je svrha zadovoljiti za uvrede, koje se toj ljubavi nanose; vidivi joj je predmet samo presv. Sreću Isusovo, sve plamteće od te ljubavi; a plod mora joj biti žarka i nježna ljubav k osobi Isusa Krista.

---

### Naše slika.

1. Očišćenje bl. dј. Marije ili Sviećica. Ova svetkovina slavi se u katoličkoj crkvi dne 2. veljače. U starom je zavjetu bilo naređeno od Mojsije (III. knj. 12. pog.), da žena koja rodi mužko diete ima biti smatrana kao nečista dok se ne navrše dani njezina čišćenja i četrdeseti dan neka donese diete u hram i svećenik će prijeti žrtvu pred Gospodinom i očistiti će je od

griega njezina. (7.). Premda ove naredbe ne obvezivahu bl. đvj. Marije, pošto je ona bez oskvrnuća po Duhu sv. začela, no ona ipak poslušna zakonu doneše svoje čedo u hram i prikaže dar svoj i Bogu zahvali na udjeljenoj milosti. Po tome — postao je i naš običaj kršćanski.

O mati kršćanska! Kada ti puna materinskoga čuvstva u crkvu ideš i svoje čedo na rukuh nosiš, da ga Bogu prikažeš, onda digni otči i srce svoje k nebu te ponizno reci: O dobri Otče i Bože moj! koji si mi satove straha i boli promienio u radost, gle, pogledaj me milostivo, svoju poniznu službenicu, koja ti žrtvu zahvalnosti prikazuje. Daj mi mudrost, da ovo diete, koje mi tvoja povjeri dobrota, uzgojim za prava i vjerna kršćanina. Budi mi u pomoći, da njegovu sačuvam nedužnost. Upravljaj mi sree, da njemu u srce usadim ljubav k Tebi i strah Božji i da tako jedanput ovo diete dovedem pred priestol tvoj sa riečmi: Evo ti Otče vraćam, što si mi povjerio, ovo diete, koje nije za nebo izgubljeno.\*

O nesretne majke svake, koja neće tako moći kazati na zadnjem sudu. A ipak koliko ih imade, koje neće moći toga reći i krivnju toga jošte sebi moraju pripisivati, pošto nisu čuvali nedužnosti svoje djece, pače su ju same kvarile svojim govorom i primjerom. — Kako je s tobom? —

2. Četiri sveta evangjelista, koji su nam po nadahnuću Duha svetoga napisali



Marija prikazuje Isusa u crkvi.

evangjelja t. j. radostne viesti o našem Spasitelju, Isusu Kristu, koli o njegovom djelovanju toli i to osobito o njegovu svetom nauku: Tko ne bi o njem s veseljem čitao, tko ga ne bi rado slušao? — Ne treba valjda spominjati, da je to i naša dužnost. Spomenimo se samo, što čitamo u sv. pismu staroga zavjeta, kakova pokaranja, kakve pedepse Bog posla na narod židovski, koji je bio narod odabran te se zvao narod Božji? Evo za to, što ne htjede slušati glasa Božjega, koji razlog sam Bog navodi po Jeremiji: „Jer odbaciše rieč Gospodnju, i nikakove u njih ne bješe mudrosti (8. 9.).“ — No mi je nećemo odbaciti, nego ćemo kad i kad navesti koje sv. evangjelje i to sa slikom, da si njegove svete istine bolje možemo predaći i da nam tako lagije ostanu u pameti i u srcu.

Knjiga o Tobiji.

Glava 3.

1. Onda Tobija uzdahnu, i poče sa suzami moliti,

2. govoreći: Pravedan si, Gospodine, i svi tvoji sudi pravedni su, i svi putovi tvoji milosrdje i istina i pravo.

3. A sada, Gospodine, spomeni se mene, i ne osvetli se sbog mojih grieha, niti se opomeni grieha mojih ili roditelja mojih.

4. Buduć da ne slušasmo zapoviedi tvojih, zato smo predani pljenjenju i sužanjstvu, i smrti i govorkanju i ruglu svih naroda, među koje si nas razsuo.

5. A sada, Gospodine, veliki su sudovi tvoji, jer ne činimo polag zapoviedi tvojih i ne hodimo iskreno pred tobom.

6. A sada, Gospodine, učini s menom po volji tvojoj, i zapovjedi, neka se u miru primi duh moj; bolje ho mi je, da umrem, nego da živim.<sup>1)</sup>

7. Isti dan dogodi se, da je Sara, kći Raguelova u Ragesu, gradu Medijanskog, čula, gdje ju jedna od služavka oca njezina kori,

8. što je sedmerim muževom bila dana, te ih je djavao imenom Asmodej<sup>2)</sup> ubio, čim su k njoj unišli.

9. Kada je dakle služavku korila sbog njezine krivnje, odgovori joj veleći: Ne vidjeli od tebe nikada na zemlji sina ili kćeri, ti ubojice tvojih muževa.

---

<sup>1)</sup> Želiti umrieti od dosade i lijenosti, ne valja, nu dobra je želja htjeti umrijeti i od Boga si moliti smrt, da ne budemo dulje u pogibelji sagriesiti i da se čim prije s njim sjedinimo.

<sup>2)</sup> Zaručnici Sarini idjahu k njoj vodjeni putenošću sreća svoga i u svezi sa alimi duši (6, 17). Bog zato dade djavinu, čiji sluge po grijehu postaće, vlast na njih; a posljedica toga bila je, da je Asmodej njezinim zaručnikom upravo onda uzeo život, kad su mislili, da su svoj cilj putenosti postigli.

10. Hoćeš li i mene ubiti, kano što si već sedam muževa ubila? Na tu rječ otide ona u gornju sobu kuće svoje, i tri dana i tri noći niti je jela niti pila;

11. nego je uztrajala u molitvi i sa suzama Boga molila, da ju od te sramote oslobodi.

12. I shude se treći dan, da je, svršivši molitvu, slaveći Gospodina

13. rekla: Blagosloveno je име твоје, Bože otaca наšих, који, kad се i razsrdiš, činiš milosrdje, i u vrieme nevolje griehe oprاشташ има, који те зазивашу.

14. K теби, Господине, лице своје обрачам, на те очи своје управљам.

15. Molim, Господине, да ме риеш веза ове срамоте, или да ме сигурно узмеши са земље.

16. Ti znaš, Господине, да никада мужа нисам поželjela, i da sam čistu sačuvala dušu svoju od svake pohote.

17. Nikada se nisam miešala sa onimi, koji šale sbijaju, niti sam se družila s onimi, koji su vjetrenjasti.

18. A pristala сам, da uzmem muža u strahu tvojem, a ne od pohote svoje.

19. Pa ili ja nisam bila vredna njih, ili oni možda nisu bili vredni mene, jer si me možda za drugoga muža sačuvao.

20. Nije bo u čovječjoj vlasti odluka tvoja.

21. A ovo za stalno drži svatko, koji te štuje, da će mu se život, ako je bio u kušnji, okrunuti, i ako je u nevolji bio, da će se osloboditi, i ako je bio u pedepsi, da će moći k milosrdju tvojemu doći.

22. Ti bo se ne veseliš propasti našoj, jer iza oluje mir daješ, a iza suza i plača radost ulievaš.

23. Ime tvoje, Bože Israelskov, neka je blagosloveno u wieke!

24. U ono vrieme biše uslišanc molitve obadvajuh pred licem slave najvišega Boga;

25. I poslan bi anggeo Gospodnji sveti Rafael,<sup>1)</sup> da ih obadvoje izlieči, čije molitve u isto vrieme bjehu pred licem Gospodnjim izrečene.

#### Glava 4.

1. Kada je dakle Tobija mislio, da mu je molitva uslišena, da može umrijeti, pozove k sebi Tobiju sina svoga.

2. i reče mu: Čuj, sinko moj, rieči usta mojih, i postavi ih u srcu svojem kano temelj.

3. Kad primi Bog dušu moju, tielo moje ukopaj, a majki svojoj čast izkazuj sve dane života njezina;<sup>2)</sup>

<sup>1)</sup> Rafael znači: Bog lieči. On se pokazuje kao liečnik i u poviesti Tobijinoj, jer je i Saru oslobođio izpod vlasti djavolske i slijepomu Tobiji vid očini povratio.

<sup>2)</sup> Deset očinskih zapoviedi ili savjetâ, koje je Tobija svojemu sinu dao, sv. otcu veoma cene i hvale

4. jer treba da se sjećaš, koje i kolike je pogibelji u utrobi svojoj s tebe pretrpjela.

5. A kad i ona navrši vrieme života svoga, ukopaj ju pokraj mene.

6. Sve dane pako života svoga na umu imaj Boga, i čuvaj se, da ikada pristaneš na grijeh, i propustiš zapoviedi Gospodina, Boga nasega.

7. Od imetka svoga davaj milostinju, i ne odvratи lica svoga od ikoga siromaha, jer će se tako dogoditi, da se ni od tebe ne odvratи lice Gospodnje.

8. Kako možeš, tako budi milosrdan.<sup>1)</sup>

9. Ako mnogo imaš, obilato dieli; ako malo imaš, nastoj i malo rado udjeliti.<sup>2)</sup>

10. Nagradu bo si dobru sabires za dan nužde,

---

ter ih i danas dobiti krđanski roditelji svojej djeci na srce stavljuju. Prva zapovied uče se počitanja dužna otca i materi i poslije njihave smrti (3—5); druga zapovied Boga se bojati, njemu se moliti i u njega se uzdati (6, 20, 23); treća nataže, da budemo milostivi i milostinju dielimo (7—12, 17); četvrta zapovieda, da se treba čuvati blinđnosti (13); peta nataže, da se treba čuvati obolesti (14); šesta na srce stavlja pravednost i izplaćivanju zaslužene plaće (15); sedma hoće, da ne činimo drugomu što ne čemo, da drugi nam učini (16); osma stavlja na srce brigu za mrtve (18); deveta hoće, da mudre ljude pitamo za savjet (19); deseta nataže, da se valja skrbiti za obitelj i u vremenskih stvarih (21, 22).

<sup>1)</sup> Tko ne može dati novčane milostinje, neka daje duhovnu savjetujući drugim, tješec ih, opominjući ih na dobro i moleći se za njih.

<sup>2)</sup> Bog obilato naknadjuje i času hladne vode i novčić sirotne udovice.

11. jer milostinja od svakoga grieha i od smrti oslobođa, i neće dopustiti, da duša ide u tmine.

12. Uzdanje veliko bit će pred najvišim Bogom milostinja za sve, koji ju čine.<sup>1)</sup>

13. Čuvaj se, sinko moj, od svake bludnosti, i uz ženu svoju ne bio si nikada svestan grieha.

14. Ne dopusti, da oholost ikada zavlada tvojom mišljom ili tvojom riječju, jer je od nje početak svoj pokvarenosti.<sup>2)</sup>

15. Koji god ti šta zaradi, onomu odmah plaću podaj, i plaća najamnika tvoga u tebe pod nipošto neka ne ostane.

16. Što te mrzi, da ti drugi učini, gledaj, da ni ti ikada drugomu učiniš.

17. Kruh svoj jedi sa gladujućimi i oskudnimi, i svojimi odjecama gole pokrivaj.

18. Kruh svoj i vino svoje opredeli za ukop pravednika, i od toga ne jedi i ne pij sa griešnicima.<sup>3)</sup>

<sup>1)</sup> Plod milostinje: ona pribavlja blagoslov za vanjski vremeniti život, a za unutarnji duhovni utira pet k milosti, za vjećnost pak daje pravo na milostivi sud.

<sup>2)</sup> Jer je čovjek u svojoj oholosti pomislio, da će Boga jednak biti.

<sup>3)</sup> Budući da su u kući mrtvaca lonci lako mogli po židovskom zakonu postati nečisti, a i ukućani od žalosti nisu mogli bavit se kuhanjem, rato je bio običaj, da su im susjedi i rođaci donosili potrebno jelo i pilo, i to kano da je imao Tobiju na pameti. Osim toga nije zakon zabranjivao usponenu pokojniku slaviti gostobom; Tobija opominje sina svoga, neka nebi dielnik bio kod takove gostbe poslije smrti kojeg opaka čovjeka, da se nebi činilo, da odobrava njegove griehe, šim bi ogriesio dušu svoju.

19. Savjet uviek u mudra isti.

20. U svako vrieme slavi Gospodina, i  
prosi od njega, da putove tvoje upravlja, i da  
svi naumi twoji u njem ostanu.

21. Obznanujem ti takodjer, sinko moj,  
da sam ja, dok si ti još diete bio, deset  
talenata srebra dao Gabelu u Ragesu, gradu  
Medijanskom, i u mene je njegovo pismo:

22. i zato razpituj, kako da k njemu  
dodjes i od njega da primis rečenu svotu  
srebra ter mu povratis pismo njegovo.

23. Ne boj se, sine moj! ubog život istina  
provodimo, ali ćemo imati mnogo dobra, ako  
se budemo bojali Boga i uklanjali se svakomu  
griehu, i činili dobro.



---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja uređena prema  
33 godinama dobe našega božanskoga Odkupitelja. —  
Svet ne poznaje bl. dj. Marije kako treba. — Što  
je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. — Naše slike:  
odiscenje bl. dj. Marije i četiri sv. evangeliista. —  
Knjiga o Tobiji.

---



Br. 3.      Ožujak 1892.      God. I.

Izlaže svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novč.

Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.

Zivot Isusov pod Sreem djevičanske Majke. Presveto Sree Isusovo, daj, da te sve više i više ljubimo

O Mariju bez grieha začeta, moli za nas, koji se k tebi utičemo.

1. Marija živi u Isusu. Vi svi, koji ste djeca Marijina, vi poštivate Majku Mariju posebnom hvalom i slavom, i osobitom ljubavlju. Veselite se, preblagoslovljena Majka Spasiteljeva uvest će vas čak u svetište njegova Srca! Svojim primjerom naučit će vas lijepoj pobožnosti k Presvetomu Srcu Isusovu, pače svojim zagовором postignut će je za vas, jer

Glasnik Presvetoga Sra Isusova.

upravo u njezinu je srca ta pobožnost najprije prebivala. I u istinu ako je samo prisutnost Isusova dostačna bila, da se sv. Ivan Krstitelj posveti, i ako je učenik, koga Gospodin ljubljaše, postao apostolom ljubavi, pošto je nekoliko trenutaka počivao na Srca svoga Učitelja, — šta čemo istom reći o bl. dj. Mariji, koja je kroz devet mjeseci s Isusom tako rekuć jedno imala Srce? Krv iz srca materina izlazi i oživljuje srce deteta, te iz srca toga Sina Božjega izlazi milost, koja djevičansku posvećuje majku. Oba ta čudnovata srca slažu se što najbolje; sva se njihova čuvstva sudaraju, u svakoj želji, u svakoj misli sloga im najljepša: pače o ba srca kano da jedan jedini imadu život. Nu zar se i ti ne približavaš istom životu štujuć presv. Srce Isusovo? Bez dvojbe. Primi dakle od bl. dj. Marije ovu pouku i nastoj, da po njezinu primjeru u svem se ravnaš Isusom; u njem traži svoj život, svoju jakost i svetost, da možeš kazati sa sv. apostolom: »A ne živim više ja, nego živi u meni Krist.« (Gal. 2, 20). »Moj dragi je moj, a ja sam njegova.« (Pjes. n. pjes. 2, 16.) —

2. Isus živi u Mariji. Po preslavnoj Materi došao je Isus k nam, — te hoće da i mi po njoj dodjemo k njemu. U tom životu hranu Duha svetoga okupilo je Sunce pravednosti sve svoje ognjene trakove, i ono Svjetlo, koje je imalo svega sveta tmine raztjerati, u to doba svjetlilo je tako rekuć samo za Mariju. »Evo, ljudi,« tako nam već onda Isus od srca dovikivao »evo vam matere; ona je istina moja mati, no ja nju i vam

dajem, poštujte je i ljubite, jer i vas predajem njezinoj materinskoj nježnosti. Na njezinu se ljubav oslonite, te se posve uzdajte u ovu svoju Majku!«

Neoskrnjeno Srce Marijino priestol je milosrdja: ne bojte se, griešnici, i k njemu pristupite; unidjite u taj hram, koji si je Duh sv. za prebivalište pripravio, i za stan Svevišnjega posvetio.

Kršćanine ljubezni, onaj, koji je sebe predao Mariji, sebe predaje i tebi. Onaj, koji je izvolio živ prebivati u Mariji, voli takodjer prebivati u srcu tvojem. Ali ah, je li srce tvoje dostoјno ovaka gosta? Je li urešeno: čistoćom, mirnošću, poniznošću i svetom pravednošću? To sve je našao Isus u srcu Marijinu, da je užičen uzkliknuo: „Sva si liepa, draga moja, i mane ne ima na tebi“ (Pjes. n. pjes. 4, 7). Ovako dakle valja, da bude uredjen stan Kralja svih kralja. Srce, koje ga hoće primiti, valja da naliči kovčegu staroga zavjeta, da najsvetiji Bog u njem stanuje ter ga sačuva od grieška i opaćina, koje svu napunjuju zemlju kaošto vode kod obéega potopa. Isus želi počinuti u srcu tvojem, da u njem nadje naknadu za uvriede, koje mu se čine. Isus to želi; — hoćeš li ga odbiti? — Nipošto! Gospodine moj i Bože moj; sretan sam i presretan, ako se mogu tvojoj odazvati želji. Nu da mi to podje bolje i sigurnije za rukom, hoću se sjediniti s preslavnom Materom tvojom, i tebi prikazivati njezine krieposti i svu njezinu ljubav, da

time pokrijem i nadomjestim nesavršenost svojih krieposti.

3. Život Isusov u Mariji, kaošto i život Marijin u Isusu svjetu je nepoznat, jer je tajanstven i posve nutarnji život. Premda dostoanstvo Majke Božje bijaše neizrecivo, ipak bl. Djevica smatraše se kao obična osoba, jer nitko nije ni slutio toga blaga, koje posjedovaše. Isus, kralj neba i zemlje, dolazi na svjet u obliju služe i kroz devet mjeseci ostaje posve nepoznat od ljudi, koji ga kasnije poznavahu samo, da ga progone.

O svete ludi! ti laskaš najnižim robovom svojim, poštivaš grieb, slaviš opačine, ovjenčavaš strasti, — a krieposti — prezireš... Odstupi to sve od mene; tvoju ja slavu i hvalu prezirem, te se ništa ne žalostim, ako ti me izsmiehivaš, prezireš i odbacujes, jer u tebi je taština. Tebe, telom učinjena Rieči Božja, i Tebe, kraljice neba i zemlje, jedino hoću štovati. O dušo moja ne daj se omamiti taštinom i vanjaštinom sveta; ugledaj se u Isusa i njegovo presveto Srce; u to ti svetište unidji i divi se božanskoj ljepoti, nastoj da mu se približiš te ga sliediš u svnjem životu. Gledaj da tvoj život bude Bogu ugodan: život po vjeri, život svet i s Bogom sjedinjen. O Isuse moj, koji u Mariji živiš, dodji te živi i u službenicih i službenicah svojih.

---

**Bog Otac i Sin i Duh sveti sva velika djela  
učiniše i sve milosti diele po Mariji.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Ja sa svom crkvom izpoviedam, da je Marija, jer puko stvorenje, proizašlo iz ruke Svevišnjega, manja od praška, prispolobi li se sa njegovim bezkrajnim veličanstvom, ili bolje ona je upravo ništa, jer on je jedini onaj, koji jest, pa zato Gospodinu, jer je uвiek neodvisan i sebi dostatan, nije nikada bila neophodno potrebita blažena Djevica, niti mu je sada od potrebe, da izvrši svoju volju te svoju slavu očituje. Da se sve sbude, dosta mu je htjeti. Ali uza sve to tvrdim ja, da, uzevši stvari kako jesu, pošto je Bog najveća svoja djela htio po blaženoj Djevici započeti i dovršiti, sbog čega ju je i stvorio, možemo vjerovati, da svojega postupka nikada neće promieniti; jer on je Bog te se ne mjenja ni u svojih mislih ni u svojem postupanju.

Bog Otac nije svojega jedinorodjenoga Sina drugče svetu darovao van po Mariji. O kako su patrijarke vapili k nebu, kako li su se proroci i sveti staroga zakona puno četiri hiljade godina Bogu molili, da ono blago dobiju, i gle Marija je bila jedina, koja ga je zaslužila; samo je Marija bila, koja je po krepkih svojih molitvah i uzvišenih svojih kriepostih kod Boga milost našla. Sviet nije bio zavriedio, veli sveti Augustin, da Sina Božjega iz ruke Otčeve neposredno primi. On

ga je dao Mariji, da ga preko nje svet dobije. Sin Božji posta čovjekom, ali to se sbude u i po Mariji. Bog Duh sveti napravio je Isusa Krista u Mariji, ali istom poslije kako je preko jednoga od prvih slugu na svojem dvoru za njezinu privolju bio zapitao. Bog Otec dao je Mariji svoju plodnost, koliko ju je puki stvor mogao primiti, da uzmogne njegova Sina i sve ude duhovnoga njegova tjele proizvesti. Bog Sin snišao je u njezinu djevičansku utrobu kao novi Adam u raj zemaljski, da se tu raduje i čudesne milosti tvori.

Utjelovljeni Bog u tom je našao svoju slobodu, da je u njezinoj utrobi htio biti zatvoren. U tom je svoju svemožnost pokazao, da se je dao nositi od one blagoslovene Djevice. I on i Otc smatrao se je štvanim, što je svoju slavu sakrio pred svim stvorovima, a očitavao ju samo Mariji. Svoju neovisnost i svoje veličanstvo je tim proslavio, da je o toj presladkoj Djevici ovisio u svojem začetku, u svojem rođenju, u svojoj prikazbi u hramu, u svojem skromnom životu kroz trideset godina, paće u istoj svojoj smrti, pri kojoj je morala biti prisutna, da on s njom jednu te istu žrtvu prinese te se s njezinom privoljom vječnomu Otcu prikaže, kao što je njecko Isak s privoljom Abramovom Božjoj volji bio prikazan. Ona je, koja ga je dojila, branila, pomagala, odgojila i napokon za nas žrtvovala.

Divne li i nedohitne ovisnosti velikoga Boga, koje Duh sveti u evangijelu nije mogao prešutjeti, premda je malo ne sve čudesne

stvari pred nami sakrio, koje je utjelovljena mudrost za svoga skromnoga života činila, kano da nas je očitovanjem te ovisnosti htio usposobiti, da njezinu vrednotu ponješto shvatimo. Isus Krist više je Boga Oca proslavio, što je svojoj majki bio pokoran, nego li bi ga bio proslavio, da je sav svjet obratio čineć najveća čudesa. O kako veliku čast izkazujemo mi Bogu, kada se njemu za ljubav, povodec se primjerom Isusa Krista, našega jedinoga uzora, pokoravamo Mariji.

Ako ostali život našega Gospodina pobliže promotrimo, osvijedočit ćemo se, da je htio započeti, po Mariji svoja čudesna činiti. On je svetoga Ivana u utrobi svete Elizabete posvetio, ali to se sbude na rieč Marijinu. Jedva što je govorila, i već bi Ivan posvećen, i to mu je bilo prvo i najveće čudo milosti. Pri svadbi u Kani pretvorio je vodu u vino, ali to se sbude na smjernu molbu Marijinu, i to mu je bilo prvo čudo naravi. On je svoja čudesna po Mariji započeo i nastavio, on će ih i do konca veka po Mariji nastaviti. Bog Duh sveti, koji je u Bogu bio neplodan, to jest, od koga ne proizlazi nijedna druga božanska osoba, plodan je postao po Mariji, koju si je uzeo za zaručnicu. S njom, u njoj i od nje proizveo je svoje majstorsko djelo, što je utjelovljenje Sina Božjega, kojega tvorili ne prestaje dan na dan do konca veka u njegovih udih. Odabranici su udi one poklona vredne glave. To je razlog, zašto Duh sveti onoj duši, u kojoj Mariju svoju vjernu i nerazdruživu zaručnici nalazi, veću i moćniju milost daje

u svrhu, da se Isus Krist useli u nju, i ona u Isusa Krista.

Tim ne velimo, da blažena Djevica Duhu svetomu podaje plodnost, kano da on nije sam o sebi plodan. Jer on budući Bog ima istu plodnost to jest moć prizvadajuću sa Otcem i Sinom; nego on je ne ozivotvara, jer iz njega ne povizbodi nijedna druga božanska osoba. Mi samo to hoćemo kazati, da se je Duhu svetomu svidjelo, postužit se blaženom Djevicom, premda mu nije bila neobhodno potrebita, da svoju plodnost ozivotvori, proizvodjajući Isusa Krista u njegovih udih u njoj i po njoj: tajna milost, za koju ne znaju ni najmudriji i najpobožniji kršćani. Kako su se sve tri osobe presvetoga Trojstva raditi dostojaće kod utjelovljenja i prvoga došašća Isusa Krista, onako i sača nevidivim načinom svaki dan rade u svoj crkvi, i radit će tako sve do konca veka, kada će po drugi put Isus Krist doći.

Bog Otac sabrao je sve vode i nazvao ih more (latinski se kaže u višebroju »Maria«). Upravo tako sabrao je sve milosti i nadjeo im ime Marija (maria). U toga velikoga Boga je bogata riznica, u koju je metnuo sve što ima lijepa, sjajna, riedka, dragocjena, pače istoga svojega Sina, a to neizmjerno blago upravo je Marija, koju su svetci blago Gospodnje nazvali, čijom se puninom svi ljudi bogate. Bog Sin dao je svojoj majci sve, što je svojim životom i svojom smrću stekao: svoje neizmjerne zasluge i divne krijeosti, te ju je učinio blagajnicom sve od Oca

dobivene baštine. Po njoj svoje zasluge nakanja svojim udom, daje im svoje kriposti, dieli im svoje milosti. Ona je njegova tajinstvena ciev, ona njegov vodovod, kroz koji on pušta svoje milosti da mirno i obilato teku.

Mariji, svojoj vjernoj zaručnici dao je Bog Duh sveti svoje neizkazane milosti, i odabrao ju je za dieliteljicu svega onoga, što on ima, tako te ona sve njegove darove i milosti dieli komu hoće, kako hoće i kada hoće. Duh sveti ne daje ljudem ni jedne milosti, koja ne ide kroz njezine djevičanske ruke. To bješe volja Božja, koji je htio, da mi sve po Mariji dobivamo, tako te se ona, koja se je kroz sav život svoj po svojoj dubokoj poniznosti snizavala te se do bezdna nistavila sakrivala, sada po Svevišnjem ima obogatiti i povisiti. To su nazori sv. crkve i sv. otaca.

Da slobodnjakom današnjega vremena govorim, dokazao bih što sam naprosto kazao, te bih na dugo govorio i sve bih iz sv. pisma i iz sv. otaca potvrdio, i naveo bih izvorna mjesta i razne važne razloge. Ali buduće da ja osobito siromahom i prostim ljudem govorim, koji su dobre volje, koji imaju više vjere nego obični učenjaci, koji prostodušnije i zato zaslužnije vjeruju, zadovoljiti ću se time, da istinu kažem, te se neću pri tom zadržavati, da izvorna mjesta navedem, kojih nebi ni razumjeli. No ipak ću po koje mjesto navesti, ako se i neću u velika izraživanja upuštati.

U koliko milost usavršava narav, a slava popunjuje milost, sigurno je, da je naš Gospodin

i u nebu upravo onako Sin Marijin, kako je to bio na zemlji, i da je on zadržao naj-savršeniju pokornost i poslušnost napram naj-boljoj od svih matera. Samo se moramo čuvati, da si ne pomislimo, da je ta ovisnost poniženje i nesavršenost za Isusa Krista, jer je Marija neizmjerno manja od svoga Sina, koji je Bog, i zato mu ona u nebu ne zapovieda onako, kao što majka na zemlji zapovieda svojemu sinu, koji je pod njom. Buduće da se je Marija sva u Bogu preobrazila po milosti i slavi, kojom svi sveti oblicje Božje dobivaju, ne traži ona ništa, ne želi ništa, ne čini ništa, što bi se protivilo vječnoj i nepromjenljivoj volji Božjoj. Kada dakle sv. Bernardo, Bernardin, Bonaventura i drugi tvrde, da se bl. dj. Mariji sve što god je na nebu i na zemlji i isti Bog pokorava, onda oni time samo to kazuju, da je moć, koju joj je Bog dao, tako velika, te se čini, da ona s Bogom ima jednu te istu moć i da su njezine molbe kod Boga tako moćne, da ih on uviek kao zapoviedi smatra, jer joj on kao svojoj majki ni jednu molbe ne odbija, pošto je svaka ponizna te uviek odgovara njegovoj svetoj volji. Ako je Mojsij svojom krepkom molitvom srču Božju proti Israeličanom toli moćno zaustavio, te mu se svevišnji i neizmjerno milosrdni Bog nije mogao oprijeti, nego mu je kazao, neka bi ga postio u miru, da uzmognе onaj oporni narod kazniti; što nam je istom držati do molitve ponizne Marije, te dostojeće majke Božje, čija je molitva kod njegova veličanstva moćnija, nego sve

molitve i svī zagovori svih angjela i svih svetaca, što god ih je na nebu i na zemlji? Marija zapoveda na nebu angjelom i svetcem. Za nagradu njezine duboke poniznosti dao joj je Bog moć i dozvolu, da može popuniti prazne prieštole, s kojih su sbog oholosti pali angjeli odmētnici. To je bila volja Svevišnjega, koji povisuje ponizne, da se nebo, zemlja i pokao drage volje ili proti svojoj volji pokoravaju zapovedim ponizne Marije, koju je on postavio za gospodarievu neba i zemlje, za blagajnicu svojega blaga, za diešiteljicu svojih milosti, za tvoriteljicu najvećih svojih čudesa, za uzpostaviteljicu roda ljudskoga, za posrednicu ljudi, za uništiteljicu neprijatelja Božjih i za vjernu drugarievu svojega veličanstva i slavja.

### Psalam I.

1. Blago čovjeku, koji ne ide na vjeće hezbožničko, i na putu grješničkom<sup>1)</sup> ne stoji, i na stolcu kuginu ne sjedi.

2. Nego mu je volja prema zakonu Gospodnjemu, i o zakonu njegovu razmišlja dan i noć.<sup>2)</sup>

<sup>1)</sup> Blago čovjeku, koji ne sluša savjeta bezbožnih ljudi i ne ide putom grješnikā i ne sjedi na stolcu kuginu t. j. ne nauča neistinitskih i kučnih nauka, jer su bezbožnici i krivovjerej kano kuga ovoga sveta sbog pogubne nauke što naučuju.

<sup>2)</sup> Pravednik hoće ono, što Bog zakonom zapovieda, i za to o tom zakonu uviek razmišljava.

3. I on je kao drvo usadjeno kraj potoka, koje plod svoj donosi u svoje vrieme, i kojemu list ne venhne; što god radi, u svem napreduje.

4. Nije tako bezbožnikom, nije tako; nego su kao prah, koji vjetar razpuha (sa lica zemlje.)

5. Za to ne će bezbožnici uzkrnuti na sudu,<sup>1)</sup> ni grješnici na sborn pravedničkom.

6. Jer Gospodin zna put pravednički, a put bezbožnički propasti će.

---

### P a m t i.

Sv. pismo kaže (Eccl. 10, 25—27): Slava bogataša, uglednikâ i siromahâ jest strah Božji. Ne prezri pravedna siromašna čovjeka, i ne veličaj bogata muža griešnika. Velikas i sudac i mogućnik je u časti, nije veći od onoga, koji se Boga boji.

---

<sup>1)</sup> Svi čemo istina uzkrnuti, nu ne čemo se svî preobraziti; tielo pravednikâ bit će duhovno i nebesko, a to neće biti tielo osudjenika. I tako će na sudnjem danu bezbožnici biti kano pljeva odloženi od pravednikâ, koji su kano pšenica sačuvana za nebo, jer grješnici ne mogu ostati u društvu pravednikâ.

### Preobraženje Isusovo.

(Evangelje sv. Mat. za II. kerizmenu nedjelju 17. 1—9.)

• U ono vrieme uze Isus Petra i Jakova i njegova brata Ivana sa sobom i povede ih same na visoko brdo i preohrazi se pred njimi. Lice mu zasja kao sunce i haljine mu postadoše biele kao snieg. I gleda, ukaza im se Mojsij i Ilija, razgovarajući se s njim. Petar pak prihvativ rieč, kaza Isusu: Gospodine! dobro nam je ovđje biti; ako hoćeš, načinimo ovđje tri kolibe, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliju jednu. I dok on još govoraše, gleda, sjajan oblak obastre ih. I gleda glas govoreći iz oblaka: „Ovo je sin moj ljubezni, koji mi je po volji, njega slušajte!“ Čuvši ovo učenici padaše ničice i uzbojaše se vrlo. Isus pristupivši k njima dotaknu ih se i reče: „ustanite i ne bojte se.“ Podignuvši pak svoje oči ne vidješe nikoga do Isusa sama. I kad su s brda silazili, zapovjedi im Isus govoreći: „Nikom ne kazujte, što ste vidjeli, dok sin čovječji ne ustane od mrtvih.“ —

U životu čovjećjem mnogo imade promjena, — i medju njimi mnogo liepih, ugodnih časova. Koli krasna je doba djetinstva, koje čovjek proživi kod brižljivih roditelja; sretni su satovi, koje čovjek proživi po boku pravoga, vjernoga druge. Zar nisu krasni i sretni časovi, kad ti pobožnosti, molitva dušu uznašaju u nebo? Kada rieč božja srca ti utjehom napunjuje, radostnu ti u njem pobudjuje nadu, da te prava očekuje sreća istom u radosti nebeskoj. Isus pokazao je trojicu



Preobraženje Isusovo.

vjernih apostola samo nekoliko trakova neheske slave, — i oni su namah na sve zaboravili i htjeli ondje za uviek s Isusom ostati. Hoćeš li i ti na vieke se radovati s Isusom u nebeskoj slavi? — Evo ti put k toj sredi: Otac nebeski zapovjedio je na brdu Tabor, da nauk Isusov vjerujemo i obdržavamo. Zastupnica Isusova na zemlji je sveta crkva; tu smo dakle dužni slušati, ako se hocemo spasiti. Moramo dakle najprije sve vjerovati, čemu nas sv. crkva uči; onda obdržavati njezine zapoviedi, jer je njoj Isus povjerio pastirsку vlast t. j. dade joj vlast izdavati zakone, tako te što ona sveže na zemlji, svezano je i na nebu. Nu treba znati, da moramo sve zapoviedi sv. crkve obdržavati a ne samo onih pet poznatih, nego sve treba slušati, kao na pr. zapoviedi glede sv. ženitbe, glede čitanja zabranjenih knjiga i časopisa; jednom riečju treba savjestno obdržavati i izvršivati sve, stogod nam sv. crkva nalaže.

Budimo dakle poslušna djeca sv. matere crkve, jer tko »je ne posluša, neka ti bude kao neznačajac i carinik« (Mat. 18, 17).

#### M o l i t v a .

Daj nam, Otče nebeski, ponizno te molimo, da promatrajuć preobraženje Krista, Sina tvojega, nauk njegov uviek slušamo, sv. vjeru stalno izpovedamo i po njoj vazda živimo, da i mi tebi omilimo te tako uzmognemo preobražena Isusa u svoj slavi nebeskoj gledati i na vieke s njim se radovati! Amen.

**J. N. R. J.**

**Napis na križu.**

Nasi stari znadijahu te upotrebljavaju svakojake pobožne običaje, da se po njih čuvaju od napasti neprijateljskih ili da njimi posvećuju svoj život. Mnogo je od tih liepih i pobožnih navada i običaja neстало ili već posve zaboravljeno. Tako na pr. bijaše kod pobožnih kršćana još ne davno taj običaj, da su kod jutarnje i večernje molitve svoje čelo znamenovali sa četiri slova J. N. R. J., koja napisana vidimo nad glavom razapetoga Spasitelja, i koja se kako je poznato čitaju Jesus Nazarenus, Rex Iudeorum, t. j. Isus Nazarećanin kralj židovski.

Pobožni kršćani za to bi običavali svoje čelo tako znamenovati, da po muki i smrti Spasiteljevoj budu sačuvani od nagle i nepripravne smrti.

Taj običaj je našemu puku skoro posve nepoznat. Istina, dok mu je bila sveta vjera živahnija, vjera u vječnost, sud, nebo i pakao, onda je bolje poznavao i osjećao, koliko je velika nesreća po čovjeka nagla i nepripravna smrt. No danas mnogi nevjerci ništa se ne boje nagle smrti, pače oni se sami u naglu smrt strmoglavljaju u bludnji, da smreću već svemu biva kraj! Na žalost i mnogi od prosta puka sliede ovakav zločest primjer. —

Da nebi tko od čitatelja spomenuti stari i častni običaj zabacio kao praznovjerje, navedim evo ovdje, šta sam o njem čitao.

Glasoviti propovjednik Abraham a Seta. Clara tumači u jednoj propoviedi prvu prošnju Otče naša: »sveti se ime Tvoje.« Prelazi k imenu Isus i dokaznje, da je presv. ime Isusovo osobito moćno, ako se izgovara ujedno sa napisom na križu; kao dokaz pripovieda sljedeći dogodaj: Kada je sv. Edmund, poslije nadbiskup Kanterburski, još bio mlad, šetao se jednoč sam sameat po livadi i na jedanput prikaza mu se sam Spasitelj kao prekrasno djetesse, te ga upita: »Poznaješ li me?« I Edmund odgovori: »Ne poznam.« — »Pogledaj mi dakle bolje u lice« odvrati božansko diete. I kada mu Edmund dobro u lice pogledao, opazio je gdje mu je na čelu jasno i čitljivo napisano: J. N. R. J. (Isus Nazarećanin, kralj židovski). Tada reče diele začudjenom Edmundu: »Gle, to mi je ime najmilije; duboko si ga utisni u srce, te se često znamenuj tim presvetim imenom, jer znaj, da svi, koji ovako čelo svoje znamenju barem prije spavanja i kad ustaju, bit će sačuvani od nagle i nepripravne smrti.« —

Sv. Edmund zaista je kroz cieli svoj život ovako činio, i kada mu je jednom pakleni neprijatelj ruke zađržao, da se tim napisom Kristovim ne znamenuje, izgovorio je sv. Edmund te rieči ustima i sreem, i djavoao je pobjegao.

Tako je pisano u knjigi »Surius in Vitis Sanct. 16. november.« To pripoveda i sv. Alfonso Ligori u svojih djelih. — I ja sam, pripoveda Abraham a Seta Clara dalje,



Razpeti Isuse, smiluj nam se!

poznam mnogo kršćana, koji uvek gorljivo pobožni taj običaj obdržavaju, pridodavajući riječi: J. N. R. J. — hic titulus triumphalis defendant nos ab omnibus malis! — t. j. Isus Nazarećanin, kralj židovski, ovaj napis slavodobitni čuva nas od svakoga zla!

Osim inih piše slično i Landolfo kako je neki pobožan redovnik, kadagod bi isao spavati, vazda svoje čelo ovako znamenovao. I gde kad je umro na čelu njegovu nadjena su četiri zlatna slova: J. N. R. J. Ovo nam priopovjeda Abraham a Seta Clara.

Što se ovoga pobožnoga običaja još tiče, našao sam u jednom molitveniku za svećenike (zvanom: Thuribulum Aureum. 4. edit. Bamberg 1761) kod jutarnje molitve i ove riječi: „Napiši na svoje čelo J. N. R. J. govoreć: ovaj napis pobjedonosni, čuva me od svakoga zla, od nagle i nepripravne smrti u ime Otca, i Sina, i Duha svetoga. Amen.“ — Isto nam se svjetuje i poslije večernje molitve, da se tako svake noći predamo u zaštitu mučenoga i umirućega Spasitelja. I ti dakle uvedi običaj, da si, kad ustaješ jutrom i kad ideš spavat na večer, znamenjuješ čelo onimi slovi J. N. R. J. govoreći: Isus Nazarećanin, kralj židovski, sačuva me po svojoj muki i smrti na križu od nagle i nepripravne smrti u ime Otca i Sina i Duha svetoga. Amen.

Gle koli moćan, koli znamenit po kršćanina je napis na križu Isusovu!

---

### Pobožni uzdasi k Presv. Srcu Isusovu.

(Od Isusovca Schauenburga.)

Dobro Sreć Isusovo! Kada će već jednoć i moje sreće biti dobro, dobro radi tebe, dobro za te?

O prenilosrdno Sreć! smiluj se jednoć ovomu mojemu toli nevoljnemu srcu. Tako te molim po predobru srcu majke tvoje.

Sreć Isusovo! srce novo stvori u meni, i dah prav ponovi u meni.

Sreć Isusovo! kako će dugo izvan tebe k stvorovom bludit i zavedeno i jadno srce moje?

Sreć Isusovo! koli je dobro i koli ugodno stanovati u tebi!

Sreć Isusovo preljubezno! tko će odvojiti sreće moje od ljubavi tvoje! Ti znaš, da te ljubim.

Sreć Isusovo! kada mi je ili dobro bilo, dok bijah izvan tebe; ili kada mi je zlo bilo, dok bijah u tebi!

Sreć Isusovo! u čijoj moći su srca svih ljudi, podvragni si jednoć i moje srce.

Sreć Isusovo! neću da budem u ičijem srcu kojega stvora, u srcu nepostojanu i prevrtljivu. Ako me ti ljubiš, dosta je.

Sreć Isusovo! o da kraljuješ u srećih svih! prevladaj konačno tolika oporna srca, i živi svemožni kralju srdaca.

Sreć Isusovo! o koli si dobro Sreć onim, koji su dobra srca.

Sreć Isusovo! svega me sakrij u sebi, da se ne izgubim izvan tebe.

Srce Isusovo! kako nema ljubavi, kao što je ljubav tvoja, tako nema srca, kao što je Srce tvoje.

Srce Isusovo, Sree od mesa<sup>1)</sup>) omekšaj i moje i tolika srca drugih ljudi. Ona su učinjena radi tebe, neka se omekšaju jednoć za te.

Srce Isusovo! Srce prebožanstveno! kako te dugo neću svim srećem ljubiti? Jao? ljubav nije ljubljena.

Srce Isusovo! nesretna časa, kada te nisam ljubio: još nesretnijega, kada sam se usudio i vriedjat te!

O da sam bio umjesto one sulice, nebih bio htio izići iz ranjenoga Isusova Srca, nego bih bio rekao: ovo je pokoj moj u vieke vjekova; tu ću prebivati, jer sam ga odabrao.

Srce Isusovo! tko će spoznati, koja je širina, i duljina, koja visina i dubljinu ljubežljivosti i ljubavi tvoje!

O Isuse! što je čovjek, da ga veličaš, ili sto mu naklanjaš Sree svoje!

Srce Isusovo! o da je slobodno propoviedat te krivovjercem, Turkom, neznačnjcem! kolika bi slast bila, za te dati sa svom krvlju i srce moje, sree za Srce, sree jadno za najbolje i neprispodobivo Sree!

Simovi ljudski! Dokle ćete težkim srcem? zašto ljubite taštinu, i tražite laž? tražite Sree Isusovo, i naći ćete mir srcem vašim.

<sup>1)</sup> Sree od mesa ili mesnato zove se u opreci napram srca opernu i tvrdnu; znači dakle srce mehkano, ganutljivo.

Srce Isusovo! učini s menom što hočeš; znam bo, da mi puno bolje hočeš, nego li ja sam sebi. Ljubis me više, nego li ja sam sebe ljubim.

Srce Isusovo! kako da pogledam ranu tvoju, a da se ne rani srce moje? Neću da budem bez rane barem ljubavi, dok te vidim ranjena.

Tko ne ljubi preljubezno Srce Isusovo, proklet bio.

O Isuse! nebih rad imao srce, kada njime nebih mogao ljubiti tvoje toli dobro Srce.

Ojadni smrtnici! koli bludite sreem, koliko god vas se odvraćate od Sreca Isusova!

Srce Isusovo! koje si za me probodeno na križu, usadi mi se u srcu.

Srće Isusovo! budi mi u životu utjeha, u smrti poputbina, u vječnosti nagrada.

Srce Isusovo! gle neobrezana sam srca. Uzmi, molim te, što ti se u njem ne mili: pače sve sreće uzmi, jer nijednoga srca ne želim, nego samo tebe.

Srce Isusovo! ti srca svih poznajes, i pojedince si im srca tvorio. Smiluj se tolikim sreem, koja te ne ljube. Ljubi, da ljube: ljubi, da vrate ljubav.

O gdje ste tolika srca ljudi? K Sreću Isusa moga povratite se griešnici. Obratite se svim sreem svojim: razderite srca svoja, i učinite si sreće novo.

Srce Isusovo zaboravljeni i mrtvo u srećih od toliko ljudi! ah! u koliko već erkava si sam u sakramantu ljubavi tvoje! U svih

tih rad bih bio prisutan, da ti se umjesto svih smrtnika onđe sa angjeli uzmognem klanjati, hvaliti te i ljubiti.

Ne stalo ovaj čas srca moga, ako onđe ima i kap krvi, koja ne gori od ljubavi k Sreću Isusa moga.

Srce Isusovo prekrotko, preponizno, preuztrpljivo i tako dalje, koli ti je još neslično srce moje!

Srce Isusovo! koli se veselim radi tebe, sto te mnogi imaju u sreću svojem. Umnoži, molim te, dan na dan broj onih, koji te svim srecem ljube.

Smagne tielo moje i sreće moje za tobom, o Srce Isusa moga!

Srće Isusovo! daj, molim te, da me pred tobom sreće moje nikada ne prikori. Daj mi sreću nevino, da ti omili.

Neka se veseli srce onih, koji traže preljubezno Srce Isusa Boga moga.

Srce moje! Nasladjuj se jednoću jedino Srećem Isusovim, uslišat će ti se molbe tvoje.

O Isuse! daj mi Sreću tvoje, O koli bi sgodnije ono bilo za moja prsa, nego li za tvoja; jer da je ono u meni, ljubilo bi te predostojnom ljubavlju. A dok je sad u tebi, ljubi ono mene, koji ne samo nisam dostojan kakove ljubavi, nego sam predostojan mržnje.

Srće Isusovo! presladkoj rani tvojoj preporučam sebe i srce svoje, prijatelje, dobročinitelje, roditelje, rodjake, ovu kuću, ovaj grad, domovinu svoju, poglavare svoje, neprijatelje svoje, griešnike osobito okorjela srca, sve duše u čistilištu i t. d. Osobito

pako preporučam sve one, koji s menom savez sklopiše, da će te štovati i ljubiti. Njih blagoslov prema punini dobrote tvoje.

O Sree Isusovo, molim te, ne daj da umrem, prije nego te sav ljubim i tvojim tragom idem.

Zdravovo, čudovito Sree Isusovo, tebe hvalimo, tebe blagoslivamo, tebe slavimo, tebi se zahvaljujemo, tebi srce svoje prikazujemo, darujemo i posvećujemo: primi ga i posjeduj svega, očisti ga, razsvetli ga i posveti ga, da u njem živiš i kraljuješ na vjeke. Amen.

Isuse krotka i ponižna Srca:  
Učini srce naše po Srcu tvojem.

#### Pomolimo se.

Pogledaj, molimo te, Gospodine, na lice i Srce Krista svoga, te svetim ognjem, od koga gori, tako srca naša užeži, da nam ništa ne godi, da nas ništa ne veseli, da nas ništa k sebi ne mami osim samoga Gospodina našega Isusa Krista Sina tvoga, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog po sve vjeke vjekova. Amen.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našega božanskoga Odkupitelja. — Bog Otcac i Sin i Duh sveti sva velika djela učinile i sve milosti diele po Mariji. — Psalm I. — Pamt. — Preobraženje Isusovo. — J. N. R. J. Napis na križu. — Pobožni uzdasi k Presv. Srcu Isusovu.

---



Br. 4.      Travanj 1892.      God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novčića.

Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.

#### Uzvišenost Srca Isusova.

\* I Riječ tielom postala i prebivala medju nami.\* (Iv. 1, 14.)

1. Koli je krasno i velebno, kada se sve  
modi i darovi duše sjedine, da Boga hvale,  
uzveličavaju i vazda mu onaku izkazuju čast  
kakova ga ide! Puno veličanstvenija bila bi  
slava Svevišnjemu izkazivana, da se svi  
stvorovi Božji na zemlji sjedine s onimi na  
nebu, da se svi ljudi spoje s hvalopjevi angjela,  
da Boga proslave! No sve ovo bilo bi ipak  
premalo za bezkrajno Veličanstvo Svemo-

gućega, — za to je morao doći Bogčovjek, Isus Krist, da dostačno i dostojno Boga proslavi. —

A to Isusovo Sreća najviše čini uzvišenim i velebnim načinom po najužem sjedinstvu sa Riečju; jerbo po ovom jedinstvu božanska osoba uzrokuje i upravlja sve djelovanje svetoga čovječanstva. Dakle djela svetoga čovječanstva Isusova pripadaju i upisuju se božanskoj osobi njegovoj, i istom po njoj dobivaju vrednost i uzvišenost bezkrajnu. Posto je Srce Isusovo — Srce Božje, za to je toliko veliko i uzvišeno, kolikor velik i uzvišen je Bog sam; Srce Isusovo ljubi ljubavlju božjom, te je sveto po svetosti božjoj, bogato po neizmjernom bogatstvu božjem — jer je posve božanstvom proučljivo. Poznajes li, shvaćaš li, dragi čitatelju, prednosti i vrline Srca Isusova?

Pitajmo sada, koji je glavni uvjet te neizrecive prednosti i ujedno koji je plod spomenutoga jedinstva? To je savršena podanost istoga Srca božanskog Rieči, kojoj služi, ako smijem tako reći, kao poslušan i voljan stroj. Hvale i slave vredno Srce Isusovo ljubi samo to, što ima ljubiti po volji božanske osobe, i mrzi, na što po istoj volji ima mrziti. — Po božanskoj osobi, s kojom je nerazdruživo sjedinjeno, dobiva ono isto mjerilo savršeno za sve svoje djelovanje i nakane. U Isusu dakle pripada čovječja narav posve Bogu, a Bog čovjeku, tako da božanstvo i čovječanstvo u njemu mogu jedno drugome kazati riječi sv. evangijela: »Sve stvari moje jesu tvoje, a tvoje jesu moje« (Iv. 17, 10.). Zaista ovo je naj-

ljepši uzor jedinstva duše s Bogom i njihova sladka medjusobna občinstva; uzor prave veledušnosti, gdje se duša posve Bogu žrtvuje, i uzor velike darežljivosti, kojom Bog dušu dariva.

2. I nase jedinstvo s Isusom, jednakost našega srca sa Srećem njegovim čini takodjer nas velikimi.

Pobožna dušo kršćanska, hoćeš li da znaš u čemu prava tvoja veličina sastoji, i gdje treba da tražiš pravi život? — To cu ti kazati: u jedinstvu s Isusom, u jedinstvu s njegovim presv. Srećem. Daj reci, što su sve veličine ovoga sveta? Kakova može korist sliediti iz sjedinjenja ništice s nisticom?... No u Isusu i po njemu podignuli smo na dostojanstvo djece božje, i uzimajući iz obilja njegova jesmo dionici njegove slave i veličine. »Jer smo udi tiela njegova, od mesa njegova, i kosti njegovih« (Efes. 5, 30). »Ja sam čokot a vi loze« (Iv. 15, 5), reče Gospodin. Evo koli dragocjeno jedinstvo, rekao bi božje srodstvo. Srce Isusovo dakle treba da bude sreća svih kršćana. »Jedno samo srce imam s Isusom,« reče sv. Bernardo. Po njem, u njem i s njim treba, da ljubimo. Srce Isusovo je za sve kršćane isto, što je srce ljudsko za sve ude čovječe. Iz njega razilazi se krv po svem tielu i s krvlju i život; te u sreću se krv opet očišćuje i ponavlja, i pomnožava, da svakom udu tiela dosti bude topline i jakosti života.

Motrimo li zvezde na svodu nebeskom, vidimo, gdje se ziblji i okreću u najboljem redu oko jednoga središta, iz kojega polazi sve gibanje i vas red. Kao što je u ovom svetu vidljivom — isto tako je i u svetu ne vidljivom t. j. u duhovnom. I gdje ćemo naći ono glavno središte, oko kojega treba da se sve okreće i skuplja, iz kojega izvire moć pritežuća k sebi srcu svih, iz kojega polazi pravilo i mjerilo svega, što no je vrhunaravno? Gdje ćemo ga drugdje naći no u Srcu Isusovu! —

Treba dobro zapamtiti, da sve djelovanje Srca Isusova u nas traje samo dotle, dokle podani ostajemo njegovu uplivu, dokle smo poslušni njegovim nadahnucem te nastojimo, da nam budu ista čuvstva, iste želje kao što su njegove. »Ovo zaista osjećajte u sebi, što je i u Isusu Kristu.« (Filiplj 2, 5.) Tako će Isus postati kralj naših srdaca. I sad ruku na srce pa se pitajmo: kraljuje li Isus u srcu našem? Il smo daleko od njegova kraljestva? Tko nije s Njim — jest proti Njemu; a to ti, kršćanine, ipak nećeš, da budeš Isusovim protivnikom! Treba dakle da se obratimo i udarimo onim putem, koji vodi u kraljevstvo Isusovo. Evo Sree Isusovo pokazuje ti taj put kao sunce sjajno. U njem ti je za sve tvoje misli i čuvstva, za sve tvoje djelovanje uzor najugledniji. O Sree Isusovo, koli si uzvišeno, daj da te od svega srca obljudimo. —

---

**Marija ima veliku moć nad dušami izabranika.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Bog Otac želi od Marije imati djece do svršetka sveta, i on joj reče: Stanuj u Jakobu, to jest nastani se i prebivaj u mojoj preodabranoj djeci, koju Jakob predstavlja, a ne u odbačenoj djeci djavla, koju Ezau predstavlja.

Kao što kod naravnoga i tjelevnoga rada djece ima otac i mati, upravo tako i kod vrhunaravnoga i duhovnoga radjanja ima Otac, naime Bog, i mati, naime Marija. Sva prava djeca Božja, preodabranici imaju Boga za svoga Otca i Mariju za svoju majku. Tko Marije ne ima za svoju majku, ne ima ni Boga za svoga Oteca. To je razlog, za što odmetnici, na primjer krivovjeri, razkolnici i drugi, koji na našu dragu Gospu mrze ili ju preziru i znemaruju, Boga ne imaju za svoga Oteca, prem se time ponose, s jednostavnoga razloga, što Marije ne imaju za svoju majku; jer da ju za majku imaju, ljubili bi ju i štovali, kao što pravo i dobro diete već po naravi majku ljubi i stuje, koja mu je život dala. Nepogrešivo i bezdvojbeno znamenje, po kojem krivovjercu, zla naučitelju, odbačeniku od odabranika možemo razpoznati, jest, da krivovjerac i odbačenik prezire našu milu Gospu i do nje ništa ne drži, nastojeći riečju i primjerom štovanje i ljubav k njoj umanjiti očito ili potajno, kad i kad i pod prividnim izlikama. Ah! Bog Otac ne govori Mariji, neka u njih stanuje, jer oni su odbačenici.

Bog Sin hoće, da se po svojoj dragoj majki u svojih udih tvori i reć bi utjelovi, te joj reče: Primí Israela za svoju baštinu. Kano da je kazao: Bog Otac dao mi je za baštinu sve narode na zemlji, sve ljudе dobre i zle, odabranike i osudjenike. Jedne ču zlatnom a druge željeznom šibom voditi. Jednim ču biti otac i zagovornik, a drugim pravedni kaznitelj, a svim ču biti sudac. Ali ti, moja draga majko, imat ćeš za baštinu i posjed samo preodabranike, koje Israel predstavlja, i ti ih odgoji i uzdrži, i kao njihova gospodarica rukovodi ih, ravnaj ih i stiti ih i brani.

Ovaj ili onaj čovjek rodjen je u njoj, veli Dub sveti (ps. 86, 5). Po tumačenju nekih sv. otaca prvi čovjek, koga je Marija rodila, bješe Bog-čovjek, Isus Krist; drugi je puki čovjek, diete Božje i Marijino, naime uzet za diete njihovo. Ako se je Isus Krist, glava ljudi, u njoj rodio, onda su dosljedno i odabranici, jer udi iste te glave, u njoj rodjeni. Jedna te ista majka ne donosi na svjet glavu bez uda, niti ude bez glave, jer to bi bilo naravno čudo. Isto tako u redu milosti glavu i ude rodila je jedna te ista majka, i kad bi koji ud duhovnoga tiela Isusova, to jest kad bi koga izmedju odabranika druga majka rodila, a ne Marija, koja je glavu rodila, onda on nebi bio jedan izmedju odabranika niti bi bio ud Isusa Krista, nego bi bio čudno biće u redu milosti.

Budući da je Isus i sada upravo onako kao i uvek plod Marijin — nebo i zemlja hiljadu i hiljadu puta preko dana opetuju:

Blagosloven plod utrobe tvoje — onda je sigurno, da je Isus Krist za svakoga čovjeka napose, koji ga ima, upravo onako istinski plod djela Marijina, kao što je to za sav svjet u obće, tako da svaki vjernik, koji Isusa Krista u svojem srcu tvori, smjelo može kazati: Sva hvala za to ide Mariju! što imam, njezin je učinak i njezin plod, i bez nje ne bih toga bio nikada imao. One rieči, koje je sv. Pavao na se uporavio: »(Dječice moja) koju opet radjam, dokle Kristovo obličeje ne postane u vas,« možemo u istinu još više uporaviti na Mariju: Svu djecu Božju radjam, dok u njoj obličeje Isusa Krista, Sina mojega ne postane. Sv. Augustin sam sebe nadkriljujuć i sve nadilazeći, što do sad rekoh, tvrdi, da su na ovom svetu svi odabranici, da budu jednaki obličju Sina Božjega, sakriveni u krilu bl. Djevice, gdje ih ta dobra majka čuva, hrani i uzgaja, dok ih na slavu ne rodi poslie smrti, koja je upravo dan njihova rođenja, kako crkva smrt pravedniku zove. O otajstva milosti, sakrivena osudjenikom, a malo poznata istim odabranikom!

Bog Duh sveti hoće, da se u njoj tvori te da si po njoj odabranik uzgoji te joj govori: »Predraga moja i moja zaručnice, pusti korenje svih tvojih krieposti u mojih odabranicih, da rastu od krieposti do krieposti i od milosti do milosti. Toliko si mi omiljela, kada si na zemlji živila vježbajući se u uzvišenih kriepostih, da još uviek želim, naći te na zemlji, ali tako te ne prestaneš biti u nebu. Za to te ja sam u mojih odabranicih

opet tvorim, da mogu s veseljem u njih gledati korenje tvoje nenađkrilive vjere, tvoje duboke poniznosti, tvoje obćenite samozataje, tvoje uzvišene molitve, tvoje goruće ljubavi i svih tvojih krieposti. Ti si sveudilj moja zaručnica, onako kao nekoć vjerna, čista i plodna. Tvoja vjera neka mi dade vjernikā, tvoja čistoća djevice, a tvoja plodnost hramovā i odabranikā!\*

Kada Marija u kojoj duši pusti svoj koren, onda u njoj čudovite milosti proizvodi, koje ona jedina i može proizvesti, jer je ona jedina ona plodna djevica, koja u čistoći i plodnosti sebi ravne ne ima, niti će je imati. Marija je ujedno s Duhom svetim najveće što je bilo i što će ikada biti povizveta, Boga-čovjeka, i za to će ona došljedno najveće stvari proizvesti, koje će se u zadnja vremena dogoditi. Tvoriti i uzgojiti velike svetce, koji će se na koncu sveta pojaviti, njoj je pridržano; jer samo ona svoje vrsti jedina i čudovita Djevica može zajedno sa Duhom svetim svoje vrsti jedina i vanredna djela proizvesti.

Kad Duh sveti, njezin zaručnik, nadje Mariju u čijoj duši, onda on k njoj odleti. On ulazi u nju sa svojom puninom; on se toj duši obilno i u onoj punoj mjeri saobćuje, u kojoj ona Marijinu zaručniku mjesta daje. Jedan od glavnih razloga, zašto Duh sveti sada u naših dušah ne čini čudovitih djela, jest taj, jer on u nas ne nalazi dostačne sveze sa svojom vjernom i nerazdruživom zaručnicom. Ja velim: sa nerazdruživom zaručnicom; jer od kada se je bitna ljubav

Otčeva i Sinova s Marijom zaručila, da Isusa Krista, glavu izabranika, te Isusa Krista u odabranicih porizvede, nije se od nje nikada razstao, u koliko je ona uviek bila plodna i vjerna.

Iz svega što je do sada rečeno, očito se zaključuje: da je Marija nad dušami odabranika veliku moć dobila; jer ona se ne može u njih nastaniti, kao što joj je Otac zapovjedio, da to učini, niti može njih u Kristu ili Krista u njih tvoriti te koren svojih krieposti u njihovih srcih pustiti i nerazdruživa drugarica Duha svetoga u svih njegovih djelih milosti biti: ona, velim, ne može svega toga izvesti, ako nad njihovimi dušami ne ima prava i moći uslijed osobite milosti svevišnjega, koji davši joj moć nad svojim jedinim i naravnim Sinom dao joj je takodjer moć na posinjenu djecu i to ne samo glede njihovih tjelesa, sto bi malo važilo, nego i glede njihovih duša. Marija je kraljica neba i zemlje po milosti, kao što je Isus kralj neba i zemlje po naravi i po osvojenju. Kao što kraljestvo Isusa Krista poglavito postoji u srcu i u nutrinji čovječjoj prema riječi: Kraljestvo Božje je u vas: tako je upravo i kraljestvo naše drage Gospe poglavito u nutrinji čovječjoj, to jest u njegovoј duši; ona sa svojim Sinom više se slavi u dušah nego li u svih vidivih stvorovih, pa za to ju možemo kraljicom srdaca nazvati, kao što to svetci i čine.

---

### Ljubav svetih napram božanskomu Srcu Isusovu.

Svaki čovjek znade, da ljudska slava ne traje na vieke, nego se gubi jošte za života ili poslije smrti znamenitih ljudi; nu ako posve ne izčezne, barem se mnogo umanji. Ali ljubav, koju je Isus Krist stekao, izčeznuti neće, nego kao što je vazda trajala, trajat će na vieke vjekova. Gospodin Isus obladao je koli pamet toli i srce čovječanstva. »Znademo čovjeka, čija slava ga prati i iza groba,« kazuje jedan znameniti govornik najnovijega vremena: znamo čovjeka, čiji grob ne samo je slavan, kao što prorok veli, nego i nada sve ljubljen; znamo čovjeka, čiji pepeo ni za osamnaest stoljeća nije ohladnio; znamo čovjeka, koji se svaki dan u mislih nebrojenih ljudi opet i opet radja; koji ležeći u koljevcu prima posjet pastira, i kralja, koji puni svete gorljivosti prikazuju mu zlato, tamjan i smirnu. Znamo onoga svetoga muža, u čije stope bezbrojno množtvo ljudi stupa bez umora, koga sledi na svih putevih, premda više vidivo ne živi na zemlji; kod njega borave, ako sjede u krilu matere, ili se nalaze na morskoj obali ili na brdinah, ili putuju dolinom ili počivaju u sjeni uljike ili se pate u pustinji. Jest to čovjek, koji davno već mrtav i pokopan, jošte se sluša, i njegove se rieči do sad čuju i potiču na ljubav i na djela ljubavi. To je čovjek, koji prije devetnaest stoljeća bio je na križ prikovan, koga hiljade ljudi na dan snimaju sa priestola na kojem je trpio, i pred njim pokorno prigibaju svoja

koljena i ništa se sbog toga ne stide, pače neizrecivom ljubavlju ljube mu noge probodene. Bijaše to čovjek, koji je bio bičevan, okrunjen trnjem, razpet na križu, te poslije neizmjerne muke pobedio smrt i vraga, da unidje u slavu, kojoj nikad kraja biti neće.

To je vječni Sin vječnoga Otca, koji u vremenu posta čovjekom, da nas odkupi i srce svih napuni ljubavlju neugasivom. Njemu se klanjamo svuda u crkvah na istoku i zapadu, u kudi siromaka i u palači kraljevskoj. Najviša brda diće se urešom sv. križa i zemlje najdaljnje i u pustinji slušaju rieči njegova sv. evangjelja. Naš Gospodin Isus stekao je to, što je čovjeku najslobodnije. Svatko može nas prisiliti, da ga poštujemo, da mu se čudimo, nu slobode srca silom nijednom postići neće. I upravo u srčih je kraljevstvo Isusovo, i njegovo Gospodstvo. Sbog njega dieva zaboravlja na svoju mater, i odbacuje ruku zarnčnika na najodličnijega, koji joj čini obećanja zamamljiva; za Isusa gorljivi apostol ostavlja rodbinu dragu i domovinu liepu; za Isusa mučenik hrabro i veselo ide na muke, ne bojeći se mača ni sjekire; za njim svi vase sa sv. apostolom: »Ljubav Isusa Krista sili nas.« Ako to sve uvažimo, vidimo, da Isus ovđe na zemlji mnogo imade ljubavi i vjernosti, nu mnogi ipak na njega zaboravljaju te za njega ne mare.

Nije moguće navesti sve primjere svetaca, koji su plamtili plamom ljubavi praina presv. Sretu Isusovu; nu možemo ipak gdjekoji navesti, da se probudimo iz svoje pospanosti i

nemarnosti; jer bi najveća po nas sreća bila, kad bismo se na njih ugledali, i njihov trag sledili, te misli naše da bi bile samo misli ljuhavi, i čuvstvo naše čuvstvo ljuhavi sve do onoga časa, kad naša duša puno svete ljubavi k Spasitelju od tiela nam se odieli te se vrati k Onome, koji ju je stvorio, od-kupio i posvetio, da ju nagradi životom vjećnim. Za to ćemo s vremenom gledati po koji primjer svetaca navesti.

---

### Blagodati Presv. Srca Isusova.

#### Srce Isusovo u kaznioni.

*Srce Isusovo, mera dobrote.*

Ima tomu već njekoliko godina, što se sastadolii s jednim francuzkim isusovecem, koji mi je priopovjedao ovaj istiniti dogodaj, što ga je sam doživio:

Po nalogu svoga poglavara — kazivaše on — imao sam davati duhovne vježbe u jednoj kaznioni za djecu. Bilo u ovome zavodu sasvim pokvarene djece, mlađih lopova svake vrsti, koji su bili poradi raznih zločina tuj zatvoreni.

Došav onamo stanem se dogovarati s ravnateljem. A ovaj mi između ostaloga reče: — Budite oprezni, jerbo naša djeca nisu kao druga; osobito pak ne će biti oduševljena za duhovne stvari. Sva je prilika, te će odmah vikati i bubnjati, čim se vi po-kažete. — Sve jedno — rekoh — ja se toga ne bojim. Dopustite samo, da prije svega sva-



Dobri pastir.

kome od njih objesim o vrat čudotvornu Gospinu medaljicu. Gospina će ih slika ublažiti i za moje rieči sklone učiniti.

Slobodno — odvrati na to vrli ravnatelj — ali ja vam velim, ja, koji znam, kakovih sokola ima među našom djecom, da tim ne ćete uspeti. Iz ovih medaljica bl. Gospe napraviti će si kugljice pa će se s njimi igrati.

Ja se žalostan povratih u svoju sobu; jer takvoj izkvarenosti ipak se ne bih bio nadao. Što ēu sada da počnem? Čime li ēu uspeti ja, kad sama Gospa, utočišće griešnika, kod njih uspeti ne može?

Tad mi padne na um sretna misao. Kad su ova djeca tako otvrđnuta, rekoh samome sebi, da ih ni bl. Gospa ganuti ne može: eto Srce je Isusovo još jače i njegovoj sili ne će moći odoljeti. I tako odlučih, da ēu za ovih duhovnih vježba samo o presvetom Srcu Isusovu govoriti, īvrsto se uzdajuć u obećanje Spasiteljevo, da će svećenici, koji stajn ovo presladko Sreće, moći ganuti, i najokorjelije griešnike.

Medjutim kućne sat za prvo promatranje, i ja stupim pred njih. Djeca silom u crkvu natjerana kao divlja zvjerad skočiše na noge, čim su me ugledali. Ja im stanem blago govoriti, a malo po malo se umiriše te počeše pozorno slušati.

Znam ja — rekoh — da vi nijeste radi svoje krijeosti u ovome zavodu. Ali budite uvjereni, da vas zato ne prezirem, nego protivno vas volim, posto vidim, kako vas Gospodin naš Isus Krist iskreno ljubi. On je najvolio djece te ju je zvao k sebi; on je dobri pastir,

koji traži ovčice svoje izgubljene i ne miruje, dok ih ne nadje. A eto taj isti Spasitelj šalje mene ovamo, da vam štagod pripovjedim o njem, da vam pokažem, kako on ima srce za djecu, srce za griešnike, da vam pokažem, kako je on dobar i kako vas ljubi.

Tako sam im govorio prvi put, a oni svi šutjeli i svi ganuti bili.

Jednom već u kasno doba noći ja sveudilj još sjedio u svojoj sobici i radio, kad na jedanput opazih, da se njetko prisuljao k vratima a iza kratke stanke — kuc kuc . . . Šta? Zar je istina? Hoće li doista, da navale na me, kako mi ravnatelj u napred reče? Sve jedno! ja ih se ne bojam; ta napokon imamo i mi svoje šake. Napred! viknem a u sobu stupi takav jedan divljak.

Otec, stane govoriti, ja ne mogu da spavam.

A zašto ne?

Ne znam ni sam, ali uвiek moram misliti na vaše rieči, kako nas dobri Isus ljubi, ma da smo i nevaljana djeca, samo ako se odsele popraviti hoćemo. Pa eto ja odlučih još noćas kod vas se izpovjediti.

I doista on se odmah u sv. izpoviedi s dragim Bogom izmiri. To je bila prva ovčica, koja je poslušala glas dobrogog svoga pastira. Da su sutradan i drugi došli, ne treba ni da spomenem.

Tako je pripovedao onaj pobožni redovnik o dobroti presvetoga Srca Isusova, koju je sam izkusio.

**Naše slike.**

1. Uzkrstnucé Isusovo. Sv. Marko, evangjelista pripoveda u p. 16. r. 1—7. ovako: »U ono vrieme kupi Marija Mandaljena i Marija Jakovljeva i Salome dragomasti, da došavši pomažu Isusa. Prvi dan tjedna dodjoše vrlo rano na grob, pošto bi upravo sunce granulo. I dogovarahu se: Tko će nam odvaliti kamen od grobnih vrata? Nu pogledavši vidješe, gdje je kamen odvaljen: bijaše na ime ogroman. I unišavši u grob vide mladića, gdje sjedi s desne strane bielom odjećom odjeven, i osupnu se. A on im reče: Ne plašite se! Vi tražite Isusa Nazarencu razpetoga; on je ustao, nije ovdje: evo mjesto, gdje su ga bili položili. Nego idite, kažite mu učenikom i Petru, da pred vam ide u Galileju; ondje ćete ga vidjeti, kao što sam reče.«

Uzkrstnucé Isusovo jest jedna od najznamenitijih i temeljnih istina naše sv. vjere. Zato i veli sv. apostol Pavao: »Ako nije Krist ustao od mrtvih, zaman nam je propoviedanje, zaman naša vjera.« Da je Isus u istinu ustao, to nam svjedoče sva četiri sv. evangjelista, pripovedajući kako je Isus ustao, kako se poslije pokazivao; svaki po svojem načinu, to pripoviedanje nije jedno drugome protivno — nego jedno drugo potpunjava. Da je Isus uzkrstnuo — dokazuje anggeo, koji se je ženam pokazao kod praznoga groba; to dokazuju pobožne žene, koje su uzkrsnuloga Spasitelja vidjele, kao na pr. Marija Mandaljena, kojoj se je Isus pokazao kao vrtlar i s njom govorio (kako to pri-



Uzkršnje Isusovo.

povjeda sv. Ivan u p. 20); isto nam svjedoči sv. apostol Toma, koji iz početka nije htio vjerovati, dok nebi metnuo prst u rane od čavala i ruke u rebra njegova, te opipavši rane Isusove nije mogao drugo van vjerovati, da je od mrtvih uzkršnuo: to nam svjedoče isti stražari groba Spasiteljeva, koji su oglasili starješinam svećeničkim, da je Isus uzkršnuo, nu posle za novce slagaše, da su apostoli tielo Isusovo ukrali; to nam svjedoče svi sv. apostoli i crkvena sv. podaja — i osobito članak vjerovanja: »Treći dan uzkršnuo od mrtvih.«

Mi ćemo svi, koji danas slavimo veseli Uzkrš, jednom biti ukopani jedan ovdje drugi ondje, jedan prije drugi poslie; te ćemo opet svi uzkršnuti — ali kako? je da li radostno — ili žalostno, sretno ili nesretno? To neka nam bude glavno pitanje! Kakav život onaka će biti i smrt; kakova zasluga onaka i plaća; kako ćemo umrieti, jeda li sveto ili griešno — tako ćemo i ustati sretno ili nesretno.

2. O dobrom pastiru čita se sv. evangijelje na drugu nedjelju poslie uzkrsa, koje napisao sv. Ivan u p. 10. r. 11—16. Evo kako glasi: »U ono vrieme reče Isus farizejem: Ja sam dobri pastir. Dobri pastir polaže život svoj za ovce. A najamnik, koji nije pastir, kojega nisu ovce, vidi vuka gdje, pa ostavi ovce i pobegne, a vuk grabi i razgodi ovce. Najamnik hježi, jer je najamnik, te ne mari za ovce. Ja sam dobri pastir, koji poznam svoje ovce i one mene poznaju. Kao što me pozna otac i ja oteca: i život svoj polažem

za ovce svoje. A imam i drugih ovaca, koje nisu iz ove ovčarne, i ove mi valja privesti, i slušat će moj glas, te će biti jedna ovčarna i jedan pastir.«

»Ja sam dobri pastir«, reče Isus i to nam svaki dan dokazuje krijući i čuvajući vjerne si ovce u sigurnoj ovčarni, na ime u sv. crkvi. Crkva odgaja ljude u pravoj vjeri, vodi ih ka krieposti, i pokazuje im pravi put spasa. — Isus kao dobri pastir vodi svoje vjerne na dobru pašu, koja je rieč Božja i milosti u svetih sakramentih. — Svoje vjerne vodi k vječnom blaženstvu, jer mu otac »dade vlast nad svakim tielom, da svim, što si mu dao, dade život vječni.« (Iv. 17, 2). Kao dobri pastir traži zabludjele ovce i vodi ih natrag u ovčarnu. Tako čini, kada griešnika dobrom riečju po svojih službeničih na pokoru nagovara, svojom milošću potiče, te strahom i mukom sili, dok po sv. pokoru oprošćenje grieha ne dobije. — O vjerujmo svom dušom dobromu našemu pastiru i budimo mu poslušne ovce. Nikad ne ostavljajmo svoga pastira nebeskoga i vazda se sakupljajmo oko njegovih namjestnika ovdje na zemlji, oko svojih duhovnih pastira. Radujmo se, ako nam milostivi Bog dade dobre i pobožne duhovne pastire, jer su oni dragocjen dar Božji, i kada nas Bog htjedne strogo kazniti, onda će nam oduzeti pobožne i dobre pastire i predat će nas najamnikom u ruke. Onda će medju nami biti podli zavodnici i lažljivi proroci, koji će nam ugrabiti blago vremenito i vječno. Za to vodite i vi

roditelji svoju djecu, gospodari svoju služinčad, predstojnici svoje podanike za svojim duhovnim pastirom po pravome putn, da ih nebeskih Dobri Pastir u posljednji dan prizna za svoje vjerne i prave ovce te ih uvede u svoju ovčarnu: u kraljestvo svoje nebesko!

---

### Knjiga o Tobiji.

#### Glava 5.

1. Tada odgovori Tobija otcu svomu, i reče:

Sve što god si mi zapovjedio, učinit će, otče!

2. Kako pak da novac taj tražim, ne znam; on mene ne pozna, a ja njega ne poznam, kakovo će mu znamenje dati? Niti sam put, kojim se onamo ide, ikada poznavao.

3. Tada mu otac njegov odgovori, i reče: Pismo<sup>1)</sup> njegovo imam ja pri sebi, koje kad mu pokažeš, odmah će povratiti.

4. A sada idи, i potraži si kakova vjerna muža, koji nek ide s tobom sjeguran za plaću svoju, da ga primiš, dok ja još živim.

5. Tada izisavši Tobija nadje krasna mladića gdje stoji pripasan i kano spremан на put.

6. I ne znajući, da je anggeo Božji, pozdravi ga i reče: Od kuda si ti, dobri mladić?

7. A on odgovori: Izmedju sinova Israelskih. A Tobija mu reče: Poznaš li ti put, koji vodi u kraj Medijanski?

8. Odgovori mu: Poznam, i po svih putovih njegovih sam često prolazio, i vraćao

---

<sup>1)</sup> Zadužni list.

se ka Gabelu, bratu našemu, koji boravi u Ragesu gradu Medijanskom, koji leži na gori Ekbatani.

9. Tobija mu reče: Počekaj me, molim, dok to samo svojemu otcu javim.

10. Tada unisavši Tobiju dojaví sve to otetu svomu. Ćudeć se tomu otac zamoli, neka stupi unutra k njemu.

11. Unisavši dakle pozdravi ga, i reče: Veseli se uviek.<sup>1)</sup>

12. A Tobija reče: Kako ču se veseliti, koji u tminah sjedim i svjetla nebeskoga ne vidim?

13. Mladić mu reče: Srčan budi, blizu je, da po Bogu ozdraviš.

14. Tada mu reče Tobija: Možeš li ti odvesti sina moga ka Gabelu u Rages, grad Medijanski? a kad se povratis, dat ču ti plaću tvoju.

15. A angjeo mu reče: Ja ču ga voditi i k tebi natrag dovesti.

16. Tobija mu odgovori: Molim te, kaži mi, iz koje kuće ili iz kojega si ti koljena?

17. Angjeo Rafael mu reče: Pitaš li ti za rod najamnika ili za samoga najamnika, koji da sa sinom tvojim ide?

18. A da ti možda ne zadam brige: ja sam Azarija, sin velikoga Ananije.<sup>2)</sup>

<sup>1)</sup> Tako je Rafael pozdravio Tobiju.

<sup>2)</sup> Azarija znači „Bog pomaže,” a Ananija znači „Bog je milostiv.” Angjeo dakle reče: Ja sam od milostivoga Boga k tebi poslan pomoćnik. Tom istinom prikrio je on svoju angjeeosku narav, da ne mogne obaviti službu, koju mu je Bog povjerio.

19. A Tobija odgovori: Od velikoga roda  
si ti. Ali molim, ne ljuti se, što sam htio  
saznati za rod tvoj.

20. A anggeo mu reče: Ja će zdrava  
voditi, i zdrava ti natrag dovesti sina tvoga.

21. A Tobija odgovori i reče: Sretno  
putovali, i Bog bio na putu vašem, i anggeo  
njegov vas pratio.

22. Tada spremivši sve, što je trebalo  
na put ponjeti, reče Tobija s Bogom otcu  
svomu i materi svojoj; i obojica odputovaše  
zajedno.

23. A kad odputovaše, poče mati njegova  
plakati, i govoriti: Palicu starosti naše uzeo  
si i poslao si od nas.

24. Da nije novea nikada ni bilo, za koji  
si ga poslao!

25. Dosta bo nam bijaše siromaštvo naše,  
da bogatstvom to smatrásimo, što gledasmo  
sina svoga.

26. A Tobija joj reče: Ne placi, zdrav  
će tamo doći sin naš, i zdrav će se natrag  
vratiti k nam, i oči tvoje će ga vidjeti.

27. Držim bo za stalno, da ga dobri  
anggeo Božji prati, i sve dobro redi sto oko  
njega biva, tako da će se s veseljem k nam  
natrag vratiti.

28. Na tu rieč prestane majka njegova  
plakati, i zašuti.

---

### Sadašnje stanje apostolskva molitve.

Za cielo će zanimati članové apostolstva molitve, kad ćeju o tome službeni izvještaj tiskan u francuzkom »Almanaku« (Toulouse 1892).

Pokrovitelj je apostolstvu molitve Uzoriti gospodin Ivan kardinal Simeoni, prefekt Propagande.<sup>1)</sup> Vrhovni upravitelj je vel. o. Emil Régnauld D. J. Vrhovna uprava ili glavno središte je u Francezkoj (Toulouse). Ovomu glavnому središtu podredjena su drugotna središta, kojih je bilo početkom g. 1892. na broju 49.435. Članovom svakoga središta je na čelu mjestni upravitelj, redovito župnik dotičnog mjesta. Nad mjestnim upraviteljem su biskupijski upravitelji, koji opet ovise o 42 nadupravitelja. Takovih nadupravitelja ima u Evropi 16 (za Dalmaciju i za krajeve, gdje se govori »hrvatski« je u Slijetu vel. o. Josip Lombardini D. J.), u Aziji 4, u Africi 2, u Oceaniji 4, u Sjevernoj Americi 6, u Južnoj Americi 10.

Glasila apostolstvu molitve jesu mjesecnoi listovi »Glasnici Presvetoga Srca Isusova.« Da vidimo, koliko ih ima po čitavome svetu. Prvi i po dobi i po objamu i po ugledu svome je »Glasnik« na francuzkom jeziku. Izlazi već punih 30 god., broji 60 knjiga u 8ni, svaka knjiga 768 str. (Le Messager du Cœur de Jésus). Osim toga velikoga ima na francuzkom jeziku još jedan »Mali Glasnik Sreća Marijina.« Ovaj je drugotno glasilo za

<sup>1)</sup> Umro 24. siječnja t. g.

apostolstvo molitve, a prvočno za zborove bl. Dj. Marije. (*Le petit Messager du Coeur de Marie.*) Mimo ove francuzke Glasnike ima jošte 6 Glasnika na jeziku englezkom, 5 na spanjolskom, 2 na talijanskem, 2 na njemačkom, 1 na portugijском, 1 na magjarskom, 1 na češkom, 1 na poljskom, 1 na flamskom, 1 na holandezkom, 1 na bretonskom, 1 na tamulskom, 1 na kinezkom, 1 na albanezkom, 1 na hrvatskom. —

---

### Dopis iz Preloga.

Isusovo Srce u meni  
užgi plamen tvoj ljubljeni!

Ove sladke i okrijepljuće riječi naučila sam se još u djetinskoj dobi moliti i ovom milom molitvicom izprosila sam si od Boga veliki dar, na ime sveti strah božji, i to je kriještina velika proti neprijateljem duše i tела. Po ovoj svetoj kriještini svladala sam velike pogibelji duše i tела; zato vjekovječna hvala neka bude presvetomu Srcu Isusovu i preimostitvenom Srcu Marijinu.

O učini sladko Srce moaga Isusa,  
da te sve više i više ljubi moja duša.

K. V.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našega božanskoga Odkupitelja. — Marija ima veliku moć nad dušama izabranika. — Ljubav svetih napram božanskomu Srcu Isusovu. — Blagodati Presv. Srca Isusova. — Naša slike. — Knjiga „Tobiji“. — Sadašnje stanje apostolstva molitve. — Dopis iz Preloga.

---



Br. 5.      Svibanj 1892.      God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novčića.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

**Požrtvovnost Sreća Isusova.**

Glavno je kod žrtve, da se doprinaša dragovoljno i rado. Tako je počeo božanski Spasitelj svoj život na svetu. Evo čujmo riječi, koje po sv. Pavlu Otcu nebeskome ulazeći u svjet govoril: žrtava i darova nijesu htio; ali si tielo pripravio. Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni. Tada rekoh: Evo dodjoh; u početku knjige pisano je za mene, da učinim, Bože, volju twoju. (Žid. 10. 5—7.)

Da si bolje predočimo, koli je velikodušno bilo Sreće Isusovo žrtvujuće se, treba

samo spomenuti, da je Isus kao sveznajući dobro znao ogromnost te žrtve i sve njezine posljedice, te je ipak niti na trenutak odgadnjao nije. Već ovaj ulaz njegov u život dostatan je neizmjerne steci zasluge, jer ovim prvim činom proglašuje, da je voljan i pripravan na sve žrtve, koje ga očekuju: sve će primiti i dragovoljno im se podvrgnuti.

Gle od kolike je važnosti, da se služba Božja počme velikodušno, te da se njoj čovjek odmah u početku sa svim preda. Nič moguće ni reći, koli nesretne će biti duše mlake, malodušne, neodvažne; koje primaju milost Božju, ali njoj ne dopuštaju, da u njih djeluje van što sami hoće: Tko bi mogao kazati, koli dragocjenoga blaga se neodvažne duše lišavaju, kakvu si bol i žalost pripravljaju, kako Boga vredjaju, te kolike si zapriče nameću na put u život vječni, koje najposlije ni nadvladati neće. — Sada ti, dragi kršćanine, promišljaj medju koje duše tvoja pripada: je li medj one, koje sasma Bogu služe, je li medju mlake, koje uvek uzdišu pod jarmom svoje lijenosti i svoje nemirne savjesti. Ako si dosad bio malodušan, mlak — daj traži tome liek u Srcu Isusovu, te počmi odmah istinito Bogu služiti.

2. Sada malko promotrimo, u čem sastoji žrtva, u kojoj Isus sebe prikazuje. On sebe svega prikazuje, i sve dragovoljno na se prima. On bo je pripravan sve učiniti, sve svršiti; on je gotov sve podnašati, sve trpjeti. Dug i težak put posla, poniženja,

koji ga je očekivao, sva preziranja i psovke, sva proganstva i muke, koje mu svjet pripravljaše, onda i njevjeru, nezahvalnost i pakost ljudi. — sve je svojim očima bistro i jasno gledao. On je pače znao sve ljute boli i rane, kojimi će ga ljudi ranjati u presv. ljubavi sakramantu sve do svršetka sveta. Sva ova vrela trapnje i muke ulievahu se u presv. njegovo Srce. O Bože moj, zavapi iz sve duše, li si mi pripravio telo; evo ja idem. Drugih žrtava nećeš, tvoje bo srčbe ljudi ne mogu pomiriti niti zadovoljiti tvojoj pravednosti. Evo me, Otče moj; na meni osveti griehe svoga puka; i ja ћu biti zadovoljan. •Gotovo je srce moje, Bože, gotovo je srce moje• (psal. 56, 8). Dušo kršćanska, evo ti primjera. Kao Isus treba da i ti sve Bogu prikazuješ, od njega sve primaš, u službi njegovoj sve činiš, te iz ljubavi prama njemu sve trpiš. Nu mislim da si bojazliv i da ne imaš toga junačtva, da i ti kao Isus baš sve žrtvuješ, te sve bez iznimke na se primaš. Zašto bi se bojala? Hoće li Bog od tebe iskati više, nego mu možeš dati? Hoće li Bog teži križ na te poslati, nego nositi možeš? Sigurno ne. Za to reci s Isusom: »Evo, Gospodine, idem; Bože moj, gotovo je sree moje!« —

3. Nu ovo još nije sve. Sreće nas Isusovo uči, kako ćemo na putu požrtvovnosti učiniti koračaj posljednji i najznamenitiji. Sto je božanski Odkupitelj rekao ulazeći u ovaj svjet — isto opetovaše u svakom trenutku svoga života: isto je rekao u hramu, isto je govorio u krilu svoje matere, isto na križu, isto

opetuje još uvek u presv. oltarnom sakramenu. Kao što se vazda i posve Bogu prikaziva — isto ga tako vidimo, gdje se na oltaru vazda i za svakoga po sve Bogu prikazuje. Ali — Bože prosti — koli se malo kršćana nalazi, koji bi njegov slijedili primjer: koli malo duša sluša ljubezni njegov glas, kad ih k sebi zove, i još manje onih, koje bi se njemu posve odale, i najmanje onih, koje prikazavši dar svoj nebi ga natrag potraživale, koje bi u svakoj i najtežoj kušnji mogle od srca kazati: Evo me, Bože moj; evo idem, uzmi i primi, sve je tvoje. Pošalji mi štogod hoćeš, i učini sa mnom kako tebi drago; ja sam gotova, hoću samo ono što ti hoćeš, i želim sve što ti želiš.

Dragi čitatelju! Jesu li i tvoje misli ovake? — Pokaži to djelom i činom; prilika za to naći ćeš zaista dosti. — Gle Isus miad — i koli velikodušan! On je porad tebe došao — a ti ga nebi rado slijediti? . . . O moj učitelju, ljubavi najvredniji, primi i mene i ja hoću biti posve tvoj.

---

### Razne pobožnosti spram bl. Dј. Marije.

(Po sv. Alfonzu Lig.)

Tako je darežljiva i zahvalna kraljica nebeska, da za mala štovanja svojih sluga ona daje velike milosti. »Budući ona vanredno milostiva običaje uzvratiti najveće milosti za najmanje usluge.«

veli sv. Andrija Krećanski (or. 2. de dorm. Virg.). Uza sve to ipak je dvoje od potrebe: da ju štujemo srecem čistim od grijeha; jer inače mogla bi nam reći bl. Dj. Marija ono, što reče jednomu zločestomu vojniku. Ovaj bi (kako pripovijeda sv. Petar Celestini Opuse. c. 23.) svaki dan činio štogod na poštenje bl. Gospi. Kada on jednoć trpljaše velik glad, ukaza mu se Gospa, stavi preda nj ujeka izvrsna jela, no u posudi tako nečistoj, da ih ne smjede ni okusiti. Onda će mu bl. Djevica: »Ja sam Majka Božja, koja sam dosla, da ti utaziš glad.« »No iz ove posude,« odvrati vojnik, »ne mogu jela ni da okusim.« »Pa kako ti hoćeš,« reće Gospa, »da ja primim tvoje stovanje, koje mi prikazuješ srecem tolikaljanim?« Na to se vojnik obrati, bi pustinjakom, živi 30 god. u pustinji; na smrti iznova mu se ukaza Majka Božja te ga uze u nebo. Na ljudsku govoreć, nije moguće, da bi se izgubio onaj, koji stuje bl. Gospu; ali to se razumije uz uvjet, da on ili žive bez grijeha, ili barem da želi obratiti se: jer će ga onda Gospa pomoci. Naprotiv ako bi tko htio griešiti uhvajaći se, da će ga Marija spasiti: taj bi se po svom grijehu učinio nevrijednim i nepodobnim zaštite Marijine.

Drugi je uvjet, da u straje u pobožnosti prema Mariji. Trajnost samo zaslužuje krunu, veli sv. Bernard (Ep. 129.). Toma Kempijski običavao bi za mladosti svoje svaki dan uteći se bl. Djevici i stanovite molitve njoj na poštenje izmoliti; no jedan ih dan propusti, onda za njekoliko nedjelja, napokon

sasvim ih zanemari. Jedne noći vidi u snu, gdje Majka Božja grli drugove njegove; no kad k njemu dogje, »što ti čekaš,« reče, »koji si zanemario štovanje moje? Odstupi, jer nisi vrijedan, da ja tebe zagrim.« Na to se probudi Toma, sav drhnuć, te preuze običajne molitve. I s toga dobro reče Rikardo: *Ko ji uzdrži Mariju trajno, taj će blažen biti u uhvanju, jer će mu se sve želje ispuniti.* (L. 2. p. 48.). No pošto nitko ne može znati za cijelo, da će ovako ustrajati, za to nitko ne može siguran biti glede spasa svoga — sve do smrti. Puno je dakle vrijedna ona znamenita opomena, što ju na samrti svojoj dade sudrugovima sv. Ivan Berchmans D. J., onda, kad od njih upitan, koja je najmilija služba Majci Božjoj, reče: »Svaka, ma i najmanja, samo neka je stalna.« No pored svega toga ja ovđe nadostavljam priprosto i kratko različite načine štovanja bl. Djevice, kojima možemo u nje milost steti; to je što ja držim za korisnije od svega, što napisah u ovoj knjizi. Nego ja toliko ne preporučujem svomu milome čitatelju, da si ih sve usvoji, koliko da ono, što odabere trajno čini bojeći se, da ne izgubi zaštite Marijine, kad ih posli je zanemari. O koliko ih ima, što su sada u paklu, a bili bi se spasili, da su prosljedili štovati Majku Božiju onako, kako su je jednoć štovali.

#### Zdravo Marija.

Mnogo je ugodan Presvetoj Djevici ovaj pozdrav angjeoski; jer kada ju njime pozdrav-

čamo, kano da se u bl. Gospo ponavlja ono veselje, što ga je imala, kada bi joj navješteno od arkangjela Gabriela, da je ona postala Majkom Božjom. I mi treba često da ju u tu svrhu pozdravimo govoreći: »Zdravo Marija.«

»Pozdravite ju,« veli Toma Kempinski, »pozdravom angjeoskim, jer glas ovaj čuje ona veoma rado.« (Serm. 21.) Sama Majka Božja reče sv. Mechtildi, da je nitko ne može pozdraviti bolje nego govoreći »Zdravu Mariju.« Tko pozdravlja Mariju, onoga će opet i ona odpozdraviti. Sv. Bernardo vidi jednom, kako ga načinom vidljivim pozdravlja jedan kip Gospin veleć mu: »Zdravo Bernardo!« Odpozdrav Marijin, veli sv. Bonaventura, biće koja milost, kojom Gospa uvijek odgovora onomu, što ju pozdravlja: »Rado nas ona pozdravlja milošću, kada ju rado pozdravljamo Zdravom Marijom.« A Rikardo nadodaje: »Kada tko dogje k Majci Gospodinovoj govoreći Zdravo Marijo, zar će mu ona moći uskratiti milost?« Sama bl. Gospa obeća sv. Gertrudi tolike pomoći na smrti, koliko ona izmoli Zdravih Marija. Bl. Alano tvrdi, kada se moli Zdravo Marija, da kao što se vesele nebesa, tako strepe i bježe gjavoli. »Nebo se raduje, Sotona bježi kadno govorim Zdravo Marija.« To iskustvom potvrgnuje Toma Kempinski, da na riječi Zdravo Marija odmah pobježe gjavčić, koji mu se bješe jednoć ukazao. (Serm. 1 ad nov.).

Ova vrst pobožnosti mogla bi se ovako obavljati:

1. Izmoli svako jutro i svaku večer, kada ustaneš i kada pogješ spavati, 3 Zdrave Marije, klečeć ako je moguće, dodav svakoj Zdravi Mariji ovu kratku, ali lijepu molitvici: Za tvoje sveto Djevičanstvo i bezgriješno Začeće, o precista Djevice Marijo, očisti srce, tijelo i dušu moju. Amen. Zatim moji blagoslov u Majke Božje kanoti u majke svoje, kakono to svegjer činio sv. Stanislav Kostka te reci: »Sa S inom milostivim blagosovila † nas Djeva Marija.« Onda se stavi pod zaštitu Gospinu, da te ona očuva od grijeha dana onog ili noći, što slijedi. Tomu će mnogo doprinijeti, ako imadneš lijepu sliku Majke Božje pokraj postelje svoje. — 2. Reci »Angjeo Gospodnji« s običajne 3 Zdrave Marije u jutru, na podne i u večer. Prvi, koji je podijelio ovoj pobožnosti crkvene oproste, jest papa Ivan XXII., i to onda, kako svjedoči o Crasset D. J., kada neki zločinac odsudjen na vatru zazvavši bl. Gospu u oči njezina Navještenja usred vatre osta netaknut tako te mu ni haljine ne izgorješe. A Benedikl XIII. podijeli a) podpun i oprost jedanput u mjesecu, u koji mu drago dan, onim, koji kada zvono kuca u jutru, na podne i u večer svaki dan klečeć mole »Angjeo Gospodnji« sa 3 Zdrave Marije. Uvjeli su: sv. izpovied, sv. pričest i molitva na nakantu sv. crkve. b) 100 dana na sve druge dane u godini, svaki put, kada skrušeno i pobožno izmole »Angjeo

Gospodnji sa 3 Zdrave Marije. Papa Benedikt XIV. potvrdi svojim pismom 20. travnja 1742. pomenute oproste i naredi, da se te molitve u subotu na večer i u nedjelju cieli dan stojeć imaju moliti. Osim toga, da se u vrieme uskrsno na mjesto »Angjeo Gospodnji« ima stojeć moliti: »Kraljice neba raduj se. Alleluja.« Tko ne zna moliti »Kraljice neba raduj se,« dobiva oproste, ako moli za to »Angjeo Gospodnji.« Najzad dopustio je sv. otac Leon XIII. (3. travnja 1884), da i oni mogu dobiti oproste, koji s pametna razloga ne mogu da kleknu ili na glas zvona da paze, samo ako dostoјno, pazljivo i pobožno u jutru, na podne i u večer mole »Angjeo Gospodnji.« Prije na znak zvona svaki bi kleko, da pozdravi Gospu govoreći »Angjeo Gospodnji,« a sada ih ima, koji se toga stide; nu sv. Karlo Borromejski nije se studio s konja saći ili iz kočije, i pozdraviti Gospu, kadikad još klečeći u blatu. Kazuje se, da njeki redovnik budući lien da klekne na pozdravljenje Gospino vidje, kako se zvonik triput prignuo, i ujedno ču glas: Evo ti ne činiš ono, što stvorovi bezumni čine. — 3. Pozdravi Majku Božju sa »Zdravo Marija« svaki put kada čuješ, da sahat (ura) kuca. Sv. Alfonz Rodriguez D. J. svakog bi sahata pozdravio bl. Gospu; noću pak, kada je kucao sahat, angeli ga budijahu, da ne bi izostavio ove bogoljubnosti. — 4. Kada izlaziš iz kuće i kada se povratiš, pozdravi bl. Djeviciu sa »Zdravo Marija,« da te i na dvoru i

unutra očuva od grieha, i poljubi ju svaki put u noge. — 5. Poštuj sa »Zdravo Marija« svaku sliku Gospinu, koju god vidiš. Za tu svrhu, koji bi to mogao, neka stavi na zid od kuće koju liepu sliku Marijinu, da bude poštovana od onih, koji prolaze putem. U Napulju, a još više u Rimu, ima prekrasnih slika Majke Božje, sto su ih namjestili po putu stovaoci njezini. — 6. Sv. crkva naredjuje, da se moli Zdravo Marija pred svakim časom kanoničkim, i cijeli čin (officium) kanonički da se zaključi pozdravom angloskim. S toga će bit dobro, du se rekne Zdravo Marija na početku i na svrhi svakoga djela. Velim na početku ili prije svakoga djela, bilo duhovnoga kano što je: molitva, sv. izpovied i pričest, čitanje duhovno, propovied itd.; bilo tjelesnoga kano: učenje, rād, ručak, šetnja, počinak itd.

Sretnih djela, što su započeta i završena sa dve »Zdrave Marije.« I tako kada se jutrom probudiš, kada hoćeš da usnes, kada si u kakvoj napasti, pogibli, kada hoće srđba ili druga koja strast da te spopadne; moli vaviek »Zdravo Marija.« Mili štioče! Ded čini samo ovako, pa ćeš vidjeti golemu korist, što ti odatle potiče. Pa i to pomish, da su sv. oteci pape Sixto V., Benedikt XIII. i Klement XIII. podielili oprost od 25 dana, koji se može dobiti svaki put, kad god se pohožno zazove ime Marijino. A što je još više, kako svjedoči o Auriemma (Ap. Viva de ind. § ult.) bl. Gospa obeća sv. Meehtildi blaženu smrt, rekne li svaki dan 3 Zdrave

Marije na poštenje njezine mogućnosti, mudrosti i dobrote. Osim toga ona sama reče bl. Ivki iz Francezke, da joj je veoma mila Zdrava Marija, navlastito deset puta rečena na poštenje deset kriposti njezinih. J. C.

---

### Štovatelji presv. Srca Isusova.

#### Majka krasne ljubavi.

Mislim, da će biti najpristojnije, ako počnem pripovjedati o blaženoj djevici Mariji, našoj kraljici, koja ljubavju napram Spasitelju nadkriljuje ne samo ljude nego i svete pače i angjele, te se najviše od svih odlikuje u kripostih i nebeskih darovih. Ona jedina je zaručnica, koja o sebi kazati može: »Moja duša gori, gine i umire od ljubavi prama Rieči, koja postade telom.« Istina je po sv. Bonaventuri, da Bog ljubavi horavivši u utrobi njezinoj kroz devet mjeseci učini od nje posudu ljubavi, pače ognjevitno ognjište ljubavi. Na njemu vidimo, gdje plamti trostruki različiti plami to su tri različite vrsti ljubavi, kojom je sreć djevice Marije tako vruće plamtilo'; opažamo na ime: ljubav naravnu, ljubav stecenu i ljubav ulivenu.

1. O ljubavi naravnoj. Blažena djevica Marija ljubljaše Spasitelja, — posto bijaše njezin Sin. Ljubav roditelja prama djeci je najveća; ovaku ljubav može čovjek očutiti,

no ne opisati: samo roditelji znadu kolika je njihova ljubav. No nije bilo matere, koja bi sina svoga toliko ljubila kao bl. dj. Marija svoga Sina, našega Spasitelja, kao što nije bilo sina, koji bi toliku zavriedio ljubav kao Isus Krist. Marija ljubljaše ga kao svoga pravoga sina i jedinoga; i roditeljska ljubav, koja obično podieljena biva, medju otca i mater, u njoj bijaše sjedinjena, pošto sama je bila odabранa od Duha sv., da Isus ljudsku narav od nje na se primi.

Nije moguće bilo, da bl. dj. Marija ne ima najveće ljubavi napram svome Sinu sbog njegovih neobičnih, najizvrstnijih vrhunaravnih svojstva, od kojih je svako pojedino moglo uzpiriti oganj ljubavi u srdecih i posve hladnih. Ona gledaše tř svojstva ne u sljepoj ljubavi, nego bistrim okom materinskim. Ona je vidila najljepše diete puno ljubeznosti, pravde i pametи, puno stovanja i poslušnosti, vidila je diete nadareno svimi kriepostmi, koje diete čine ljubavi najvrednjim; pače ona je znala, da je to diete Stvoritelj neba i zemlje, Od-kupitelj sveta, živi i pravi Bog — Osim toga valja još spomenuti, da nam se ljubav njezina naravna još bolje razjasni, da je bl. dj. Marija znala sve milosti i darove, koje joj udjeli božanski Sin, da ju među svimi ženama odabrao za svoju mater i djeviciu najčišću, da ju tim učini Majkom Božjom, da ju dakle uzvisio nada sva stvorenja, na kraljicu kraljevstva nebeskoga, na vladaricu nad svim svetim u nebu i svimi ljudi na zemlji.

2. O ljubavi stećenoj. Naravna ljubav blaž. dј. Marije prama Srcu njezina Sina rastla i množala se sve više i više osobito tim, što si bl. djevice osvajala sjajne te kriješti i svojstva, koja je na Sinu opažala, doklen joj to bijaše moguće, što je činila samo to što je On želio, tako da se njezina volja vazda slagala sa presvetom voljom Isusa Krista.

3. O ljubavi ulivenoj. Najmočniji i najčišći plam jest plam vrhunaravne i božanske ljubavi, koja odzgor kao trak Duha sv. nas proniće, te koji je najobilnije unišao u najčišće srce bl. dј. Marije. Od prvoga bo je početka svoga bezgriesnoga začetka upotriebljivala svoju pamet, zato je dobro poznavala Spasitelja i potom je njezina ljubav čudovito napredovala, tak da se već u nježnoj mladosti Bogu prikazala, te u hramu živila samo Bogu i Božjoj službi. Srce njezino želilo je sve više i više Spasitelja sveta, koji je najposlije došao i njezino najčišće srce odabrao — da mu ona bude majkom. Kada je duša njezina za Spasiteljem plamtila onakim plamom još prije njegovova došašća — kakova je morala biti njezina ljubav, kada je istoga Spasitelja u svojoj utrobi nosila, te kao diele svojom rukom njegovala i po cieli život svuda pratila. O, ljubav ta bijaše neizreciva. Sav njezin život bijaše jedino ljubav prama Isusu Kristu — I kad je Isus na nebo uzašao, ginulo je njezino srce od ljubavi i želje, da se s njim opet što prije sjedini u nebesih. I ova goruća ljubav njezina bijaše uzrok, što se je poslije nekoliko godina duša

njezina bez bolesti odielila od tiela; i Spasitelj sam primio je najčišću njezinu dušu pače i bezgriješno tielo k sebi u nebo — gdje će viekoma gledati i ljubiti Onoga, koga je ovdje na svjetu tako vruće Ijubila.

---

### Uzašašće Gospodnje.

Jos četrdeset dana posle uzkrstvaja svoga občio je naš Gospodin Isus sa svetimi apostoli, da im dosti poda dokaza, da je u istinu od mrtvih uzkrstvao, te da im još bolje ih podučiv preda različite vlasti, da posle oni sami prosliede djelo spasenja ljudskoga; On pak se vrati k Otcu svome nebeskome, da primi mjesto svoje ob desnicu njegovu. Evo kako nam sv. Marko opisuje (p. 16. r. 14—20) Isusovo uzašašće u nebo: »U ono vrieme, kadno su sjedili za stolom učenici, ukaza im se Isus i ukori ih radi njihova nevjernstva i tvrdosti srca, što nisu vjerovali onim, koji su ga posle njegova uzkrstvaja vidjeli. I reče im: Idite po svem svetu i propovijedajte evangjelje svakomu stvoru. Koji užvjeruje te se pokrsti, spasit će se; a tko ne vjeruje, osudit će se. Znaci pak onih, koji užvjeruju, bit će ovi: u moje će ime izgoniti vragove, govorit će novimi jezici, uzimat će (u ruke) zmije i ako što otrovna popiju, neće im nahuditi. Na bolestnike će polagati ruke i ozdravljat će. A gospodin Isus, pošto izgovori, podiže se u nebo, gdje sjedi ob desnu Boga.



Uzašašće Gospodnje.

Učenici pak o podjoše i propoviedahu svuda,  
a Gospodin ih podpomagao i rieč potvrđivao  
tvorenimi čudesi. —

Isus Krist uzašao je na nebesa; nebo  
je naš cilj, i mi imamo u nj doći. Ali  
kojim ćemo putem onamo doći? Najprije  
putem prave vjere; vjera bo je početak  
ljudskoga spasenja. Je temelj opravdanja, bez  
kojega nije moguće Bogu se dopasti, onda  
putem sv. krsta. Koji uzyveruje te se pokrsti,  
spasiti će se,\* reče Isus u gore spomenutom  
sv. evangijelu; i drugom prigodom reče Ni-  
kodemu: „Zaista zaista ti kažem: ako se tko  
ne rodi vodom i Duhom sv., ne može unići  
u kraljevstvo nebesko.“ (Iv. 3, 5.); i najposlije  
putem obdržavanja zapoviedi božjih.  
„Ako hoćeš unići u život, drži zapoviedi.“  
(Mat. 19, 17.) — Na ovom putu u život  
vječni dobar je vodja: sa vjest: budi joj  
vazdu poslušan i česće ju izpitivaj. Najsretniji  
čas za dobro diete, koje od dragih si roditelja  
dugo bijase udaljeno, — sigurno je onaj, kad  
se k njima opet vraća; kašto putnik dugo  
putovavši po tudjem svetu rado i veselo se  
vraća u milu domovinu k dragoj si braći.  
Radostno i veselo bijaše Uzašaće Gospo-  
dinovo u nebo, jer je u taj dan ostavio suznu  
dolinu, i vratio se u slavu Oteca nebeskoga.  
Radostan je Spasov dan i za nas, jer nam  
je Gospodin isti dan otvorio vrata nebeska  
te otišao prije nas, da nam kod Oteca nebe-  
skoga pripravi stan; i svoje svete apostole  
razaslaо je u sav svjet, da sve narode pozovu

i dovedu u slavu njegovu nebesku, kao što  
nam to svjedoči sv. evangijelje. Radujmo se  
dakle i veselimo na današnjem Spasov danu.

### Marija svibnja kraljica.

Marijo, svibnja kraljice,	O daj ga, daj blagoslov!
Nat svibanj te pozdravlja,	I nas pokorne s njime,
Cvatuće kad no ružice	I sreća naša prizovi
Pred sliku ti postavljaju.	Da tvoje slave imo.

Svibanj, najljepši i najprijazniji mjesec u godini posvećen blaženoj djevici Mariji, za to se i zove »mjesec Marijin« i dj. Marija opet »Svibnja kraljica.« — Već blaženi Henrik Suso († 25. siječnja 1365) držao je duhovni svibanj, to jest obnavljao se u duhovnom životu razuimi dobrimi djeli; sv. Filip Neri († 1595.) upućivao je mladež, da provede svibanj vježbajući se u duhovnih i Bogu ugodnih djelih. Koncem prošloga stoljeća, kad se je bezvjersstvo počelo silno širiti, odlučise mnogi kršćani u Rimu potaknuti vjero-vjestnikom O. La-Lomijem, da će cio mjesec svibanj posvetiti Mariji Majki Božjoj, te svaki dan posebnu pobožnost obdržavati. Ova se pobožnost na skoro razširi svuda po svetu. Papa Pijo VII. podieli 21. svibnja g. 1815. oprost vremenitih kazna onim, koji se u ovoj pobožnosti u mjesecu svibnju vježbaju i to: za svaki dan oprost od 300 dana, a onim, koji se istoga mjeseca na tu odluku jedanput izpovjede i pričeste, oprost podpuni. —



Marija svibnja kraljica.

Gledaj, dragi čitatelju, da i ti mjesec svibanj kraljici nebeskoj posvetiš; ako ne možeš u crkvi svibanskoj pobožnosti prisustvovati, — onda se pomoli svaki dan na čast Majke Božje kod kuće moleć joj na čast njezinu krunicu i njezine litanije, davajuće siromakom milostinju, posteć, a osobito na sljeduć njezine krieposti, i primit čes od nje neizkazane milosti, poimence tu, da će te kao majka diete svoje rukovodili uviek osobito na čas smrti tvoje.

---

#### Obraćenik presv. Srca Isusova.

Srce Isusovo, učanje u tebi umirućih!

Neki bosanski seljak živio je u zavadi, pa se u njoj toliko utvrdio, te se već tri godine nije izpovjedio.

Njegov brat, dobar i valjan momak, navaj na njega te htjede ga na svaki način sklonuti na sv. izpovied. »Eto, brate,« reče, »Bog te može kazniti; Bog ti može oleti tvoje jedino diete, ako mu nećeš služiti. Možes i naglo umrijeti i tako propasti u pakao.« — Badava.

Dodje blagdan presv. Srca Isusova. Svet grne u Travnik. Crkva puna puneata, a pred crkvom sve se bieli od naroda. U crkvi izaganutljive prodike pjevaju djaci kod svećane mise, da je prava milota, a narod se stisne oko izpovjedaonica, da sve pucaju.

Dodje i naš Gjuro — jer tako bijaše ime našemu seljaku — vidi on to sve, a srce mu se gane. Dodje mu na pamet ono sretno vrieme, kad se je i on izpoviedao pa onda i uživao mir duše, koga svjet dati ne može. — Prišapne mu i sv. angelo čuvar: »Deder Gjuro, izpovjedi se i ti.« A i hoće mu se za čas. Al opet misli: »Neću, ružit će me ujak, što se tako dugo izpovjedio nisam.« Napokon nadvlada ipak milost te se izpovjedi i nadje blag sud i očuti neizrecivo veselje, kakovo već tri duge godine nije izkusio bio.

A u dobar čas. Jerbo po prilici mjesec dana kašnje uzjaši naš Gjuro konja, drugi ga natjeraju, a konj i onako ljut odbaci našeg seljaka na konopac daleko te lupi njime o kamen i ozledi ga težko na smrt.

Odnisu ga kući, a on je tu živio još tri nedjelje, mnogo trpio na kršćansku pa i pokazao kroz sve to vrieme, da mu je Srce Isusovo baš čestito izlječilo dusu.

»Isuse,« zavapi, »nisam ti vjerno služio, pusti mi, da živem samo još tri godine, da ti od sad još bolje služim, i pokazujem svoju vjernost i odanost.« Kad bi ga drugi pohadjali, opomenu bi ih, da idu k misi i da se izpovijedaju. Ciele nedjele on se moli te moli. Kad mu malo odlanulo, izvuče se na groblje te vraćajuće se zaplače. A kad ga upitaju zašto, reče: »Eto našao sam si mjesto na groblju, tamo me zakopajte pred oltarom,« i zaplače opet.

Moli on otca i majku, da ne bi tužili one, koji su mu natjerali konja.

„Prašćam im,“ odmah reče, čim je pao s konja. Dapače dade ih k sebi zvati, da se još posebice izmiri s njimi.

Napokon osvane mu zadnji dan. Nekoliko sati prije smrti stane se uznemiravati. Čini se, da ga napastuje nečisti duh; jerbo bolesnik sve na glas kaže: „Ti nemaš sa mnom ništa; ja sam se posve predao Isusu svome.“ A tako se uzdajući u milosrdje presv. Srca blago preminuo.

Župnik, franjevac kaže, da je već mnogo seljaka opremio, a da nije nijednoga vidio, koji bi se pri smrti tako kajao i pokorio kao ovaj — obraćenik presv. Srca Isusova.

---

### Knjiga o Tobiji.

#### Glava 6.

1. Tobija pako putovaše, a pas idjaše za njim, i prvi mu počinak bijaše na rieci Tigrisu.
2. I otidje, da si opere noge, i gle, ogromna riba pridje, da ga proguta.
3. Tobija prestrašivši se od nje, povika iza svega glasa veleći: Gospodine, ide na me!
4. A anggeo mu reče: Uhvati ju za škrigu i vuci ju k sebi. A kad je to učinio, izvuće ju na suho, i poče se koprcati pred nogama njegovim.
5. Tada mu reče anggeo: Izvadi drob iz te ribe, i pohrani si srce njezino i žuč i jetra, jer to služi koristno za lek.

6. Kada je to učinio, izpeče meso njezino, i  
uzeše sa sobom na put; drugo osoliše, da im  
bude dosta, dok dodju u Rages, grad Medijanski.

7. Tada zapita Tobija angjela, i reče mu:  
Molim te, brate Azarija, da mi kažeš, kakovu  
liekovitu moć ima to, što si mi zapovjedio,  
da od ribe čuvam?

8. I angjeo odgovori i reče mu: Ako  
komadić njezina srca na žeravku staviš, to  
dim njegov razgoni svaku vrst zlih duhova  
kako od čovjeka tako i od žene, tako te više  
ću njim ne dolaze.

9. I žuč valja za mazanje očiju, u kojih  
su biele mrlje, i ozdravit će.<sup>1)</sup>

10. I reče mu Tobija: Gdje hoćeš, da  
ostanemo?

11. I odgovori angjeo i reče: Tu je  
čovjek, imenom Raguel, rodjak iz koljena  
tvoga, i on ima kćer imenom Saru, a ne ima  
osim nje ni sina ni druge kćeri.

12. Tebi pripada sav njegov imetak, i  
treba da ju ti uzmeš za ženu.<sup>2)</sup>

13. Prosi ju dakle od otca njezina, i dat  
će ti ju za ženu.

<sup>1)</sup> Očevidno Rafael tim govorom sakriva svoju  
angjeosku narav te govoriti čovječanskim načinom o  
čudesnih, koja je jedino božanska moć imala na skoro  
izvesti, kano da su to naravni učinci nekih riljih  
die洛va. Smješno bi dakle bilo izstraživati, kakova je to  
riba bila, jer joj liekovita moć nije poticala od naravnih  
svojstva, nego od moći Božje, koja je htjela pokasati,  
koli kako ljubi bogabrojeće obitelji.

<sup>2)</sup> Kći nasliednica, na koju je baština prelazila,  
mogaće se udati jedino za muža iz istoga koljena.

14. Tada odgovori Tobija i reće: Čujem,<sup>1)</sup> da je sedmerim muževom bila dana i umriese; a i to sam čuo, da ih je zli duh ubio.

15. Bojim se dakle, da se možda i meni to ne dogodi, a buduć da sam jedini roditeljem svojim, to bih starost njihovu od žalosti spravio u zemlju.

16. Tada mu anggeo Rafael reće: Čuj me, i pokazat će ti, koji su to, na koje zli duh ima moć.

17. Ovi naime, koji u ženidbu tako stupaju, da Boga od sebe i iz svoga srca izključe, i svojoj se pohoti tako podaju, kano konj i mazga, u kojih ne ima razuma: na te imo moć zli duh.

18. Ti pako kad ju uzmeš, unišavši u sobu tri dana uzdrži se od nje, i ništa drugo nego molitve obavljam s njom.

19. A iste te noći zapalivši jetra ribja odagnat će se zli duh.

20. A druge noći bit ćeš primljen u svezu svetih patrijarha.

21. Treće pako noći primit ćeš blagoslov, tako da će se od vas roditi zdrava djeca.

22. A kad treća noć prodje, uzet ćeš djevicu sa strahom Gospodnjim vodjen više ljubavlju k djeci, nego pohotom, da u sjemenu Abrahamovu blagoslov primiš u djeci.

---

<sup>1)</sup> To je Tobija mogao još u Ninivah ili na putu saznat.

### Blosij o presv. Srcu Isusovu.

Blosij, čuvan sa svoje učenosti i svetosti (koji se rodio 1506 a umro 1566), piše:  
»Predaj sva svoja dobra djela i vježbe presv. i presladkomu Srcu Isusovu, da ih ono izpravi i usavrši. To bo preljubezno Sreće želi upravo osobito, i pripravno je uviek, da na odlični način usavrši što je na tebi nesavršena.\*

»Duhovni čovjek predat će sva svoja djela i vježbe dobromu, medenomu, s božanstvom nerazdruživo sjedinjenomu Srcu Gospodina Isusa, da ih pošoljsa i usavrši.«

»Tko se duhovnomu životu posveti, neka svoja djela i vježbe izruči božanskomu Srcu Isusovu, da ih usavrši i popravi.«

»Otče nebeski! Žrtvujem ti za hladno, nevoljno i suho svoje srce ognjevitne težnje i goraču ljubav Srcu tvoga dragoga Sina Isusa Krista.«

»O da mi to sladko Sreće, ta ljubezna riznica svega blaženstva, bude na čas smrti spas i utjeha, a poslije smrti vječni moj stan.«



---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatrača, uredjena prema 33 godinama dobe našeg božanskog Odkupitelja. — Razne pobožnosti spram bl. Dj. Marije — Stovatelji presv. Srca Isusovu. — Uzašaće Gospodnje. — Marija svibnja kraljica. — Obrazčenik presv. Srca Isusovu. — Knjiga o Tobiji. — Blosij o presv. Srcu Isusovu. —

---



**Br. 6. Lipanj 1892. God. I.**

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoje na godinu 60 novčića, a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novč.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

**Svetost Srca Isusova.**

1. »Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju« reče Bog, kada je hotio stvoriti čovjeka. Nu čovjek najznamenitiji, uzor čovjek, svakogu čovjeka glava i otac, o kojem se zaista reći moglo: Ecce homo! Gle! kakav je to čovjek! bijaše samo gospodin Isus Krist; on jest »prvi i posljednji« (Apok. 22, 13). on je »početak i prvorodjeni od mrtvih, da bude on u svemu prvi« (Kolos. 1, 18), on jest to, za koga smo svi stvoreni: a vi ste Kristovi« (I. Kor. 3, 23). O Isusu dakle po najviše valjaju rieći: Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju.

Na njemu nalazimo istinitu sliku Božju u najvišoj savršenosti: jerbo vjekovita Rieč u istinu je slika Boga Oca, i ova božanska i bitna slika Božja odsjeva u svetom čovječanstvu njegovu. Sve savršenosti Božje vide se u Srcu Isusovu i po njegovom čudovitom i tajnom jedinstvu s osobom božanskom takodjer se u njem na vidik pokazuju. Gle, savršene slike Božje. U Isusu je sve sveto: svete misli i sklonosti, želje i rieči i sveta djela. »Jer takav nam trebaše, — (da sa sv. apostolom govorim) — najvizi svećenik: svet. bezazlen, čist, oddieljen od griešnika, i koji je bio visi nego nebesa« (Žid. 7, 26). Sreća Isusovo je injesto, u kojem se Bog za uviek naselio; kolika je morala biti njegova svetost? Njegovo srce — Svetište Božanstva! Već Srce bl. dj. Marije bilo je neizrecivo čisto — sveto; nu za koliko čišće i svetiјe bilo je Srce Isusovo? — »Domu tvojemu pripada svetost, Gospodine.« (Psal. 92, 5.)

Približi se dakle ovome hramu, svetištu i pogledaj u »ogledalo bez mane« (knj. mud. 7, 26.) te čudeće se svetosti Sreća Isusova — pomisi i na srce svoje: nije li možda pokvareno?! Sreća Isusovo »uzor je svih kriestosti;« njegove kriestosti pokazat će ti tvoje mane, njegova savršenost odkrit će nesavršenosti tvoga srca — te tako poznavajuće Isusa — poznat ćeš i sam sebe. Polag njegove ljepote — opazić ćeš svoju grđobu, te ćeš se pri-nužden osjećati: slediti Isusa, da mu postaneš sličan, — jer si i ti stvoren na sliku i priliku Božju.

2. Sreća Isusova jest za nas vrelo i uzor svetosti. »Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju;• ove su se rieči, izgovorene u dan stvorenja — odnašale na sve ljude u osobi Adamovoj, nu ipak se najviše tiču kršćana, koje Bog po svojoj milosti pod svoje primi. Kršćanin u istinu nalazi u Isusu naj-savršeniji uzor, po kojem treba da se izobražuje na duši i tielu. Prije oddijeljen od Boga jazom neizmjernim niti nije bio u stanju, da o neizrecivoj ljepoti svoga Stvoritelja razmišlja, kamo li da je shledi te njoj naliči. — Isus Krist je Bog i čovjek, pa nam je svojim čovječanstvom približio bezkrajne savršenosti Božje, te, rekao bi, u naše nam ih je stavio obzorje. Pohiti dakle, dušo moja, k božanskomu djetetu, koje je odsiev svetosti Oteca nebeskoga, i od kojega hoćeš i ti istu postignuti svetost. — Sličnost njemu ima nam biti kao pečat, kojim imamo biti znamenovani i stvorenji kao iz nova prama njegovoj sliki. »Kao što smo nosili sliku zemaljskoga (t. j. Adama), tako nosimo i sliku nebeskoga. (I. Kor. 15, 49). — Isus nam je dakle prvi uzor svetosti, kojemu treba da nalikujemo, te iz Sreća njegova izvire milost nam za to potrebita . . . Oj vi svi, koji ste žedni pravde, dodjite i erpjajte iz toga vrela nepresahnjiva. »Svi, kojigod ste žedni, hodite na vodu.« (Is. 55, 1.)

Savršenost svetoga čovječanstva Isusova polazi odatle, što isto čovječanstvo, sjedinjeno s drugom božanskom osobom, u nekom smislu ima dio na njegovoj svelosti. Sreća

Isusovo tim nebeskim uplivom učinjeno je božansko. Slično i naša savršenost polazi od naše glave, Isusa Krista. »Koji ostane u meni i ja u njem, on će roditi mnogi rod.« (Iv. 15, 5.). Zar grane ne primaju jakost i plodovitost od drveta, s kojim su spojene? Isto tako i mi. Što uže i trajnije je Isus svojom milošću sjedinjen s dušom vjernom, to obilnije milosti i korist duša dobiva, to savršenija biva i svetost, kojom ju Isus dariva. U Isusu je sve sveto, u nas ima biti sve posvećeno: posvećene misli i rieči, želje i sklonosti, posvećena duša i tielo. »Jer ovo je volja Božja, posvećenje vaše.« (I. Sol. 4, 3). Kako ti, dušo moja, napreduješ u svetosti? Za to te je Bog stvorio i u svoju primio crkvu, među ljubeznu si djecu: to je i zavjet tvoj ~~ne~~ sv. krstu, koji i češće obnavljaš. Pitaj sa sv. Bernardom: Za što živim u pravoj vjeri? Za što sam se odrekla sveta? — Zar ne za to, da budeš sveta? — U jedinstvu s božanskim Odkupiteljem počni sada na čast Presv. njegova Srca život mnogo svetijii! — Šta još oklievaš, zar nije vrieme? . . .

---

### **Bit i značaj pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.**

Od goleme je važnosti po štovatelje Presv. Srca Isusova, da oni dobro shvate priedmet. Što ga štuju i komu se klanjaju; da si točan pojam stvore o bitnosti i naravi ove pobožnosti. Tomu će pakto nješto doprinesti i ovi redci.

No da bismo posve udovoljeli našim čitaocem, nužno je dvoje prije da spomenemo. — Priedmet, koji, ako se posmatra sam po sebi, jošte ne zaslužuje, da ga ujekim načinom stujem, zavriedit će to naše štovanje, čim se što tjesnije udruži s drugim priedmetom, koji je dostojan štovanja našeg. Primjer će nam jedan to razjasniti. Presveto čovječanstvo Isusa Krista jest nješto stvoreno; dakle samo po sebi ne ide ga ona počast, koju mi »klanjanje« zovemo; ali ono bude klanjanja vredno, kada se ujedini sa božanstvom, i to tako te se u Isusu Kristu jednim te istim klanjanjem ujedno i nerazdruživo klanjambo božanstvu i čovječanstvu, kako to bogoslovei sa sv. Tomom uče. — To isto opažamo u stvarih skroz i skroz prirodnih. Tako na pr. tielo čovječe ujedinjeno s dušom upravo radi toga ujedinjenja bude vredno istih časti, koje zaslužuje duša sama. U čovjeka se dusi i tielu jednim te istim djelom zajedno izkazuje čast, koja se jednakovo i neudruživo odnosi na oboje. Jer je to sveobči zakon, da ono što je duhovno saobćuje čast svoju i dostojanstvo priedmetu tjelesnome, s kojim je udruženo, te ga ovako udružena čini vrednim istih časti, koje idu njega samog.

U svih pobožnostih i svetkovinah, koje se odnose na presveto čovječanstvo Isusa Krista, stujemo mi dvogubi priedmet; jedan je sjetilan i tjelesan, drugi nevidiv i duhovan. Oba su sobom spojena i oba su zajedno nerazdruživi priedmet štovanja našeg, pošto — kako je rečeno — priedmet duhovni

saobćuje čast svoju i dostojanstvo priedmetu tjelesnomu. No opet je to vlastito tjelesnome i sjetilnome priedmetu, da se po njemu nazivlje pobožnost i svetkovina. I tuj će nam njekoliko primjera tu stvar boljma predočiti.

Uzmimo pobožnost k sv. krizu Isusovu, k ranam Spasiteljevim, k preslatkomu Imenu Isusovu, za koje je crkva naredila posebne svetkovine. Koji je priedmet svetkovini sv. križa? Imaju dva priedmeta spojena u jedan; jedan je sjetilan, sam križ; drugi je duhovan, razapeti Isus, koji nas je na križu odkupio. Priedmet duhovni štovanja i pobožnosti naše saobćuje križu svoje dostojanstvo te ga tako čini dostoјnjim onoga osobitog štovanja, što ga cieila crkva ovome sv. križu toli svečano izkazuje. No taj duhovni priedmet ne podaje imena svetkovini, već onaj sjetilni i tjelesni, te tako imamo »svetkovinu sv. križa.«

Na isti su način u pobožnosti k ranama Spasitelja našeg dva priedmeta nerazdruživo spojena: jedan tjelesan, rane same; drugi duhovan, muke, što su ih ove rane prouzrokovale, te ona ljubav tajinstvena, što se ogleda u tih ranah i mukah. Pobožnosti je pakto ime poteklo od priedmeta sjetilnog, od rana; a što čini te su ove rane toli častne, toli ljubazne, jest priedmet duhovni, jest otajstvo mukā i otajstvo ljubavi Isusa Krista.

To isto vriedi i o pobožnosti i svetkovini preslatkoga Imena Isusova. Sjetilni je priedmet samo Ime Isusovo, u koliko ono udara u sjetila naša, a duhovni priedmet jesu otajstva.

što ih u sebi krije ovo ime, koje označuje baš ono, što je najveće na Bogočovjeku. — Ovo što smo pokazali na te tri pobožnosti, lako je zamjetiti i na drugim.

To predpostavivši deder razmotrimo sada naš predmet, ne bi li podali izpravan i jasan pojam o pobožnosti, o kojoj govorimo.

Kako je ono nebesko ukazanje, koje smo naveli na strani 18. početak i glavni izvor pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu: tako treba odatle i da crpamo sve, što na to spada, da joj se razjasne bitnost i vježbe. Toga dakle ukazanja treba da se držimo, i koliko se može, iz riječi Isusa Krista samoga da razaberemo i protumačimo bitnost te pobožnosti. A to će biti posve lako, pošto su riječi Isusove sasvim jasne te sve u sebi zadržaju, što god se na nju odnosi. Zato neće biti s gorega, ako se ovo ukazanje jošte jednom navede. Ono glasi:

*„Ti mi ne možeš bolje pokazati ljubavi twoje, nego ako učiniš, što sam toli često od tebe iskao.“ Na to mi pokaza svoje Presveto Srce veleć: „Gle to Srce, što je toli jako ljude ljubilo, te nije ništa štedilo, i sve se iscrplo i uništilo, da im pokaže ljubav svoju. No najveći dio od njih pokazuje mi se dosad tako malo zahvalnim i odanim, da me u ovom otajstvu ljubari prezirom i neučitivošću svojom još i progone. Nego jošte većma me boli, što i srca meni posvećena ovako sa mnom postupaju. Zato hoću, da se prvi petak iza osmine Tijelovske posveti posebnoj svetkovini za štovanje Srca moga. Na ovaj dan neka se sv. pričest prima, da bi se zadovoljelo za zlostavljanja, što mi*

*se čine za vrieme, dok sam ja izložen na  
oltarih, pa ujedno neka se za njih obavi svečana  
odprošnja. Ja ti obećajem, da će sve one, koji  
Srcu mojemu izkažu ovu čast, uplivom baš  
ovoga Srca obilno obasuti darovi nebeskimi.““*

Iz svega se ovoga jasno razabire nakana Isusova, da uvede novu pobožnost naprama Srcu svome. Ta to je, o čemu on veli, da je to njegova najvruća želja; to je, o čemu on veli, da se ne može nista učiniti, što bi mu draže bilo; to je, radi čega on nalaže, neka bi bl. Margarita potražila slugu njegova i u njegovo ime neka bi mu naredila, da sve sile uloži, kako bi se uvela ova pobožnost. Da je tuj govor o Srcu Isusovu ne u prenesenom smislu, već u pravome i prirodnome značenju riječi, dakle da je govor o najplemenitijoj česti tijela Kristova: to nam jasno kaže čitav dogadjaj, jer Spasitelj odkriv Sreć svoje pokaza na nj: »Iza toga pokaza mi Sreć svoje presveto veleće: Gle to Srce!« Očevidno je, da on ovdje govori o onome Srcu, koje odkriva i na koje pokazuje, pa ovome Srcu valja prema njegovoj želji dužno štovanje da izkazujemo. Pa ova se riječ »Srce,« koju Isus opetovno rabi, drukčije niti ne može da razumie, ne ćemo li da izvrnemo riječ po sebi jasne podmećue im značenje, koga one nemaju.

Evo dakle sjetilni pričedmet pobožnosti, koju Isus Krist hoće da uvede: njegovo klanjanja vredno Srcu. Rekosmo gledom na ono, što bi sprieda napomenuto: sjetilni

priedmet. Jer valja dobro pamtitи, da je u ove pobožnosti, kao i u svih drugih, dvogubi priedmet; oba su dakako među sobom spojena te ih mi u svome stovanju nikako ne razstavljamo. Jedan je sjetilan i tjelesan, drugi nevidiv i duhovan. Sjetilni priedmet, na koji ovdje Isus jasno pokazuje, jest Srce njegovo Božansko. Po njemu se i zove »Pobožnost k Srcu Isusovu.« Što se pako tiče duhovnoga i poglavitoga priedmeta, i on je jasno označen sljedećimi riečmi Isusa Krista: »Gle to Srce, što je toli jako ljudi ljubilo, te nije ništa štedilo i sve se izcrplo i uništilo, da im pokaže ljubav svoju.« Suglasno s načinom kako obično ljudi govore, Isus Krist pripisuje Srcu svome ljubav što ju goji prema nam. Ova dakle bezmjerna ljubav, od koje je Srce njegovo razplamijelo, — duhovni je priedmet ovoj pobožnosti. Kako iz onoga, što je gore navedeno sredi, čini ova ljubav te je to Srce radi najtišnjeg sjedinjenja s njime, nerazdruživo dostoјno iste časti i istih čuvstava, što ih mi držujemo ljubavi samoj. Tuj se mi ni malo ne osvrćemo na druga otajstva, koja ovo klanjanja vredno Srce u sebi krije i predočuje, i koje vrline njegove samo još povećaju; mi ćemo dočnije o tome govoriti. Nego ne smijemo ovdje da zaboravimo na jednu okolnost, koja je bitno spojena sa naravlju ove pobožnosti. Ljubav na ime, od koje je Sree Isusovo razplamijelo, treba da posmatramo kanoti prezrenu i s nezahvalnosti ljudske ranjenu ljubav. Tu je okolnost izrazio Spasitelj, kadno je

službenici svojoj rekao: »No najveći dio ljudi pokazuje mi se dosad tako malo zahvalnim i odanim, da me u ovom otajstvu ljubavi preziron i neučitivošću svojom još i progone.« Valja dakle da mi posmatramo Srce Isusovo s dvojakoga gledišta: *a)* u koliko je s ljubavi napram ljudem razplamtjelo, *b)* u koliko je s nezahvalnosti istih ljudi okrutno rek bi razderano. Ova dva poticala (motiva) ujedno uzeta mora u nas da probude dva čuvstva, koja su upravo bitna pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu: ljubav za njegovu ljubav, i sažaljenje, koje nas nagoni, eda mu nadoknadimo za one pogrde, što mu nanose oporna i okorjela srca ljudska. —

Evo dakle, kako rekosmo p r i e d m e t , što nam ga Isus za štovanje predlaže: Sreću njegovo Presveto. Uzrok pako, radi kojega ovo Presv. Sreću osobitim načinom valja da štujemo, označen je ovimi riečmi: »Gle to Srce, što je toliko ljudi ljubilo, te nije ništa štedilo, i sve se izerplio i uništio, da im pokaže ljubav svoju. No najveći dio od njih pokazuje mi se dosad tako malo zahvalnim i odanim, da me u ovom otajstvu ljubavi preziron i neučitivošću svojom još i progone.« Zato treba u ovoj pobožnosti da posmatramo Srce Isusovo kanoti Srce, što je s ljubavi napram ljudem razplamtjelo, a ovi ga ljudi nezahvalnošću crnom veoma ljuto vrednaju. Ovaj dvojaki uzrok poglavito treba da nas potakne, da uzljubimo ovo svake ljubavi vredno Srce,

te da ga pomirimo i njeku mu naknadu podamo za uvriede, što mu se nanose.

A način, kako da se to zbude prema volji Isusovoj, on nam sam podade veleć: »Zato hođu da se prvi petak iza osmine Tjelovske posveti posebnoj svetkovini za štovanje Sreća moga. Na ovaj dan neka se sv. pričest prima, da bi se zadovoljelo za zlostavljanja, što mi se čine za vrieme, dok sam ja izložen na oltarih, pa ujedno neka se za njih obavi svečana odprošnja.« Ove nam rieči kazuju najizvrstniji, od Isusa samog naredjeni, ali ne jedini način, kako valja da se obavlja ova nova pobožnost; jer će iz onoga, što slijedi, biti jasno, da mi možemo pa i moramo da štujemo Sreću Isusovo jošte i poradi inih razloga. —

Sve ovo jer je nuždno, da se dobro shvati ova presveta pobožnost — sve ovo napomenuvši mogli bismo sada bitnosti pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu ovako označiti i opisati: Ona je pobožnost k Božanskoj Sreći Isusovu, u koliko je ono od ljubavi napram ljudem sasmatrano razplamtnjelo te jednom teško se razzalostilo s uvredama, kojimi ga vredaju isti ovi ljudi nezahvalnosću crnom. Ovom pobožnosti izkazujemo Srcu Božanskome osobito štovanje, koje dolikuje časti njegovoj, ljubavi njegovoj, mukam njegovim.

J. C.

### Blagodati Presv. Srca.

Što je stališ redovnički, i kolika je sreća njemu pripadati, to može procjeniti tek onaj, koji se s pravim zvanjem redovničkome životu posvelio. Ali evo ima gdjekad potežkoća, što čovjeka i protiv volje njegove izgone iz ovog raja zemaljskog. Tako bila i jedna častna sestra, koja počela na plućatma bo'ovali, pa s toga nije mogla položiti zavjeta redovničkih; da što više, ona bi se morala odustići iz reda. Jedina joj želja još bila, da barem umre u redu u sv. redovničkoj haljini. Za ovu je milost i sama molila presv. Sreću Isusovo, a i poglavari njezini preporničili ju u glasilu presv. Sreca molitvi vjernikâ. Pa gle, predobri Isus smilova se te joj ova pobožnu želju izpuni. Na 10. oktobra s drugimi sestrarni još se jednom izgovredi, 11. sasluša sv. misu, posle ručka oboli, primi sv. sakramente s punom samosvješću, koje ne izgubi sve do smrti, i tako radostna dočeka zadnji čas. Upitana, ima li još komu što da poruči, odgovori: »Recite svim, da sam neizrecivo sretna.« Još istog dana u subotu oko 9 sati na večer blago prominu veleći: »Isus je moj, a ja posve njegova.« Jedina želja koju je još na ovome svetu imala, izpunila joj se: u redovničkoj haljini bi položena u grob. Sigurno joj angjeli čistu dušu dočekaše s onom: »Veni sponsa Christi. Dodji vjerenice Kristova!«

Neki čovjek, zakleti neprijatelj katoličkoj crkvi, a osobito svećenikom, napokon ipak



Sv. Ivan Krstitelj.

preminu vrlo blagom smrću. Kod smrte mu postelje bio mjestni župnik i Bogu mu dušu izručao, pošto je bolestnik nekoliko dana prije opremljen bio sv. sakramenti. Odakle ova promjena? — Molili smo se Sreću Isusovu, devetnice činili, svete smo mise dali čitati, a napokon smo obećali, budemo li uslišani, da ćemo objelodaniti cieli ovaj događaj. To bijaše zaista sjajna pohjeta presvetoga Srca, komu neka je hvala na vieke.

Nedavno me iznenada brzojavkom knji pozvali. Kad dodjoh, nadjem si majku u žalostnom stanju. Krv joj tako silno udarila u glavu, da nije mogla ni rieći progovoriti, a mene ni poznala nije. Sva smo sredstva upotriebili, no uzalud. Tad se ja obratih k presv. Sreću Isusovu, a majci narelih da se podieli zadnja sv. pomast. I gle, sad je majka već izvan pogibelji. Hvala presv. Sreću!

---

### Mjesec Presvetoga Srca Isusova.

Po milom i ugodnom svibnju, posvećenom stovanju prečiste Bogorodice, djevice Marije, kao uzvisene kraljice neba i zemlje, sledi mjesec lipanj posvećeni Presvetom Sreću Isusovu. U svibnju štovao si, dragi kršćanine, prečisto Srce kraljice nebeske, zavivao si ju kao Mater preljubeznu i moguću, čudio se ljestpoti i ljubavi njezina Srca materinskoga, od kojega si tražio zagovor i pomoć. To ti je najsigurniji put, koji te onomu

vodi cilju, koji ti postići valja, na ime mir i zadovoljstvo na zemlji — i najposlije počinak u kraljevstvu božjem; po Sreću majčinu, po Sreću Marijinu najbolji je ulaz k Sreću Oteca Nebeskoga, Sreću božanskoga Spasitelja. K ovomu presv. Sreću vodi nas ovaj mjesec sv. mati crkva i to po izričnoj volji samoga Spasitelja, Isusa Krista. Čujmo samo što je gosp. Isus govorio bl. Margariti: »To je upravo, što od tebe tražim, da prvi petak iza osmine tiefolske bude posebna svetkovina na čast mojemu Sreću, vraćajuće mu čast javnom zadovoljštinom, pričešćujući se na javni dan, da mu se povrati čast povredjena uvriedami, koje su mu nanesene za vrieme, dok je bilo izloženo na oltarih; a ja ti obećajem, da će se Srce moje razširiti, te će one obilno darivati, milostmi svoje božanske ljubavi, koji će mu tu počast izkazivati.« — Nu čujmo takodjer što nam pripoveda sv. Mehtilda: »Jednoga dana vidjela sam Sina Božjega, gdje u svojih rukuh drži svoje Srce, sjajnije od istoga sunca, i ono je sa svih strana bacalo sjajne trake, i to je onda bilo, kada mi ljubezni Spasitelj obznanio, da iz punine božanskoga Srca proizvira sve milosti, koje Bog bez prestanka daje ljudem prema spremnosti svakoga pojedinca.« Ista je svetica malo prije svoje smrti tvrdila, da je od našega Gospodina jednoć molila veliku milost za jednu osobu, koja ju je za to bila zaprosila, a Isus da joj je rekao: »Kéeri moja, kaži onoj osobi, za koju me moliš, neka ona sve, što želi, traži u mojojem Sreću, neka ima veliku pobožnost k Presv. Sreću, i u tom

Srcu nekā me molí sve poput djeteta, koje  
ne zna za drugo van što mu ljubav prišapne,  
da od svojega oca iste, što hoće.«



Zeliš li dakle izposlovati ma koju milost  
bud' duševnu bud tjelesnu, vječnu ili vre-  
menitu, uteci se u svako vrieme s pouzdanjem

k Presv. Srcu Isusovu; posveti mu na slavu bud tri bud devet dana ili celi mjesec te pobožno moli svoje molitve i tvrdo ulaj, da ćeš zadobiti, što moliš, i neće te nada prevariti. Samo se sjeti, da vremenita dobra treba od Gospodina moliti pod pogodbom, ako nisu na štetu našoj duši. I ta vremenita dobra treba iskati od Gospodina, jer znamo, da je sve u ruke njegove od Otca nebeskoga dano; jer znamo, da će nam ih Gospodin rad dati, ako su nam koristna. Kao diete, što se pouzdava u dobre roditelje svoje, tako i neizmjerno puno više predaj sebe svega i dušu i tielo i sve svoje dobro duhovno i tjelesno u ruke Isusove i miran ćeš biti. **Stuj Srce Isusovo vazda!** Evo što je Gospodin Isus po bl. Margariti obećao datim onim, koji stuju presv. njegovo Srce:

1. Dat će im sve milosti, koje su im od potrebe za njihov stalež.
2. Udielit će mir njihovim obiteljim.
3. Utješit će ih u nevoljah.
4. Bit će im sigurno utočišće za života a osobito u čas smrti.
5. Blagoslovit će obilno svako njihovo poduzeće.
6. U mojojem sren naći će griešnici izvor i bezkrajno more milosrdja.
7. Mlake duše postat će revne.
8. Revne duše brzo će se uzpeti do velike savršenosti.
9. Blagoslovit će iste kuće, gdje se izloži ili stope slika mojega presv. Srca.

10. Svećenikom dat će milost, da ganu i najtvrdja srca.

11. Ime osoba, koje tu pobožnost razprostiru, bit će upisano u mojoem Srcu i neće se nikada iz njega izbrisati. —

Tko bi ostao hladan i nemaran — videć koli obilne milosti Isus dieli svojim štovateljem? Daj, dragi čitatelju, počmi i ti ozbiljno štovati presv. Srce Isusovo, i to još ovaj mjesec;<sup>1)</sup> najbolje ako pristupiš »bratovštini presv. Srca Isusova.«

### Isus i Nikodem.

U pondjeljak po duhovih čita se slijedeće sv. evangijelje, kako ga zabilježi sv. Ivan u p. 3, r. 16—21.

»U ono vrieme reče Isus Nikodemu: Bog je tako ljubio svjet, da je dao svoga jedinorodjenoga Sina, da ni jedan, koji unj vjeruje, ne pogine, nego da ima život vječni. Jer Bog ne posla Sina svoga na svjet, da sudi svjet, nego da se svjet po njem spasi. Tko u njega vjeruje, taj se ne sudi, a tko ne vjeruje, već je osudjen; jer ne vjeruje u ime jedinorodjenoga Sina Božjega. Ovo pak je sud: što svjetlost dodje na svjet, a ljudem omili više tmina, nego li svjetlo; djela bo njihova bijahu

<sup>1)</sup> Upozorujemo opet na dvije knjižice o presv. Srcu Isusovu, preporučene na omotu u. 3. broju našeg Glasnika te na prekrassnu knjižicu „Ljubav k presv. Srcu Isusovu od nadbiskupa Josipa Stadlera“ preporučenu u 5 broju.

zla. Svaki zaista, koji zlo radi, mrzi na svjetlo i ne ide na svjetlo, da mu ne ukore djela njegovih; a tko pravo čini, ide na svjetlo, da se vide djela njegova, jer su u Bogu učinjena.

Velika je ljubav Božja k nam ljudem. On bo je dao svoga jedinorodjenoga Sina, da se za nas žrtvuje na križu, te se On i još uviek za nas prikazuje na oltaru. »Ljubimo dakle Boga, jer je on prije ljubio nas« (L. Iv. 4, 19). Da Boga ljubimo, dokažujemo, kada mrzimo na grijeh, kada zapovijed Božje savjestno obdržavamo, kada muke i križeve ustrpljivo podnašamo, i bližnjega svoga iskreno volimo i ljubimo; kada sredstva našega odkupljenja dobro upotrebljavamo, t. j. rieč Božju pazljivo slušamo, plod si svete mise usvajamo, sveta otajstva dostoјno primamo, i tako se pomljivo za spas si duše brinemo. Ljubav k Bogu najpotre dokazujemo, kada ljubimo sv. crkvu. Ona bo je namjestnica Kristova na zemlji, njoj preda Isus blago svih milosti. Svetia crkva nam je mati, moramo ju dakle ljubiti, ako hoćemo, da Bog nam bude otac; moramo im biti dobra djeca, ako hoćemo biti hăstinci i dionici kraljestva nebeskoga. —

Ovoga se mjeseca u sv. crkvi slave Duhovi, gdje se spominjemo kako Duh sv. sidje na apostole, napuni ih svojem milošeu, razsvietli i zapali trakove prave vjere, i užge oganj prave ljubavi. Tamno i pusto je u svakoga, koga Duh sv. ne razsvietljuje i svojom milošeu ne grije, u kome sa svimi se darovi

ne nastani. — Očistimo dakle srce svoje, dušu svoju, da Duhu sv. budemo dostojan stan. Pošto bez vjere nije moguće Bogu omiliti, i bez ljubavi se spasiti, — nastojmo, da kršćansku sv. vjeru svojimi djeli dokazujemo i to iz ljubavi prama Bogu. —

---

### Knjiga o Tobiji.

#### Glava 7.

1. Unidjoše dakle k Raguelu, i primi ih Raguel s veseljem.

2. I ugledavši Tobiju Raguel, reče Ani, ženi svojoj: Kolik je sličan ovaj mladić sestriću mojemu!

3. I kada je to bio izgovorio, reče: Od kuda ste vi mladići, braćo naša? A oni rekoše: Iz koljena Neftalijeva smo, iz sužanstva u Ninivah.

4. I reče im Raguel: Poznate li Tobiju brata<sup>1)</sup> moga? Oni rekoše: Poznamo.

5. A kada je puno dobra kazao o njem, reče angelo Raguelu: Tobija, za koga pitaš, otac je ovoga.

6. A Raguel baci se, i sa suzami poljubi ga, i plačući na vratu njegovu

7. reče: Blagosloven bio, sine moj, jer si sin dobra i predobra muža.

8. I Ana žena njegova, i Sara njihova kćer plakahu.

---

<sup>1)</sup> To jest rodjaka moga (vidi 6, 11.).

9. A kad su se porazgovorili, zapovjedi Raguel, neka se ovan zaklje i gostba priredi. A kada ih je opomenuo, neka sjednu i jedu,

10. reče Tobija: Tu ja danas niti éu jesti niti piti, dok prije molbe moje ne odobriš, i ne obećaš mi, da ćeš mi dati Saru kćer svoju.

11. Čuvši tu rieč Raguel prepane se znajući, što se dogodilo onim sedmerim muževom, koji k njoj unidjoše, i poče bojat se, da se možda i ovomu slično ne dogodi; a kada je oklevao te nije prosećemu nikakova odgovora dao.

12. reće mu anggeo: Ne boj se dati ju ovomu, jer ovomu, koji se Boga boji, dolikuje tvoja kćer kano žena; zato je drugi ne mogoše imati.

13. Tada reče Raguel: Ne dvojim, da je Bog prošnje i suze moje pred lice svoje pustio;

14. i vjerujem, da vam je zato dao k meni doći, da se ova sdruži sa rođinom svojom po zakonu Mojsijevu; i sada ne dvoj, da éu ti ju dati.

15. I prihvativši desnicu kćeri svoje stavi ju u desnicu Tobijinu govoreći: Bog Abrahamov, i Bog Isakov, i Bog Jakobov bio s vami, i on vas sjedinio i na vas izpunio blagoslov svoj.

16. I uzevši papir načiniše pismo ženidbeno.

17. A poslije se gostiše slaveći Boga.

18. I pozove Raguel k sebi Anu ženu svoju, i zapovjedi joj, neka bi pripravila drugu sobu.

19. I uvede onamo Saru kćer svoju, i plakaše.

20. I reče joj: Srčana budi kćeri moja! Gospodin nebeski dao ti veselje za žalost, koju si pretrpljela.

**Skapulir božanskoga Srca Isusova ili crveni skapulir muke Isusove.**

Dne 26. srpnja 1842. prikazao se Gospodin milosrdnoj sestri, o čem sama priповедa: »Ja mislim, da sam vidila našega Gospodina. U desnici držao je crveni skapulir, koji je visio na dvie vunene vezanke iste boje. Na jednoj strani bijaše prilika razapetoga Isusa; žalostno orudje njegove muke ležaše na tlu kod križa: bič, čekić, krvava haljina. Oko križa stajahu rieći: »Sveta mukro našega Gospodina Isusa Krista, spasi nas.« — Na drugom kraju vezanke (pantlike) bijahu sličice Presvetoga Sreca njegova i Sreca njegove svete Majke Marije; u sredini medju njima bijaše križ i činjaše se kao da je izraslo iz oba sreca; nadpis je glasio: »Sveto Sreće Isusovo i Marijino — hranite nas.« — O, naš milosrdni Spasitelj želi, da se nosa taj skapulir, koji mi je pokazao, i tim da si naklonimo njega i pribavimo ljubav prama njegovim mukam.«

Ovakova vidjenja imala je ona zaručnica Razpetoga često. Medju inim pokaza se joj Gospodin g. 1846 na dan Uzvišenja sv. križa

i reće: »U svih, koji ovaj skapulir nose, svakoga će se petka veoma pomnožati vjera, ufanje i ljubav.« — Predstojnik kuće sv. Lazara u Parizu iz početka nije mnogo mario za ta vidjenja, i pobožnoj sestri bi rečeno, da bi sa velikimi potežkoćami skopčano bilo, ako bi se htjelo za novu pobožnost k trpećemu Srcu Isusovu izposlovati crkveno odobrenje. Nu ona odgovori: »Naš Gospodin želi, da se skapulir njegove svete muke uvede; o tom ja u srcu svojemu ni najmanje ne dvojim; te će On sigurno u svoje vrieme, koje sam najbolje znade, odstraniti sve potežkoće, koje se obično novoj pobožnosti nameću pa će dragocjeni dan svoje smrti nadariti osobito blagom svoje svete crkve.« U lipnju g. 1847. spomenuti predstojnik izvesti o svemu Svetoga Otca, Pija IX., koji se tim vrlo razveseli osvjeđočen, da je od Boga dobio novo sredstvo za obraćenje griešnika, te je posebnim odpisom od dne 25. lipnja 1847. dozvolio, da svećenici od misija smiju skapulire muke Isusa Krista blagosloviti i podijeljivati; te onim, koji ga nose podielio ove oproste: 1. Oprost od 7 godina i 7 kvadragena svaki petak, kada se izpovjede i pričeste, te na čast muke našega Gospodina izmole 5 puta Otče naš, i Zdravo Marijo i Slava Otu; 2. Oprost od 3 god. i 3 kvadragene svaki dan, koji pol sata razmatraju muku Gospodinovu; 3. Oprost od 200 dana toliko puta, koliko puta taj skapulir skrušeno poljube, te pri tom govore: »Molimo te dakle, dodji slugam svojim u pomoć, koje si svojom dragocjenom krvlju

odkupio.« 4. Najposle po odisu od dne 24. ožujka 1848. podpuni oprost svakoga petka, kada dostojno primivši sv. sakramente izmole obične molitve za oprost. — Osim toga je sv. Otac dao punomoć generalu od misija (Lazaristom) i dozvolu, da mogu sami ovaj skapulir blagoslijivati i podieljivati, te da mogu istu punomoć i na ostale svećenike bez razlike prenašati. Tako se je dakle počeo skapulir muke Isusove ili Srca Isusova po svuda razširivati.

Isus dakle želi, da sliku njegova ljubeznoga Srca ne samo očina gledamo, nego danom i noću na svojem srcu nosimo. O da svi prihvativimo ovaj kluč božanske blagajne, te si prisvojimo ono blago, koje nam se po istoj pobožnosti podijeljuje, da se time postigne i daljnja svrha ove pobožnosti, na ime: Rušenje kraljevstva vražjega i širenje kraljestva Božjega!

*Po P. G. Patimu F. V.*

Koјi god bi želio dobiti ovakav skapulir, neka se obrati na milosrdne sestre u Zagrebu.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našega božanskog Odkupitelja. — Bit i znadnji pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. — Blagodati Presv. Sreca. — Mjesec Presvatoga Sreca Isusova. — Isus i Nikodem. — Knjiga o Tobiji. — Skapulir božanskoga Sreca Isusova ili crveni skapulir muke Isusove.

---



Br. 7.

Srpanj 1892.

God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novč.

Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.

Sreća Isusova, obterećeno bremenom  
naših grieha.

Jedna od najglavnijih posljedica utjelovljenja Sina Božjega bijaše, da je tako postao dionikom naše prostote, naše nevolje, i nas opet je podigao, da budemo dionicici njegove uzvišenosti. Isus Krist postao je čovjekom, da svjet od grieha oslobođi i spasi. Za to mu i nadjenuše ime Isus: »I nazovi mu ime Isus; jer će on izbaviti narod od grieha njihovih« (Mat. 1, 21.). Da nas od grieha izbavi, oslobođi, primi ih na se. S njimi primio je ujedno i veliku sramotu i ponizanje, što je zaista

osjećalo njegovo Srce, najviše proslave vredno. Ona prostota i nizkost, koju je svojim upućenjem na se bio primio, nisu mu ni toliko poniženje uzrokovale: ali glavni uzrok neizrecive mu sramote bijahu naši griesi, za koje je on sam htio odgovarati, koje si tako rekuće usvojio, kojimi se pokrio kao sramotnom haljinom. Čujmo, sta sam reče: »Bože, ti znadeš bezumlje moje, i krivice moje od tebe nisu sakrivenе.« (Ps. 68, 7.) »Ti znadeš poniženje moje i sramotu moju i stid moj.« (Ps. 68, 23.) »Svaki je dan sramota moja proti meni, i stid moga lica pokrio je mene.« (Ps. 43, 17.).

Tko može shvatiti, kakova je to bila muka za njegovu bezkrajnu svetost, kajd je vido, kolikim je naružen ruglom i sramotom, kad se je morao s griehom tako rekuće udružiti po rieči sv. apostola (Il. Kor. 5, 21): »Jer onoga, koji ne znadijaše grieha, radi nas učini griehom.« Isus crveni se za griehe naše, a mi se za njih valjda ne stidimo! Mnogi se stidi sbog prosta roda, strami se sbog siromaštva ili maloga znanja, zacrveni se radi kakve naravne mane; stidi se pače priznati svoje mane i krivice — svoje griehe: ali se ne stidi grieb učiniti. U kratko sbog svega se stidimo, samo ne sbog grieha, sbog kojega jedino i najviše bi se sramiti morali. O slipoče ljudske, kako krivo ljudi sude! Rane duševne, njihovo duhovno siromaštvo, izkvarenost srca, opaćine i strasti, koje im srce nadvladaju, — to sve im ne uzrokuje niti stida niti žalosti! . . . Oni se boje nečiste haljine,

— a ne boje se gada, koji dušu pogrdjuje i ponizuje! —

2. K poniženju, koje je Isus trpio, pri-druži se još i bol i mržnja na griehe, koji su učinjeni kao njegovi, pošto je hotio biti naš zastupnik, naš Spasitelj. »Biedan sam učinjen i sgręeu sve do kraja; po vas dan žalostan hodam.« (Ps. 37, 6.). Pitajmo koji je tome uzrok. Evo, sto nam odgovara naš Gospodin: »Pošto krivice moje izadjoše vrh moje glave, i kao težko breme otežiše se nad menom.« (Ps. 37, 4.). O kakvih krivicah govori tu Gospodin? Prorok to izričeno kazuje: »Gospodin položi na nj krivice svih nas.« (Is. 53, 6.). Da možemo groznu muku božanskoga Odkupitelja i bol njegova Srca još bolje shvatiti, uvažimo: 1. da mu je njegova svetost bez prestanka pobudjivala ne izrecivu mržnju na griehe; 2. da se je bio obteređen griesi i opaćinami svega sveta, jer je nosio na sebi sve griehe, koji su već učinjeni i koji će se još učiniti do svršetka sveta; 3. da bezkrajna ljubav prama Otcu nebeskomu morala je bol njegovu tako povećati, kako ju osjetiti može samo Bog-čevjek; 4. da mu je ova muka kroz cieli trajala život: Grieb moj proti meni je vazda.« (Ps. 50, 4.).

O moj Spasitelju: nisu li i moji griesi medju onimi, koji ti toliku bol uzrokovavu? . . . Jest; dobro ih gledam! Jao, kad ti gorko oplakuješ griehe pogana, krivobožaca, koli ti puno više bilo žao grieha mojih i svih kršćana, svoje djece. Ti si oplakivao moje griehe a ja ih ne oplakujem! . . . Tvoje je Srce osjećalo

tjeskobu i bol — a moje ostaje hladno i nemarno. Moj Bože, kako ју је дуго остати немаран у властитој си неволji? Тебе све од јасала до криза на Калварији пратила јалостна на њих успомена, — а ја тежко који trenutak sam јртвовао, да те молим за орошћење! Дай ми о Bože милост, да приступив к сакраменту свете покоре осјечам праву јалост над својими грешима, да завредим подпуну њихово орошћење. Већ сада одлуčујем, да ју се за св. изповед што најбрзљивје припремљати, чувавајући се свега што би Тебе могло увредити и мene учинити недостојним иnevriedним орошћења. —

Побудујују dragi чitatelju често пута покаяње за своје греше; сретан си, ако то чиниш сваки дан. —

---

**Pobožnost k bl. Djevici Mariji nuždna je za  
naš spas.**

(Od blaženoga Ludviga Griguona.)

Ako je, како из до сада рећенога sledi, bl. Djevica за Бога nuždна pogodbeno то jest за то jer sam Bog tako hoće, onda je puno nuždnija za ljude, да свој задњи циј postignu. Mi ne smijemo pobožnost k наšoj dragoj Gospri zamjeniti sa pobožnostmi k другим светцем, кано да пobožnost k njoj nije puno nuždnija od пobožnosti k светцем, или кано да је пobožност напримају њој нешто сувишно. Учени i nabožni isusovac Suarec i mnogi

drugi u suglasju sa svetimi otcima (poimence sa sv. Augustinom, sa sv. Efremom diakonom iz Edese, sa sv. Cirilom jeruzalemskim, sa sv. Germanom carigradskim, sa sv. Ivanom damascenskim, sa sv. Bernardom, sa sv. Bernardinom, sa sv. Tomom i sv. Bonaventurom) nepobitno dokazuje, da je pobožnost k našoj dragoj Gospu nam za spas nuždna i da je po mnjenju istoga Ekolampadija i drugih krivovjeraca nepogrešivo znamenje osudjenja, kada tko ne stuje i ne ljubi bl. Djevice, kao što je s druge strane nepogrešivo znamenje odabranja (za neho), kada joj je tko sav istinski odan. Slike i riječi staroga i novoga zavjeta to dokazuju. Nazori i primjeri svetaca to potvrđuju. Razum i izkustvo to uče i dokazuju. Isti djavao i njegovi pristaše, prisiljeni istinom moraše to i proti volji priznati.

Između sv. Otaca jednoga navodim za sve, i to sv. Ivana Damascenskoga, koji bl. dj. Mariji govori: •Tebi pobožnošću biti odan jest oružje spasa, koje Bog onim dieli, koje kani spasiti.\*

Ako je pobožnost k bl. dj. Mariji svim ljudem nuždna naprosto za to, jer ih spasava, puno je još nužnija onim, koji su pozvani, da savršen život vode; ja mislim, da se nitko ne može uzko sjediniti sa Isusom niti može to postići, da bude skroz vjeran Duhu svetomu, ako nije uzko sjedinjen sa bl. dj. Marijom, ako ne ovisi o njezinoj pomoći.

Marija je jedina kod Boga naša milost bez pomoći kojega drugoga stvora; samo po

njoj nadjoše kod Boga milost, koji god ju nadjoše, i samo po njoj će milost naci svi, koji god će se još roditi. Marija bila je puna milosti, kada ju je arkangelo Gabriel pozdravio, a preobilato ju Duh sveti napuni milošću, kada ju je neizkazanim načinom osjenio, i u toj dvostrukoj punini rastla je ona od dana do dana, od časa do časa toli silno, te je neizmjeran i nepojmiv stepen milosti postigla, tako da ju je svevišnji jedinom čuvaricom svojega blaga i jedinom dijeliteljicom svojih milosti učinio u svrhu, da ona koga hoće oplemeni, uzvisi i obogati, da koga hoće povede uzkim putem u nebo, da koga hoće uzprkos svim zaprekam provede kroz uzka vrata života ter mu ossegura priestol, žezlo i krunu kraljevsku. Isus je svagdje i vazda plod i Sin Marijin, a Marija je svagdje pravo pravcato stablo, koje nosi plod života, prava majka, koja taj plod proizvodi.

Marija je jedina, kojoj je Bog ključe za podrum ljubavi božanske i tu moć dao, da i sama najuzvišenijim i najtajinstvenijim putem savršenoći hodi, a i druge da tim putem vodi. Marija je jedina, koja je nevoljnou djeci Evinoj dopustila, neka unidju u zemaljski raj, te tu da se s Bogom zabave, da se pred svojimi neprijateljima sigurno sakriju, da se bez straha pred smrću od ploda stabla života i poznaje dobra i zla slastno hrane ter se nebeske vode iz onoga čistoga vrela napiju, koje onđe bujno izvire; ili bolje Marija je sama onaj zemaljski raj, ona djevičanska i blagoslovena zemlja, iz koje su Adam i Eva,

griešnici, iztjerani, ona samo onim dopušta oniči unutra, koje hoće da svetimi učini.

Svi bogataši u puku, da se po tumačenju sv. Bernarda poslužim riečmi sv. pisma, svi bogataši u puku molit će pred tobom od stoljeća do stoljeća, a osobito na koncu veka, to jest najveći svetci, duše obasute milošću i kriepošću najrevnije će se Mariji moliti ter će ju uviek imati pred očima kao podpun uzor za našljedovanje i kao moćnu podrpu u nevolji.

Ja rekoh, da će se osobito na koncu svjeta dogoditi, da će Bog sa svojom majkom velike svetce podići, koji će svetošću većinu ostalih svetaca nadkriliti, kao što cedri na Libanu nadvisuju malo šikarje. Te velike duše, pune milosti i revnosti, bit će odabранe, da se sa Božjimi neprijatelji pobiju, koji će posvuda biesniti; oni će biti pobožnošću odani bl. dj. Mariji, razsvjetljeni njezinim svjetлом, branjeni njezinim mlijekom, vodjeni njezinim duhom, pomagani njezinom rukom, čuvani pod njezinim okriljem, tako da će se oni jednom rukom boriti, a drugom da će graditi. Jednom rukom će krivovjerce s njihovim krivovjerstvom, pogane s njihovim neznačajstvom, a griešnike s njihovim bezbožtvom pobijati, oboriti i uništiti; a drugom će hram pravoga Salomona i tajanstveni grad Božji graditi to jest bl. dj. Mariju, koju sv. otci zovu hramom Salomonovim i gradom Božjim. Svojom riečju i svojim prijnerom dovest će sav svet k pravoj pobožnosti Marijinoj. To će im puno protivnika pribaviti,

ali i puno pobjeda i puno slave za Boga jedinoga. To je Bog sv. Vincenciju Fererijskomu, velikomu apostolu svoga vremena, očitovao, kao što je to isti svetac u jednom od svojih djela jasno zabilježio.

To kano da je Duh sveti u petdeset osmom psalmu prorekao riečni: »Neka znadu, da Bog nad Jakobom vlada i do na krajeve zemlje. Oni će se na večer vratiti i kao psi glad trpit ter po gradu okolo trčati.« Taj grad, koji će ljudi na koncu svieta naći, gdje će se skloniti ter glad za pravdom utažiti jest bl. dj. Marija, koju Duh sveti zove gradom Božjim.

---

### Štovatelji presv. Srca Isusova.

#### Nježna ljubav sv. Josipa prema Isusu.

Poslije bl. dj. Marije nije nitko imao napram Isusu ljubavi nježnije nego sv. Josip, njegov branitelj. Sv. Josip bijaše prvi od svih ljudi, koji ljubljaše Sina Božjega, čovjekom postavšega. Ljubljaše ga kao najdragocjenije blago, koje mu bio Otac nebeski povjerio; ljubljaše ga kao svojega Stvoritelja i Od-kupitelja, kao svojega Boga, jer ga poznao koli po posebnih nevaravih viestih i prikazbah, koje mu je na božju zapovied sam angjeo objavio, toli po nutarnjem nadahnuću i milosti Božjoj. Sv. Josip gledao bi Isusa svaki dan, govorio bi s njim i slušao bi njegove rieči; dok bijaše Isus djetetom — Josip ga na svojih

rukoh nosio, grlio ga i cielivao nebrojeno puta. Ne možemo si ni pomisliti, kakvu ljubav je sv. Josip imao prama Isusu znajuć, da ga Bog sami vrednim i dostojnim našao, da bude Spasitelju odhranitelj. I kao što obično ljubezna i mila djeca rade, — isto tako i djetorce — Isus nastojalo, da sv. Josipu, milom si hranitelju, pokaže, koliko ga ljubi. — O vi božanski i nebeski poljubci — koliku slast i radost uzrokovaste u dobrom srcu Josipovu? Zaista mu se srce razplinjaše sve od ljubavi; i opet svaki pogled i svaka rieč Isusova bijahu kao striele, pune ljubavi, koje mu ranjahu djevičansko srce. Čim dulje i više je Josip s Isusom občio, tim više ga je ljubio, i sad pomislimo, koli ga je jako ljubio, posto je s njim proživio punih dvadeset i pet godina. Sree Josipovo plamtjelo je tolikim plamom ljubavi, kaošto osim ostalih navodi sv. Franjo Saleski, »da je sv. Josip umro od čiste ljubavi napram Bogu.«

---

### Pomiri se s bratom.

Na nedjelju petu po duhovih čita se sv. evangijele po sv. Matjeju (p. 5. r. 20—24.), koje ovako glasi: »U ono vrieme reće Isus svojim učenicima: Ako ne bude vaša pravednost veća nego li pisaca i farizeja, ne ćete unici u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, kako je kazano starim: Ne ubij; a tko ubije, bit će krivac suda. Ja vam pakو kažem, da će

svaki, koji se srdi na brata svoga, biti krivac suda. Reče li tko bratu svojemu: Raka! bitće krivac visokoga vićea a tko reče: Budalo! bitće krivac paklenoga ognja. Ako dakle prineses dar k žrtveniku, i ondje se sjetiš, da tvoj brat ima stogod proti tebi: o-tavi ondje pred žrtvenikom dar, te se idi prije pomiri s bratom, pak onda dodji i prikaži svoj dar. —

U naše doba ima u svetu puno lico-mjerstva. Mnogi se trudi i muči gledajući kako bi koga prevario, no dobro se čuva, da toga ljudi ne bi opazili, da ga vazda drže pravednim, poštenim. Ovaka pravednost je farizejska ili licumjerska, i ta vodi u propast. U istinu je pravedan, tko je pravedan ne samo pred svjetom nego i pred Bogom. — Najveće i najbolje blago svakoga čovjeka jesu krieposti i dobra djela, koja će svaki sa sobom ponjeti pred sud Božji. Kao što hrđa kvari gvođje tako srditost i mržnja uništju dobra djela i to tako, da ona pred Bogom ne imaju nikakve cene i vrednosti. Za to reče Isus: Kada ideš, da Bogu služis (ili ideš u crkvu, ili primaš sv. otajstva, ili dielis milostinju) i sjetiš se, da si s bratom u zavadi, idi i pomiri se prije s bratom, i tek onda dodji, da Bogu služis; jer inače ti je tvoja služba uzaludna: služba polazeća iz srca srditoga — nije Bogu ugodna. Bog bo ne gleda toliko na dar, koliko na sreću, iz kojega se dar daje. Srditost i mržnja oduzimaju svakom djelu cijenu za vječnost. Prvo djelo Bogu milo učini onaj, koji živi s bratom



Pomiri se s bratom.

u zavadi i mržnji, — kada se s njim pomiri.  
Ovim bo se izciele rane, koje otvorise gnjev  
i srditost. —

Ako se dakle sjetis, da tvoj brat ima  
stogod proti tebi, idi i pomiri se s bratom.  
To je volja Božja.

### ***Knjiga o Tobiji.***

#### **Glava 8.**

1. A poslie kako su jeli, uvedoše mladića  
k njoj.

2. Opomenuvši se tada Tobija rieći  
angjelovih, izvadi iz svoje torbe komad jetara,  
i stavi ga na živo ugljenje.<sup>1)</sup>

3. Tada Rafael anggeo uhvati zloga duha,  
i sveže ga u pustinji gornjega Egipta.<sup>2)</sup>

4. Tada opomene djevicu Tobiju, i rekne  
joj: Saro, ustani, i molimo se Bogu danas i  
sutra i prekosutra, da se ove tri noći s Bogom  
družimo; a kada treća noć mine, sdružit  
ćemo se ženitbeno.

5. Jer mi smo djeca svetih, i ne smijemo  
se tako sdružiti kano pogani, koji ne po-  
znaju Boga.

6. I ustavši zajedno moljahu goruće oba-  
dvoje skupa, neka bi im se zdravlje sačuvalo.

<sup>1)</sup> Tu moć nisu ribja jetra imala po sebi, nego  
učljed poslušnosti i pouzdanja Tobijina u Boga.

<sup>2)</sup> Rafael primio je od Boga vlast nad zlim  
duhom, koga je svezao to jest komu je oduzeto moć,  
kojom je ljudem škodio i na zlo ih navodio.

7. I reče Tobija: Gospodine Bože otaca naših, slavila te nebesa i zemlja, i more i vrela i rieke i sví stvorovi tvoji, koji su u njih.

8. Ti si Adama napravio iz tla zemlje i dao si mu u pomoć Evu.

9. A sada, Gospodine, ti znaš, da radi putenosti ne uzimam sestre svoje za ženu, nego jedino od ljubavi k potomstvu, od kojega da se slavi ime tvoje u vieke vjekova.

10. I Sara reče: Smiluj nam se, Gospodine, smiluj nam se, te ostarili obodvoje skupa zdravi.

11. I dogodi se, o kukurjeku kokota, da je Raguel dao služe svoje dozvati, i odoše s njim zajedno, da grob izkopaju.

12. Govoraše bo: Da mu se možda nije slično dogodilo kao i ostalim onim sedmerim muževom, koji su uništili k njoj.

13. A kada raku prirediše, vrativši se Raguel k ženi svojoj reče joj:

14. Pošalji jednu od služavka tvojih, i neka vidi, je li mrtav, da ga pokopam, prije nego dan svane.

15. I ona pošalje jednu od služavka svojih. Unišavši ova u sobu, nadje ih zdrave i netaknute, gdje zajedno spavaju.

16. I vrativši se natrag javi dobru viest, i slaviše Gospodina, Raguel naime i Ana, žena njegova,

17. i rekoše: Slavimo te, Gospodine Bože Israelov, što se nije dogodilo kako misljasmo.

18. Jer si nam milosrdje svoje izkazao i udaljio si od nas neprijatelja, koji nas je progonio.

19. A pomilovao si obodvoje jedince. Daj, Gospodine, da te oni još podpunije slave i da žrtvu prinesu na tvoju hvalu i za svoje zdravlje, da svi narodi spoznaju, da si ti jedini Bog na svoj zemlji.

20. I odmah zapovjedi slugam svojim Raguel, da raku, koju su načinili, zatrpuju, prije nego svane.

21. A ženi svojoj reče, neka bi gostbu priredila i pripravila sve, što je za jelo putnikom od potrebe.<sup>1)</sup>

22. Dvie takodjer debele krave i četiri ovna dade zaklati i prirediti gostbu za sve svoje susjede, i za sve prijatelje.

23. I zaklinjao je Raguel Tobiju, neka bi dvie nedjelje boravio kod njega.

24. Od svega pako, što je posjedovao Raguel, polovinu dao je Tobiji, i načinio je pismo, neka bi polovina, koja preostane poslije smrti njihove, u Tobijin posjed prešla.

---

### Nasićenje 4000 ljudi.

U sv. evangijelu sv. Marka pri povieda se u p. 8. 1—9. sliedeće: »U ono vrieme, kad je bilo s Isusom veliko množstvo naroda i ne imahu što jesti, dozva Isus svoje učenike, te im reče: Zao mi je naroda, jer su evo već tri dana sa mnom, a ne imaju ništa jesti. Ako ih odpustim gladne kući, oslabit će na putu, jer su mnogi od njih došli iz daleka.

---

<sup>1)</sup> To jest za put ka Gabelu, od koga je trebalo navac doneti. (4, 21.).



Nasićenje 4000 ljudi

Tad mu odgovore učenici: Odkud će ovdje u pustinji dobiti tko kruha, da ih nahrani? I zapita ih: Koliko imadete hljebova? Kazaše mu: Sedam. I zapovjedi narodu, da posjeda na zemlju. Tada uze onih sedam hljebaca, i hvalu davši, prelomi ih, i dade svojim učenikom, da podiele, i podeliše narodu. A imali su takodjer njekoliko ribica; i nje blagoslovi i zapovjedi, da se podiele. I jeli su i nasitili se; a komadi, što su preostali, napuniše sedam košarica. Bilo je pakto onih, koji su jeli od prilike četiri tisuće; i odusti ih.\*

Isus uze kruh i hvalu davaši dade svojim učenikom, da diele narodu. Tako je u svih kršćanskih obiteljih od vajkada običaj, da se svi prije i poslije jela Bogu mole, i to treba, da bude. •Molite i dobitcete• — reče Gospodin; dužnost nam je dakle za sve, stogod nam treba: Boga proziti. — Druga nam je dužnost za primljena dobročinstva zahvaljivati. Ako mi kome što poklonimo, očekujemo od njega, da nam bude zahvalan; nam Bog dieli toliko dobara — a mi ne bismo mu htjeli zahvaljivati? — Molec se prije jela, spominjemo se Boga kao dielitelja svih dobara te prosimo, da nam darove svoje blagoslovi i pokloni milost, da budemo u jelu i pilu umjereni, da uviek darove Božje po njegovoj svetoj volji upotrebljavamo. Sv. Ivan Zlat. reče: »Na onom stolu, ka kojem s molitvom se sjeda i od kojega se s molitvom ustaje — neće biti oskudice. Za to nikada ne propuštajmo molitve prije i poslije jela.

### Apoštolstvo molitve.

U ovome broju Glasnik Presv. Sreća prvi put donosi, a odsele će vazda donositi, nakanе od sv. stolice odredjene i od sv. Otega blagoslovljene, na koje će članovi apostolstva molitve danomice Bogu prikazivati molitve i dobra djela svoja u zajednici sa Presv. Srećem Isusovim. Pa već i prije bilo u Glasniku govora o apostolstvu molitve. No može biti grijekoji od štovanih čitalaca Glasnika još pravo ni ne zna. Šta je apostolstvo molitve i odakle je. S toga će danas Glasnik kazivati nješto o postanku ovoga krasnog djela, pa će onda lakše biti shvatiti, šta je apostolstvo molitve.

#### I.

### Kako je postalo apostolstvo molitve.

Dočim se često ne zna, kada i gdje i kojom se zgodom uvela koja bratovština ili drugo koje dobro djelo, to se zna o apostolstvu molitve točno i mjesto i dan i prilika.

Nedaleko od francuzskog grada Puya-a, poznatog radi svoga ogromnog 16 metara visokog kipa Majke Božje, leži malo sela, po imenu Vals. U ovom tihom i skromnom mjestanju bilo je če, oo. Isusovcem bogoslovno sjemeniste za članove svoga reda ili, kako oni to zovu, skolastikat. Poznato je, kako dugo i mnogo Isusovei moraju da uče, te je gotovo svakome, dok on dodje do bogoslovja manje više oko trideset godina. Nu ništa za to: takov će barem, pošto je već mnogo sam

izkusio i pretrpio, tim temeljitiye proučiti onu »kraljicu znanosti«. Tako bilo i u onom Valskom skolastikatu. Preko stotine što bogoslovaca što mudroslovaca iz raznih zemalja, najviše dakako iz Francuzke, bilo se tuj sakupilo; a svi su plamteli od želje, da uzrade jednom oko spasa dušu. I doista njekoji od njih bili već odredjeni, da nakon dovršenih nauka podju kao vjerovjestnici u Indiju ili Kitaj.

Duhovnikom im bijaše tada o. Franjo Zaverij Gautrelet, veliki štovatelj Presv. Srca Isusova. Velikim je on veseljem motrio revnost svojih mladih redovnika i na svaki način gledao, da ju unnoži.

Tak dodje 3 prosinac g. 1844., svetkovina sv. Franje Zaverija, velikog apoštola Indije i Japana. Taj dan ima se smatrati kao dan, u koji se osnovalo apostolstvo molitve.

U jutru odoše rečeni klerici svomu dohovnomu otcu, da mu čestitaju imandan. On ih primi vrlo prijazno pa im obeća, da će im na večer držati duhovni govor, što će ih za cieľo u velike zanimati. Kucnu odredjeni sahat, naši se klerici sakupili u jednoj dvorani, dodje najzadi o. duhovnik, a svi će sada željno čekati, što će im on zboriti. O. Gautrelet pak počevsi o sv. Franji Zaveriju, koji da je desetgodišnjim revnovanjem svojim toliko hiljada duša spasio i ciele narode pokrstio, nastavi ovako:

\* Vidim kako je gdjekojemu od vas već 30, gdjekojemu 33 i više godina, pa još nije doštagao žudjenoga cilja; još nije zaredjen u svećenike. Vidim opet, gdje gorite od želje,

kako biste poslovali u vinogradu gospodnjem. Vidim napokon, gdje su jedni od vas već odredjeni za misije, a drugi gotovo svi bez iznimke dosadaju starješinam molbami, neka ih pošalju u Indiju, Kitaj ili medju Crnce i druge neznabozhe.

No u drugu mi je ruku jasno i to, da uz najbolju volju svim vam ugoditi nije moći. Zar dakle da vi ne biste mogli na drugi način štogod uraditi za spas duša? Zar da ovo najdragocjenije i najljepše doba života vašeg prodje bez koristi za bližnjega? Eto zato odlučih danas da vam pokažem, kako možete i vi po primjeru našeg velikog svetca Franje Zaverija ved sada mnogo duša spasiti. Kako dakle?

Ne ištem od vas Bog zna kakvih težkih žrtava; niti ištem, da biste svojim propisanim molitvama i jedan otče naš dodali, budući da vi sve svoje vrieme i onako molitvi i naukom imate da posvetite.

U srednjem se veku učenjaci mnogo bavili alchimijom, t. j. umjetnošću, kako bi proste kovine u zlato pretvorili. Nu ja ћu vam danas pokazati, kako vi sve muke, što vam ih zadaju naući; sve vaše molitve, paće odmor i isti san možete pretvoriti u čisto zlato. Čujte kako. Prikažite sve to Bogu dragome, da se spase oni milijoni duša, koji su još u tmini nevjerskoga; da se razširi kraljevstvo Božje na svetu; da sve većma napreduje sv. mati crkva katolička. Jeste li rad znati i način, kako da se sve ovo zlato pretvoriti u alem-kamen? Eto vam ga: Sjedinite

ovu nakanu svoju s onom nakanom Presveloga Srca, na koju se Ono u presv. sakramantu neprestano moli vječnome svome Oteu.\*

Mladi redovnici bijahu u velike uzhićeni ovim govorom. Baš iz srca bijaše im govorio njihov otac duhovni; sasvim novu misao bijaše on probudio u njih; i to misao, koja je posvema udovoljila njihovim željama. Ni časa oni ne počasiše, već s mjesta uzeše činiti ono, na što ih nukao o Gautrelet. S početka kolaše među njimi jedan list; na tome bi svaki zabilježio, koliko će dobrih djela i molitava prikazati u nedjelju za obraćenje nevjernikâ, u ponedjeljak za krivovjerce, u utorak za sv. otca papu i t.d. kroz čitav tjedan. To bijahu prvienci apoštolskva molitve.

Malo poslije toga izmisliли oni drugi način. Sastadoše se naime u mala družtvanca po 12 osoba. Svaki je dobio sliku jednoga sv. Apostola, komu se molio za obraćenje jednog diela sveta; i tako je svaki za svoj dio zemlje molio. Stvar bijaše i sada ista, no način malo drukčiji.

Gle, to vam je skroman početak apostolstva molitve. Ovdje u tihom Valskom skolastikatu niknuło ono zrnce, što je kasnje imalo postati veliko stablo, koje grane svoje sada već širi preko cijelog sveta. Skorim bo i druge redovničke zadruge, zborovi Marijini i t. d. prisvojise si ovo plemenito djelo; a kako dan danas stoji apostolstvo molitve, to možete čitati u ovome Glasniku str. 95.

O. Josip Celićak.

**Javna zahvalnica presvetom Srcu Isusovu i  
Majki Božjoj.**

Kroz puna četiri tjedna kušao sam posljedice dosad nepoznate mi bolesti. U ovakome stanju svako ino savjetovanje liečnika osta bezuspješno, svaka propisana liekaria kao da je izgubila snagu svoje naravi. — Još u mlađoj dobi gojio sam ljubav napram Isusu osobito uprav njekim nutarnjim nagonom, silovan sam na štovanje Majke Božje. U svakoj potrebi i pogibelji znao bih se baciti na koljena pred sliku Isusovu i Marijinu. Iz više neprilika izbavljen sam po njihovu posredovanju. Između više slučajeva, navadjam dva, koja će svjedočiti, koli uspješno je hrliti pod okrilje presv. Sreća Isusova, koli koristno je ljubiti Majku Božju. — Prvi slučaj: jedankrat pohodi me bolest u prsih-trpi sam užasno. Nikom nisam odkrio moje boli, nego zaufano sam gredio ka slici Isusa «Ecce homo.» U svojoj prostoti — bilo je za mojih mlađanih dana — napisah pismo Isusu i Majki Božjoj najnježnijeg sadržaja — kako može diete moliti otca odnosno mater za kakvu milost — proseć da bi se smilovali Isus i Marija te me se kanile bide. I gle! netom sam metnuo pisamce u nutarnjost okvira rečene slike, i pošto sam izmolio kratku molitvicu, ne sta bolesti neostavivši ma ni najmanjeg daljnog znaka. Okoristi se dragi Štioče! Drugi slučaj je na čelu ove zahvalnice, koji me je vezanim učinio na javnu zahvalu: kušajući dakle strugost bolesti u velikom stepenu, pa

pošto liečnička pomoć bez uspješnom osta — obratih se k presv. Srcu Isusovu i k prečistoj Djevici, obećavši u slučaju pomoći, javno se zahvaliti u glasniku »Srca Isusova.« I gle čuda! Za kratko vrieme, ne sta bolesti, ne sta svih njenih posljedica. Zato budi hvaljeno, čašćeno i od svih stvorova neba i zemlje ljubljeno presv. Sree Isusovo, budi blagoslovljeno neoskvr. začetje Majke Božje. Uči se tko bio ljubiti Sree Isusovo, štovati Majku Božju pa neće manjkati pomoći u najvećih nevoljah.

M..... D....

---

### Blagodati Presv. Srca Isusova.

1. **Iz Pečuha.** Nazad njekoliko dana pohodila me je njeka tajna bolest u svom ne malom stupnju; — u takom stanju pitao sam liečnika, kušajući mu vještinu bez uspjeha. Napokon nisam duhom klonuo, jerbo kucao sam na vrata Srca Isusova, molio sam se Djevici neoskrnjenoj — obećavši zahvalit se u rečenom glasniku i prebrojiti se — i gle već sam usrećen traženom milošću! Oh koliko je milostivan Isus onim, koji štuju njegovo ljubavljju plamteće Sree. — Kamo sreće, kad bi se svojski zauzeli u svakom postojećem mjestu širiti štovanje napram Božanskomu Srcu i prečistoj Djevici barem svećenići, najpače u ovo zlo vrieme, kad nevjernici nastoje da kradom usade u srca mladeži nehajstvo prama vjeri i najveći nemar za vierske običaje.

Ta pogubna pošast počinila je ne samo kod izobraženih, nego imedju prostimi neizmjernu štetu. Ona ne samo da je utrla s i put na stolicu sadašnje naobrazbe, nego što je **zalostnije**, brzim korakom truje krv i u slojevih najnižeg pučanstva. Samo dakle ondje, gdje bi cvala tako pobožnost napram Srcu Isusovu, gdje bi primjer Majke Božje bio zvjezdом predhodnicom, samo ondje ostale bi bludnje krvu izobraženost šireće, i zavedljive rieći bezbožnika bez uspjeha.

*Stj. K.*

**2. Iz Preloga.** Ciele dva mjeseca trpila sam strašnu bolest na zubih, svi lekovi od liečnika nisu mi ništa pomogli, bol je bila sve veća. U toj nevolji utekla sam se k Božanskomu Srcu Isusovu i k premilostivu Srcu bl. dj. Marije; zavjetovah obavljati devetnicu i budem li uslišena, da će to objelodaniti u Glasniku Presvetoga Srca Isusova i u Glasniku sv. Josipa. Pak eto odmah drugi dan kak sam molila, premilostivno Božansko Sreće Isusovo mi je pomoglo; i ne samo da sam se boli oslobođila, nego i pružila mi se milost od jedne osobe, za koju se ja niti nisam učala prošiti. To mi je podielilo samo presveto Srce Isusovo, koje ravna srcem čovjedjim. Zato iz poniznosti srca mogu, hiljadu i neizbrojeno puta neka bude hvaljeno, pozdravljeno, i blagosloveno, presveto i premilostivno Srce Isusovo, prečisto Sreću bl. dj. Marije i sv. Josipa. Budi njim vječna hvala i Slava.

*Kata V. rodj. Ml.*

---

**U srpnju će članovi apoštolskva molitve  
nameniti molitve svoje za  
kršćanske zadruge gospodara i radnikâ.**

Koncem prošloga veka bezbožnici branec tobožnja »prava ljudska« uzeše krivo tvrditi: svemu zlu, što je tada tistilo svjet, da je kriva sloboda podieljena obrtnikom, uslijed koje se mogahu sugradjani istoga obrta sastajati i medju sobom sklapati društva. Nego baš protivno tomu bila je istina; već sam taj krivi nauk mnogo je krenio »prava ljudska.« Tadanji razvratnici ne mirovahu dok napokon ne uništise u Francuzkoj krasne ove obrtničke zadruge, što bijahu za kojih 600 god. puku osjegurale blagostanje, mir i dičnu mu vjeru. Zato radnici sad žele, da bi se opet ustrojile ove dobrovorne zadruge. »Na svaki način,« veli Leon XIII. treba pomoći radnikom i privesti ih u dobra društva, da ih drugi ne povuku u zla.«

**Prikazanje.**

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgriš-  
noma Srce Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga  
dana u naknadu za uvrede naše, i na sve one nakane,  
na koje se ti neprestano prikazujuš na oltaru. Osobito  
ti ih prikazujem za kršćanske zadruge gospodara i  
radnikâ. Amen.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema  
33 godinama dobe našeg božanskog Odkupitelja. —  
Pobožnost k bl. Djevici Mariji našadna je za naš  
spas. — Štovatelji presv. Sreća Isusova. — Pomiri se  
s bratom. — Knjiga o Tobiji. — Nasićenje 4000  
ljudi. — Apoštolskva molitve — Javna zahvalnica  
presvetom Sreću Isusovu i Majki Božjoj. — Blagodati  
Presv. Sreću Isusovu.

---



Br. 8.      Kolovoz 1892.      God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštou šalje 72 novčića.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

Muke Sreca Isusova i nutarnje mu  
patnje.

1. Prvi uzrok muke Sreca Isusova bijaše  
neizmjerna ljubav njegova prama ne-  
beskome Otcu, kaošto i vruća želja, čast  
i slavn Božju pomnožati, te najvrća mržnja  
na griehe, koji Boga vredijaju u svih svojstvih  
njegovih. Zato se ne čudimo, kad nas uvjerava,  
da su ga izjele patnje, koje očuti gledajuće  
množinu grieha: »Uvenno sam sbog revnosti  
svoje: za to što moji neprijatelji zaboravise  
riči tvoje.« (Ps. 118, 139.) Na drugom  
mjestu vapi na usta prorokova: »Pre nemagah

se (t. j. od žalosti) sbog griešnika, koji ostavljaju zakon tvoj.\* (Ps. 118, 53) Ova muka bijaše ne izmjerna kao što ljubav od koje je polazila; postojana, neprestano mučec hvale vredno Srce Isusovo; i tako mu ogorčavaše svaki trenutak života. — Kada bi Boga iskrenije ljubio, ti bi bolje shvaćao veličinu patnja Isusovih te bi s njim rekao: »Bože — ruženje onih, koji tebe ruže, pade na me.\* (Ps. 68, 10) Kako bi moguće bilo, da ne čutim krivica, koje se čine mome Otcu, mojemu Kralju, mojemu Dobročinitelju, i mojemu Bogu? Kada je grieh najveće pače jedino zlo, kako na nj neću zamrziti? —

2. Drugi uzrok muka i patnja Srca Isusova bijaše njegova ljubav prama ljudem i vraća želja: spasiti ih i blaženimi učiniti. Ovdje nam se osobito pokazuje prekomjernost njegovih patnja. — Hoćeš li poznati, šta će reći bližnjega ljubiti i kako bi daleko u toj ljubavi ljudi došli, — evo čuj što je Mojsija govorio Bogu: »Molim; narod ovaj sagriješi prevelikim griehom načinivši si bogove od zlata, ali oprosti im taj grieh; ako li ne čes, mene izbrisši iz knjige, koju si napisao.\* (H. Moj. 32, 31—32.) Čuj i sv. Pavla: »Istinu govorim u Kristu i ne lažem, jer mi to svjedoči savjest moja po Duhu svetom, da imam veliku žalost i neprestanu bol u srcu svojem. Jer sam želio, da ja sam budem odlučen od Krista za braću svoju.\* (Rimlj. 9, 1—3.) O Bože, kolika je to ljubav! Što je bilo srce Mojsijino i šta srce Pavlovo ako se prispolobi sa Srećem Spasiteljevim? Po tome dakle sudi, kolike su

bile patnje Gospodina našega, pravoga to Otca svih ljudi, prijatelja, brata i Odkupitelja svih! On je daleko bolje poznavao žalostno stanje griešnika, i strašnu nesreću, koja ga očekuje: On ih je takodjer neizmjerno viša ljubio nego Mojsija i sv. Pavao. — Koli nesavršena je moja ljubav, ako ju prispodobim ovim uzorom! Za to ēu od sele drage volje slušati glas Srca Isusova, da se svemu naučim. —

3. Treći uzrok muka i patnja Srca Isusova bijaše, što je unapried znao i video mali broj onih, kojim će njegovo odkupljenje koristiti. — »Kakva je korist od moje krvi.« (Ps. 29, 10.) Kao da je rekao: šta će koristiti, ako budem trpio i krv svoju prolio? Zar ne vidite onu množinu nevjernika, koji umiru u tami krivobožtva? Ne vidite, gdje se čitavi narodi kao sliepa stada nadiecaju na putu zabluda i krivih nauka, te se tako strmoglavljuju u paklenu propast? Koli bi mi bilo sladko, kada bih mogao svojom mukom kupiti njihov spas; ali to mi je i te kako žao, kad vidim, gdje sam badava za njih prolio svoju krv. Ne vidite, gdje i kršćani mnogi na sramotu upotrebljuju milosti im podieljene? Gle kako kod njih pobjedu slave opačine i strasti. O, da si barem hoće usvojiti korist od moje žrtve. No ni toga neće! Hoće li biti dakle badava što trpim i krv svoju ciedim. Nevidiš li ni te nezahvalnosti kod onih, koje sam osobitom milošću obasuo?..

Što me najviše žalosti, reče Spasitelj bl. Margariti Alocoque, jest, što i meni

posvećena srca tako sam nom posuplju, te mi za ljubav nezahvalnost vraćaju. »Jer kad bi mene neprijatelj moj proklinao, to bih zaista podnio . . . Ali ti čovječe jedne misli . . .« (Ps. 54, 13, 14.) Ali ti, s kojim sam se sjedinio, koga sam svojemu pozvao stolu i k božanskoj primio gostbi! — Promišljaj, dragi moj, nisi li i ti štogod doprinio muki Isusovoj, da li još i sada ne žalostis njegovo sveto Srce. Pohiti ga utješiti svojom vjernošću i dielec s njim patnje njegove; to ti je dužnost pravoga prijatelja.

Čuvstva Srca Isusova neka budu tvoja čuvstva; — trpi i moli se za obraćenje griešnika.

---

### Što vateleji presv. Srca Isusova.

Sveti apostoli.

Spomenimo se ljubavi sv. apostola prama presv. Sreću Isusovu! Sv. apostoli puni veselja odlazili bi iz sbornica židovskih, posto su mogli porad Isusa Krista. Štogod trpjeli. Njim je najveće veselje bilo: propoviedati svuda Razapetoga Isusa, i radi Njega trpjeli; i u svih nevoljih porad imena Isusova — bili su sretni. Glas njihov čuo se po svem svjetu sve od kraja do kraja; ime Isusovo nавještivali su svakom narodu, svih jezika. — O Isuse jesu li mogli ovi svjedoci Tvoje ljubavi što drugo činiti van Tebe nada sve

ljubiti, na koje si prepunom mjerom izlio darove Duha sv., darove duha ljubavi svete?

Svi su Te ljubili, dok su živili, i svi drage volje volili i za Te umrjeti smrću mučeničkom. — Sv. Petar, knez apostola, ljubio je Tebe, kad si ga pifao: »Petre, ljubiš li mene?« i po drugi put: »Petre, ljubiš li mene?« i po treći put: »Petre, ljubiš li mene?« Zaista je Tebe ljubio, jer si mu za to povjerio milu si zaručnicu: svetu crkvu. —

A što bi rekao o ljubavi sv. Ivana, koga je Isus tako ljubio? — Kad rečemo, da je bio ljubimac Isusov, da ga je Isus tako ljubio, rekli smo o njemu svu hvalu o njegovih kriepostih, sbog kojih ga je Isus tolikom ljubavlju nadario. Ljubav Isusova sve ostalo u sebi sadržaje, jer koga Isus ljubi, njemu podieljuje i sve dobro.

Nu kakvim plodom urodi ljubav svetom Ivanu? Isus učini ga dostoјnim svoje ljubavi, učini ga sličnim angjelom po djevičanskoj čistoći i u ljubavi jednakim sa serafini. Sv. Ivan pan ljubavi prama Isusu zavatio je i dosad vapi u sv. pismu: »Ljubimo Boga, jer je On prije ljubio nas.« Ljubav Isusa Krista bogato je vrlo svega dobra, vrlo naših zasluga, i uzrok našega vječnoga života. Blagoslovjen je čovjek, koji sve daje za tako veliko blago, jer ako ju posjeduje sve posjeduje.



**Po Mariji je počeo, a po Mariji će i dočeti  
spas Ijudi.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Po Mariji počeo je spas sveta, i po Mariji mora se spas sveta dovršiti. Kod prvoga dolazka Isusova Marija se je jedva pokazala, da se nebi oni, koji su o njezinu Sinu jedva šta naučili i znali, od njega odielili te se odviše njoj priljubili. To bi se bilo očito dogodilo, da su ju poznavali sbog čudovite dražesti, koju je istoj njezinoj vanjštini Bog dao. To je tako istinito, da sv. Dionizij, areopagita, u svojih spisih spominje, da bi ju bio za božicu držao sbog njezine tajinstvene dražesti i neprispodobive ljepote, kad ga nebi vjera protivno naučala, u kojoj je bio dobro utvrđen. Ali kod drugoga dolazka Isusova Duh sveti će Mariju očitovati, da Isusa preko nje poznaju i ljube. Oni razlozi sada više ne postoje, koji su Duha svetoga potaknuli, da svoju zaručnicu za njezina života sakrije ter ju samo malo očituje od kad se evangjelje propovieda. Bog dakle hoće Mariju, to remekdjelo svojih ruku, u ovo zadnje vrieme očitovati i razglasiti:

1. Za to, jer se je u ovom svetu sakrila te se po svojoj dubokoj poniznosti izpod praha snizila, izposlovavši prije od Boga i od njegovih apostola i evangelista, da je ne očituju.

2. Budući da je Marija remekdjelo ruku Božjih, kako po milosti na zemlji tako i po slavi u nebu, za to Bog hoće, da ga oni, koji su na zemlji, po njoj hvale i slave.

3. Buduć da je Marija zora, koja ide pred suncem pravde Isusom ter ga očituje, za to je od potrebe, da svi Mariju a onda po Mariji Isusa poznaju, štuju i ljube.

4. Marija je put, kojim je Isus prvi kрат k nam došao; Marija će za to biti i put, kojim će Isus i drugi kрат k nam doći, prem različitim načinom.

5. Buduć da je Marija sigurno sredstvo i pravi neokaljani put, kojim se k Isusu ide i na kojem se Isus savršeno nalazi, za to je od potrebe, da svete duše, koje se svetoséu osobito iztiču, preko nje našega Gospodina nadju. Tko Mariju nadje, život će naći, to jest Isusa, koji je put, istina i život. Nu nitko Marije ne može naći, koji je ne traži, a nitko je ne može tražiti, koji je ne poznaje, jer se nepoznati predmet ne može tražiti niti želiti. Za bolje poznavanje i štovanje presv. Trojstva dakle nuždno je Mariju sada više nego ikada prije poznавati.

6. Marija mora se u ovih zadnjih vremenih više nego ikada iztaknuti milosrdjem, moću i milošću: milosrdjem, da sironašne zabludjеле griešnike na pravi put privede i ljubezno ih primi, koji će se obratiti i u kataličko krilo povratiti; moću proti neprijateljem Božjim, idoloklanjateljem, razkolnikom, muhamedancem, židovom i dušam u bezbožtvu okorelim, koji će se strašno proti Bogu podići i na njega ustati, samo da one sve zavedu, koji će im se opirati, ter ih obećanji i prianjami upropaste; napokon će se Marija iztaknuti milošću, da srđane borioce i vjerne

sluge Isusove oduševi i od pada sačuva, koji će se za Isusovu stvar boriti.

7. Napokon će Marija djavlu i njegovim sljedbenikom biti strašna kao vojska dobro uredjena i za boj spremna osobito u ovih zadnjih vremenih; jer će djavao, znajući da ima malo vremena a sada manje nego ikada za upropasćenje duša, svaki dan svoje naprezanje i svoju borbu podvostručiti. On će odmah podići nova progonstva te će vjernim slugam i pravoj djeci Marijinoj strašne zamke stavljati, jer mu veću brigu zadaje, njih nego druge nadvladati.

Poglavit o tih zadnjih i okrutnih progonstvih djavolskih, koja će do gospodavanja Antikrsta svaki dan rasti, treba ono prvo i glasovito proročstvo i ono prokletstvo Božje razumjeti, koje je u zemaljskom raju proti zmiji izređeno. Prema našoj svrsi valja to tu protumačiti na slavu bl. Djevice, na spas njezine djece i na sramotu djavla.

Meinut će neprijateljstva izmedju tebe i žene i izmedju sjemena tvojega i sjemena njezina; ona će ti satrti glavu, a ti ćeš ju za petu hvatati. Bog je stavio neprijateljstvo, i to nepomirljivo, koje će trajati i razvijat se do konca veka; a stavio ga je medju Marijom, svojom dobrostnom materom, i djavлом, medju djecom i slugami bl. Djevice i medju djecom i orudjem Luciferovim. Najstrašniji izmedju svih neprijatelja, koga je Bog proti djavlu postavio, jest njegova sveta majka Marija. Bog joj je od vremena zemaljskoga raja, pram je onda

samo u njegovu Duhu bila, takovom mržnjom na onoga prokletoga neprijatelja Božjega zahnuo, takovu revnost za to, da opakost one stare zmije odkrije; on joj je takovu moć podielio u svrhu, da onoga ohologa bezbožnoga prevratnika nadvlada, obori i uništi: da se djavao nije više boji nego ne samo svih angjela i ljudi, nego u njekom smislu istoga Boga; ne kano da srča, mržnja i moć Božja nisu neizmjerno veće nego li bl. Djevice, pošto su Marijine savršenosti ograničene, nego za to, jer ponajprije ohologa djavla neizmjerno više peče, što ga maljušna i smjerna služavka Božja pobija i kazni i što ga njezina poniznost neizmjerno više snizuje nego li Božja moć; a drugo za to, što je Bog Mariji toliku moć proti djavlovom dao, da su oni i proti volji na usta obsjednutih ljudi morali priznati, da se više njezina uzdaha za koju dušu boje, nego li molitava svih svetaca, da se više jedne njezine prietnje boje, nego li svih muka.

Što je Lucifer po oholosti izgubio, ono je Marija po poniznosti dobila. Što je Eva po neposluhu izgubila, ono je Marija po posluhu spasila. Eva posluhnivši zmiju svu je svoju djecu i sebe samu upropastiла i njoj ju predala; Marija je time, što je Bogu bila skroz vjerna, svu svoju djecu i sve svoje sluge zajedno sa samom sobom spasila te ih Božjemu veličanstvu posvetila.

Bog nije samo neprijateljstvo nego neprijateljstva postavio ne samo izmedju Marije i djavla, nego i izmedju roda bl. Djevice i izmedju roda djavlova, to jest Bog je ne-

prijateljstva, razdore i tajnu mržnju postavio izmedju prave djece i sluga Marijinih i izmedju djece i sluga djavlovih. Oni se medju sobom ne ljube. Oni se u ničem ne slažu srcem. Djeca Belialova, robovi djavlovi, prijatelji sveta (jer to je sve isto) dosele uvek su one progonili, koji našoj bl. Gospi pripadaju, pa će ih i odsele više nego ikad progoniti, kao što je nekoć Kain svoga brata Abela, a Ezau svoga brata Jakoba progonio, koji su slike osudjenika i odabranika. Ali pozizna Marija uvek će onoga ohologa duha pobjediti, i održat će tako veliku pobjedu, da će mu njegovu glavu satrti, u kojoj njegova oholost boravi. Marija će uvek zlobu zmijinu odkriti; ona će uvek proti njegovim paklenim potajnim kovarstvom raditi i njegove djavolske osnutke unistiti te će do konca veka svoje vjerne sluge proti njegovim okrutnim pandžam braniti. Nu Marijina moć nad svimi djavli zasjat će osobito u zadnjih vremenih, kad djavao bude njezinoj peti zasjede stavljao, to jest njezinim poniznim robovom i njezinoj siromašnoj djeci, koju će ona pobudit, da djavla pobijaju. Oni će biti maleni i siromašni pred svjetom i pred svimi poniženi kao peta, koju ostali udi tiela tištu. Ali za to će oni biti bogati milošću Božjom, koju će im Marija obilato udjeliti. Oni će biti veliki i uzviseni svetošću pred Bogom, uzviseni nad sve ostale stvorove vatrenom svojom revnošću, i oni će se toli jako na božansku pomoć upirati, da će potištenom svojom petom u zajednici sa Marijom glavu djavlovu satrti te Isusu slavje pribaviti.

Jednom riečju Bog hoće, da ljudi njegovu sv. majku sada više poznaju, više ljube, više stuja, nego li ikada prije. To će se bez dvojbe dogoditi, kada odabranici milošću i svjetлом Duha svetoganutarnju i savršenu pobožnost započnu, koju ću im ja u kratko očitovati. Onda će oni, koliko to vjera dopušća, onu krasnu morsku zvjezdu jasno viditi, oni će se u luki sretno izkreći sledeci tu zvjezdu uzprkos olujam i morskim razbojnikom. Oni će slavu te kraljice poznati te će se kao podanici i robovi skroz njezinu službi posvetiti. Oni će njezinu slast i dobrotu izkusiti te ju kao ljubezna djeca nježno ljubiti. Oni će milosrdje njezino poznati, kojega je puna, i uviditi, koli im je nuždna njezina pomoć, te će se k njoj kao k svojoj dragoj zagovornici i posrednici kod Isusa u svih svojih stvarih uticati. Oni će poznati, koje je najsigurnije, najlagije, najkraće i najsvršenije sredstvo, da se k Isusu dodje, pa će se tielom i dušom skroz bez izuzetka Mariji predati, da tako budu skroz Isusovi.

A tko će ti sluge, robovi i djeca Marijina biti? Oni će biti gornaci oganj sluga Gospodnjih, oni će vatru gornuće ljubavi svagdje zapaliti, te će kao oštре sulice biti u ruki moguće Marije, da probodu njezine neprijatelje. Oni će biti sinovi Levini, skroz očišćeni ognjem velikih protivština i skroz odanih Bogu, koji će nositi u svojih srcah zlato ljubavi, u svojem duhu tamjan molitve, a u svojem tielu mirnu mrtvenja, i bit će svagdje za siromahe i ma-

lene miomiris Isusov, dočim će miris smrti biti za velike, za bogate i za ohole svjetovnjake.

Oni će biti gromovni oblaci, koji će na najmanji dah Duha svetoga kroz zrak letiti, a s kojih će se kiša rieći Božje i života vječnoga spustiti, a da se ničemu ne priljube a da se ničemu ne čude, a da se za ništa ne brinu. Ustat će gromovito na grijeh, navalit će na svjet; potuć će djavla i njegove pristaše; potuć će uviiek u borbi na život i smrt mačem rieći Božje, oštrim s obie strane, sve one, proti kojim će ih svevišnji poslati. Oni će biti pravi apostoli zadnjih vremena, kojim će Gospodin vojska dati dar govora i vlast, da tvore čudesna tekrasni plien njegovih neprijatelja zarobe. Oni će bez zlata i srebra spavati, a što je još više, bez brige usred ostalih svećenika, duhovnika i klerika, pa ipak će imati srebrena krila golubice, da čistom namjerom hodeći jedino za slavom Božjom i spasom duša onamo idu, kamō ih Duh sveti zove. A na mjestih, gdje će propovijedati, neće drugo ostaviti nego zlato ljubavi, kojom se izpanjava sav zakon. Jednom ritečju mi znamo, da će oni biti pravi učenici Isusovi, koji hodeći tragom njegova siromaštva, poniznosti, ljubavi a prezirajući svjet naučat će pravi put Božji u čistoj istini prema sv. evangeliju a ne prema načelom sveta, ne obazirajući se na zemaljske stvari ni na osobe, ne štedeći nikoga, ne bojeći se nikoga, ne pazeci na nikoga, bio ne znam kako uplivan.

Oni će u svojih ustijuh imati mač rieći Božje, oštar s obie strane. Oni će nositi:

krvavu zastavu križa na svojih plećih, razpelo u desnoj a krunicu u lievoj ruki, presv. imena Isusa i Marije u svojem srcu, a čednost i samozataju u svojem ponašanju. To su oni veliki ljudi, koji će doći. Ali Marija će tu biti na zapovied sivešnjega, da Božje kraljestvo razširi među bezbožnici, idoloklanjatelji i muhamedani. A kada i kako će se to dogoditi? Jedini Bog to zna. Mi treba da sutimo, da se molimo, da uzdišemo i čekamo.

#### Smrt bl. dj. Marije.

Sv. Ivan Damase pripovieda o smrti bl. dj. Marije kako je uvek čuo pričati po prilici ovako: Sveti apostoli premda su se bili po cijelome svetu razišli, u to doba, kad se je imala bl. djevice sa svojim zemaljskim životom razstatiti, da su se svi, osim sv. Tome, po čudnovitom Božjem upravljanju sastali u Jerusolimu, i da su u trenutku odneseni bili u stan bl. djevice Marije. I kad je bl. djevica umirala pokazahu im se angjeli te su čuli divno nebesko pjevanje. Sveti telo njezino položeno bi u grob u Getsemane uz pjevanje angjela i svetih apostola, te se to pjevanje angeosko čulo sve po tri dana.

Poslije tri dana umukoše pjesme angjeoske. Sveti apostoli dodjoše ka grobu i sa sv. Tomom, koji je međutim bio stigao, da zadnju počast pokažu svetom telu, koje je Spasitelja začelo; — nu nenadjoše u grobu ništa osim ruha, u koje su bili sv. telo zavinuti, i sva grobnica bila je napunjena ne izrecivim mirisom. Sv. su



Smrt bl. d.j. Marije.

apostoli zatvorili opet grobnicu doveć se tajnome čudu te se u tom sjedinili i zaključili: da je Bog, koji je čovjekom postao te svoje tielo ljudsko od bl. dj. Marije primio, i koji je tielo njezino neoskrvruuto i djevičanstvo netaknuto sačuvao, da je Bog hotio tielo njezino i poslije smrti nepovrijeđeno sačuvati, za to ga je prije obćega uskrsnuća primio k sebi u nebo.

Uz sv. apostole prisutni su bili sv. Timotej, prvi biskup efeški, Dionisius Areopagita, i kako sam u svom listu k Timoteju kazuje o blaž. Hieroteju, koji je bio takodjer prisutan i mnogi drugi; misli se da je i sv. Luka bio ondje.

To je pobožna predaja i vjera katolička o uznesenju bl. dj. Marije u nebo, kojega se slavno sjećamo dne 15. kolovoza, nazivajući taj blagdan »Velikom Gospojinom.«

Kako je uskrsnuće našega Gospodina Isusa Krista nepobitan dokaz istinitosti nauka kršćanskoga, tako je uznesenje bl. dj. Marije na nebo potvrđenjem pravosti njezina štovanja, te obadvanje nam je jamstvo, da ćemo i mi biti uskriseni k životu novom — daj Bože — blaženomu.

---

### Što je apoštolsvo molitve?

#### II.

Bit će te sti razabrali iz prijašnjeg članka, da je apoštolsvo molitve veliko društvo, koje obuhvaća mnogo i mnogo kršćana cijelog sveta. Jer kad ima već 50.000 središta

samih, onda nije čudo što ima u svetu preko 10,000.000 članova, apostola molitve. A ne smijemo zaboraviti, da ima središta, u kojih nije samo 100 nego više hiljada članova upisano.

Ovo jako ogromno društvo nije možda koji duhovni red, niti koja redovnička zadruga, niti zbor, kao što je zbor Marijin, niti je bratovština, nego je sveti i pobožni savez revnih kršćana, i to savez molitve i revnovanja u zajednici sa Presv. Srećem Isusovim.

No zašto se zove ovaj pobožni savez »apostolstvo«? Zato što hoće svakoga kršćanina da učini apostolom. A kako to? Eto ovako: »Apoštol« grčka je riječ i znači naški isto što »poslanik« ili »vjerovjestnik«. Možebiti da si ti, koji to čitaš ženska glava ili diete, te ćeš odmah kazati: »Ah, onda to već nije za me. Ja ne mogu nikako i nikada to učiniti, što su sv. apostoli radili; ja ne mogu navještati sv. evangjelje, čudesa tvoriti ne mogu; pa ni to ne mogu, što misionari sada čine, naime propovijedati i krstiti pogane. Dakle to već nije za me.« No čekaj, nemoj samo nagnuti! Nemoj naime svrći s umom, da se ovo društvo zove apostolstvo molitve. Ima bo dvostruko apostolstvo: apostolstvo riječi i apostolstvo molitve. Drugimi riječmi: može ko spasavati duše propovijedanjem, kao sv. apostoli ili kako sada to čine biskupi, svećenici, vjerovjestnici; a može ko, kako nas sv. vjera uči, i molitvom mnogo i mnogo duša paklu oteti i za nebo predobiti. Gle Isus je 33 godine živio na ovome svetu; a od ovih je samo

3 godine posvetio naučavanju i propoviedanju; pa zar mislis, da od prve do tridesete svoje godine on nije ništa učinio za spas duša? Jest, bez sumnje! molio je naime, i neprestano je molio za njih, kao što i sada moli sjedeći ob desnu Oca svemogućega; pa i u tajinsvenom svome životu u presv. oltarskom sakramentu bez prestanka on moli te je izgled svim apostolom molitve. Tako i bl. Gospa, premda bi za Isusom često pošla na putu njegovu, ipak sama ona nije ni jedne rieči propovjedala; tā možda bi se smijali bili ljudi kad bi ona kao žena to bila uradila. Tako i sv. Josip, i mnogi drugi svetci i svetice božje nikad nisu propovjedali; pa ko će pametan uztvrditi, da nisu molitvom bezbrojene duše spasili? O sv. Teresiji pripovjeda se, da je ona u svojoj skromnoj čelji više dnuša Bogu privela, nego sv. Vinko Fererski svojim propoviedanjem po cijeloj Europi. Pa ipak znamo za ovoga sv. Dominikance, da je za 25 godina samo 8 dana bilo, kad on nije propovjedao i da je mnogo hiljada židova i muhamedanaca pokrstio a grješnika bez broja s Bogom izmirio. To je zašto ova zadruga, apoštolsivo molitve, pozivlje svakog kršćanina koji samo umije Bogu se moliti, dakle čeljadi, muško i žensko, visoko i nizko, bogato i siromašno, učeno i neuko, diete i stareca. Svi ovi neka se udruže oko Božanskog Srca i s njim u zajednici neka se Bogu Otcu mole.

A s kojom na kano m? Baš s onom, na koju se Isus moli dan i noć u svetohranistu; na koju se on žrtvuje kod svake sv. mise.

**A**jesi li rad znati onu uzvišenu nakanu, koju Presv. Srce Isusovo ima, kad vapi neprestano iz skromnog ciborija? Eto je u tri rieči: »*Dodji kraljevstvo tvoje;*« to će reći, da se obrate nevjernici, krivovjeri, grješnici, da se dobri kršćani svedj više usavrše, da se razširi kraljevstvo božje, naša sv. mati crkva. Evo to je i smisao one slike, koja se je kod nas širila, koja pokazuje plamteće Presv. Sree s nadpisom: »*Dodji kraljevstvo tvoje.*« To ti kaže ova slika, kad ju nosиш na prsima kano skapular Presv. Sreca: Evo, što Isusu, to je i meni na srcu; i ja se za to zanimam, za što se Spasitelj zanima; i ja to želim, što on želi; to tražim, što on traži. A vidi nu kako je ovo *kraljevstvo božje* jeste maleno!

U vremе, kad se utemeljilo apoštolsvo molitve, osnovalo se u Turinu slično društvo. Svaki je član dobio sliku, na kojoj je bila naslikana kruglja zemaljska. Oni djelovi sveta, što su još u tminah nevjerstva i krivovjerstva, označeni bijahu osobitim bojama; i tako se je očevidno pokazalo, kako je još malen broj katolika.

Mjesto takve slike evo njekoliko brojeva. Ima na celom svetu preko 1500 milijuna ljudi. Od svih po prilici 1100 milijuna još nije ni pokršteno. To su pogani, mohamedanci, židovi. A od ostalih 450 milijuna odpada 100 milijuna na krivovjerce, a 80 milijunā na razkolnike, i tako ostaje samo 270 milijuna katolika. Istina i to je još ogroman broj, kada se uzporedi sa prvom kršćanskom občinom

u Jerusolimu od 120 duša; no ipak malen, premašen, gledom na ostali rod ljudski. Koliko li zato nemamo razloga, da s Isusom ne prestano molimo: »**Dodji kraljevstvo tvoje;**« t. j. neka se širi, neka nadvrla, neka slavlje slavi sv. mati crkva katolička!«

(Slijedit če.)

O. Josip Čelinskić.

### **Isus uzdravi gluhojima.**

Na jedanaestu nedjelju po duhovih čita se sv. evangeliće po sv. Marku, u p. 7. r. 31—37.

»U ono vrieme izidje Isus opet iz krajeva tirske i dodje preko Sidona k moru galilejskom u krajeve desetogradiske. Ovdje mu dovedu čovjeka gluhojima, moleći ga, da metne nanj ruku. I uzev ga iz naroda na samo, metne mu u uši prste svoje i pljunuvši dohvati mu se jezika te pogledav na nebo uzdahnu i reče mu: Efeta, to jest otvori se! I odmah mu se otvore uši i razriješi veza jezika njegova, te govorase liepo. I zapoviedi im, da nikomu ne kazuju. Ali što im je on više branio, tim su oni više razglašivali i tim se više čudili govorci: Sve dobro uradi, i gluhe učini, da čuju, i nieme, da govore. —

Gluhojemi bio je od Gospodina uzdraven na molbu i zagovor drugih milosrdnih ljudi; jer su ga oni k njemu doveli i molili, da mu Gospodin pomogne. — I nasa je dužnost moliti se za svoga bližnjega. »Molite jedan za drugoga, da se spasite« (Jak. 5, 16).



Isus uzdravi gluho niema.

Za to u Otčenašu molimo daj nam, a ne daj meni kruh svakdanji. — Molitvom možemo mnoge milosti vome bližnjemu izprositi. Abraham se molio ili prosio Boga za stanovnike u Sodomi, Mojsija za narod izraelski. Sv. je Pavao molio Rimljane, da se za njega mole (Rim. 15, 30). — Treba dakle da se za druge molimo kao sv. Stjepan za svoje mučitelje, sv. Monika za sina si Augustina, u potreba običih i posebnih, za pravednike i griešnike, za prijatelje i neprijatelje, za žive i mrtve. Izpunjavamo ovu svoju dužnost? —

Kad su nas kumovi doneli u crkvu na kršćenje, onda se je namjestnik Isusov, svećenik, dotaknuo naših usiju i izgovorio iste rieči Isusove: efeta L j. otvorи se: na ime glasu Božjem i njegovim svetim zapoviedim. Slušamo rado propoviedanje rieči Božjih? —

Govor! kakav to prekrasan dar Stvoriteljev i velika prednost duše neumrle? Bez govora bio bi i život bez radosti. I duh ostao bi siromašan i srce bez krieposti. Budimo dakle Bogu vrlo zahvalni na tom sjajnom daru, te ga uviek upotrebljujmo njemu na slavu. Osladujmo si život zemaljski liepim govorom, ali daleko naših usta neka bude laž, ogovaranje, kletve, psovke, nepoštene i zavodne rieči i rekao bi sva ubojstva jezikom. Jezikom hvali i slavi Stvoritelja svoga pjevajući mu pjesme svakom sgodom: *S l a v i B o g a u s t i m a i s r e c e m.*

## Knjiga o Tobiji.

### Glava 9.

1. Tada pozove Tobiju angjela k sebi, koga je dakako za čovjeka držao, i rekne mu: Azarijo brate, molim, da posluhneš rieči moje:

2. Ako ti se predam za slugu, neću biti vriedan staranja tvoga.

3. Molim te ipak, da si uzmes životinje i družinu, i ideš ka Gabelu u Rages grad Medijanski, i vratiš mu natrag pismo njegovo ter primiš od njega novac, i zamoliš ga, neka dodje na svadbu moju.

4. Znaš bo sam, da broji otac moj dane, i ako zakusnim za jedan dan više, razžalostit će se duša njegova.

5. I sjegurno vidiš, kako me je Raguel zaklinjaо, čije zaklinjanje prezreti ne mogu.

6. Tada Rafael uzevši četvoricu od sluga Raguelovih, i dve deve, ode u Rages grad Medijanski; i našavši Gabela vrti im natrag pismo njegovo i primi od njega sav novac.

7. I obzmani mu o Tobiji, sinu Tobijinu, sve što se dogodilo, i sklone ga, da s njim podje na svadbu.

8. A kad je unišao u kuću Raguelovu, nadje Tobiju gdje blaguje,<sup>1)</sup> i skočivši, poljubise se medjusobno, a Gabel plakaše i slavljaše Boga,

<sup>1)</sup> Bolje: „gdje leti“ prema običaju ſidova, koji su ležeći jeli.

9. i reče: Blagoslovio te Bog Israelov,  
jer si sin predobroga muža, i pravednoga i  
Boga bojećega i lemojzinu davajućega;

10. izrečen bio blagoslov i nad ženom  
tvojom, i nad vašimi roditelji;

11. i vidjeli sinove svoje, i sinove sinova  
svojih do trećega i četvrтoga koljena, i sjeme  
vaše bilo blagosloveno od Boga Israelova,  
koji kraljuje u vieke vјekova.

12. A kad svi rekoše: Amen, pristupiše  
ka gostbi; nu i gostbu svadbenu držahu u  
strahu Gospodnjem.

---

### Namjena molitava u kolovozu:

Katolička crkva u Americi.

(K četiristogodišnjei odkrića Amerike.)

*Kristof Kolumbo* usadi 12. listopada 1492.  
u novom svetu, na otoku »San Salvador«  
križ Isusov, koji je docnije imao obasjati cielu  
Ameriku. Odkrićem je svojim Kolumbo ujedinio  
na njeki način dva ogranka roda ljudskog,  
što bijahu za dugo odlučeni jedan od drugoga,  
te je i staromu i novomu svetu učinio usluga  
tako znatnih, da je malo muževa dohrotvora  
ljudstvu te bi bili Kolumbu ravní. Zato se i  
čine posvuda priprave,\* eda bi se dostoјno  
proslavila uspomena na muža tako slavna i  
zaslužna, koji se trudio, *ne bi li oteorio puteva  
novih širenju sv. evangjela, ne bi li priveo naroda  
mnogobrojnih do poznanja pravoga Boga i pre-*

*dobio ih za Isusa Krista.* Za ova 4 stoljeća Bog je upravo divno ostvario želje vjerna si služe. Ameriku jednom zastru tminom poganstva i većinom napućenu ljudmi divljimi danas nastava oko 100,000,000 ljudi obraženih; pa taj broj još dnevice raste. Od toga broja prvo zauzimaju mjesto crkva Kristova. Tako n. p. u Saveznih Državah na Sjeveru prije sto god. bio *jedan* samo biskup kat., dok sada ima 13 nadb., 67 biskupa, 5 namjestnika apostolskih i gotovo 9,000,000 kat. Nego pored svega toga u Americi opaža se na žalost uz liepi razvitak crkvenog života i vjeki vjerski nehaj. Molimo zato u ovome mjesecu Presv. Sree, eda bi crkvi svojoj u Americi podielilo podpunu pobjedu.

### Prikazanje.

Bož, Sre Isusovo! Ja ti prikazujem po besigraničnom Srcu Marijina sve molitve, djela i pateće ovoga dana u naknadu za naše utrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem za sv. crkvu u Americi.  
Amen.



---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinu dobe našega božanskoga Odkupitelja. — Štovatelji presv. Srca Isusova. — Po Mariji je počeo, a po Mariji će i doći svi ljudi. — Smrt bl. djevice Marije. — Što je apostolstvo molitve — Isus uzdravi gluhonjemca. — Knjiga o Tobiji. — Namjena molitava u kolovozu.

---



Br. 9.

Rujan 1892.

God. I.

Inlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novčića.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

Savršeni red u Srcu Isusovu.

1. Savršenost sastoji u redu. Sreća Isusova je svelo i savršeno, predstavlja nam dakle sliku najsvršenijega reda. Najviši red zahtjeva da stvor svojemu Stvoritelju, Bogu, izkazuje čast i slavu, koja ga ide, i to bez prestanka; da Boga priznaje za svoj posljednji cilj, te da ga nada sve ljubi; da stvari stvorene ljubi i voli samo dotlen, doklen od Boga polaze, i njemu pripadaju: nam pomagaju, da i mi k njemu dodjemo. Dakle pravi ovakav red vlada u pameti, kada se Bogu podvrgava,

- njegovoj neprevarljivoj, istinitoj rieči vjeruje, svoje sudove i misli mislim i sudovom Božjim prispodablia, te se istine vazda vjerno drži. — Ovakav red vlada u volji, kada sve prama pravoj cieni i vrednosti ljubi, dakle kada bezkrajno dobro nuda sve ljubi; kada se u svih želja, sklonosti i namjera dade voditi od ljubavi Božje. — Ostale su sile duše u redu, kada se pokoravaju volji i šnjom Bogu, i kada vjerno i točno izpunjavaju njezine zapoviedi. Sjetila su u redu, kada se onako upotrebjavaju, kako to zahtjeva pamet i vjera, čednost i čudorednost. — U cijelom čovjeku vlada red, kada mjerilo svih njegovih djela je volja Božja, gledajući na to, što čini i kako to čini. Riečju savršeni red sastoji u tom, da u svem svojem djelovanju početak, mjerilo i posljednji cilj tražimo u Bogu, to jest da nastojimo djelovati po nadahnucu milosti Božje, i cilj da nam bude, da Bogu omilimo i njega proslavimo. Koli uzvisena je ovaka savršenost; — jesam od nje još daleko?

2. Najsavršeniji red vlada u Srcu Isusovu. U milom se Spasitelju sve nalazio u čudnovitom redu, koji se nikada ni najmanje pokvario nije. Nijedna misao, nikakva želja, nikakvo čuvstvo svetoga mu Sreća, ni jedna riječ, ni jedan korak, ni jedan pogled, nikakvo nagnuće njegova tiela nije se protivilo ovome savršenom redu. »Tko će me od vas koriti za grijeh.« (Iv. 8, 46.)

Ovo je samo prvi stepen njegove savršenosti; ne samo što kod njega nije ništa

bilo falično, nego sve je bilo savršeno, sve božansko: sve misli, rieči i djela upisivati se moraju njegovoj božanskoj osobi, pa zaista i jesu Boga vredni. Rieč sv. evangijela o tom svjedoči: »Sve učini dobro« (Mark. 7, 37). U tom si možemo bar nekako predstaviti uzvisenost njegova hvale vrijednoga Sreća; jerbo sve iz sreća izlazi: srce zapovieda, redja i ravna sva djela; ako se čudimo vanjskome kojemu rédu — znajmo, da unutra svoj ima temelj, t. j. u sreću. Kad nas red, koji u svermru vlada, napunjuje radošću i slašću, koli više nas mora blažiti božanski red u Isusu Kristu, u kojem Bog i čovjek, Stvoritelj i stvor načinom čudnovato uzvisenim jesu sjedinjeni?

3. Takodjer i u našem sreću treba, da vlada red. Sada možeš razumjeti u čemu sastoji svetost, koju Bog od tebe zahtjeva, za kojom po njegovoj sv. volji imaš čeznui! Da ti bude stvar jasnija — moraš pogledati na Sreću Isusovo. Zadaća, koju ti treba izvršiti, dosti je velika i težka. Jer koliko savršeno i uređeno je Sreću Isusovo — toli neuredjeno je Sreću twoje. Samo se pripazi, pa ćeš odmah opaziti u sebi nered: raztresenost u pameti, bludnja i mašta misli, svakojake želje, nizke i svjetovne sklonosti. Onda kako upotrebljavaš svoje oči, uši, jezik? I za čim čezne twoja volja? Traži li Boga — oli svjet; traži li Božju čast — oli sebe; voliš li više Boga — oli svjet i njegove slasti? . . . Promisljav dobro; ako se u tebi sve ne slaže s Božjom voljom i naredbom —

onda ti nije srećno slično Sreću Isusovu, jer u tvome vladaju nered, za to imaš i toliko pogriješaka.

Za to promatraj Srce Isusovo i od njega uči, što od tebe Bog isče, i učemu se moraš usavršavati. Svetosti svojoj položi najprije temelj, te od srca reci: Ja sam vas od Boga, i njemu sav pripadam. Svaki bo je čovjek stvoren, da svoga Gospodina i Stvoritelja hvali i slavi, njemu se klanja, njemu služi, i tako se posveti te k njemu dodje. To dobro promisli i u sreću čuvaj. •O tome promišljaj, u tom budi. (I. Tim. 4, 15). Svetost u redu sastoji i reda ne ima bez zapoviedi. Gle kako su zapoviedi znamenite i kako ih treba obdržavati!

Svet te okružuje, napastuje staveč ti pred oči pometnju i nered — ti gledaj na Isusa — svoj uzor!

---

**Da se razpozna prava pobožnost k bl. dj. Mariji, predpostavlja se pet temeljnih istina.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Prva između pet temeljnih istina, koje razsvjetljuju pravu pobožnost k bl. dj. Mariji.

Protumačivši ponešto, koli je nuždna pobožnost k bl. Djevici, sada mi valja pokazati, što je ta pobožnost. To će je s pomoći Božjom i učiniti, samo će prije neke

temeljne istine razložiti, koje će razsvjetliti onu važnu i pravu pobožnost, koju želim protumačiti. Ima takovih istina pet; danas će se protumačiti samo prva istina.

Isus Krist, naš spasitelj, pravi Bog i pravi čovjek, treba da bude zadnja svrha svim našim pobožnostim; inače su one krive i vareve. Isus Krist je alfa i omega, početak i svrha svim stvarim. Mi se trudimo, kako apostol kaže, samo da svakoga u Isusu učinimo savršenim, jer jedino u njem punina božanstva stanuje zajedno sa svim ostalim blagom milosti, krieposti i savršenosti; jer jedino on nas svakim duhovnim blagoslovom blagosliv; jer je on jedini naš naučitelj, koji nas ima naučati, jedini naš Gospodin, o kojem nam valja ovisiti, jedina naša glava, kojoj smo dužni pripadati, jedini naš uzor, kojemu moramo nastojati biti slični, jedini naš lječnik, koji naš može izliječiti, jedini naš pastir, koji naš može hraniti, jedina naša istina, koja naš može rukovoditi, jedini naš život, koji naš može oduševiti, jedino naše sve u svem, koje naš može zadovoljiti. Pod nehom nije drugo ime dano, nego ime Isus, u kojem se možemo spasiti. Bog nije postavio drugi temeljni kamen našega spasa, naše savršenosti i našega vječnoga blaženstva, nego Isusa Krista. Svaka sgrada, koja nije sagradljena na toj tvrdoj pećini, utemeljena je na pokretnu pjesku te se mora prije ili kašnje srušiti. Svaki vjernik, koji nije s Isusom kao loza s čokotom sjedinjen, past će, usahnut će ter će valjati samo za to, da bude bačen u vatru. Kad smo mi u Isusu, a

Isus u nas, onda se ne trebamo bojati, da ćemo biti osudjeni. Niti angjeli na nebu, niti ljudi na zemlji, niti djavli iz pakla, niti ikoji drugi stvorovi mogu nam škoditi, jer nas ne mogu razstaviti od ljubavi Božje, koja je u Isusu Kristu. Po Isusu Kristu, sa Isusom Kristom, u Isusu Kristu možemo mi sve izvesti, možemo Oteu u jedinstvu Duha svetoga dati svaku čast i slavu, možemo i sami biti savršeni i za svoga bližnjega postati miomiris života vječnoga.

Kad mi dakle nastojimo ustanoviti, što je prava pobožnost k bl. Gospo, biva to samo za to, da pobožnost k Isusu Kristu podpunije obrazložimo ter lrahak i siguran način prenadjemo, kako ćemo Isusa naći. Kad bi nas pobožnost napram bl. Gospo od Isusa odvraćala, onda bismo ju morali kao prevaru djavolsku odbaciti; nu ni iz daleka nije tomu tako, nego na opako ništa ne imam, što pobožnost k bl. Gospo čini nuždnjom kao upravo ta činjenica, da je ona upravo ono sredstvo, po kojem Isusa podpuno nalazimo, nježno ljubimo ter mu vjerno služimo.

Tu se sad za čas k tebi, moj sladki Isuse, obraćam, da se tvojemu božanskomu veličanstvu u ljubavi potuzim, kako veći diel krsćana, i najučenijih, ne vidi nuždne sveze, koja je medju tobom i tvojom sv. majkom. Ti, Gospodine, uvek si s Marijom, a Marija uvek je s tobom, i ona ne može biti bez tebe, jer bi inače prestala biti ono što je. Ona se je skroz u tebe pretvorila po milosti,

da ona više ne živi, da ona jest kao da je ne ima. Ti si jedini, moj Isuse, koji savršenije u njoj živis i kraljuješ, nego li u svih angelijih i svetih. Ah kad bismo samo poznavali slavn i ljubav, što u tom čudovitom stvoru primaš, skroz bismo druge misli imali kako o tebi tako i o njoj, nego što imamo. Ona je toli uzko s tobom sjedinjena, da bi lagije bilo svjetlo od sunca, toplim od ognja razstaviti, nego li Mariju od tebe. Velim još više: Lagije bi bilo sve angjele i svete od tebe razstaviti, nego li božansku Mariju, jer ona tebe s većom žarkom ljubavlju ljubi i savršenjom te slavom slavi, nego li svi ostali stvorovi skupa uzeti.

Nije li za to, sladki moj naučitelju, za čudo tužno gledati na zemlji neznanje i tmine svih ljudi glede tvoje sv. majke? Ne govorim ja toliko o idoloklanjateljih i poganih, jer oni te ne poznавaju, pa se za to ni ne staraju, da te poznaju; ne govorim ni o krovovjercih i o razkolnicih, koji na to ne misle, da budu k tvojoj majki pobožni, jer su od tebe i od tvoje crkve razstavljeni; nego ja govorim o katolicih pa i o istih naučiteljih katoličkih, kojim je dužnost, druge u istinah (sv. vjere) podučavati, a koji ipak ni tebe ni tvoje sv. majke drugče ne poznavaju, nego samo na suhoparan, neplođan i nemaran način, koji ne služi za život. Ti naučitelji samo rijedko kada govore o tvojoj majki i o pobožnosti, koju moraju imati napram njoj; jer se oni boje, kako kazuju, da te pobožnosti ne zlorabe pa tebi time na nanesu krivice, što tvoju sv. majku preveć štuju. Kad vide ili čuju,

gdje je tko vanredno pobožan napram bl. Djevici, da o svojoj pobožnosti k toj svojoj dobroj majki često govori nježno, izrazito i s osvijedočenjem, kao o sigurnu sredstvu bez prevare, kao o kratku putu bez pogibelji, kao o stazi bez ljage i nesavršenosti ter kao o čudovitu otajstvu, kako da tebe savršeno nadje i ljubi; onda ustaju na njega i navode mu hiljadu krivih razloga, da mu dokažu, neka toliko ne govori o bl. Djevici, jer da ima puno zloraba u toj pobožnosti, pa neka bismo više za tim išli, da te zlorabe odstranimo te da više o tebi govorimo nego li da narod na pobožnost k bl. Gospo potičemo, koju on dovoljno već ljubi.

Čujemo ih kad i kad gdje govore o pobožnosti k tvojoj sv. materi, nu s namjerom, da ju utvrde i druge o njoj osvijedoče, nego da zlorabe unište, koje se njome čine; a u isto vrieme ti naučitelji su bez pobožnosti pa ne štuju tebe nježno, upravo za to ne, jer Marije ne štiju. Njim su krunica, skapular i t. d. pobožnosti za slaboumne i neuke, bez kojih pobožnosti čovjek može spasiti se; pa pane li im u ruke koji sirotan sluga naše Gospe, koji svoju krunicu moli ili joj na slavu drugu kakovu pobožnost obavlja, u brzo mu preokrenu duh i sree. Mjesto krunice savjetuju mu sedam pokorničkih psalama; mjesto pobožnosti k bl. Djevici savjetuju mu pobožnost k Isusu Kristu.

O moj sladki Isuse! jesu li ti ljudi primili Duha tvoga? je li ti se mile, kad tako rade?

čine li oni tako, da tebi omile, kada ni iz daleka neće ništa da učine, da tvojoj majki omile od straha, da tebe ne razžaloste? zar pobožnost k tvojoj majki prieči pobožnost napram tebi? je li ta pobožnost njoj samoj čast pripisuje, koju joj mi izkazujemo? zar je ona tudjinka, koja s tobom ne ima nikakova saveza? zar je tebi žao, što mi nastojimo, da njoj omilimo? što se mi njoj podajemo, što ju mi ljubimo: biva li to za to, da se od tvoje ljubavi razstavimo? Pa ipak, sladki moj naučitelju, većina učenjaka ne može se dalje od tvoje sv. majke udaljiti ili veći nemar pokazati, ako je sve tako istinito, kako sam ja upravo sada kazao. Sačuvaj me, Gospodine, sačuvaj me od njihovih misli i njihova načina djelovanja, pa me učini dietnikom čestva zahvalnosti, štovanja, počitanja i ljubavi, koju si ti napram tvojoj sv. majki imao, da ja iduće vjernije tvojim tragom tebe tim više ljubim i proslavim.

Za to, kano da do sada tvojoj sv. materi na slavi još nisam ništa kazao, daj mi tu milost, da ju dostojno slavim uzprkos svim njezinim neprijateljem, koji su i tvoji neprijatelji, i daj mi, da sa svetci glasno zapavim: »Neka nitko ne misli, da može od Boga nadat se milosrdju, koji njegovu svetu majku vredja.« Da od twoga milosrdja zadobijem pravu pobožnost k tvojoj svetoj majki i tu pobožnost da svemu svetu naviestim, daj mi, da tebe žarko ljubim, pa primi u tu svrhu goruću molitvu, koju sa sv. Augustinom i sa pravimi tvojimi prijatelji na te upravljam.

•Ti si Krist, moj sveti otac, moj nježni Bog, moj veliki kralj, moj dobri pastir, moj jedini učitelj, moj najbolji pomoćnik, meni najljepši i najdraži, moj živi kruh, moj svećenik do veka, moj vodja u domovinu, moje pravo svjetlo, moja sveta slast, moj ravni put, moja izvrstna mudrost, moja čista prostota, moj miroljubivi sklad, moja sva obrana, moj dobr diel, moj vječni spas.

Isuse Kriste, sladki Gospodine, za što sam ja ikada u svem svojem životu šta drugo ljubio i želio, osim tebe Isuse moj Bože? Gdje sam bio, ako u duhu nisam kod tebe bio? Od sada vi sve želje moje da ste upravljene na Gospodina Isusa; žurite se, dosele bjeste pretrome, žurite se i tražite ga, te ga nadjete! O Isuse, proklet bio, tko tebe ne ljubi; tko tebe ne ljubi, gorčine se napunio!

O sladki Isuse, svako dobro čustvo, koje ti može biti na hvalu, tebe ljubilo, tebi se radovalo, tebi se divilo, Bože srca moga i moj diele! Isuse Kriste, moje srce ne imalo svoga duha, nego ti u meni bio život moj! Goruća žeravka tvoje ljubavi užgala duh moj i buknula u podpun plamen; neprestano gorila ona na oltaru srca moga te me svega obuzela, da na dan svoga svršetka kao savršen pronađen budem. Amen.



**Sv. Matej.**

Matej evangelist (zvan takodjer Levi) bio je rođem Galilejac a po službi carinar. Živio je u Kafarnaumu i imao svoju carinu blizu grada kod jezera Tiberias. Jednoga dana dodje Isus k toj carini i reče Mateju ljubeznim glasom: »sledi me.« Odmah ostavi on svoj carinarski posao, službu inače dobru, i svoje bez dvojbe ugledne prijatelje, te podje za Isusom. Obćeć sa Gospodinom bijaše užgan svetom ljubavi napram svomu nebeskomu meštru i njegovu svetom nauku tako, te je na sve nauke i djela Isusova oprezno pazio, te ih popisao. Za to je Matej bio prvi, koji je evangijelje napisao, koje je ne samo po vremenu, nego i po svojem sadržaju prvo, najobširnije i najpodpunije. Poslije uzašašća Isusova u nebo propoviedao je u Judeji, za tim u Etiopiji, gdje i umre mučeničkom smrti. Njegovo tielo je pod vladanjem rimskoga pape Grgura VIII. donešeno u Salerno, gdje ga puk štuje i na njegov grob hodočasti.<sup>1)</sup> Sv. Matej počima svoje evangijelje rodopisom Isusovim ovako: »Knjiga roda Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova. Abraham rodi Isaka; Izak Jakova; Jakov Judu i braću njegovu. i. t. d. U 16. r. kazuje: Jakov rodi Josipa, muža Marije, od koje se rodi Isus, koji se zove Krist.« Ovo se evangijelje čita na dan Narođenja bl. dj. Marije. U njemu sv. Matej dokazuje, da se Isus rodi u obitelji, od koje glava bijaše roda Davidova t. j. kraljevskoga,

<sup>1)</sup> M. Pajić: Crkveni obredi i kršć. običaji.



Sv. Matej.

na ime sv. Josip, dakle da je Isus i pravi čovjek. —

Na dan Narodjenja bl. dj. Marije — spomeni se i narodjenja svojega, sjeti se i dužnosti svoje ljubavi i zahvalnosti prama onim, koji su ti roditelji bili. Osobito danas promatraj četvrtu Božju zapovied i obećanje, koje je Bog uz nju učinio. — Jao tebi, ako bi zaboravio na bezbrojna dobročinstva, koja ti učini ruka otčeva i materina! Jao tebi, ako bi se studio za svoga oca ili mater, makar bili najprostiji i najsironašniji! Jao tebi, ako ne bi htio podpmagati starih roditelja, ako ne bi htio podupirati onih ruku, koje tebe na svojih nošahu lakti! Onda se ne bi izpunilo na tebi obećanje, »da ćeš dugo živiti, i da će ti dobro biti na zemlji,« nego bi se prije izpunila riječ sv. pisma: »Kletva majčina obara kuće.« — Tvoj bi bio život — bez Božjega blagoslova! —

---

**Blagodati Presv. Srca Isusova.**

**Srce Isusovo izbavilo grad Marsilju  
o d k u g e.**

„Srce Isusovo, spase u tebe  
vjerojatib!“

G. 1720. strašna je kuga buknula u gradu Marsilji. Na ovu vijest sva se Francuska silno ustraši. Bogataši i plemići pohjegoše iz nesretnog grada, mnogi poglavari ostavise svoje mjesto te je napokon pokrajinski sabor pod

smrtnu kaznu morao zabraniti, da nitko iz grada ne izagje. Al prije nego što će gradska vrata zatvoriti, svjetovahu vrloga biskupa, neka bi on kao i svjetovni poglavari svoj dragocjeni život spasio. No taj prelat po imenu Enrik Franjo Žav. Belsunce bio biskup baš po srcu Isusovu te im odrješito odgovori: »Bože sačuvaj, da ja sad ostavim stado svoje. Ja sam dužan, da umrem za ovce svoje, pošto sam im pastir.« Tako on ostade u gradu, gdje je kuga nemilo harala, i to dvije pune godine. On sam riše ono vrijeme kano vrijeme suza i jada, kano vrijeme, gdje je ruka božja teško ležala na nesretnom gradu. A zaista kroz dulje vrijeme broj svagdanjih žrtava narastao na hiljadu. Mrtvaci su nepokopani ležali po ulicama. Strah od bolesti izagnao svaku ljuhav iz srca. Djeca su istjerala vlastite roditelje, a roditelji odbacise djecu svoju. Gotovo svi bolesnici bješe iz kuće izbačeni te na ulicama i trgovima ležahu umirući s mrtvima pomiješani.

Poput dobra angjela svuda bi revni biskup prolazio sa svetotajstvom u rukama; ovoga odriješi, onoga pričesti, a tomu opet podijeli zadnju pomast. Njemu uz bok stojaše junački kler, te je kod ove kuge 250 što svećenika, što redovnika poginulo. —

Nu ipak čini se, da je Bog sve ove nevolje samo za to dopustio, da se tim većma promakne pobožnost k presv. Srcu. Hrabri i bogoljubni biskup naime videći, da tu ljudske pomoći nema, svu svoju nadu stavi u božansko

Sree i ovim je pouzdanjem nastojao i vjernike svoje da ohrabri. Pa ta ga nada i ne prevari. On naredi, da se svetkovina presv. Srca u buduće petkom iza osmine tjelevske slavi, kao najveći god. Na dan svih svetih vodio je on velik ophod, kod kojeg je bosonog presv. sakramenat nosio te na koncu posveti sebe i cijelu biskupiju svoju presvetome Srcu.

Njegova bi molitva očevidno uslišana, jer od ovog se dana kuga, što je dosad tako bjesnila, znatno ublaži i na skoro sasvim prestane. Ovo potvrdi samo gradsko poglavarstvo javnom poveljom. Ali Bog htjede pouzdanje biskupa i naroda iz nova prokušati i nagraditi.

U svibnju naime god. 1722. iznova se pojavi kuga, za koju se držalo, da je već sasvim prestala. Cijeli se grad opet silno prepade. I sad bijaše Srce Isusovo biskupu naj-pouzdanije utočišće. Potaknuto biskupom gradsko se poglavarstvo zavjetova, da će svake godine na Sree Isusovo u ime cijelog grada poći u hram od pohoda bl. Gospe, tamo se pričestiti i prikazati voštanicu svijeću od četiri funte gradskim grbom urešenu. Osim toga gradski su starješine obećale, da će učestvovati kod ophoda, koji će biskup na taj dan za uvijek uvesti. Ovaj zavjet učini načelnik grada pred velikim oltarom stolne crkve baš na Tjelovo prije ophoda. Biskup je držao svetotajstvo u rukama, poglavarstvo pred njim klečalo, a narod je usklicima svojim onaj zavjet odobrio i potvrdio.

Pa gle, kako ih presv. Srce uslišalo. To bijaše pravo čudo, sjajan uspjeh, a silno po-

ticalo za svakoga, koji svoje pouzdanje stavlja u božansko Srce Isusovo. Od ovoga dana naime bolest nijednog više ne spopade, a svi, koji su god bili bolesni, oporavili se. Očajanje, što je kod takve nevolje kad i kad gore nego li sama kuga, pregje u potpuno pouzdanje; jerbo svaki se smatrao sigurnim pod obrambom božanskoga Srca. Tako je mogao gorljivi biskup nekoliko tjedana kašnje u pastirskom listu pisati: „Sada uživamo svi potpuno zdravije, te, što je u tako napućenom gradu bez primjera, od nekoliko vremena nemamo u Marsiliji ni bolesnika ni mrtvaca. Isto biva i po selima.“

Na uspomenu ove druge milosti, koja bila još sjajnija, nego li prva, uvede biskup za uvjike spomenuti ophod na svetkovini presv. Srca, koji Marsiljani još dan danas harnim sreem veoma svećano drže.

„Oglaši i daj po cijelome svijetu da se oglaši, kako ču ja bez mjere i bez kraja darove i milosti svoje dijeliti onima, što ih u Srcu mome ustraže.“ reče jednom Isus Krist, Gospodin naš, bl. Margariti Alacoque.

*O. Fr. Hammerl.*

---

### Isus uzkrisi mladića naimskoga.

O tom nam se pripovieda u evangijelu po sv. Luki u p. 7. r. 11—16. sliedeće: „Jednom podje Isus u grad, koji se zvao Naim, i s njime su išli njegovi učenici i množstvo naroda. Kad se približi ka gradskim

vratima, gle, nošahu mrtvaca, jedinca sina udove majke; i množtvo naroda idjaše s njom iz grada. Pošto ju vidje Gospodin, sažali mu se na nju, te joj reče: Ne plači! I pristupiv dotaknu se nosila i nosioći stadoše. Tada reče: Mladiću, velim ti, da ustaneseš! I podiže se mrtvac, te stade govoriti. I dade ga materi. A strah obuze sve, i hvaljahu Hoga govoreći: Velik prorok ustađe medju nami i Bog pohodi svoj narod. —

Zaista i si ti, dragi moj, često puta vidio i sreо žalostan sprovod, pa i sam kod njega prisustvovao. Je li znade za to i tvoje srce? Nijesi li bio samo gledaoč, nijesi li se kod sprovida zabavljao brbljanjem, smiehom ili nepristojnim ponašanjem? Mnogi idu na sprovod samo iz znatiželjnosti, drugi za to, da se pokažu; — i to se sve opaža iz njihova ponašanja. Malo ih ima, koji dolaze, da pokojniku pokažu zadnju počast i posljednji znak i dokaz ljubavi, koji nastoje, da mu molitvom vrućom i pobožnimi uzdasi pomognu u vječnosti. — Svi vienci i sva gizda kod kršćanskog sprovida jesu samo kano poljska trava, jer duši nepomažu niti najmanje. Jedini pobožni »Otče naš« više vredi nego li sva ona gizda svjetovna. »Zaslužno je za mrtve se moliti.«

Smrt tielesna slikom je grieħa; i uzkriſenje tiela slikom je uzkriſenja života duše. Duhovnou uzkriſenje nije moguće bez Božjega milosrđja, koje griešniku grieħe oprasta, — nije moguće bez milosti Božje, koja griešnika



Isus uzkrisi mladića naimskoga.

razsvjetljuje, na pokajanje i poboljšanje po-  
budjuje; nije moguće bez s u d j e l o v a n j a  
griešnikova. I to se sbiva u sakramenu pokore. Ovo čudo duhovnoga uzkrisenja u kato-  
ličkoj se crkvi sbiva svaki dan, a osobito u  
vrieme uzkrisno. —

Dobra se djeca ne boje, kada ulaze u  
kuću svoga otca; — slično i dobri, pravi  
kršćani se ne plaše, kada ih Otec nebeski  
poziva u stanove si vječne. Radostno ćemo  
predati dušu si u ruke Božje, iz kojih smo  
ju primili; vratit ćemo zemlji ono malo zemlje,  
sto nam je na vrieme bila posudila; trudan  
ćemo si život i vremenit zamjenit sa životom  
vječnim. O kako će biti ondje milo i prijatno!

Čuvajmo se samo grieha, jedino  
se grieha bojimo, koji vrata nebeska za-  
tvara te otvara vrata paklena, koji nam  
uzrokuje smrt vremenitu i vječnu.

---

### Što je apoštolskvo molitve?

#### III.

Vidim, kako se i tebi, mili čitatelju, jur  
ugrijalo sree, te bi se i ti rad uvrstio u ovu  
veliku vojsku apoštola molitve. Samo te  
je strah, te bi morao možda mnogo moliti;  
a ti i onako već gdjekad ne znaš, kako ćeš  
svoje svakdanje molitve obaviti. No ne boj  
se, izlišan ti je ovaj strah. Da budeš članom  
apoštolskva molitve nikako se od tebe ne traži,  
da još više ili molis ili trpis ili radiš ili u  
novcu štogod doprineses, jedino **to treba**,

da kod jutarnje molitve, koju i onako, kao dobar krščanin svaki dan činiš, Presv. Srcu Isusovu prikažeš sve molitve, djela i trpljenja toga dana, pa da ih sjediniš s onimi nakanami, na koje se Presv. Sreća Isusovo neprestano moli i na oltaru se prikazuje. Prem nije propisan u tu svrhu nikakav obrazac molitve, to bih ti ipak svjetovao, da se poslužiš *Prikazanjem*, što je otisnuto na zadnjoj strani Glasnika našeg. Tim si već izpunio dužnost svoju, pa ćeš time pretvoriti svoj posao i najneznačnija djela svoja, pače i jelo, pilo, razgovor, odmor u čisto zlato; jer nas sv. vjera uči, da nam djela tim više vriede, čim je užvišenija nakana, s kojom ih obavljamo. Nu sjedinjući svoja djela u jutro već s nakanami Presv. Srca ti gledaš, da sve to obaviš u duhu Isusa Krista. Imas li uza to još vremena te izmoliti danomice jednu deseticu sv. krunice (jedan otče naš i 10 zdr. Marija) na čast Presv. Srca Marijina za sv. Oteca papu i po nakani mješednoj, označenoj na omotu ovog Glasnika, tim bolje za tebe; no bas nuždno to nije nikako. Napokon veoma je dobra i ona vježba, ako se kadkad n. p. svake prve nedjelje u mjesecu pričestis u naknadu za uvrede počinjene Presv. Srcu. No ni to nije neobhodno potrebno, da budeš član apostolstva molitve; nego dosta je ona jutarnja prikazba, koju možeš i više puta preko dana obnoviti.

Istina, jesli li rad dobiti obilate oproste, što su ih sv. Oci pape ovome djelu podigli; to se moraš dati upisati u apostolstvo molitve

od svećenika za to ovlaštena, a gotovo svagđe ima takov misnik, gdjegod je podignuta bratovština Presv. Srca Isusova.

#### IV.

Koja je korist, biti članom apoštolstva?

1. Prva je korist, što član apoštolstva ima novo pravo na osobito prijateljstvo Presv. Srca Isusova.

Jesi li ikad, dragovicu moju, u tudjoj zemlji bio? Zar ne: Drugi ljudi — druge čudi. Sve te čudnovato dira, sve ti je neobično a najviše ti manjka milozvučni glas materinskog jezika. A kad ubo tvoje na jedanput u ovom žamoru tudjih jezika ulovi makar samo jednu rieč, koja zanosi na našku, onda se okreneš odmah k onoj strani i za čas upoznaš vesela lica svoga zemljaka te mu strastveno stisneš ruku. Pa da je čovjek, s kojim se ne bi kod kuće nikada pozdravio, sad ti je prijatelj, dobro došao; jer u njem vidis čovjeka, koji govori istim jezikom kao ti; koji istu domovinu ima, kao ti; isto ljubi te na isto mrzi, kao ti; čovjeka napokon, koga je sudsina zaniela u tudji kraj kao i tebe, pa eto! prijateljstvo je gotovo. Jer u tom je prijateljstvo, da se dvojica za isto zanimaju i za istim teže; da isto žele te isto ga se boje. Dodje li k tomu još sličnost čudi, to imas stalni uslov trajnoga prijateljstva. Zato je srodstvo najčvršće prijateljstvo. Ne riedko se dogadja, da stariji sin koje obitelji već otide u svijet, dočim se mlađi mu brat još nije

rođio, ili je barem još sasvim malen. Nu ipak ova se dvojica vole; jedan pita za drugoga, valjda si i dopisuju kroz cieli život, sve da se nijesu nikada vidjeli. Što ih ovako spaja vezom najužega priateljstva? Eto istoga imaju otca, a ista ih je majka rodila, ista im je sreća te ista nesreća.

Nuto i Gospodin naš Isus Krist ima također što se ga tiče, što mu je pri sreću, što ga zanima, a to je u dve riječi — sv. crkva. Da sv. crkva je njegova tajanstvena zaručnica, koja je na križu proizašla iz boka ovog drugoga Adama, kao što je postala Eva iz rebra praočeta našega. Radi ove svoje zaručnice i iz ljubavi prama njoj Isus je došao na svjet, pretrpio je gorkе muke, prolio je svoju krv do zadnje kapljice te sad još se žrtvuje bez prestanka i moli na hiljada i hiljada žrtvenika u presv. oltarskom sakramantu. Ko i najmanje uvredi ovu zaručnicu Spasiteljevu, taj mu dira u zenici oka: a, ko se zanima za sv. crkvu te je razsiri, taj je pogodio i izpanio najvratičiju želju Presv. Srca njegova, taj mu je najvjerniji prijatelj. Ali sv. crkvu, kraljestvo božje na zemlji ne širi samo onaj, koji obavlja apoštolsvo propovijedi, kao što biskupi i misnici, nego također onaj, koji obavlja apoštolsvo molitve, to jest koji u jutro svakoga dana kod jutarnje molitve prikazuje Presv. Sreću Isusovu sve molitve, sva djela i trpljenja ovoga dana sjedinjujući ih s onimi nakanami, na koje ono Presv. Srce neprestano moli i na oliaru se prikazuje. A to može svaka starica, svako diete paće i svaki ho-

lestnik. Oh, kako nas mora utješiti ova misao:  
Ja spadam medju najvjernije prijatelje Presv.  
Srca Isusova. »Oh kako je sladko umrijeti«  
— možemo uzklknuti sa bl. Margaretom —  
»kad mo imali kroz cieli život stajnu po-  
božnost prama Srcu onoga, koji će nas suditi.«  
(Slijedi če.)

O. Josip Celindžak

**Namjena molitava i dobrih djela u rujnu:**  
**Priprava za biskupski jubilej sv. Otea**  
**Leona XIII.**

Tek što se potakla misao o proslavi ovog jubileja, sjajnijeg još od onoga svećeničkog, već su i odpočele u Italiji te po drugih mjestih ozbiljne za nj priprave. I doista mnogi su razlozi, koji potiču katolike, neka rade, da bi što sjajniji izisao taj jubilej. Prije svega bit će to jedna velika obiteljska slava. Onda će ovaj dogadjaj lijepu podati zgodu, da svi katolici zasvjedoče, kako nepokolebivo vjeruju namjestnika Kristova i kako voljno slušaju glas pastira svog. Da, sv. Otec budući svjetlo svijeta — kao što je i sam Spasitelj, čiji je namjestnik, — isti će krivovjerci i nevjernici sudjelovati kod ovog jubileja, što se opet spremo. Nego poglavito od strane katolikâ cijelog svijeta bit će toj jubilej nov i moćan protest protiv bogumorskog grabeža počinjena proti sv. stolici. Jur g. 1870. oteće bezbožne ruke sv. grad nasljedniku sv. Petra. Od tada biva danomice nesnosljiviji položaj, u kome

čami sv. Otac; no time i po katolike nastaje dnevice sve to veća dužnost, da prosvjedujuć proti ovaj svelogradnjoj otimačini uznastoje povratiti sv. stolici baštinu sv. Petra.

Nema sumnje te će i ovaj put veoma mnogi hodočastiti u Rim, a sva je prilika, da će darovi, što će ih harna djeca donositi sv. Otcu, velika utjeha biti njegovu srcu. Nego ne prestajmo ni mi obilno davati, ako ne drugo, a to barem izdašniji »Petrov novčić«, koji je dan danas vele plemenito djelo ljubavi kršć. Molimo i radimo, da bude i ovaj jubilej Bogu na slavu, crkvi na korist, svima na spas.

### Prikazanje.

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgriješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem za pripravu biskupskog jubileja našega sv. Otca pape.



---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našega božanskoga Odkupitelja. — Da se raspozna prava pobožnost k bl. đ. Mariji, predpostavlja se pet temeljnih istina. — Sv. Matej. — Blagodati Presv. Sreca Isusova — Isus uakrasi mladića našinskoga. — Što je apostolstvo molitve? — Namjena molitava i dobrih djela u rujnu.

---



Br. 10. Listopad 1892. God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića,  
a za ona, kojim se u kući donosi ili poštou šalje 72 novčića.

Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.

#### Poniznost Sreća Isusova.

1. Spasitelj naš reče: »Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna sreća.« — Sebe poznati kakav tko jest, sebe po svojoj pravoj vrednosti cieniti, te sebe ljubiti, na koliko tko zaslužuje — u tom sastoji poniznost. Isus je Bog; on je dakle posve svet, bez krivice i ljage, za to i najvećeg štovanja vredan; nu on jest i čovjek, paće on je naše grice na se uzeo, te iz ova dva uzroka morao je biti ponizan. Jer je bolje poznavao nizost stvorenja nego ikakoji drugi stvor; on bo je bolje, nego iako drugi osjećao, kako ponizuje

i zasramuje grieħ: »I sramota pokrije lice moje« (Ps. 68, 8). Osim toga bilo je Srce njegovo bez prestanka u poniženju pred Otcem nebeskim, pače i u odvisnosti prama ljudem: »Nije došao, da mu služe, nego da služi.« (Mat. 20, 28.) Sam sebi bio je najniži. Sv. Pavao život njegov iztiče u kratko ovimi riečmi: »Sam sebe snizio.« (Fil. 2, 7.) On je radio i trpio samo na slavu Otca nebeskoga i na spas ljudi: »Ja ne tražim slave svoje« (Iv. 8, 50), reče On sam. Dakle na ovu dvostruku svrhu podnio je sve žrtve. — Zelis li, dragi moj, još bolje poznati poniznost svoga Odkupitelja — pogledaj samo na oltar! — O Isuse moj! Zar si nam mogao kriepost poniznosti još bolje propoviedati, nego tim što se već, rekao bi, unistio u presv. oltarnom sakramentu? Gdje je Spasitelju moj, tvoja uzvisenost? gdje tvoja veličina i moć? gdje tvoje božanstvo?

U Egiptu samo i na križu bilo sakriveno tvoje božanstvo; ali ovdje pod neznačnim prilikama ne vidim ni tvojeg čovječanstva. A ti čovječe možeš još biti ohol? a ti se griesniče nećeš od stida zarumenući? Kako treba da se ponizim, da poštujem Boga svoga, koji se je tako duboko ponizio za spas moj? — Prije svega Isus od nas zahtjeva poniznost, bez nje ne možemo ma se dopasti. Njegovo Sree ohole daleko od sebe tjera: »Gospodin protivi se oholim, no poniženim daje svoju milost« (Jak. 4, 6). Isus upravo za to se je toliko ponizio — da nas nauči poniznosti.

2. U čemu sastoji poniznost? Čovjek u istinu ponizni vidi svoje nesavršenosti, svoje pogriješke, no za to ne gubi dobre volje popraviti ih; on poznaje svoju nevolju, nu za to se ne smučuje. On se ne žalosti shog toga, što i drugi poznавaju, kakav u istinu jest; on ne zahtjeva, da ga ostali štiju i ljube, jerbo znade, da toga nije zaslužio. On, ako ne veselo, bar uztrpljivo podnaša, ako ga drugi malo paze ili preziru. Pogriješke tajde ne promatra niti o njih govor, niti se mnogo uzdaje u to, ako je od njih prost; jer predobro znade, da ne ima opačine i grieha, u koje ne bi mogao lasno pasti, kad bi ga Bog samo za trenutak ostavio i svoju mu milost oduzeo. Za to Bogu vazda zahvaljuje za sva dobrotinstva, koja prima; drugima se podvrgava, i njihovu суду pred svojim prednost daje. On voli najniže raditi službe — jer sebe smatra za manjega od svih.

Pače veseli se, ako može imati koji dio na poniženju Sina Božjega — i želi u tom mu biti sličan. — Sada promisli — kako je s tohom? — O Gospodine moj, kako sam dalek od ovakih čuvstva, za to i daleko udaljen od tvoga duha poniznosti! Jošte sebe ne poznam — inače bi sebe morao prezirati. O Gospodine — daj mi milost, da bolje spoznam tebe i sebe! (Sv. August.)

3. Koji je plod poniznosti? Gledaj opet na Srce Isusovo. Čim se božanski Od-kupitelj tako ponizio, da se je rodio u siromašnoj, betlemskoj štalici, odmah začu se divno pjevanje angjela: »Slava Bogu u visini,

a na zemlji mir ljudem, koji su dobre volje.« O uzvisena ploda poniženja božanskog Spasitelja! Jer jest Bogu na slavu a ljudem na spas. Isus svojom poniznošću vraća Bogu čast, koju mu uze Adam svojom ohološću; krivica po čovjeku Bogu učinjena — po samom se Bogu pomiruje; Srce božanskoga Spasitelja kaje se za našu griešnu taštinu, ponizujuće se načinom Bogu ugodnim.

Želiš li i ti prijatelju izkazati čast i štovanje svojem Gospodinu i Stvoritelju? Ponizi se te izpuni ovo: Slava Bogu u visini! Želiš li koristno raditi za spas duša? Ponizi se te plod tve poniznosti bit će: na zemlji mir ljudem. Hoćeš li se u kriješti brzo i dobro usavršivati? »Ponizuj se u svih stvarih i naći ćeš milost pred Bogom!« (Sir. 3.) Poniznost je ključ, kojim ćeš božansko Srce Isusovo otvoriti i tako ćeš doći do blaga svih milosti. Oholici Bog se protivi. Moli dakle za milost poniznosti, kada god Boga svoga primaš ili pohodiš u presv. oltar, sakramantu.

Kad sam o Gospodine, moj Spasitelju, tebe u presv. sakramantu primio u srce svoje, zar bi mogao n istom si srcu čuvati oholost, s velikim sebeljubljem govoriti ili druge prezirati? »Zašto se uzvisuje zemlja i pepeo?« (Sir. 10, 9.) Zemljo i pepelu čim se hoćeš ponositi? Budi sretna — ako se za te ne zna na čast Isusovu onda ćeš slediti poniznost njegovu u Egiptu: »To neka ti omili, da budeš nepoznan i za ništa držan.« (Naslijeduj Krista.)

**Druga izmedju pet temeljnih istina, koje razsvjetljuju pravu pobožnost k bl. dj. Mariji.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Iz onoga, što je Isus za nas, valja nam zaključiti, da mi sami sebi ne pripadamo, nego da smo mi, kako kaže Apostol, skroz Isusovi kao njegovi odi i robovi, koje je on za neizmjerno veliku cenu odkupio, za cenu sve svoje krvi. Prije krštenja pripadasmo djavlu kao njegovi robovi; nu krst nas je učinio pravimi robovi Isusa Krista, koji ne imaju prava živiti, djelovati ili umrieti, nego samo u svrhu, da plod rode za Boga čovjeka, da ga u svojih tjesleih proslave ter ga puste neka u njihovih dušah kraljuje, jer smo mi njegovo roblje, njegov osvojeni narod i njegova baština. Iz istoga razloga prispodablia nas Duh sveti 1. sa stabli, posadjenimi pokraj vodâ milosti na polju crkve, koji u svoje vrieme treba da svoj plod donesu; 2. sa mladicami loze, čiji je čokot Isus Krist, koji treba da dobro grožđje nosi; 3. sa stadom, komu je pastir Isus Krist, koje valja da se umnožava te mlieka da daje; 4. sa dobrom zemljom, koju sam Bog objeljava, a u kojoj sjeme treba da se umnoža ter da tridesetstruki, šestdesetstruki i stostruki plod doneše. Isus Krist prokune neplodnu smokvu i osudi navaljana slugu, koji nije svoga talenta upotrebio. Sve to nam dokazuje, da Isus Krist nekakav plod od nas nevoljnih očekuje, naiime naša dobra djela, jer sva ta dobra djela jedino

njemu pripadaju, pošto smo stvorenici za dobra djela u Isusu Kristu, a te rieći kazuju, da je Isus Krist jedini početak naših dobrih djela i da treba da bude jedina svrha njihova ter da smo mu dužni služiti ne kao robovi za nagradu, nego kao robovi ljubavi. Ja ču to pobliže razjasniti.

Ovdje na zemlji dvovrstan je način, kako može tko drugomu pripadati i o njegovoj vlasti ovisiti: prosta služba i robstvo; a što razumievamo mi pod slugom a što pod robom? Po prostoj službi medju kršćani obvezuje se sluga drugomu na koje stanovito vrieme za kakvu plaću služiti. Po robstvu je rob skroz ovisan o drugom skroz sav život svoj te mora svomu gospodaru služiti bez nade kakovoj plaći kao tovarne životinje, koje ima pravo zadržati u životu ili ih ubiti. Robstvo je trovrstno: po naravi, na silu, dragovoljno. Svi stvorovi su robovi Božji po naravi: Gospodnja je zemlja i punina njezina. Djavili i osudjenici su robovi na silu. Pravednici i svetci su robovi drage volje. Robstvo dragovoljno najslavnije je za Boga, koji na srce gleda, srce iziskuje, i koji se Bog srca zove to jest Bog ljubeće volje, jer mi po robstvu dragovoljnog Boga i njegovu službu predpostavljamo svim stvarim, sve da nas naravi i nebi na to vezala.

Velika je razlika izmedju sluge i roba:  
1. Sluga ne daje gospodaru sve što jest i što sam po sebi ili po drugom može steti; rob pak daje se svega svomu gospodaru i sve što ima i što može steti bez iznimke. 2. Sluga

iste plaću za službu, koju za svoja gospodara obavlja; a rob ne smije ništa iskati, obavljao on mu kako marljivo svoje djelo, i makar se kod toga ne znam kako naprezao. 3. Sluga može svoga gospodara ostaviti, ako ga je volja, ili har kada prodje vrieme njegove službe; ali rob ne ima prava ostaviti svoga gospodara, kad hoće. 4. Gospodar ne ima prava na život ili smrt svoga sluge, tako da bi nepravedno ubojstvo počinio, ako bi ga kao kakovu tovarnu životinju ubio; nu gospodar po (poganskom) zakonu uzimao si je pravo na život i smrt svoga roba, tako da ga je mogao prodati ili ubiti, kane da bi bio na istom stepenu sa konjem. 5. Napokon je sluga u službi kod gospodara samo za vrieme, dočimo je rob za uviek.

Po ničem medju ljudi jedan drngomu ne pripada toliko, koliko po robstvu. Po ničem medju kršćani čovjek Isusu i njegovoj sv. majki ne pripada toliko, koliko po robstvu ljubeće volje po primjeru samoga Isusa, koji je uzev obliče sluge, i po primjeru bl. Djevice, koja se zove služavka i robkinja Gospodnja. Apostol si kao častnicu pridjevkom zove: Rob Kristov. Kršćani zovu se često u sv. pismu sluge to jest robovi Kristovi, jer rieč sluga, kao što je glasovit neki muž dobro opazio, nije drugo u staro vrieme značila nego rob, jer onda nije bilo takovih sluga, kakovih danas ima. Gospodu su onda dvorili ili robovi ili slobodni. Da nebi tko podvojio, da smo mi robovi Isusa Krista, izriče to katekismus sv. tridentskoga sabora bezdvoj-

benom riečju nazivajući nas upravo robovi (mancipa Christi).

To predpostavivši velim, da mi Isusu Kristu pripadamo i služiti moramo ne samo kao sluge najamnici, nego kao ljubedi robovi, koji se ušljed velike ljubavi njemu skroz podaju, da mu kao robovi služe jedino za to, jer si drže za čast, njemu pripadati. Prije krštenja bijasmo robovi djavlovi; krst nas je učinio robovi Isusa Krista; krsćani moraju nuždno ili robovi djavlovi ili robovi Isusa Krista biti. Što velim bez ikakove pogodbe o Isusu Kristu, tvrdim odnosno o bl. Djevici. Isus Krist odabravši ju za nerazdruživu drugaricu svoga života, svoje smrti, svoje slave i svoje moći na nebu i na zemlji, dao joj je po milosti ona ista sva prava, koja on po naravi ima. »Sve što Bogu po naravi pripada, pripada Mariji po milosti,« vele svetci, tako da po njih Marija i Isus, koji istu volju i moć imaju, imaju i iste podanike, sluge i robeve.

Slijedeći dakle nazore svetaca i mnogih velikih muževa možemo se mi zvati ljubeći robovi bl. Djevice i takovimi se načiniti, da upravo po tom čim savršenije postanemo robovi Isusa Krista. Naša Gospa je sredstvo, kojim se je naš Gospodin poslužio, da k nam dodje. Ona je takodjer sredstvo, kojim se imamo mi poslužiti, da k Isusu dodjemo. Ona bo nije kao ostali svi stvorovi, koji nas od Boga više odvraćaju, nego li nas k njemu mogu pritegnuti, kad bi im se podali. Najjače nagnuće Marijino jest, da nas sa Isusom Kristom, svojim Sinom sjedini; a najjače

nagnuće njezina Sina jest, da imamo po njegovoj sv. majki k njemu doći. To će reći Isusa štovati i njemu omiliti, kada mi postajemo robovi kraljice (Marije) u svrhu, da čim savršenije postanemo Isusovi podanici i robovi. Za to sv. Otcu govorahu, a za njimi sv. Bonaventura, da je naša Gospa put, kojim se k našemu Gospodinu dolazi: Približit se k Mariji put je, kojim se ku Kristu dolazi.

U ostalom ako je, kako rekoh, bl. Djevica kraljica i gospodarica neba i zemlje, zar nije onda istina, da ona, kao što tvrde sv. Anzelmo, sv. Bernardo, sv. Bernardin i sv. Bonaventura, ima toliko podanika i robova koliko ima stvorova? Zar nije u redu, da medju tolikimi robovima na silu ima nekih od ljubavi, koji drage volje kao robovi Mariju sebi za gospodariču odabiru? Što, zar ljudi i djavli da imaju svojih dragovoljnih robova, a Marija da ne ima ni jednoga? Kralju služi na čast, da kraljica, njegova drugarica, ima robova, nad čijim životom i smrću ima pravo, jer čast i moć jednoga jesu čast i moć drugoga; pa da zar vjerujemo, da našemu Gospodinu, koji je kao najbolji izmedju svih sinova, svoju svu moć svojoj sv. majki saobčio, nije drago, ako i ona ima svojih robova? Zar on manje stuje i ljubi svoju majku nego Ahasver Esteru ili Salomon Betsabeu? Tko će se usuditi takova šta reći ili samo pomisliti?

Ali kamo me zavodi moje pero? Za što sam se tu zadržao, da toli jarnu stvar dokažem? Ako se nećemo zvati robovi bl. Djevice, što za to? Učinimo se mi robovi Isusa

Krista i zovimo se tako; jer to znači biti rob bl. Djevice, posto je Isus plod i slava Marijina, i upravo je to ono, što mi po pobožnosti činimo, o kojoj nam je kašnje govoriti.

---

### **Isus ozdravi uzetnika.**

Sv. Matej zabilježio u 9. p. r. 1—8 ovo: »U ono vrieme unišav Isus u ladici prebrodi more i dodje u svoj grad. I evo donesoše mu uzetnika, koji je ležao na postelji. Videći Isus vjeru njihovu reče uzetniku: Ne boj se sinku, oprštaju ti se griesi. I gle, njeki od pisaca govoraju u sebi: Ovaj huli na Boga! A videći Isus njihove pomisli reče im: Zašto mislite zlo u srcu svojem? Što je laglje reći: »Oprštaju ti se griesi, ili reći: »Ustani i hodi?« Ali da znate, da sin čovječji ima vlast na zemljini oprštati griehe — tada kaza uzetniku: »Ustani, uzmi svoju postelju, te idi doma. I ustavši ode doma. Videći pak ovo svjet, hojao se, i hvalio Boga, koji dade ljudem ovakovu vlast.« —

Evo evangijela, evo blage vesti za te griešniče! Ne moj očajati! U nebu stanuje Onaj, koji ne će tvoje nesreće niti tvoje smrti, nego želi, da se obratiš i budeš živ. Nad zvezdama stanuje Otac, koji drage volje odbacuje šibu, kad se zabludeo diete povraća u poslušnost, i službu njegovu. Na Golgoti uzdignut je križ pomirbe, na kojem je Bogčovjek umro, da griešnike svjetu pribavi mir.



Isus ozdravi uzetnika.

Daj se i ti povrati svome Otcu reci iskreno  
u čemu si sagriešio, obećaj, da ćeš se po-  
boljšati, onda će se i k tebi sklonuti Gospodin  
i njegova će milosrdna usta i tebi prosboriti:  
•Ne boj se sinko, opraštajti ti se griesi. —

---

### Knjiga o Tobiji.

#### Glava 10.

1. Dok je Tobija sbog svadbe docnio,  
zabrinut bijaše otac njegov Tobija veleći:  
Što misliš, zašto kasni sin moj, ili zašto ga  
ondje pridržavaju?

2. Mislis li, da je Gabel umro, i da mu  
nitko neće vratiti novac?

3. Poče pako žalostit se veoma on i Ana,  
žena njegova, s njim, i počeće oboje zajedno  
plakati, za to, što se u stanoviti dan ne povrati  
sin njihov k njim.

4. Ronjaše tada mati njegova neutišne  
suze i govoraše: Vaj, vajme, sine moj, zašto  
te poslasmo da putuješ, svjetlo očiju naših,  
palicu starosti naše, utjehu života našega,  
ufanje potomstva našega?

5. Sve skupa u tebi jedinom imajući  
nismo smjeli pustit te od nas.

6. Tobija joj reče: Šuti, i ne žalosti se,  
zdrav je sin naš; doslatno je pouzdan muž  
onaj, s kojim ga poslasmo.

7. A ona se nikako ne mogaše utješiti,  
nego svaki dan iztrčala bi i okolo bi gledala

i obašla bi pute sve, kojimi je bilo nade da će se vratiti, da ga, ako bi moguće bilo, iz daleka vidi gdje dolazi.

8. A Raguel govorase zetu svomu: Ostani tu, a ju će Tobiji, oteu tvomu, poslati o tebi viest, da si zdrav.

9. Tobija mu reče: Znam, da otac moj i mati moja sada dane broje, i trpi duh njihov u njih.

10. I pošto je mnogimi riečmi Raguel molio Tobiju, a on ga nikako nije htio poslušati, predade mu Sara i polovinu svega imetka svoga od sluga i služkinja, od ovaca, od deva i krava i od mnogoga novca, i odpusti ga od sebe zdrava i vesela.

11. govoreći: Sveti Angieo Gospodnji bio na putu vašem, i vodio vas zdrave, i našli sve pravo kod vaših roditelja, i vidjele oči moje djecu vašu, prije nego umrem.

12. I uzevši roditelji kćer svoju poljubiše ju i pustiše neka ide,

13. opominjajući ju, da svekra i svekrvu štuje, da muža ljubi, da obitelj ravna, da kućom upravlja, i da sebe samu bezpriskornom pokaže.

---

### Isus i kraljevski činovnik.

Evangelje po sv. Ivanu u p. 4. r. 46—58. glasi: »U ono vrieme bijaše u Kafarnaumu jedan kraljevski činovnik, komu je sin bolovao. Ovaj čuvši, da Isus dolazi iz Judeje u Galileju, dodje k njemu moleći ga, da sidje i izlieči



Isus i kraljevski činovnik.

mu sina, koji bijaše na smrti. Kaza mu Isus: »Ako ne vidite znaka i čudesa ne vjerujete.« Reče mu kraljevski činovnik: »Gospode sidji, dok mi nije umro sin.« Isus mu kaza: »Idi, sin tvoj živi.« I vjerova čovjek rieči, koju mu kaza Isus i podje. A kad bi silazio, sretnu ga služe i javi, da mu sin živi. Tada upita za uru, kada mu je odlahnulo. I kazase mu: »Jućer u sedam ura ostavila ga groznica.« Tada razumije otac, da je to ona ura, kad mu reče Isus: »Sin tvoj živi.« I vjerova u njega on i sva kuća njegova. —

Tko ne bi znao domaćih jada i nevolja? Ulaze oni u palaće kraljevske kao u kolibe siromaka. No u svima javlja nam se dobrota Božja. Jer bude troma i pospana čovjeka na budan život, lieče srce obterećeno misli zemaljskim, pobudjuju na krieposti, utvrđuju ufanje i pouzdanje u Božju pomoć. Budи dakle zahvalan Bogu u svih svojih nevoljah te ih smatraj kao sredstvo, da budes bolji. —

Ako je tko opasno obolio, treba se za nj pobrinuti, da primi sv. sakramente. Za to treba, da se brinu roditelji, rođaci, prijatelji, i susjedi bolestnika. Prama okolnostim valja im bolestnika sjetiti njegove dužnosti, nagovarati ga da sv. sakramente primi te mu u tom biti u pomoći. To je djelo kršćanske ljubavi. — Sobi, u kojoj se bolestnik nalazi, treba tako prirediti, da bude pristojna, da se u nju uneće presv. Tielo Isusovo te da se u njoj sv. sakramenti diele. Najbolje jest: sobu očistiti, (pomesti), stol pokriti bijelim platnom, na nj postaviti križ medju dve

svieće; pokraj metni blagoslovljene vode te malko pamuka, soli i komadić kruha; te su stvari potrebite kod zadnje sv. pomasti. Ukućani treba da svećenika pobožno dočekaju te cieli sveti čin pobožnom molitvom prate.

Bolestnike po hadjati, i dvoriti je djelo kršćanskog milosrdja i ljubavi. Ista ljubav iziskuje od nas kad i kad, da i život svoj žrtvujemo dvoreć bolestnike, no ujedno nam nalaže, da pametno, u koliko je moguće, izbjegavamo pogibelji. »To je moja zapovied, da se medjusobno ljubite, kô što sam ja ljubio vas. Ne ima veće ljubavi, kao ona, iz koje tko žrtvuje život za svoga prijatelja.« Ovu nam zapovied daje ljubezni Spasitelj i ljubimac njegov sv. Ivan reče: »U tom pokaza se ljubav Božja, što Bog dade život svoj za nas. Dakle treba da i mi život svoj žrtvujemo za braću svoju.« To nas naučaju svi sv. otcii crkveni učitelji; to su i činili svi svetci i svetice Božje, koji nas opominju sa sv. Pavlom: Braćo i sestre mile, budite moji nasljednici kao što sam i ja Kristov. —

---

### Što je apoštolsvo molitve?

2. Druga korist: Apoštolsvo molitve podaje svim našim molitvam, djelom i mukam pravo apoštolsko djelovanje.

Uzmimo na pr. bolestnika, koji ima dugotrajanu neizlječivu bolest, biva rak ili sušicu.

Šta ne trpi takav jadnik! Dan i noć leži nepomično u krevetu, podnosi kad i kad još ljutu bol, ne može ni sladko jesti ni spavati, pa to traje već njekoliko mjeseci, a gdjekad i njekoliko godina. Kakva je to i muka za druge ukucane, koji ga moraju njegovati i s njim trpjeti a to je baš, što bolestnika najviše tišti, da je i drugim na teret. Nu recimo, da je ovaj jadni bolestnik štogod čuo o Apostolstvu molitve, i da mu je u jutro prva briga, kako će sve svoje muke sjediniti s namjeratni Presv. Srca i ovako ih prikazati i preko dana za griešnike, za pogane, za krivotjernike. O koliko to onda blago leži u ovoj bolesti! Pa recimo, da svaki dan tako trpeći samo jednu dušu spasi, to ti je 365 duša za godinu dana, zaista lijepa četa, koja će te tještiti na smrtnoj postelji; a kamo sreće, da svaki misnik ili redovnik spasi svaki dan po jednu dušu. Eto sv. je Lidvina 38 godina bolestna bila i strašne muke trpjela, a kako se je posvetila ovom bolescu. Sv. Zita opet nije ništa bila nego prosta služavka te nije nikakvih većih poslova radila od obične služavke kao kuhati, rublje prati, mesti itd. Nu ipak se pripovijeda, da je tim izprosila, te se Irska obratiла. Iz toga slijedi, da su i naši obični svagdanji poslovi prava apostolska djela, kad ih na spomenutu nakantu Bogu prikažemo.

Ali mi ne imamo samo tjelesnih muka i bolesti, nego i duša naša ima rak-bolest iztočnoga grijeha, pa i čirove osobnih mana, i još k tomu grčeve napasti raznih strasti.

Eto došulja se tebi paklena zmija pa ti prišapne, da bi učinio ovu ili onu grdnu opačinu. Al ti odbiješ junacki, kao kršćanski borilac, misleći na svoje jutarnje prikazanje: I gle! u isti čas podjeli Bog poradi ovog tvoja junačtva milost i drugoj duši, koja već stajala na rubu propasti. Da si pristao, dvije bi duše propale, a sad su su obje spasene. To je samo nekoliko primjera apoštolskog revnovanja, što je u apostolstvu molitve. A takovih primjera ima bez broja.

### 3. Treća korist apostolstva molitve: velike zasluge.

Sve služi gospodaru: služi mu rob, služi mu sluga, služi mu vlastiti sin; nu povod, iz kojega svaki od njih služi je veoma različit. Sin naime služi iz ljubavi prama otcu, sluga poradi nagrade, rob napokon iz pukog straha.

Trebalо bi dakako, da mi služimo otcu si nebeskomu iz ljubavi kao zahvalna djeca, te da s toga i obavljamo dužnosti apostolstva molitve samo s toga, da razveselimo Presv. Srce Isusovo; nu ipak često još kod svojih djela pitamo kao slabи ljudi: »Šta јu dobiti?« A to zaista nije grijeh, nego takodjer krije našu slabu volju za dobro.

Nuto: Šta ćeš dobiti, budeš li revno nastojao oko apostolstva molitve?

Mi živemo na ovom svijetu, da si zaslужimo raj. Nu i medju ovimi, koji dostignu slavu nebesku bit će velika razlika; jerbo i tamo bit će bezbrojenih stupnjeva rajske slasti prema tomu, kako je tko sveti u namjeru imao kod svojih djela ili ih revnije obavljao.

Tako je sv. Alojzij u dobi od 23 godine već neizmjernu silu zasluga dostigao te ga sv. Mandalena Pazijska vidje poslije smrti njegove u takvom sjaju među ostalim svetci, da ne bi bila vjerovala — kaže ona sama — da ima takve slave u nebu. To dolazi od tuda što je sv. Alojzij vazda nastojao, da obavi svoja djela najsvetijom namjerom.

Nu tko bi mogao svetijih, uvišenijih i plemenitijih namjera imati, nego upravo Presv. Sreću Isusovo? A svaki član apostolstva molitve učini one namjere svojimi, sjedinjujući svoje molitve i svoja djela s onimi Presv. Sreću Isusovu. Kakvo dakle nam vrelo blagoslova i najdragocjenijih zasluga otvara ovo družtvo. Cijeli ti dan teće u neprestanih zaslugah, koje se sve bilježe u zapisnik nebeski.

To ti je dakle najvažnija dobit; jer prema se čini, da za Sreću Isusovo radiš, najviše ipak radiš za samoga sebe.

O. Josip Čelinskiak.

---

**Jedan mladi promicatelj pobožnosti prama  
Presv. Srcu.**

Na 28. travnja o. g. umrije u Bos. Građiskoj kod roditelja svojih Ivan Marijanović, učenik IV. razr. nadb. sjemeništa u Travniku.

Istom što je Ivan stupio u sjemenište, već on svojski prione uz knjigu, te s toga nije ni čudo, što on vazda bio jedan od najboljih učenika razreda svoga.

Jos̄'s početka upravi on oči na zbor Marijin ili kongregaciju bl. Djevice, u koju se primaju tek najbolja djeца kako u učenju tako i u ponašanju. Na to ga potaknulo već samo ime njegovo. »Kako ne bi Marijanović došao u zbor Marijin?« reće sebi samu; »kako da Marijanović ne bi bio dijete Marijino?« Dugo je i dugo morao moliti za ovu milost; jer tačniji predstojnik kongregacije htjede ga kušati. Nu što će naš Ivo? On pokupi sve svoje sile pa se uzorno vladaj i nastoj oko nauka, da ne bude protiv njega ni koje tužbe ni od učitelja ni od predstojnika a podjedno revnije poštuj bl. Djevici pa moli se za tu veliku milost. Napokon dostigne cilj svoj: 8. pros. g. 1890. kuene mu blaženi čas, gdje je mogao pred oltarom bl. Gospe izjaviti svoje: »Eligo te in patronam, advocatam et matrem« (Izabirem te za gospoju, odvjetnicu i majku).

Veliko pouzdanje prama Majci svojoj, bl. Gospri, pokaza on i u bolesti svojoj. Jur više godina je imao njeku bolest u krvi, koja se osobito zimi očitovala tim, što mu je desna noga pucala. Ali on ne presta moliti se, jedna devetnica slijedila iza druge; nego Bog dragi drugčije mu dosudio, on ga htjede primiti k sebi u raj.

Prošle jeseni spopade ga opet stara nemoć i udari na pluća. Mnogo mu je bilo trpjeti, no sve to on veoma strpljivo podnosio. Rодитељи njegovi misleći, da će mu zavičajni zrak većma prijati odpreme ga kući. No i to ne bi od nikakve koristi. Bolest najzad svrgnu

se u sušicu, a Ivo danomice sve više i više gine te propada.

Premda je već osjećao, kako mu smrt već ne može da je daleko, ipak on ne htjede da miruje, ne bi li si još više stekao zasluga za nebo. Znajuci on za obećanje dragoga Spasitelja, da će one koji promiču pobožnost Presv. Sreca Njegova, obogatiti preobilno im dijeleći blago Božansko, kojega je prepuno Srce njegovo, stane on, koliko mu to dopuštale prilike, siriti pobožnost prama Presv. Srcu. Kad bi mu dakle ljudi dolazili u pohode i pitali ga: »Ivo, kako si?« Znao bi ih i on iza malo pitati: »Jesi li ti ikad štograd čuo o Presv. Srcu Isusovu? Ne bi li se dao upisati u Presv. Srce, t. j. u bratovštinu Presv. Sreca?« — »Pa šta je to, Ivo?« Onda će im on tumačiti, šta će to reći, biti u bratovštini Presv. Sreca. Tako je on mogao gotovo svakog mjeseca po cijelo kolo imena u Travnik slati. A kada mu stigle cedulje i slike Presv. Sreca od predstojnika bratovštine, onda bi ih Ivo razdielio presretan i upravo blažen s toga, što je učinio nješto na čast Presv. Srcu.

Tako bi ovaj mladi revnik za pobožnost Presv. Srca radio i onda, kada je već jedva mogao i puzati; a za cijelo bit će primio nagradu, što ju Isus obećao svima, koji štuju Srce Božansko:

»Bit će im pouzdano utocište za života, a osobito u čas smrti.«



### Zahvala **Srcu Isusa mogu.**

Evo me, milo i premilo Sree mog Isusa! Evo me, slatki moj Isuse, da izvršim, što sam Ti obećao, da javim Tvojim dobrim štovateljima po miloj mi domovini, za što sam Te vruće molio i kako me je ljubezno Tvoje Srce milo uslišalo! —

Rano bilo jutro — dva tri dana prije lijepo svetkovine presv. Srca Isusova. U milovidnoj malenoj kapelici naše sveci braće sv. Cirila i Metodija zaronilo mi srećom oko u lijepu sliku presv. Sreća, što visjela na desnoj zlaćena oltara. I slatke misli nizale se lako jedna do druge, dok mi napokon ne poletje dubok uzdah iz grudi: »Isuse moj, pomoži mi, čuvaj mi lijepo zdravlje, dok sam u svojim teskim ispitima!« — Pri ovom slatkom uzdahu nijesam mogo, da se ne sjetim i sedam svojih milenih prijatelja, koji bili na pragu ispita zrelosti, a malo koji od njih da nije osjećao kakve slabosti na tijelu — i opet sladak iz ustiju šapat: »Isuse, sine Davidov, smiluj nam se!« I pun lijepo nade uzeh krasni molitvenik nadpastira svoga: »Ljubav k presv. Srcu Isusovu« i započeh odmah trodnevnicu u slavu presv. Sreća uvjeren, da je Srce mog Isusa sigurno utočišće svakome kroz cijeli život, da Ono rado i obišno blagoslivlja svako naše poduzeće. I eto čujem svaki dan u naprijed: Dobro je — hvala Bogu! I eto slava i hvala stoput i stoput presv. Srcu Gospodina moga — progje i ispit zrelosti po sve sretno i blaženo. Jeden s odlikom, a drugi svi za njim s lijepim

prvim redom. A i moji ispiti bili — kô i moje — hvala Bogu — prelijepo zdravlje. — Oj da si mi na vijeke slavljenio i hvaljeno presv. Sreć Isusa moga, jer:

Ti, Ti si nad sve pomoć naša mila,  
U Tebi nuda sva se naša slija. —  
I s toga, sva mi domovino krasna,  
Vijek budi slavom Sreć Božjem glasna!

*Zahvalitelj.*

---

**Namjena molitava i dobrih djela u listopadu:**  
**Da se duhovne vježbe razšire medju**  
**vjernicima.**

Tko će nam kazati, koliko se duša spaslo pomoći duhovnih vježba sv. Ignacija? Za cijelo će ih biti na milijune i milijune, uzmemeli na um sve krajeve svijeta. Ne samo da gotovo sve dobro, što ga učinila Družba Isusova za tri stoljeća i pô, valja po pravdi i istini pripisat ovim vježbam duhovnim; nego kako da izbrojimo sve one, što rade o spasu duše, prelate, svećenike svjetovne, redovnike sviju redova, zasnovače i one, što su na čelu raznim poduzećem katoličkim, riječ u jednu: sve one slavne muževe, koji su za ovit posljednjih vjekova obrazovani u toj školi vježba duhovnih? Nuto, dan danas ne samo u Evropi i Americi, nego sve do misija u Hindustanu i Kini, duhovne vježbe iznovice evatu i donose plođova dîvnih. Zato gledajmo medju vjernike sve više da razširimo ove vježbe, za koje

veli sv. Otač papa u bući, kojom ih potvrđuje, da su »za čudo možne razsvijetliti um i ganuti srce.« O da bismo mogli doživjeti i vidjeti, kako se posvuda otvaraju kuće, u kojih bi poglavito muževi obavljali ove vježbe duhovne! Onda bi doskora u svetom i plenitom natjecanja i žene potražile, da se i njim otvori slično utočište. Pa uslijed ovake duhovne obnove otaca i matara kako bi se do mala obnovila i cijela porodica, da čitavo društvo ljudsko! Onda bismo i nehotice priznati morali, kako je živa istina, što o izvrstnosti duhovnih vježba veli sv. Ignacij, da su »stvar najbolja na ovome svijetu kako za vlastiti napredak tako i da se pomogne velikome broju duša.« —

### Prikazanje.

Božansko Sreć Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za uvrede naše, i na sve one nakane, na koje se ti ne prestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem, da se duhovne vježbe sve više razsire među vjernici. Amen.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našeg božanskog Odkupitelja. — Druga između pet temeljnih istins, koje rassvijetljuju pravu pobožnost k bl. dj Mariji. — Isus uzdravi uzetnika. — Knjiga o Tobiji. — Isus i kraljevski činovnik. — Što je apoštolstvo molitve? — Jedan mladi promicatelj pobožnosti prama Presv. Sreću. — Zahvala Sreću Isusa mogu. — Namjena molitava i dobrih djela u listopadu.

---



**Br. 11. Studeni 1892. God. I.**

Isazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića.  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštou šalje 72 novč.

**Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33  
godinam dobe našega božanskoga Odkupitelja.**

**Isusova ljubav napram Otcu  
nebeskomu.**

1. Ljubav Isusova napram Otcu nebeskomu je vjerna ljubav. »Bogu sa svim se prikazati, — to bi moralo biti prvo djelo djeteta, kad počne upotrebljavati svoju pamet. Isus imao je već od prvoga trenutka svoga začetka podpuno uporabu svih svojih sposobnosti; i prvo djelo utjelovljenoga Sina Božjega bilo je djelo ljubavi. Prije nego angeli u Bellemu govorale u srcu svojem: »Slava Bogu u visini!« To je bio prvi uzdah njegove duše, prvi glas iz njegovih ustiju:

Glasnik Presvetoga Srca Isusova.

**11**

„Ljubit će te, Gospodine, kriposti moja. Gospodin grad moj, i utočište moje.“ (Ps. 17, 18). I zadnja mu je bila riječ: „Otče, u tvoje ruke predajem svoj duh.“ — Kada je Bog čovjeka stvorio, zaiskao je od njega samo ovo: „Sine moj, daj mi svoje sreću!“ Nu čovjek nezahvalan odbio je Bogu ovu želju. Na to se tuži Gospodin na nsta prorokova: „Sinove sam odgojio i uzvisio: i oni me prezreše.“ Nezahvalnici! „Vol poznaje svoga gospodara, i magarac jasle gospodara svojega: a Izrael me ne poznaje.“ (Is. 1, 3). Promisli, kako je bilo u to doba, kada se rodio Sin Božji. Kakva tmina u duši, kakve opačine, kakvo bezbožtvo! No ovo neka nam bude na utjehu, da je ovdje Srce, koje Gospodina ljubi, koje mu naknadu daje za nemarnost ostalih ljudi. O Isuse, o ljubavi vriedno Srce moga Spasitelja — budi blagoslovljeno! Koliko jako trebam, da ti za me ljubiš, da tvoja ljubav dodje mjesto moje hladnoće. „O Gospodine, kasno sam te poznao, kasno te obljudbio.“ (Aug.). — Oh nesretno vrieme, koje sam propustio, a da ni sam svoga Boga ljubio. Žalostne godine, koje sam pače u neprijateljstvu proti svom Odkupitelju proživio. Barem danas, sada hoću početi. — Jest o Bože moj, ja te ljubim.

2. Ljubav Isusa Krista je čista, i savršena. Srce Isusovo uči nas ne samo vjerno i bez oklievanja ljubiti, nego i čisto i savršeno. Da Bog bude zaista dostoјno ljubljen, za to je upravo trehalo Boga samoga. Šta je sva uzpirena ljubav serafima, šta je ljubav svih svetih i svih angjela napram bezkrajnoj

dobroti Božjoj? Ali tu je ono novo srce, koje je Bog obećao, rekavši: »Dat ћu vam srce novo« (Ex. 36, 26.). Uzpireno plamenom Božje ljubavi plamli prama nebu, i Bogu prikazuje ljubav; koje početnik je Bog sam. »Ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srećem svojim.« To je najveća i prva zapovied; ali tko će je podpuno izvršiti? Tko će ljubiti Gospodina onom čistom i savršenom ljubavlju, koju iz toliko uzroka zaslužuje i koju od svojega stvora zahtieva? Priznajmo, da ne ima kod nas požrtvovnosti za Boga. Srce naše je neugledno, grijehom pokvareno i za to i nevredno bezkrajnog Veličanstva. O da barem hoćemo ono malešno i nevredno srce Bogu darivati *cielo!* Ali jao! koliko srdaca ima, koja se sasvim Bogu prikazuju? Gdje su sreća, koja Boga radi Njega samoga ljube, prezirajući sebe i sve ostalo na svetu; koji u službi njegovoj ne traže svoje koristi, svoje časti ili koje šta drugo, sto im laska. Gdje su sreća, koja bi ostala vjerna u nevolji i žalosti kaošt u najsladnjoj utjehi? »Gdje se nalazi onaj, koji bi htio Bogu služiti badava? Iz daleka i iz najdaljnijih krajeva vrednost je njegova.« (Nasl. Kr.)

Ali ja moram barem ponizno priznati, da tako daleko još dospio nisam. Jesam li dakle još uvek samo najjamnik? Za to se moram sramiti — ali tako je u istinu, Bože moj, kad ћu te već početi ljubiti, kao što te ljubiti imadem?

3. Ljubav Isusova je stalna i vjekovita. To je treće svojstvo ljubavi presvetoga Sreća

Isusova. Onaj prvi čin njegove ljubavi, kojim se Otcu nebeskome predao i s njim najuže sjedinio, — vazda je trajao i nikad prestati ne će. Isus je ljubio kroz cieli svoj život, u svakom trenutku, u svem svojem djelovanju. Ništa nije moglo od ove ljubavi ga odvratiti, ni tu ljubav umanjiti. I još sada u presv. olt. sakramentu sledi u svojoj ljubavi do svršetka sveta, i po ciehu vječnost ljubiti prestati neće. Ognjem božanske ljubavi uzipreno presv. Sreća Isusovo plamtit će vjekoma.

Kako mi je ovo na pouku i ujedno i na poniženje! Ako se jednom Bogu prikažem, odmah dar svoj natrag uzimam; i kad mi se sreća od ljubavi malko ugrije, odmah se opet ohladi, i plamen istom izniknuvši odmah se ugasuje. — Tražiš li pomoći u svojoj slaboci? — Sjedini se sa Srećem Isusovim. Odanle možeš crpiti ljubav čistu i savršenu, čvrstu i postojanu. To ti je jedino sredstvo, da Boga ljubiš, kako to zaslужuje. Bog hoće biti ljubljen bez oklievanja, bez iznimke i bez kraja. Dobro uvaži ove tri: Šta je pravednije, šta sladjе, šta spasonosnije — nego ljubiti Boga?

---

### Isusova propovied na brdu.

Prvi dan mjeseca studenoga slavi sveta crkva katolička svetkovinu »Svih Svetih.« Svetci postigli su blaženost nebesku po kriestostih, koje se na taj dan u sv. evangijelu spominju. Čujmo ga:



Isusova propovied na brdu.

•U ono vrieme videći Isus narod pope se na brdo i kad sjede pristupiše k njemu učenici njegovi. I otvoriv usta učaše ih govoriti: Blaženi siromasi duhom; jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blaženi krotki; jer će posjedovati zemlju. Blaženi tužni; jer će se utješiti. Blaženi milosrdni; jer će milosrdje zadobiti. Blaženi čista srca; jer će Boga vidjeti. Blaženi mirni; jer će se zvati sinovi Božji. Blaženi proganjeni radi pravde; jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blago vam, ako vas sramote, progone i lažući zlo proti vam govore radi mene. Radujte se i veselite; jer vam je velika plaća na nebu» (Mat. 5. r. 1—12).

Naša je dužnost, da postanemo sveti. »Budite sveti, kašto sam ja svet» (I. Pet. 1—15). Svetost postizavamo: — ako imamo iskrenu želju i ozbiljnu volju, da budemo sveti; ako savjestno obdržavamo Božje zapoviedi; ako se ravnamo po savjetih evangelijskih; ako se gorljivo molimo te često svete sakramente primamo. To su sredstva za postići svetost. Nastojmo dakle i mi, da postanemo sveci.

Božanski Spasitelj reče ona blaženstva na naše poniženje i utjehu. Na poniženje, jer kao pogodbu kraljevstva nebeskoga stavlja siromaštvo duhom t. j. poniznost, iskrenost, nedužnost duha, uztrpljivost i slične kropicosti; na utjehu, jer nam osigurava, da će prestati sve. Što nas ovdje tisti i muči, i da će nam to sve biti obilno naplaćeno.

---

**Treća izmedju pet temeljnih istina, koje razsvjetljuju pravu pobožnost k bl. dj. Mariji.**

(Od blaženoga Ludviga Grignona.)

Naša i najbolja djela su oprljana i pokvarena po zlu, koje je duboko u nas uvreženo. Kada čiste i jasne vode ulijemo u posudu, koja zaudara, ili kad ulijemo vina u bure, koje je iznutra od drugoga vina pokvareno, koje je prije bilo unutra, onda se čista voda i dobro vino pokvare, ter zlo zaudaruju. Isto tako kada Bog u posudu naše duše, koja je iztočnim i osohnim grijehom oprljana, svoje milosti i svoju nebesku rosu i svoje utješno vino svoje ljubavi ulije, onda se njegove milosti obično pokvare po nevaljanu kvasu i zlu, što je grijeh u nas ostavio. Naša djela, i najuzvišenija i najkriepostnija côte te posljedice. Za to je veoma važno, da se oslobođimo od svega što je zlo u nas, ako hoćemo postići savršenost, koju, što ne smijemo zaboraviti, možemo postići jedino sjedinjeni s Isusom Kristom; inače naš Gospodin, koji je neizmjerno čist te i na najmanju mrlju naše duše neizmjerno mrzi, otjerat će nas od sebe pa se neće s nami sjediniti.

1. Da se mi nas samih oslobođimo, treba da ponajprije svjetлом Duha svetoga skroz poznamo svoju nutarnju pokvarenost, svoju nemoć za kakovo dobro, svoju slabost u srcu, svoju nepostojanost u svako vrieme, svoju nevriednost svake milosti i svoju nepravdu u svakom pogledu. Grijeh našega prvoga oteca

sve nas je pokvario, ukisao i naduhnuo, kao što se po kvasu tiesto ukisa, nadme i pokvari. Osobni griesi, koje smo počinili, bili smrtni ili lahki, ako su i oprošteni, povećaše ipak našu požudu, slabou, napostojanost i pokvarenost, te ostavise u našoj duši zle posljedice. Naša tjelesa tako su pokvarena, da ih Duh sveti zove tjelesi grieħa, koja su u grieħu začeta, u grieħu odhranjena i koja mogu svaki grieħ učiniti; koja su bezbrojnim bolestim podvržena, koja ništa ne proizvode van crve i truhlost.

Nasa duša, sjedinjena s telom, tako je putena postala, da se zove put (telo). Sva put pokvarila je svoju stazu; ništa ne imamo van oholost i slepoću duha, okorelost srca, pohlepnost, strasti i bolesti tjelovne. Mi smo po naravi oholiji od pauna, priljepljujemo se za zemlju više od žaba, prezenjiji smo od nečiste zvieradi, nenavidniji od zmije, proždrljiviji od svinja, više divlji od tigara, tromiji od kornjača, slabiji od trstike, mušičastiji od vjetarnice. Duhoko u svojoj nutrinji ne imamo drugo nego ništa i grieħ i ne zaslužujemo ništa drugo nego srču Božju i vječni pakao. Zar da se dakle čudimo, što naš Gospodin govori, da onaj, koji hoće ići za njim, mora sama sebe odreći se i na svoju dušu zamrziti, pa da onaj svoju dušu gubi koji ju ljubi, a onaj da ju spasava, koji na nju mrzi? Onaj, koji je bezkrajna mudrost, ne daje zapoviedi bez razloga, te je on nam samo za to zapovjedio, da mi sami na se mrzimo, jer smo i te kako vredni svake mržnje. Ništa nije

ljubavi vrednije nego Bog, a ništa nije mržnje  
dostojnije nego mi sami.

2. Da se mi oslobodimo od sebe samih,  
treba da svaki dan sebi izumremo, to jest  
treba da se odrečemo djelovanja sila naše  
duše te osjeta našega tiela. Od potrebe je,  
da vidimo kano da ne vidimo, da razumijemo  
kano da ne razumijemo, da se stvarni ovoga  
sveta služimo kano da se njimi ne služimo.  
To je što sv. Pavao zove svaki dan umirati:  
Ja svaki dan umirem. Kada pšenično  
zrno, što na zemlju pade, ne umre, ostaje  
zemlja i ne nosi nikakova dobra ploda. Ako  
mi sebi ne izumremo pa ako nas naše naj-  
svetije pobožnosti ne naklanjaju na tu nuždnu  
i koristnu smrt, onda nećemo nikakova do-  
stojna ploda doneti te će naše pobožnosti  
biti bez koristi. Sva naša svetost bit će samo-  
ljubljem i tvrdokornošću oprljana, i to će  
prouzrokovati, da će Bog najveće žrtve,  
koje pridonosimo, i najbolja djelovanja, koja  
možemo obavljati, oduravati, tako te će kod  
naše smrti naše ruke biti prazne od kriješti  
i zasluga pa nećemo ni iskre čiste ljubavi  
imati, koja se samo onim dušam daje, koje  
same sebi umriše, dušam, čiji je život sa-  
kriven kod Isusa Krista u Bogu.

3. Prema tomu je od potrebe, da izmedju  
svih pobožnosti napram bl. Djevici ona oda-  
beremo, koja nas k toj smrti najviše vodi,  
jer će takova pobožnost biti najbolja, koja će  
nas najviše posvetiti; jer mi ne smijemo  
misliti, da je sve zlato što se sjaji, da je sve  
med što je sladko ili da nas sve ono po-

svećuje, što se lako obavlja i što veći dio ljudi čini. Kao što ima tajna u naravi, te se u kratko vrieme s malo troška i lako mogu neke naravne stvari izvesti; tako ima i tajna u redu milosti, te se u kratko vrieme radostno i lako obavljaju nadnaravnna djelovanja, kao na primjer u svrhu, da tko sam sebe zataji, da se Bogom napuni ter savršen postane.

Način pobožnosti, koji ću ja pokazati, jest jedna od tih tajna milosti, koja je većini kršćana nepoznata, koja je samo nekoliko istih pobožnih poznata, a koja se od još manjega broja čini i kuša. Nu prije nego počmememo taj način turaćiti, promotrit ćemo četvrtu istinu, koja sledi iz treće.

---

### Pokažite mi porezni novac!

U nedjelju dvadeset i drugu po Dubovih čita se sljedeće sv. evangeliće po sv. Mateju p. 22. r. 15—21.:

•U ono vrieme otidoše farizeji i viečahu, kako bi Isusa u rieči uhvatili. I poslaše k njemu svoje učenike s Irudovci te rekoše: Učitelju, znano, da si istinit i put božji po istini učiš, te ne mariš za nikoga; jer ne paziš na ugled ljudski. Kazni nam dakle, što misliš? Treba li dati porez caru ili ne? — Razumjev Isus njihovu lukavost reče: Što me kusate licumjeri? Pokažite mi porezni novac. I podaše mu desetak. Tad im kaza Isus: Čiji je ovo obraz i napis? Rekoše mu:

---



Pokažite mi porezni novac!

carev. Tada im kaza: Podajte dakle caru carevo, a Bogu božje. —

Riečmi: »Podajte caru carevo« Gospodin Isus nas u obće podučava o dužnostih napram svjetovnim poglavarom. Po sv. apostolu Pavlu (Rimlj. 13.) imadu podaniei prama svjetovnom poglavarstvu ove dužnosti: imadu ga štovati, jer je svako poglavarstvo od Boga ustanovljeno: »Bojte se Boga i štujte kralja« (I. Pet. 2. 17.); imadu mu biti poslušni u svih dozvoljenih stvarih; imadu mu biti vjerni. »Koji se protivi vlasti, protivi se naredbi Božjoj; a koji se protive, primit će svoje osudjenje.« (Rimlj. 13. 2). Najposlie su dužni za poglavare se moliti, kao što spominje sv. Pavao (I. Tim. 2. 2.): »Molim dakle, da se čine molitve — — za careve i za sve, koji su u vlasti.«

Milostivi Bog je svakom udu na telu svoje mjesto odredio; i tako je i u družtvu svakom čovjeku stariš opredeljio. Oko ne može kazati ruki, ne trebam te; niti glava ne može nogam reći: niste mi potrebne; — nego svi su udi na telu potrebnici jedan za drugi se brine, jedan drugi podupire. Ovim tielom je sve družtvo ljudsko i mi smo međusobno udovi. I kao što udovi jednoga tiela tako i ljudi svih staleža postoje na vjernosti i ljubavi. Makar nam ova vjernost kad i kad bila težka i mučna — pamtimo: da je ova vjernost kao dobra mati, koja nas vodi u blaženstvo.

### Knjiga o Tobiji.

#### Glava 11.

1. A kada se vraćahu, dodjoše jedanaesti dan u Karan, koji je na pol puta naproti Ninivam.

2. I reče angjeo: Tobija brate, ti znaš, kako si ostavio oteca svoga.

3. Ako je dakle tebi pravo, idimo naprvo, a laganim korakom neka ide za nami družina skupa sa ženom tvojom i sa životinjama.

4. I budně da je bilo pravo, da idu, reče Rafael Tobiji: Uzmi sa sobom od žuča ribjega, jer će biti od potrebe. Uze dakle Tobija od onoga žuča, i odoše.

5. Ana pak sjela bi svaki dan na put vrh gore, odakle mogaše daleko gledati.

6. I kad je s istoga mjesta izgledala dolazak njegov, spazi iz daleku i odmah prepozna dolazećega sina svoga, i otrči i javi mužu svomu veleći: Evo dolazi sin tvoj!

7. I reče Rafael Tobiji: Čim umidješ u kuću svoju, odmah se pokloni Gospodinu Bogu svomu, i zahvaljujuće mu se pristupi k otcu svomu i poljubi ga.

8. I odmah namaži po njegovih ođiju od toga žuča ribjega, koji nosiš sa sobom; jer znaj, da će se na skoro otvoriti oči njegove, i vidjet će otac tvoj svjetlo nebesko i radovat će se pogledu tvomu.

9. Tada otrča naprvo pas, koji je zajedno bio na putu, i kano viestnik dolazeć prilizivaše se repom svojim i bijaše veseo.

10. I ustanovi sliepi otac njegov poče tréati, a potepavši se nogama, i davši ruku slugi podje u susret sinu svomu.

11. I zagrlivši ga poljubi ga sa ženom svojom, i poče oboje plakati od veselja.

12. I kada se Bogu pokloniše i zahvališe, sjedoše.

13. Tada uzevši Tobija od žuća ribjega namaže oči oteca svoga.

14. I potrpi tako skoro pol sata, i poče bielo iz očiju njegovih kao kožica jajčena izlaziti.

15. Lativši ju Tobiju izvadi ju iz očiju njegovih i odmah progleda.

16. I slavljuju Boga, on naime i žena njegova i svi koji ga poznavaju.

17. I reče Tobija: Blagoslivam te Gospodine Bože Israelov, što si me ti pokarao, i ti me izličio, i evo ja vidim Tobiju sina svoga.

18. Došla je takodjer posle sedam dana Sara, žena sina njegova, i sva družina zdrava, i ovce i deve i mnogi novac ženin, a i onaj novac, koji je primio od Gabela;

19. i pripovedao je roditeljem svojim sva dobročinstva Božja, koja mu je učinio po čovjeku, koji ga je vodio.

20. I dodjoše Ahior i Nabat, bratice Tobijini, s veseljem k Tobiji i čestitaše mu za sva dobra, što mu je Bog ukazao.

21. I gosteo se sedam dana veselju se svi s velikim veseljem.

### Glava 12.

1. Tada pozove k sebi Tobija sina svoga, i rekne mu: Što možemo dati tomu svetomu mužu, koji je išao s tobom?

2. Odgovarajući Tobiju reče otcu svomu: Otče, kakvu ćemo mu plaću dati? ili što može dostoјno biti dobročinstvā njegovih?

3. Mene je vodio i natrag doveo zdrava, novac od Gabela je sam primio, ženu mi je on pribavio i zloga duha je od nje prognao, roditelje njezine je razveselio, mene samoga je izbavio, da me riba nije прогутала, tebi je dao, da vidiš svjetlo nebesko, i svimi dobri po njem smo obasutti. Što mu dostoјno možemo za to dati?

4. Nego molim te, otče moj, da ga zamoliš, ne bi li se možda dostojaо, uzeti si polovicu od svega, što je doneseno.

5. I dozvavši ga, otac naime i sin, uzeše ga na stranu i moliti počeše, da bi se dostojaо uzeti polovicu od svega, što je doneseno.

6. Tada reće im potajno: Blagoslivajte Boga nebeskoga i pred svimi živućimi hvalite ga, jer vam je učinio milosrdje svoje.

7. Jer tajnu kraljevu čuvati, dobro je; a djela Božja razglasivati i hvaliti, častino je.<sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Tajna odluka kraljeva ne smije se razglasiti, jer treba čekati, da se vidi, je li dobra, a i za to, da je neprijatelji ne zapričeđe; nu što Bog čini, ono je skroz dobro, i nijedna moć ne može to zapričeđiti; i za to nije od potrebe, sakrивati ga, nego ono potiče na to, da Boga hvalimo i slavimo.

8. Dobra je molitva sa postom, i milostinja više nego blago zlata spravljati,<sup>1)</sup>

9. jer milostinja od smrti oslobadja, i ona je, koja griehe izpire, i daje, da se nadju milosrdje i život vječni.

10. A koji čine griehe i nepravdu, neprijatelji su duše svoje.

11. Očitujem vam dakle istinu, i ne ću sakriti od vas tajnu rieč.

12. Kada si se molio sa suzami i po-kapao mrtve i ostavljao objed svoj i mrtvace sakrivao po danu u kući svojoj i po noći ih ukopavao, ja sam prinesao molitvu tvoju Gospodinu.

13. I jer si prijatan bio Bogu, bilo je od potrebe, da te napast kuša.<sup>2)</sup>

14. I sada me je poslao Gospodin, da izličim tebe, i Saru, ženu sina tvoga od zloga duha oslobođdim.

15. Ja sam naime Rafael anggeo, jedan od sedmerice, koji stojimo pred Gospodinom.

16. A kad to čuše, prepadoše se, i strepeći padajo ničice na lice svoje.

17. I reče im anggeo : Mir vam, ne bojte se.

<sup>1)</sup> Molitvom se izriče, kako se čovjek ima napram Bogu; postom se nazusenje, kako treba nutarnji i vanjski život krotiti i urediti; lemožina uključuje u sebi svu tvornu ljubav napram bližnjemu. Tko prema tomu živi, sabire si blago nepronaljano.

<sup>2)</sup> Kušnje su od potrebe, da se prokuša vjernost i ponuđenje u Бога. One ne imaju značaj kazne za osobne griehe, prem da imaju svoj temelj u griehu istočnom. Tko u kušnji ostane vjeran, nagradjuje se sigurno u vječnosti, a kad i kad već na ovom svetu.

18. Jer kada bijah s vami, po volji Božjoj bijah: njega blagoslivajte i njemu pripievajte.

19. Činjaše se, da ja s vami jedem i pijem, nu ja se služim jelom nevidivim i pićem, koje se od ljudi ne može vidjeti.<sup>1)</sup>

20. A sada je vrième, da se povratim k onomu, koji me je poslao; vi pako blagoslivajte Boga, i pripoviedajte sva čudesa njegova.

21. I pošto je to rekao, ne stalo ga izpred očiju njihovih, i više ga nisu mogli vidjeti.

22. Tada pružiše se ničice na lice i blagoslivaše Boga, i ustavši pripovjedise sva čudesa njegova.

---

### Blagodati Presv. Srca Isusova.

#### Još dvoje obraćenika Presv. Sreća Isusova.

1. Bilo opet na Sreću Isusovo. Njeki bosanski seljak dade se upisati u bratovštinu Presv. Sreća, ili, kako ovdje kažu, »upisao se u Sreću Isusovo.« A baš s pravom ovako kažu; jer, ko počne štovati Sreću Isusovo, ko si ime upiše u njegovu bratovštinu, mnogo je draži ovomu Presv. Sreću, kao da je upisan u nj.

To vidimo i kod ovoga seljaka. Dok će on naime promatrati svoju cedula i sliku Presv. Sreća, što bijaše dobio, približi mu se

<sup>1)</sup> Angeli, koji ne imaju tela, a u telu se ukazuju sbog nas, mogu istina učiniti, da jela ne stane, da se jelo istroši, nu u istinu jesti ne mogu.

drugi seljak pa će mu ovako: »Eh živio, brate, da si se i ti upisao u Srec Isusovo.« Tad mu stade tumačiti, što valja svaki dan moliti i kaza mu, kako Srec Isusovo blagosivlje štovatelje svoje, i, kako im znade umiriti savjest i očistiti dušu.

Ganjut s ovog revnog nagovaranja reče nas seljak s dubokim uzdahom: »Brate, baš i meni treba, da mi Srec Isusovo očisti dušu. Ja imam naime težki bludni grieħ na deši, a ne smijem ga misniku izpovjediti; pa, što je najgore, ja ovako primih sv. sakramente barem već desetak puta. Znam, da ne valja, da je to opet novi grieħ, al pe smijem Eto!« —

»Aha, brate, kako da ne smiješ?« — prihvatiće prijašnji. »Gle sad si meni, koji niesam misnik, sve kazivao, a kako ne bi svećeniku, koji ne smije o tome ništa, ma baš ništa drugomu kazati.« Po tom će mu, da ga još više osokoli, pripoviedat sljedeći slučaj. Što ga on prije bio čuo. Dok se izpovjedala jedna djevojka, vidio je njeki po-božni redovnik, što je nedaleko klečao, kako joj jedna ružna žaba iz ustiju skočila, koliko god puta je koji grieħ očitovala. Kad nuto na jednom pomoli i jedna veoma velika žaba glavu iz ustiju one djevojke, al ju odmah natrag povuće. Na to se i sve druge žabe provratile u usta one djevojke, što je ona zatajila jedan veliki grieħ. I tako joj ne bi od nikoje koristi, što je izpovjedila druge griehe.

Seljak ovim zaista strašnim dogadjajem uzdrman, s mesta se vrati u crkvu te skruseno

izpovjedi sve griehe svoje pa svetogrdne pričesti svoje. No da se nije dao upisati u bratovštinu Srca Isusova, valjda bi mu još i sada griesi tištili dušu.

2. Bila jedna žena, koja svojim sablažnjivim životom smučivala cielu obćinu. No odkada se upisala u bratovštinu Presv. Srca, sasma se promjenila živuci kriepostno sve do blažene smrti svoje. Dva puta bi opremljena; a kad već htjede da pusti dušu, dodje još jednom misnik, da joj u ovom odlučnom trenutku pomogne. Tako se sretno preselila na drugi svjet, da tamо slavi dobrotu Presv. Srca, što je sjegurno utočište grješnika.

A baš tada bi dovršena župna crkva posvećena Presv. Srcu Isusovu, te naša obraćenica bila prva, kojoj mrtvo tielo unesoše u crkvu Presv. Srca, da se tude opjeva. Na sredi crkve bio lies, oko njega četrnaest svieća, a svećenik glasno izmolio crkvene molitve iz obrednika. U taj čas sve bilo duboko tronuto, a nijedno oko ne osta suho videće, kako je Isus dobrí pastir ovn ovčiju svoju tako lijepo uveo u ovčarnicu svoju.

---

### Što je apoštolsko molitvo?

4. Četvrta korist je: osobito učestvovanje u svih molitvah, pokorničkih djelih, sv. pričestih, sv. misah, i inih dobrih djelih, što su ga bi reć svi redovi i redovničke zadruge članovom apostolstva dozvolili.

(Nastavak.)

Malo iza osnutka reda franjevačkoga držao je sv. otac Frano Asiski glavnu skupštinu reda na jednome polju. Tamo se skupiše i sastadoše oni vitezovi i junaci kršćanskoga trapljenja iz svih krajeva sveta oko svoga sv. patriarha. Sv. Frano čuvi, da se njegovi sinovi odviše trape, naloži im pod sv. poslušnost, da svaki iznese na sredu svu svoju pokorničku spravu. Za malo ležaše pred nogami svetca čitava gomila oštirih bičeva, kostruetnih haljina, bodljivih pojasa i. t. d. te su svi duboko ganuti bili, koji su to samo vidjeli.

Eto sva ova pokornička djela, koja su ovim krvavim oružjem izvojstili oni sv. pokornici, sva djela apoštolskog djelovanja, što su Franjeveći ikad vrsili i još po cijelom svetu vrše, jesu tvoja, koji si god član apoštolstva molitve; jer je cieli franjevački red g. 1870. sva svoja duhovna dobra članovom apoštolstva molitve darovalo. Iste su godine i Dominikanci i Dominikanke, kao što i Klarise sledili stopenjihove te su i oni apostolstvo molitve učestnikom učinili duhovnog imanja svoga, što bijahu Isusovci već god. 1861., a Trapiste g. 1862. učinili. Uzmi samo jednoga takog Trapistu. Za ciela života svoga redovničkog ne okusi on ni zalogaja mesa, od ranog jutra do kasne večeri obavlja težačke poslove a to sve šuteći ne progovoriv ni jedne rieči. Koliko mora da ti je to sila zasluga na koncu života! Kad bude to već kod pojedinca, koliko ima istom cieli red Trapista zasluga, kad uzmeš svu braću, koja su na cielome svetu, i koja

su ikad živjela. To ti je cieło more dobrih djela, jerbo oni sva svoja duhovna dobra članovom apostolstva pokloniše.

Ne treba ovđe nabrajati sve redovničke zadruge, koje su isto učinile ali ima ih jedno trideset. K tomu još dolaze bezbrojene župe i ine družbe, koje su se pridružile apostolstvu molitve i koje tim takodjer umnažaju običenito duhovno imanje ciełoga društva.

5. *Peta korist: Mnogobrojni oprosti, što ih udjeliia sv. stolica članovom apostolstva molitve.* Eto ih:

- a) obilati: 1. Na dan pristupa. 2. Na blagdan prečistoga začeća Marijina. 3. Na blagdan Sreća Isusova (t. j. u petak po tjelovskoj osmini). 4. U jedan petak koji mu drago u mjesecu (izuzam veliki petak). 5. Na drugi jedan koji mu drago dan u mjesecu. 6. Na onaj dan, kad koji od članova, koji su se po 30 združili, da se svaki dan u mjesecu po jedan od njih pričesti, u svom redu pristupi stolu Gospodnjemu. 7. U četvrtak ili petak svakoga tjedna, kad se izvršuje vježba »sv. ure« izmedju zapada sunčanoga u četvrtak i izhoda sunčanoga u petak. 8. Za članove molitvenoga apostolstva, koji su u družtvu »pričesti za zadovoljstvu«: a) Na onaj dan u mjesecu, što ga opredeli mjestni ravnatelj, kad se članovi zajednički pričešćaju. b) Na onaj dan u tjednu ili mjesecu, kad se pričesti svaki od članova, kojih se je 7 ili 30 sdržilo, da izmjenice svaki dan tjedna ili mjeseca sv. pričest za zadovoljstvu primaju. c) Na dan, kad se članovi molitvenoga apo-

štolstva u rečeno sedmično ili mjesечно družtvo pričešćanja za zadovoljstvu upisu. d) U čas smrti: tko se izpovjedi i pričesti ili se barem skrušeno pokaje za griehe pa izreče sv. ime Isus bar srecem, ako već ne može na usta. e) U uzkrstno doba, ako se isti članovi, pošto su svojoj uzkrstnoj dužnosti zadovoljili, još jedan put pričeste i to u ime zadovoljstine za toli obćenito zanemarivanje ove dužnosti.

b) Neobilat oprost: od 100 danâ za sve molitve i dobra djela, koja se ovrse u onoj nakani, koju glavno ravnateljstvo svaki mjesec naznači a glasilo presv. Srca Isusova. Da dobijes ove zaista obilne oproste, valja da izpuniš dva uvjeta:

a) Da budeš upisan u apoštolstvo molitve od opunovlaštena za to svećenika. Takvih ima, hvala Bogu, skoro svagdje, a osobito tamo, gdje je bratovština Presv. Srca Isusova. A kad baš u tvojem kraju na daleko ni jednoga ne bi bilo, de napiši svoje ime na dopisnicu i posalji ju ovoj redakciji: ona će se pobrinuti, da budeš upisan. Još bolje će biti, skupiš li uz svoje ime još čitavo číslo drugih, da vas bude više.

b) Drugi uvjet je, da zaista i izvršiš dužnosti apoštolstva molitve, osobito pak glavnu dužnost svakdanjeg prikazanja. Možda još ne znaš na pamet ono prikazanje? A kako ćeš izmoliti kod jutarnje molitve, kad ne znaš na pamet? Eto stavljam ti ga ovamo; jer lahko ćeš ga naučiti. Poznavao sam jednoga bosanskog seljaka, koji je ovo prikazanje znao na pamet, premda nije znao ni pisati ni čitati. Eto ga:

**Svagdanje prikazanje.**

Moli ovako: *Božansko Srce Isusovo, prikazujem ti po prečistom srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenje ovoga dana sjedinjujući se s onimi nakanami, na koje ti neprestano moliš i sebe na oltaru prikazuješ, osobito za sv. crkvu, za našega sv. Oca rimskoga popu, i za sve potrebe članovom molitvenoga apoštolsva u ovom mjesecu i na današnji dan preporučene. Amen.*

Ili ovako: *Gospodine Isuse Kriste! Sjedinići se s onom Božanskom nakanom, s kojom si ti po svojem Presv. Srcu njekoć na zemlji hvalu prikazivao Gospodinu Bogu i još bez prestanka do konca sveta prikazuješ u presvetom oltarnom sakramantu, i po primjeru presvetoga Sretu blažene vazda preciste djevice Marije prikazujem ti danas i u svakom času ovoga dana sve svoje nakane i misli, sva svoja čućenja i želje, sva svoja djela i rječi.*

Moli jednu od ove dve molitvice svaki dan kod jutarnje molitve pa tim počinješ od sutra biti članom apoštolsvta molitve.

---

**Namjena molitava i dobrih djela u studenome:**

**Irski katolici.\***

U ovaj su mah oči katolika cijelog sveta uprte na braću našu: katolike u Irskoj. »Jest,« reče nedavno jedan od najnadležnijih sudija u pitanju irskom, « glasoviti kardinal Manning, »u puka je irskog kršćanstvo najdublje zahvatilo korien, te su irski katolici najodrješiti, što ih ima na svetu. Puka irskog niesu

poštedile kušnje svake ruke, pa ni progonstva isto tako okrutna, kao i ovijana. Sve nevolje, što ih donose sa sobom stoljeća, u kojih rat vodi jedno pleme s drugim, jedna vjera s drugom: sve su rek bi baština bila njegova. Nego i dan, koji će sve ovo izpraviti, već je gotovo osvanuo. Ja ufam, da će ugledati zornoga dana, a vi da ćete ga gledati u podpunome svjetlu njegovu. — Radí se dakle o tome, da od Bož. Srca zadobijemo — a u smislu najboljem — po stvar kato! i čku pobjedu toli željno izčekivanu u dugoj borbi, u kojoj slavni borilac O' Connell prije 70 god. poče kidati lance, što sapinju Irsku, i da se povrati ovomu junačkom narodu slobodu, koja ga ide.

### Prikazanje.

Božansko Sreću Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgriešnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede, i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem za katolike irske.  
Amen.

---

**Sadržaj:** Trideset i tri razmatranja, uredjena prema 33 godinama dobe našega božanskogga Odkupitelja. — Isusova propovied na brdu. — Treća izmedju pet temeljnih istina, koja razsvjetljuju pravu pobožnost k bl. dj. Mariji. — Pokažite mi porezni novac! — Knjiga o Tobiji. — Blagodati Presv. Srca Isusova. — Sto je apostolstvo molitve? — Namjena molitava i dobrih djela u studasnume.

---



Br. 12.      Prosinac 1892.      God. I.

Inlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića.  
a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom hulje 72 novč.

### Pojam pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.

Mi ćemo sada pojednostaviti ovaj pojam pobožnosti k Presv. Srcu, što ga označimo u jednom broju "Glasnika," potanje da razvijemo, i sve, što na nj spada, po mogućnosti da razjasnimo. Velimo dakle prije svega: To je pobožnost k Božanskomu Sreću Isusovu.

Valja znati, da su jur odavna u crkvi bile uvedene mnoge druge pobožnosti, koje, ma da su između sebe i raznolike, ipak se one sve odnose na Isusa Krista, Gospodina našeg. Jer jedna od njih štuje presv. Tielo, druga sv. rane, opet jedna sv. križ, a još jedna prestatko Ime Isusovo. Razumije se samo sobom, da Božansko Sreće nije manje

vredno, da se osobito štuje, nego li pomenuti  
priedmeti; niti se može išto pa bilo što mu  
drago prigovoriti pobožnosti k Presv. Srcu  
Isusovu, što se ne bi dalo navesti isto tako,  
dapače još većma, i proti pobožnosti k presv.  
Tielu, ranam, križu, Imenu Isusovu. A da  
manje naučni ne bi dvojili, i da bi se pravdašem  
uklonila, koliko je moguće, svaka prilika da  
viči i da se prepriro ob ovoj pobožnosti, to  
valja imati vaviek na pameti, da se Sre Isusovo  
u ovoj pobožnosti nipošto ne snije tako uzeti,  
kano da je ono kakova stvar bez života i  
bez čuti. Nasuprot moramo ga smatrati  
kako je ujedinjeno s dušom i s Božanskom  
osobom Isusovom; kao nještoto, što žive, što  
čuti, što spoznaje. Dakle ne smijemo ovo  
Sre uzeti samo za se; ne smijemo ga uzeti  
odieljeno od svega onoga, čime je spojeno  
vezom nerazrješivim: već ga treba smatrati  
kako je sjednjeno s dušom Isusovom i sa  
osobom Isusovom, i s toga tako rekuć kanot i  
jedan jedini priedmet. Ovo dakle u istinu  
klanjanja dostojno i Božansko biće, t. j. Sre,  
duša i osoba Isusova, sve to udruženo;  
pa još k tomu svi darovi i sve blago nebeskih  
milosti, i sve krieposti i čuvstva, što pripadaju  
ovome Presv. Srcu — to je, velimo, priedmet,  
koji se daje kršćanom, da ga stuju.

Odatle posve strogo sledi jedna istina,  
koja je puno važna. Istina na ime ova, da  
svekoliko štovanje, što ga izkazujemo Sre  
Isusovu, sasvim spada na Božansku osobu  
Kristovu i obratno; u svakoj počasti, kojom  
stujemo osobu Isusovu, učestvuje i Sre Isusovo,

baš tako kaksto se čast živome čovjeku izkazana ne izkazuje samoj duši ili samome tijelu, već poradi njihova najtješnjeg ujedinjenja izkazuje se ujedno, kako svatko vidi, obojoi česti.

Odatle slijedi dalje, da se pri takvu shvaćanju u istinu u pravome smislu rieči može kazati: Sreće Isusovo ljubi, Sreće Isusovo trpi itd.

Napokon sledi, da se mi smijemo punim pravom obratiti k ovome Srcu, da mu smijemo svoje molbe podastrieti, da mu najzad smijemo prikazati štovanje svake vrsti, koje zasluguje osoba Božanska. Jer sve, što se na Srcu odnosi, na isti način nuždno treba da se odnosi i na osobu, koja u ovome Srcu žive. Oni, kojim nije bio počudan ovaj način štovanja Presv. Sreća, bijahu valjda s umu svrgli ovu istinu; sva je prilika te su oni doista Sreće Isusovo uzeli samo kanoti jedan mrtav dio od mesa, koji nema čuti i spoznanja, pa kano da su zaboravili, u kojem je odnošaju Sreće Isusovo napram duši i napram božanstvu.

Predjimo sada k drugoj česti oznake, kojom smo prije označili ovu pobožnost. Rekosmo tada, da valja u ovoj pobožnosti posmatrati Sreće Isusovo »u koliko je ono od ljubavi napram ljudem sasma razplamtejlo, te jednom teško se razzalostilo s uvrieda, kojimi ga vriedjaju isti ovi ljudi nezahvalnošću crnom.«

Sreće Isusovo dakle treba u ovoj pobožnosti dvojako da razgledamo; najprije kano

Srce, što je puno one ljubavi bezkrajne spram ljudi, koja dragoga Spasitelja na to sklonu, te on sve za nas učinio i osobito presv. oltarni sakramenat ustanovio. Za cielo nema ništa, što bi većma moglo uzpiriti u nas ljubav spram ovoga Bož. Srca, nego kada na to živo pomislimo. Kako god bo ujedinjenje njegovo s osobom Rieči Božanske iziskuje najviše stovanje angjela i ljudi, tako mora da je ono ljudem milo i draga, poradi ljubavi, koje je spram njih prepuno bilo.

Ovdje hoćemo da promotrimo, kako srce ljudsko samo sobom ništa ne čini, te se pobudi ljubav *čisto duhovna*, no ipak silno utiče na to, da bi se pobudila ljubav tjelesno sjetilna, koja obično iza one duhovne sliedi. Tako uči sv. Toma (opusc. de dilect. Dei c. 19). Tumačeci zapovied da »imamo Boga ljubiti iz svega srca« kaže on: »Kao vatri sto je prirodno te je vruća, tako je prirodno i sreću, te ono plamti od ljubavi. Ljubav je život sreće; pa s toga nije moguće, da bude bez ljubavi srce, što hoće da žive. . . . . Sreću dakle, što je, kako veli mudrac, izvor i sjediste naravnome životu, nalaze ova zapovied, da bi ono štogodj do-prineslo te bi se pobudilo ovo djelo života nadnaravnoga. . . . Još je srdeć po Aristotelu prvo oruđje organ, kojim èutimo, pa zato se pristoji, da po njemu i kroz nj tjelesno èutljivim načinom udovoljimo prvoj zapoviedi.«

Po nauku dakle sv. učitelja srce sudjeluje na svoj način, da bi se pobudila ljubav; ili, što je sve jedno, ona je pravi uzrok, koji

sudjeluje, da bi postala ljubav. Još primećujemo, da i sama priroda srca, koja je različita u raznih ljudi, mnogo čini, te se ova čutljiva ljubav umnoži ili umanji. A da to sve vriedi i za ljubav nadnaravnu, zasvjedočuje nam i sv. Toma, i izkustvo, što nam ga podaje žice Svetaca. Poznato je, kako je sila ljubavi prsa razširila sv. Filipu Neriju, dok su mu se dva rebra podigla. Poznato je, što se zbilo sa sv. Petrom Alkantarskim, sa sv. Franjom Žaverijem, sa sv. Stanislavom Kostkom i sa drugimi mnogimi Svetci, kojim je trehalo, da si svježim zrakom ili vodom razhlade prsi, pošto je buktio plamen ljubavi u srcu njihovu. Poznato je, kako je angelo gorućom strielom ranio srce svetoj Tereziji ranom pravom, ne umislijenom; a ta se rana i sada još vidi u Abuli, gdje se čuva srce ove velike Svetice. Na telo sv. Gertrude utisnuo je Isus, Gospodin naš, rane od pregorke muke svoje. (Sr. život sv. Gertrude, 2. svezak, 4. poglavje). U srcu sv. Klare od Montefalco i sad se još mogu vidjeti utisnuta mučila Spasitelja našeg. Sa sv. Katarinom Sienskom izmienio si je Isus Krist Sreć. U srcu sv. Katarine Genujske toliki bi plamen ljubavi neprekidno buktio te se činilo, da su kanoti od vidljive rane ozledjene česti prstiju i ledja, koje su na protivnoj strani srca. Sreć ē. Marije od Upućenja tako je Isus sa svojim spojio, te bi od dva samo jedno sreće. (Sr. Život njezin, 1. svezak, 17. poglavje.) Najzad dovoljno je poznato, što se gledе toga zbilo sa nebrojenimi drugimi Svetci i Sveticami; žice im i onako

znamo, pa bi nas odviše daleko zavelo, kad bismo htjeli, da to sve ovdje spomenemo. Svi ovi Svetci, na kojih je dragi Bog takovo što vanredno tvorio, jednim glasom priznavaju, da im znade ljubav spopasti sree tako te im se čini, da ona iz njega kanoti iz kakva izvora prodire, i to gjekad toli silno, da bi čovjek mislio, sreća da puca i na komade da se kida.

Uzrok ovome pojavu jest slijedeći: Dusa je istina glavni uzrok i ljubavi, koju možemo sjetili svojimi očuštimi; no dokle je s tielom spojena ne čini ona sama, tako da ne bi tielo sudjelovalo, ni jednoga djela, što idu u onaj krug djelatnosti; nego ona se služi raznim dijelovima tielia kanoti oruđjem svojim. A svatko znaće, da je srce najpliementitije oruđje, da se proizvede cutljiva ljubav. Zato kako se veli, dnuša se služi okom, da vidi; uhom, da čuje; isto tako valja priznati, da se u istinu može reći o srcu, da ono ljubi. Ovaj način shvaćanja tako je prirođan duhu čovječjemu, da svi narodi misle i vele, srce da je uzrok i pravo sjediste ljubavi. Dapače tako je uzko spojeno sreća i ljubav, te se čini da su po običem mišljenju ljudi samo jedno. To barem stoji, da običajemo srce i ljubav jednom riečju izraziti i zamjeniti. Tako kažemo: »ljubiti Boga iz svega srca« — »Sreća si Bogu posvetiti.« — »Sreća si od stvorova odcijepiti;« i tako ima još sto i sto drugih načina govora, što dolaze u svetih i u svjetskih knjigah, i u običnome govoru, gdje se uzimaju »sreća« za »ljubav.« Nego bilo tomu kako mu drago, koliko je barem mimo sve sumnje,

da razna čuvstva pokreću sreem ljudskim, a nada sve ljubav upravo njime da vlada. Ili zar ima tko, koji nije na sebi samome izkusio, kako se posvema sudaraju razna stanja srca s raznimi stanji duše, štono ljubi? Kada duša ljubećeg od želje plamti te je nemirna s toga, što joj je odsutan poljubljeni priedmet: onda i srce gori te je tjeskobno i nemirno. I kada duša vene s čeznuća, onda vene i gine takodjer i srce. Ako li pako uživa duša, što je kod nje poljubljeni priedmet, i ako od ljubavi ugrijana s radosti bi reč ona se topi: to se i srce na sličan način razigra te gori i čuti u sebi golemu radost. No ako se zbudne te duša vidi, da joj se ne haje za ljubav već da se prezire, i ako ju s toga tuga i žalost izjeda; ili ako se je dojmu boli i pogibli one osobe, što ju ona ljubi: onda i srce trpi i vanredno se muči. — Ovo i ovome slično za cieło će svatko iz izkustva znati.

Iz toga, što je doslie rečeno, sledi nuždno ovaj zaključak. Ljubav Isusa Krista, kanoti Sina ĉovječjeg, kojom je ljubio Otca svoga i nas ljudse, bila je sasma prema zakonom naravi ljudske; dakle mora i u njega iza ljubavi d u h o v n e , koja je u njegovoj duši bila najveća, nuždno u istoj mjeri da je sliedita ljubav ĉutljiva: i to tim većma, što je Srce Isusovo — a razum i vjera nas sile, da tako držimo — bilo stvoreno na baš za ljubav. Zaključak ovaj lako nam je utvrđiti iz ĉutljive boli, što ju Isus pretrpio poradi grieha ljudskih, i što je, kako znamo, iz d u h o v n e boli njegove

duše prešla na Srce njegovo. Koli je grozna bila ova čutljiva bolest Srca njegova, to je Spasitelj naš pokazao svojim krvavim znojem u vrtu Gethsemanskom. Kada je već Srce njegovo Božansko pristupačno bilo drugim čuvstvom, to moramo da pomislimo, da je njime osobito ljubav i to najviše zavladala, jer ono bio za ljubav bilo stvoreno. Možemo dakle punim pravom reći, da je ono Božansko Srce kanoti pravi uzrok veoma mnogo sudjevalo, da bi se pobudila ova goruća, čutljiva i toli nježna ljubav, i da je imalo — odgovriši dakako svaku nesavršenost — slična gauća, kao i drugi ljudi što ih imaju prema prirodi svojoj onda, kada ljube.

Ova misao dakle (kakono gore spomenimo) ne može imo, nego da nas silno potakne na ljubav spram Srca Božanskog. Ta zar bi bilo moguće, da mi promatramo, kako ovo Srce od ljubavi prema nam gori, kako ga izjeda želja za spasom nasim, kako je u jednu ruku do smrti razžalošćeno radi grieha naših, a u drugu opet kako je za nas zabituto poradi zala. Što nam priče: zarsbi bilo, velim, moguće, da bismo ovo promatrajuć mogli biti tako tvrdi, tako bezutni, te ne bismo ozljubili ovo preslatko i preljubezno Srce?

Iza ove prve misli sledi druga, da uzmemmo promatrati muke, što ih je ovo Božansko Srce pretrpjelo poradi spaša našeg: promatrati, боли, što ih je čutilo videoći griehe naše; promatrati, kako je bilo Sreć Isusovo žalostno i tjeskobno, zapušteno i bez svake utjehe,

jednom riječju: da uzmemo promatrati sve nutarne boli Isusa Krista, što ih je sve čutilo Srce Isusovo, tako te se može reći, da je bilo ovo Sreć stecište svih boli duše njegove. — Mimo sve to valja još da promotrimo ovu sv. ranu, koju si je dalo (po obćem mnjenju vjernika) ovo presv. Srce s ulicom udariti na križu; ovu ranu, koja je kadra srca naša da gane i vjernike, koji promatraju ovaj mili predmet, da potakne na ljubav goruću.

Ako dakle uzmemo promatrati Sreć Isusovo u ovome raznom stanju ljubavi i boli; ako ga razgledamo i kako je razplamnjelo od gornje ljubavi, i kako njime vaviek pokreće gorljivost za slavu svoga Oca nebeskog i za spasenje naše; pa opet kako ova ljubav čini te se poradi grieha naših žalosti, kako ga spopada smrtna muka, kako ga probadaju hiljade smrtonosnih strielja, kako je shrzano, poniženo, od Oca zapušteno; napokon kako je okrujno na križu probodeno, kako krv svoju prolijeva sve do zadnje kaplji svoje; ako li Srce Isusovo uzmemo promatrati u svemu kolikomu stanju ovomu: onda, mislim, nađi ćemo dosta gradiva, da sami sebe razpalimo na nježnu pobožnost k ovome klanjanju vrednome Srcu Božanskomu.

Sveci Bogom razsvjetljeni ne mogoše dosta nasmagati rieči, kojimi da izraze čuvstva, kadno govoraju o Srcu Božanskom. Oni ga u spisih, govorih, uzhitih svojih nazivlju - blago božanstva, skrinju zavjeta, izvor svih milosti, priestō ljubavi, izvor života, riznicu vjećne mudrosti i ljubavi, skrinju vjernosti Božanske,

more milosrdja Božjeg, vrata nebeska, tihu sobi u vjereničinu, u točiste svoje, utjehu svoju, mjesto veselja svoga najčisćeg, od kje im teče preslatki med, vrata na koja Bog k nam a mi k Bogu dolazimo. id.

Tako sv. Bernardo, sv. Bonaventura, sv. Gertruda, Blozij, Landsperg i drugi miljenici Božji.

---

### Prvo obećanje Spasitelja.

Kad su prvi roditelji, Adam i Eva, sbog grieha protjerani bili iz raja zemaljskoga — tada reče Gospodin Bog zmiji: „*Neprijateljstvo metnut ću medju tobom i ženom, medju sjemenom tvojim i sjemenom njezinim, ona će ti glavu satrti a ti ćeš vrebati na njezinu petu*“ (I. Moj. 3, 15). Ova zmija bila je vrag pakleni, koji je prve roditelje na grieħ naveo; i žena, koja mu je imala satrti glavu, — bila je bl. dј. Marija. Nu ona mu glave ne bi mogla satrti, kad bi sama pod njegovom bila vlašću, kad bi u grieħu bila kao i ostali ljudi. Nepogrišiva sv. mati crkva nas uči, da je bl. dј. Marija bez grieħa stvorena: jer po sve vièke odmah od prvog početka u katoličkoj crkvi bilo je mnjenje, da bl. djevice nije kao ostali iztočnim grieħom oskvrnuta, nega da je več u svojem začetku posebnom milošću Božjom od toga grieħa bila sačuvana. Za to bi njoj nadjenuto ime »djevica neoskvrnuta,« »punina svjetla bez sjene,« »liljan,« »ružica bez trnja« id. Ovo mnjenje je proglašeno bilo



Prvo obećanje Spasitelja.

člankom vjere dne 8. pros. 1854. od sv. Oca Pija IX. I bl. je to djevica potvrdila, kad se je prikazala u Lurdru u Francuzkoj te o sebi kazala: »Ja sam bezgriešno začeće.« — Bl. djevica Marija rodi se bez grieha, kako to navesti angelo; ona je i bez grieha živila kao uzor pobožnosti i svake krieposti, kako to potvrđuje blaga njezina smrt. —

Čuvajmo se i mi svakoga grieha. Evo nam za to tri angjela čuvara: 1. djetinja ljubav prama otca i materi, 2. štovanje suda dobrih i pobožnih ljudi, 3. česta misao na Boga svuda prisutna svjedoka naših djela.

---

### **Knjiga o Tobiji.**

#### **Glava 18.**

1. Otvorivši pakto Tobija stariji ustva svoja blagoslivao je Gospodina i rekao: Velik si, Gospodine, u vieke, i na sve vieke kraljestvo troje:

2. jer ti bičuješ, i izcjeluješ, odvodis u pakao, i natrag dovodiš; i nije ga, koji bi izbjegao ruke tvojoj.

3. Slavite Gospodina, sinovi Israelovi, i pred narodi hvalite ga.

4. Jer za to vas je razsuo medju narodi, koji ga ne poznaju, da vi pripoviedate čudesna njegova, ter ih osvjedočite, da osim njega ne ima drugoga Boga svemožnoga.

5. On nas je kaznio sbog opaćina naših, i on će nas spasiti radi milosrdja svoga.

6. Pogledajte dakle što nam je učinio, i sa strahom i trepetom slavite ga, i kralja vjekova veličajte djeli svojimi.

7. A ja će ga u zemlji progonstva svoga slaviti, jer je pokazao veličanstvo svoje narodu griešnomu.

8. Obratite se dakle, griešnici, i činite pravdu pred Bogom, vjerujući, da će vam biti milostiv.

9. Ja pak i duša moja veselimo se u njem.

10. Blagoslivajte Gospodina svi odabranici njegovi, provodite dane vesele i hvalite ga!

11. Jerusaleme, grade Božji, kaznio te je Gospodin sbog djela ruku tvojih.

12. Priznaj Gospodina tvojimi dobrimi, i blagoslivaj Gospodina vjekova, da opet sagradi u tebi šator svoj, i k tebi natrag pozove sve zasužnenike, te se veseliš u sve vjeke vjekova.

13. U sjajnu svjetlu ćeš sjati, i svi krajevi zemlje poklonit će ti se.

14. Narodi iz daleka k tebi će doći, i darove noseći poklonit će se u tebi Gospodinu, i zemlju tvoju smatrati će svetom.

15. Jer će ime veliko u tebi zazivati.

16. Prokleti bit će, koji te prezru, i osudjeni će biti svi, koji te opstju, a blagosloveni bit će, koji te uzzidaju.<sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Koji se gradu Gospodnjemu, crkvi, pridruže, bit će blagosloveni; a koji ju presiraju, već imaju na sebi prokletstvo, jer izvan nje ne ima spasa.

17. Ti pak vo veliti ćeš se u djeci svojoj,  
jer će biti sva blagoslovena i pribrana ka  
Gospodinu.<sup>1)</sup>

18. Blago svim, koji tebe ljube, i koji se  
vesele miru tvojemu.

19. Dušo moja, blagoslivaj Gospodina, jer  
je oslobođio Jerusalēm grad svoj od svih pro-  
tivština njegovih Gospodin Bog naš.

20. Blažen ču biti, ako uzbude ostataka  
od sjemena moga, da vide slavu Jerusalēmovu.

21. Vratia Jerusalēmova sagradit će se  
od sahra i smaragda, i od dragoga kamenja  
sav obseg zidova njegovih.

22. Bielim i čistim kamenom popodić će  
se svi putevi njegovi, i po ulicah njegovih  
pjevat će se: Aleluja!<sup>2)</sup>

23. Blagosloven Gospodin, koji ga je  
uzvisio, i kraljevao nad njim u vjeke vjekova.  
Amen.

#### Glava 14.

1. I dovršiće se rijeći Tobijine. I poslije  
kako je Tobija progledao, živio je četrdeset  
i dve godine, i vidio je djecu unuka svojih.

2. Navrsivši dakle sto i dve godine, bi-  
častno pokopan u Ninivah.

<sup>1)</sup> Jerusalem će se veseliti, kada se u njem svi  
njegovi stanovnici posle dovršene robstva saboru.  
Ujedno Tobijin pogled sile proročki u budućnost do na  
kraj vremena staroga zavjeta, kada će se novi Jerusalem,  
crkva veseliti, kada joj se svi narodi pridruže, dakle i  
zašlijepjeni i nevjerojući narod izraelski.

<sup>2)</sup> Tobija vidi proročki razorenje i napostavu  
grada Jerusalēma. Taj novi Jerusalem je slika duhovne  
slave sv. crkve.

3. Sa petdeset i šest godina naime izgubio je vid očinji, a sa šestdeset opet dobio.

4. Ostatak pako života njegova bio je u veselju te je iza dobra napredka u strahu Božjem u miru preminuo.

5. A u čas smrti svoje pozva k sebi Tobiju sina svoga, i sedam mladića sinova njegovih, unuka svojih, i reče im:

6. Blizu je propast Ninivam; ne gubi se rieč Gospodnja. I braća naša, koja su razsuta izvan zemlje Israelove, vratit će se natrag u nju.<sup>1)</sup>

7. I sva opustošena zemlja njezina napunit će se opet, i kuća Gospodnja, koju u njoj sažgaše, opet će se sagraditi.

8. I ostaviti će narodi idole svoje, i doći će u Jerusalem, i prebivat će u njem.

9. I veselit će se u njem svi kralji zemaljski klanjajući se kralju Israelovu.<sup>2)</sup>

10. Poslušajte dakle, sinovi moji, oca svojega: Služite Gospodinu u istini, i iztržujte, da učinite što mu se mili:

<sup>1)</sup> Ninive osvojili Astiag, Medijanci, i Nabopalasur, Babilonci; a oko 18 godina posle smrti starijega Tobije (g. 3380 od postanka sveta, a 625 prije Krista) bi taj grad razoren. Na rieč proroka Jona činiće Ninive pokoru, i osuda Božja bi za vrijeme obustavljenja, nu kašnje izvedena, kada su opet čudoredno bile pale. Zato je mladji Tobija od svoga oca dobio nalog, da se izseli u Mediju, kamo se je i izselio posle smrti svoje matere jer je još došlo propast Niniva.

<sup>2)</sup> Kralj Israelov, komu se u Jerusalemu klanjaju, jest sam Bog, čiji namjestnici su vremeniti kralji (1. Ruk. 8, 7). Na krstu našeg Spasitelja bilo je napisano: Kralj Židovski; i njemu se u Jerusalemu klanjaju na Kalvariji i na grobu.

11. i djeci svojoj nalažite, da pravdu i milostinju čine, da se Boga spominju i da ga blagoslivaju u svako vrieme u istini i svom snagom svojom.

12. Sada dakle, djeco, poslušajte me, i ne ostanite ovdje, nego u koji god dan ukopate mater svoju kraj mene u isti grob, onda upravite korake svoje, da otidjete odavle;

13. vidim bo, da će im opakost njihova kraj učiniti.

14. I dogodilo se, da je poslije smrti matere svoje Tobija otišao iz Niniva sa ženom svojom i sa djecom, i sa djecom djece, i vratio se je natrag k svojemu puncu i k svojoj punici;

15. i našao ih je zdrave u dobroj starosti i brinuo se za njih i sam im je zatvorio oči, i svu baštinu kuće Raguelove on je primio, i video je još peto koljeno, djecu djece svoje.

16. I navrsivši devetdeset i devet godina u strahu Gospodnjem, s veseljem ukopaše ga.

17. A sva rodbina njegova, i sve pokolenje njegovo osta u dobru životu i svetu ponašanju, tako da su prijatni bili kako Bogu, tako ljudem, i svim, koji prebivahu u zemlji.

### Narodjenje Isusovo.

„*Slava Bogu u visini,*“ veselo zapjevajmo s angeli, jer nam se narodi Spasitelj, kojeg će nas ljubav ugrijati, kojeg će nas primjer pobuditi, i kojeg će nam život nebo otvoriti.

*Mir ljudem na zemlji.* Zaista mir, jer će biti dug izbrisani, grieħ oprošćen, spas dovršen.



Narodjenje Isusovo.

O Isuse moj! *Tvoje sveto rođenje budi nam na spasenje.*

Blagoslovijen i hvaljen za to budi Gospodin, — i cieli svjet reci: Amen.

**Sv. evangjelje Isusa Krista po Mateju.**

Sv. evangjelje Isusa Krista. Evangelje je grčka rieč i hoće reći dobra ili blaga viest. Evangjelje Isusa Krista znači dakle blaga viest o Isusu Kristu, to jest o njegovu rođenju, o njegovu krštenju, o njegovu napastovanju po djavlu, o njegovu propoviedanju božanskoga nauka, o njegovih čudesih kojimi je svoj nauk kao božanski potvrdio, o njegovoj muki i smrti, o njegovu uzkršnuću i uzašaću na nebu. Time je nacrtan i život ciele crkve i svakoga pojedinoga čovjeka, pošto nije dosta da se od roditelja rodimo, nego je od potrebe, da se po vodi i Duhu svetom preporodimo od Boga; poslije sv. krštenja valja oprt se djavlu, koji na nas ustaje; a prevladavši napast, ako je svećenik, neka nauča rieč Božju ter ju životom kršćanskim, što je kao čudo u svetu, utvrdi, a ako je svietovnjak, djeli neka vjeru propoveda; onda valja muke podnosići na svetu, da budemo slični Isusu, ter umrijeti; napokon održavši pobjedu nad napastmi ovoga života primit ćemo u onom nagradu i slavu vječnu u nebu. Pravom se to evangjelje zove sveto, jer mu je svet predmet naime sam Isus, taj sveti nad svetimi; svet mu je cilj, svet i konačni uspjeh.

Prema tomu evangjelje Isusa Krista jest

blaga vjest o životu Isusa Krista ili pripoviedanje njegova života; nu jedan je život Isusov u smislu gore navedenom; jedno je dakle i evangeline.

Evangeline Isusa Krista po Mateju. Prem je jedno evangeline, napisali su ga ipak četiri sv. muža, dva apostola (Matej i Ivan) i dva učenika apostolska (Marko, učenik Petrov, i Luka, učenik Pavlov), koji se za to i evangeliiste zovu. Bio bi istina po sebi dosta i jedan evangeliista, nu nije dosta sboog naše slaboće, pošto se sve rieči utvrđuju svjedočanstvom dvaju ili trijuh svjedoka (Matth. 18, 16). U razno vrieme, na raznih mjestih, raznom sgodom pisahu svoje evangeline sv. evangeliiste, pa jer suglasno pišu dokaz su istine, a jer se u malih stvarih razilaze navodeć jedan ovo, a drugi ne protivno nego drugo, iztići i tim istinu pred istimi neprijatelji, pošto očito biva, da se nisu mogli dogovoriti.

Običaj je u Židova bio, da su knjige nazivali po prvih riečih, kako počimaju, kao što i danas papinske poslanice po početnih riečih svoje ime dobivaju. Prema tomu naznačuje se sv. Matej i slika se sa čovjekom, jer svoje evangeline počima začetkom Isusovim po čovječjoj naravi; sv. Marko počima svoje evangeline sv. Ivanom Krstiteljem, koga naziva glasom vasećega u pustinji, pravom ga dakle rišu sa lavom, tim kraljem pustinje; sv. Luka počima žrtvom, koju je prikazivao sv. Zakarija, otac sv. Ivana Krstitelja, a u starom zavjetu žrtvovalo se životinje, zato se sv. Luka i slika sa teletom; a buduć da se je sv. Ivan apostol

podigao nebu pod oblake te u početku svoga evangjelja crta božansko rodjenje Isusa Krista, za to se slika sa orlom, koji se podiže nebu pod oblake.

Sv. evangjelje je pripoviedanje života Isusa Krista po nadahnuću Duha svetoga od četiriju evangjelista napisano. Vajta još protumačiti, da je sv. evangjelje napisano po nadahnuću Duha svetoga, što mu kao i celomu sv. pismu najveći ugled daje, tako te se ima smatrati kao riječ Božja upravo u koliko je pisano. A to nadahnuće Duha svetoga hoće reći, da je Duh sveti piscem svetim 1. razsvjetlio um, tako te su pomoću toga svjedila sve one i samo one istine shvatili i spoznali, da ih treba napisati, koje je Bog htio kao pisane dati crkvi; 2. ganno volju, da se je pod tim gaućem odlučila sve one i samo one napisati istine, koje je Bog htio da se napišu; 3. da je Duh sv. rukovodio pisce u pisanju tako te su odabrali shodne riječi u svrhu, da se sve one i samo one istine nepogrešivo napišu, koje je on htio da se napišu a za koje im je u tu svrhu i um razsvjetlio i volju gauću. U tom rukovodjenju glede biranja shodnih riječi sastoji se onaj dar u govoru, da •tko uspiješno govori (piše), da poduci um, da gane čestvo, da sklone slušatelja (ili čitatelja).\*

Prem je Duh sveti stvari i istine u sv. pismu izrečene sv. piscem nadahnuo, to nadahnuće ne izključuje ipak proučavanje, trud i sudjelovanje (kao što se to ne izključuje niti kod opravdanja griešnika, koje je djelo i

te kako božansko), samo ako vrhunaravno razsvjetljenje i rukovodjenje Božje učini, da umu čovječjemu, dok izražuje i izpituje, sve ono i samo ono na pamet dodje i svjetлом vrhunaravnim shvati te se volja vrhunaravnim načinom gane na pisanje svega toga i samo toga, što je Bog naumio i odlučio da se napiše.

Matej je svoje evangjelje pisao u Judeji hebrejskim jezikom za one, koji su od Židova u Jerusalemu postali katočici. Najprije im je propovjedao evangjelje, a poslije ga je napisao, kada je od njih odilazio, da si laglje u pamet dozovu što su čuli. Kao što je naime bilo od potrebe propovjedati evangjelje, da se vjera utvrdi; tako je bilo od potrebe, da se sbog krivovjeraca evangjelje napiše.

#### **Knjižica: Utjeha žalostnih.**

Ne davno izasla knjiga pod naslovom: „Utjeha žalostnih. Knjižica dobro dosla svakomu za vrijeme kolere ili druge nevolje.“ Tiskana je knjižica u Sarajevu s dozvolom Nadbiskupskoga Ordinarijata Vrhbosanskoga. Ima 444 strane, a stoji vezana sa crvenim rezom 60 novčića, a može se dobiti u nadbiskupskoj kancelariji u Sarajevu. Ta knjižica ima četiri diela. U prvom dielu su razne pobožnosti za vrijeme kolere ili druge nevolje k. bl. dj. Mariji, utjehi žalostnih. Navode se tu psalmi sv. Bonaventure, po kojih su se mnogi sačinvali ili oslobođili od kužnih bolesti. U drugom dielu navode se prekrasne molitve za bolestne. Već sbog tih molitava trebalo

bi, da tu knjižcu svaka kuća ima, pošto sve što se tu navodi i te kako služi na utjehu svakoga bolestnika. U trećem dielu su: Devetnica u slavu Duha svetoga; pobožnost trodnevna k sv. Antunu Paduanskому; pobožnost k četrnaestorici sv. pomočnika u svakoj nevolji; pobožnost k sv. Mariji Magdaleni; devetnica u čast sv. Ane; devetnica na čast bl. dj. Marije sa prekrasnim štivi o njoj; devetnica na čast sv. Terezije sa prekrasnim razmišljanji o njezinih kriepostih od sv. Alfonsa Lig.; molitva u nuždi k dobroj majki Mariji vazda pomoćnicu; preuspješna molitva u svakoj nuždi i za vrijeme bića Božjega od sv. Josipa Benedikta Labrea; devetnica milosti u slavu sv. Franje Zaverija; prikazba dragocjene krvi našega Gospodina Isusa u zahvalnost za milosti i darove, kojimi je Bog bl. dj. Mariju obasuo osobito u njezinom bezgriešnom začetku; psalmi u čast sv. Josipu, zaručniku bl. dj. Marije, najbolji lek u svakoj nuždi; devetnica u čast maloga Isusa. U četvrtom dielu nalaze se molitve jutarnje, večernje, misne, vienčić molitava o ljubavi k Bogu, molitve prije i poslije izpoviedi, molitve prije i poslije sv. pričesti. Napokon je stavljena okružnica nadbiskupova na puk od 17. siječnja 1892: Četvera vrata u pakao. Na koncu je dodatak o koleri od glasovitoga župnika Kneippa i kratak naputak o koleri. U knjizi je, kako se vidi, pometano sve, što raztuženo srce može utješiti. A tko ne treba utjehe usred tolikih nevolja, koje su nas jako snasle? Zato tu toli jevtinu knjižicu svim toplo preporučam.

**Namjena molitava i dobrih djela u prosincu:**

→ Katolička crkva u Poljskoj.«

Volja je Božja, veli jedan duhoviti pisac, da budu narodi. U svakome od njih žive jedna uzvišena misao. Jedni moraju da brane istinu, drugi da na kraj stanu izopačenosti svijeta, a treći opet svijetu da podaju primjer evangjeoski dok strpljivo nose križ svoj teški . . .

Tako i povijest Poljska, jur od dva vijeka, nije van jedno mučeništvo, bolno istina ali za to i slavno. Dok katolici Poljaci u Austriji uživaju svakolika prava gragjanska i vjerozakonska; dok i u Njemačkome carstvu od njeko doba tolikog ne trpe više progonstva: Rusija kano da nikako ne će da prestane neumoljivo strogo progoniti ih i uništavat. — Svaki čas — tako piše jedan francuski list — čujemo, kako su svjetovne oblasti u Ruskoj Poljskoj izdale naredbe, što su očevidno na uštrb kat. crkvi. Tako namjesnik u Kievu svojevoljno ukida kat. župe, za koje on misti, da nijesu od koristi; zatvara kat. crkve ili ih pretvara u hramove pravoslavne; pa ga glava nimalo ne boli, što time krnji biskupima vlast a crkvi kat. neovisnost. Nema gotovo dana, koji ne bi donio vijesti, da je po koji svećenik ili zdušni katolik prognan u Sibiriju.

Ovo progonstvo, za cijelo grozno i mrsko, jedino može da se usporedi s onim, što ga podržavala za više stoljeća protestantska

Engleska spram katol. Irača; pa i s onim progonstvom u Japanu, gdje su prije potoci od krvi i zadnje tragove zatrli bili imenu kršćanskome. Nego ovaj dvogubi primjer zar da ne bude u stanju sad u nas da pobudi nadu, te će i u Ruskoj Poljskoj, kao što u Irskoj i u Japanu, doskora osvanuti dan, koji će crkvi kat. donesti potpunu slobodu vjeroispoljnosti? Jest, to će se zbiti, ako se posvuda, ustrajno i goruće molimo Presv. Srcu Isusovu za Poljsku, koja je njemu tako mila. Onda će Bož. Sreć, od katoličkih Poljaka svegjer štovanio, potpunoma smilovat se na nevoljnu Poljsku. —

### Prikazanje.

Božansko Sreć Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrišnomu Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za naše uvrede, i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazujuće na oltaru.

Osobito ti ih prikazujem za katoličku crkvu u Poljskoj. Daj da joj vjernici ostanu stalni u sv. vjeri rimo-katoličkoj. Podaj im jakost, da sve žrtvuju, pa i isti život, prije nego li će se iznevjeriti tebi i svetoj crkvi tvojoj. Amen.

---

**Sadržaj:** Pojam pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. — Prvo obećanje Spasitelja. — Knjiga o Tobiji. — Narodjenje Isusovo. — Sv. evangjelje Isusa Krista po Mateju. — Knjižica: Utjeha žalostnih. — Namjena molitava i dobrih djela u prosincu.

---